

Gemeente
Oldenzaal

Vast te stellen in de openbare vergadering van
26 juni 2023

Jaarstukken 2022

Jaarstukken 2022

Inhoudsopgave

1. Voorwoord en kerngegevens	3
1.1 Voorwoord	3
1.2 Kerngegevens.....	6

JAARVERSLAG

2. Programmaverantwoording	9
2.1 Dienstverlening en veiligheid	9
2.2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte	17
2.3 Stedelijke en economische ontwikkeling	24
2.4 Cultuur, sport en ontspanning.....	32
2.5 Maatschappelijke ondersteuning	40
2.6 Financiële algemene dekkingsmiddelen	51
3. Paragrafen	54
3.1 Weerstandsvermogen en Risicomanagement	54
3.2 Onderhoud kapitaalgoederen	60
3.3 Financiering	70
3.4 Bedrijfsvoering	73
3.5 Verbonden partijen.....	78
3.6 Grondbeleid	101
3.7 Lokale heffingen.....	109
3.8 Handhaving.....	121
3.9 Sociaal domein	123

JAARREKENING

4. Jaarrekening	128
4.1 Balans.....	128
4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022	131
4.3 Toelichtingen	134
4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.....	168
4.5 SiSa-bijlage bij de jaarrekening	189
4.6 Overzicht van baten en lasten per taakveld	193
4.7 Kredietenverslag	202
5. Bijlagen	211
5.1 Projectenverlag	211

1. Voorwoord en kerngegevens

1.1 Voorwoord

Als laatste document van de P&C-cyclus 2022 bieden wij u hierbij de jaarstukken 2022 aan. In deze jaarstukken leggen wij verantwoording af over het jaar 2022.

2022 stond in het teken van een nieuwe raad en een nieuw college. De plannen voor de raadsperiode 2022 – 2026 staan in het raadsprogramma. Een nieuwe vorm voor Oldenzaal, waarbij raad, maatschappelijke organisaties en ambtelijke organisatie samen het raadsbrede programma schreven. Een intensief traject dat van de ambtenaren de nodige inzet vroeg. Het is een traject waar we trots op zijn.

Tijdens het maken van het raadsprogramma hebben we niet stilgezeten. Bij sportcomplex Vondersweijde zijn we afgelopen zomer met het eerste werk gestart. We hebben de vloer van de sporthal en de installatie en bodem van het zwembad vervangen. Dit deden we vooruitlopend op de totale revitalisatie.

We kijken terug op prachtige festiviteiten rondom 1572 - Het beleg van Oldenzaal. Voor jong en oud organiseerden we samen met Oldenzaal Promotie en de Oldenzaalse Musea activiteiten. Die lieten het verleden tot leven komen.

Vorig jaar nam het aantal bezoekers in de binnenstad weer toe. Dat is een positief signaal na een paar lastige jaren. De Stadsnoabers verstevigden hun samenwerking door een actieplan op te stellen. Dit richt zich vooral op profilering en marketing van de binnenstad.

We hebben een flinke ambitie voor woningbouw. Om de versnelling van de woningbouw te bekrachtigen, ondertekenden we de Woondeal Twente samen met de andere Twentse gemeenten, de provincie en het rijk. Op verschillende plekken in de stad lieten we (extra) woningen bouwen. De onzekerheden rondom de stikstofproblematiek beïnvloedden sterk de woningbouw. Woongebieden zoals het Stakenbeek lopen vertraging op door extra onderzoek dat nodig is.

We werden deelnemer aan het programma Kansrijke start. De nadruk ligt hierin op de eerste 1.000 dagen van het kind. Een goede start voor iedereen draagt bij aan kansen op latere leeftijd. We openden vorig jaar het Sociaal Plein in het stadhuis. Dat deden we om onze algemene voorzieningen beter te gebruiken en de samenwerking tussen maatschappelijke organisaties en de gemeente te verbeteren. Eén integrale toegang voor de zorgvraag.

In februari 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Na een aantal jaren waarin corona ons in haar greep hield, zorgden en zorgen deze oorlog en de merkbare gevolgen daarvan in ons land voor nieuwe uitdagingen. We zijn trots op hoe we samen met inwoners, ondernemers en maatschappelijke organisaties deze uitdagingen het hoofd bieden. We doen dat met de opvang aan de Bentheimerstraat en met particuliere opvang bij gezinnen. We tonen dat we door praktisch en daadkrachtig te handelen snel tot goede oplossingen komen.

In de migratiecrisis realiseerden we samen met onze buurgemeenten de crisisnoodopvang in Losser van asielzoekers. We zorgden ook voor het versneld huisvesten van statushouders. Daarvoor organiseerden we opvang bij hotel de Kroon. Van daaruit stromen statushouders door naar woningen. Daarbij hadden we speciale aandacht voor communicatie met burens en andere betrokkenen. Zo verbeterden we betrokkenheid en draagvlak.

Door de gestegen prijzen en daarmee gepaard gaande inflatie hebben veel inwoners moeite om rond te komen. We helpen onze inwoners daar zo goed mogelijk in. Dat doen we onder meer door het geven van de eenmalige energietoeslag.

We werkten in 2022 nog steeds hard om de negatieve gevolgen van corona te dempen. Dat deden we bijvoorbeeld door extra aandacht voor het mentaal welbevinden van jongeren en voor cultuur en sport.

Voor de samenwerking met Noaberkracht hebben we vorig jaar verkennende stappen gezet. Onder meer door een grote groep collega's op inhoud te laten kennismaken met de collega's van Noaberkracht. Samen hebben zij verkend welke meerwaarde een mogelijke uitbreiding van samenwerking heeft. Dit heeft ook binnen het bestuur en het management een vervolg gekregen.

Het extra werk maakt dat we niet alles konden doen wat we ons in de begroting 2022 voornamen. Zo is de routekaart maatschappelijk vastgoed in 2022 niet vastgesteld en is geen beleid ontwikkeld voor het beter benutten van het Participatiebudget. Ook konden we bijvoorbeeld geen aanvang maken met de revitalisatie van bedrijventerreinen en is het binnensportaccommodatieplan nog niet ter vaststelling aan de gemeenteraad aangeboden. De organisatie zat en zit tegen haar grenzen aan qua uitvoering van werk. We zien dat de krapte op de arbeidsmarkt zorgt dat vacatures langer open staan. Het kwalitatief goed invullen van vacatures is een steeds grotere uitdaging.

Rekeningresultaat

De vastgestelde begroting 2022 had een verwacht positief resultaat van € 605.000 (inclusief amendement). Na de voor- en najaarsnota was het laatst geprognosticeerde positieve begrotingsresultaat € 4.587.000. Het uiteindelijke resultaat over 2022 is € 3.916.000 hoger en komt uit op € 8.503.000 positief.

Het positieve resultaat heeft meerdere incidentele oorzaken. Een gedetailleerd overzicht van alle voor- en nadelen staat in deze jaarstukken. Op onder meer de volgende onderwerpen hebben we behoorlijk lagere uitgaven:

- de maatwerkvoorzieningen WMO € 795.000: de teruggave gelden voor beschermd wonen;
- omgevingswet/GEO € 231.000: door uitstel van de invoering van de Omgevingswet;
- wonen € 196.000: langere doorlooptijden binnen planontwikkeling 'Oldenzaal aantrekkelijke binnenstad' (o.a. door stikstofdepositie);
- sociale werkvoorziening € 691.000: lagere bijdrage aan de Stichting Werkprojecten Oldenzaal en lagere salarislasten WSW;
- participatiebudget € 176.000: door de diverse alternatieve steunmaatregelen van het Rijk door corona is het beroep op dit budget beperkt gebleven;
- organisatieverliezen € 573.000: hogere rekenrente van de wethoudersvoorzieningen en aflopen van wachtgeldverplichtingen.

Op enkele onderdelen hebben we ook meer geld ontvangen dan begroot:

- algemene uitkering € 676.000: via de decembercirculaire;
- legesinkomsten WABO € 345.000: meer vergunningen;
- opvang Oekraïners € 382.000: meer rijksmiddelen dan we in 2022 uitgaven.

Het verschil met de vastgestelde begroting en met de Najaarsnota is groot. Ondanks dat we de voorspelbaarheid willen vergroten. Zo monitoren we het sociaal domein met de kwartaalrapportages, leggen we bij de investeringsplanningen meer focus op haalbaarheid en realiteit en zullen we bij de najaarsnota de exploitatiebudgetten bewuster monitoren op zowel verwachte nadelen als ook verwachte voordelen. Ondanks het positieve jaarrekeningresultaat bewaken we onze structurele financiële situatie. De vooruitzichten voor 2026 en later blijven zorgelijk. Het is onduidelijk wat de herijking van het gemeentefonds voor Oldenzaal betekent. Daarnaast staat de gemeente voor een aantal grote opgaven zoals het IHP. Het jaarrekeningresultaat draagt bij aan onze goede reservepositie. Hiermee kunnen we toekomstige financiële tegenvallers opvangen.

Voorstel bestemming resultaat:

De raad wordt voorgesteld om een deel van het positieve jaarrekeningresultaat te bestemmen voor specifieke doelen.

Dit zijn vanuit de decembercirculaire 2022:

- **Energietoeslag**

Het kabinet besloot om in 2023 opnieuw een energietoeslag van € 1.300 uit te keren aan mensen die leven van 120% van het sociaal minimum of minder. Voor Oldenzaal betekent dat een bedrag van € 855.000.

- **Bijzondere bijstand**

Naar aanleiding van de Kamerbrief 'Aanvullende maatregelen energierekening' van 20 september ontvangt Oldenzaal in 2022 € 60.000 om via vroegsignalering en de bijzondere bijstand gerichte hulp aan te bieden.

- **Versterken sociale basis**

Vanuit het programma Wonen, Ondersteuning en Zorg voor Ouderen werkt het ministerie van VWS aan een samenleving waar (toekomstige) ouderen waardig oud kunnen worden. Belangrijk hierbij is dat ouderen een beroep kunnen doen op een sterke sociale basis. Oldenzaal ontvangt hiervoor € 24.000.

En daarnaast het verlengen gemeenteopvang Oekraïners

Er is nog een bedrag van € 382.000 beschikbaar voor de opvang Oekraïners. We stellen de raad voor om dit te storten in een Reserve Opvang vluchtelingen Oekraïne. Hiervan is al € 164.000 bestemd voor de verbouwing aan de Bentheimerstraat.

Resultaat in één oogopslag

Hieronder wordt per programma het begrote saldo van baten en lasten vergeleken met het gerealiseerde saldo. De toevoegingen en onttrekkingen uit de reserves zijn onderaan in 1 regel opgenomen.

Programma (bedragen * € 1.000)		Begroting Primitief		Begroting na wijzi- ging		Jaarreke- ning		Verschil	
1.	Dienstverlening en veiligheid	5.136	N	5.157	N	4.842	N	315	V
2.	Bereikbaarheid en openbare ruimte	4.836	N	4.572	N	5.239	N	667	N
3.	Stedelijke en economische ontwikkeling	3.706	N	4.311	N	4.127	N	184	V
4.	Cultuur, sport en ontspanning	5.153	N	5.309	N	5.185	N	124	V
5.	Maatschappelijke ondersteuning	41.457	N	43.819	N	42.595	N	1.224	V
6.	Financiële algemene dekkingsmiddelen	59.878	V	65.897	V	67.645	V	1.748	V
	Totaal saldo van lasten en baten	410	N	2.729	V	5.657	V	2.928	V
	Mutaties reserves	1.040	V	1.858	V	2.846	V	988	V
	Resultaat	630	V	4.587	V	8.503	V	3.916	V

V= Voordeel, N= Nadeel

Een uitgebreide financiële analyse per programma is opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening. Deze is te vinden in paragraaf 4.4.

1.2 Kerngegevens

1.2.1 Sociale structuur

	Per 1 januari 2021	Per 1 januari 2022	Per 31 december 2022
Aantal inwoners, waarvan:	31.700	31.745	31.931
Jonger dan 18 jaar	6.119	6.041	5.978
Ouder dan 17 maar jonger dan 65 jaar	18.031	18.021	18.113
Ouder dan 64 jaar maar jonger dan 75 jaar	4.229	4.165	4.115
Ouder dan 74 maar jonger dan 85 jaar	2.478	2.654	2.834
ouder dan 85 jaar	843	864	891
Aantal periodieke bijstandsgerechtigden:	501	443	447
Waarvan:			
WWB	470	417	424
IOAW	28	21	18
IOAZ	3	5	5
Aantal Wsw-werknemers in sociale werkge- meenschappen	250	234	227

1.2.2 Fysieke structuur

	Per 1 januari 2021	Per 1 januari 2022	Per 31 december 2022
Oppervlakte gemeente:	2.195 ha	2.195 ha	2.195 ha
land	2.155 ha	2.155 ha	2.155 ha
binnenwater (opp. vijvers en waterlopen)	40 ha	40 ha	40 ha
historische stadskern	8 ha	8 ha	8 ha
Aantal woonruimten, waarvan:	14.589	14.717	14.826
recreatiewoningen	55	55	55
Lengte van wegen:			
30 km wegen	107 km	107 km	107 km
50 km wegen	48 km	48 km	48 km
gebiedsontsluitingswegen 80 km, (in beheer bij Provincie)	12,7 km	12,7 km	12,7 km
120 km wegen (in beheer bij Rijk)	8,2 km	8,2 km	8,2 km
Vrij liggende fiets- en wandelpaden	45 km	45 km	45 km
Spoorlijn in m1 (enkele baan)	4,2 km	4,2 km	4,2 km
Oppervlakte industrieterrein	268 ha	270 ha	270 ha
Aantal ha openbaar groen	244 ha	244 ha	244 ha
waarvan waterhuishouding	24 ha	24 ha	24 ha

Jaarverslag

2. Programmaverantwoording

2.1 Dienstverlening en veiligheid

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Bestuur	c. Crisisbeheersing en brandweer
b. Burgerzaken	d. Openbare orde en veiligheid

2.1.1 Wat hebben we bereikt?

We bereikten binnen dit programma een paar belangrijke resultaten:

Regionale en internationale samenwerking

De Regio Twente opereerde in 2022 vanuit de drie nieuwe onderdelen:

- SamenTwente: de werknamen voor de gemeenschappelijke regeling Gezondheid, bestaande uit: Gemeentelijke Gezondheidsdienst Twente (GGD), Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp (OZJT) en Veilig Thuis Twente (VTT);
- Twente Board en een uitvoeringsorganisatie: een samenwerking op sociaaleconomisch gebied tussen overheid, ondernemers en kennisinstellingen en;
- Recreatieschap Twente.

Met de werkorganisatie Noaberkracht van de gemeente Tubbergen en Dinkelland deden we een ambtelijke verkenning tot samenwerking met het doel om de toekomstige bestendigheid te vergroten. In 2023 leggen wij de uitkomsten ter besluitvorming aan de raad voor.

Op diverse onderwerpen werken we al nauw samen. Bijvoorbeeld op het gebied van:

Energie voor Noord Oost Twente;

de uitvoering van de participatiewet en;

de crisishulp voor vluchtelingen.

Dienstverlening

In 2022 vroegen we binnen de organisatie extra aandacht voor het thema dienstverlening. De afspraken over onze dienstverlening brachten we opnieuw onder de aandacht door middel van het boekje 'gastvrije ontvangst'. We deelden de waarnemingen van de mystery quest. Daarnaast delen we nu periodiek de terugkoppelingen uit het klantfeedbacksysteem. Dit maakt dat we meer bezig zijn met het steeds verbeteren van onze dienstverlening.

Naast deze resultaten voerden we 3 klantreizen uit voor de processen trouwen, WMO aanvraag en omgevingsvergunning. De verbeteringen zijn opgepakt. In iedere team bewaken we onze werkvoorraad en terugbelverzoeken beter. Op veel plekken stroomden nieuwe collega's in. Samen zorgden we in veel gevallen voor de glimlach van Oldenzaal.

Veiligheid

In 2022 maakten we een eerste aanzet voor een gezamenlijke veiligheidsagenda voor Noord Oost Twente.

We lieten een kwantitatief en kwalitatief onderzoek naar drugsgebruik onder jongeren van 12 tot 30 jaar uitvoeren door het KWR (Kiwa Water Research) en Trimbos Instituut. We informeren de raad in het voorjaar 2023 over de resultaten.

In 2022 is de Bibob casustafel ingericht en zijn 11 bibobtoetsen uitgevoerd. We actualiseerden de bibobbeleidsregel. Ook gaven we in ieder team uitleg over deze beleidsregel in relatie tot hun werk. Tot slot richtten we een manier van werken in en ontwikkelden een toolbox met gedigitaliseerde vragenlijsten. We namen 32 ondermijningssignalen in behandeling. Deze signalen leidden bijvoorbeeld tot ontmantelingen van hennepkwekerijen, vinden van illegale vuurwerkhandel en illegale prostitutie.

2.1.2 Wat hebben we gedaan?

Ambities 2022-2025	Acties 2022	Wat hebben we bereikt?
Bestuur en organisatie		
<p>We doen het samen! We maken actief verbinding met de samenleving.</p>	<p>Wij gaan, binnen de geldende coronamaatregelen, op zoek naar passende manieren om met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners in gesprek te blijven. Hierbij maken wij gebruik van passende (digitale) middelen.</p>	<p>Corona speelde in 2022 nog maar een kleine rol. De openingstijden zijn niet ingeperkt. Wel hebben we ingezet op het stimuleren van digitale aanvragen en meldingen. Vanaf maart hief de overheid de meeste maatregelen op. Oldenzaal vierde in april toch nog carnaval. We organiseerden verschillende bijeenkomsten voor inwoners, zoals:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de informatieavond over ontwikkelingen rondom het spoor, • bijeenkomsten over woonwagengebeleid; • over de opvang van statushouders in hotel Kroon en • de opvang Oekraïense vluchtelingen in de oude school aan de Bentheimerstraat. <p>Voor de contacten met de inwoners, ondernemers en partners, in coronatijd maar ook daarna, spelen de accountmanagers een belangrijke rol. Ondernemers en partners waarderen hun bijdrage zeer.</p>
	<p>De organisatie biedt op basis van behoefte ruimte om flexibel, creatief en uitnodigend te werken, zodat steeds meer tijd en plaats onafhankelijk gewerkt wordt.</p>	<p>Alle medewerkers hebben een mobiele telefoon en de meeste medewerkers hebben een laptop waardoor zij tijd- en plaatsonafhankelijk kunnen werken.</p> <p>Voor de medewerkers is het Thuiswerkbeleid uitgerold. Zo kunnen de medewerkers, als het werk het toelaat, maximaal 50 % van de arbeidsduur vanuit huis werken.</p> <p>In het stadhuis zijn 2 vergaderruimtes ingericht om met grotere groepen hybride te vergaderen.</p> <p>Tot slot is een aantal telefoon/overlegunits geplaatst om de capaciteit om hybride te vergaderen met 1 of 2 personen te vergroten. In 2022 is gestart met het project plaatsen audiovisuele middelen in de collegekamer voor het digitaal kunnen volgen van vergaderingen en het politiek forum.</p>
	<p>Het programma "college in contact" (bestaande uit maandelijkse bedrijfsbezoeken, collegevergaderingen op locatie en 'koffietied') wordt voortgezet tot aan de verkiezingen. De invulling hiervan wordt in de nieuwe collegeperiode opnieuw met het bestuur afgestemd.</p>	<p>We zetten het programma 'college in contact' voort, ook met het nieuwe college. Nieuw is dat we de vaste onderdelen (bedrijfsbezoek, collegevergadering op locatie en koffietied) rondom een maandelijks thema organiseren met daarnaast optionele aanvullingen die hierbij passen. Dit alles om het contact van het college met de samenleving te bevorderen. Zo stonden we stil bij de thema's historie, veiligheid, ondernemen en traditie. Eind 2022 besloot het college om het programma ook door te zetten naar 2023.</p>
Regionale en internationale samenwerking		

Samenwerking NOT, Regio, Euregio, Agenda voor Twente, Hanze-stad, jumelage en de lobbywerkzaamheden stroomlijnen en versterken.	<p>Qua bestuurlijke samenwerking wordt de prioriteit gegeven aan de bestuurlijke doelen die gesteld zijn in het coalitieakkoord. Daar waar er geen publiek belang meer wordt voorgestaan door een verbonden partij of deelneming, wordt onderzocht of die samenwerking kan worden beëindigd, dan wel op een andere manier kan worden vormgegeven.</p>	<p>Zie paragraaf verbonden partijen.</p>
	<p>We zoeken per onderdeel geschikte samenwerkingspartners, waar samenwerking aan de orde is. De focus met betrekking tot de samenwerking ligt voornamelijk op de samenwerking binnen Noordoost Twente.</p>	<p>Samen met Noaberkracht doorliepen we een verkenning naar de mogelijkheden tot ambtelijke samenwerking. Het doel is om de organisatie zo uit te rusten dat deze toekomstbestendig is. In 2023 wordt de opbrengst van deze verkenning bekend en voor besluitvorming aan de raad voorgelegd.</p>
	<p>We komen met concrete voorstellen om bepaalde taken op te pakken of te organiseren met andere gemeenten om waar mogelijk kwetsbaarheid te verminderen, kwaliteit te verhogen, kennis te delen en kosten te verlagen.</p>	<p>In 2022 zijn wij gestart met de uitvoering van de participatiewet voor de gemeenten Tubbergen en Dinkelland. Wij sloten hiervoor een samenwerkingsovereenkomst.</p> <p>Door ons lidmaatschap bij Dimpact kunnen we snel en op een doelmatige manier beschikken en meedenken over de meest moderne dienstverleningsoplossingen.</p>
Dienstverlening		
De andere manier van werken uit zich onder meer in een aanpassing van onze dienstverlening. We gaan door met de ontwikkeling van onze klantgerichtheid.	<p>We sluiten ons aan bij de Direct Duidelijk Brigade en checken onze teksten op heldere en duidelijke taal.</p>	<p>Op 10 oktober 2022 zette de burgemeester zijn handtekening onder de Direct Duidelijk Deal. Daarmee spreken we uit dat we duidelijk communiceren met onze inwoners belangrijk vinden. In 2022 stelden we de nieuwe schrijfwijzer vast. De projectgroep maakte een begin met het verbeteren van brieven website teksten. Dit zetten we in 2023 voort. Daarbij gaan we door middel van workshops de medewerkers tips geven hoe ze zelf ook direct duidelijk kunnen schrijven.</p>
	<p>We zetten in op de doorontwikkeling van de teams binnen burgerzaken en Klant Contact Centrum waar veel nieuwe medewerkers zijn ingestroomd. Wij gaan aan de slag met de doorontwikkeling van de diverse processen en controles.</p>	<p>In 2022 hadden we te maken met meerdere nieuwe medewerkers bij burgerzaken en het Klant Contact Centrum. Medewerkers van burgerzaken voerden de jaarlijkse audit uit. In 2022 zijn wij daarnaast uitgekozen voor een externe audit. De uitkomst hiervan was positief. Het actualiseren van processen pakken we in 2023 op.</p> <p>Bij het Klant Contact Centrum pasten we op basis van data de bezetting vanaf september aan. Dit leidde tot een verbetering van onze bereikbaarheid. De opnamesnelheid van inkomende telefoon binnen 30 seconden verbeterde van gemiddeld 67,7% naar 80% in de laatste 4 maanden van 2022.</p>

<p>Onze focus ligt op digitale dienstverlening. We zorgen voor gemak en beter contact met onze inwoners.</p>	<p>We voeren nieuwe e-diensten voor burgerzaken in. (e-diensten: het op elektronisch en geautomatiseerde wijze verwerken van aanvragen voor burgerzaken)</p>	<p>In 2022 namen we de nieuwe e-diensten 'volmacht stempas' en 'vervangende stempas' in gebruik. Door problemen heeft de leverancier de e-diensten geboorteaangifte en trouwen/partnerschap doorgeschoven naar 2023.</p> <p>Begin 2022 deden we onderzoek naar de haalbaarheid van inzet van live chat en chatbot voor onze gemeentelijke dienstverlening. Voor de chatbot werkten andere gemeenten nog maar een klein aantal producten uit. Door het geringe aantal vragen bij andere gemeenten via dit kanaal, de kosten die hiertegenover staan en de extra capaciteit die het kost, concluderen we dat invoering van chat op dit moment te vroeg is. Dit past bij ons uitgangspunt dat Oldenzaal een slimme volger wil zijn.</p>														
	<p>We gaan over op een nieuwe website. Hiermee voldoen we aan de eisen van de wet inzake inclusieve dienstverlening.</p>	<p>In november ging onze nieuwe gemeentewebsite live. Tijdens de bouw voerden we aanpassingen door om de website te verbeteren/toegankelijker te maken voor inwoners. De nieuwe website beschikt onder andere over een verbeterde zoekfunctie, voorleesfunctie en nieuw klantfeedbacksysteem. De techniek van de nieuwe website voldoet aan de eisen van digitale toegankelijkheid. In 2023 vindt een externe audit op het gebied van digitale toegankelijkheid plaats, de uitkomsten vormen input voor verdere verbeteringen van de gemeentewebsite.</p>														
	<p>We gaan verder met het ontwikkelen van een dashboard op het gebied van (digitale) dienstverlening.</p>	<p>We maken inmiddels gebruik van diverse dashboards. De moeilijkheid is dat er voor diverse data en het samenstellen van 1 totaaldashboard veel handmatige handelingen nodig zijn.</p> <p>Elk halfjaar koppelen we de klantfeedback uitkomsten terug aan alle leidinggevenden. Op basis van hun acties maken we zo de PDCA (plan-do-check-act)-cyclus rond om zo onze dienstverlening continue te verbeteren. De resultaten zijn positief, ook afgezet tegen de benchmark resultaten.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Resultaten 2022</th> <th>% groene smiley</th> <th>aantal reacties</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Baliebezoek/receptie</td> <td>81,7%</td> <td>1226</td> </tr> <tr> <td>Meldingen Openbare Ruimte</td> <td>58,7%</td> <td>1058</td> </tr> <tr> <td>Webformulieren</td> <td>75,4%</td> <td>1102</td> </tr> <tr> <td>Vergunningen</td> <td>84,0%</td> <td>100</td> </tr> </tbody> </table>	Resultaten 2022	% groene smiley	aantal reacties	Baliebezoek/receptie	81,7%	1226	Meldingen Openbare Ruimte	58,7%	1058	Webformulieren	75,4%	1102	Vergunningen	84,0%
Resultaten 2022	% groene smiley	aantal reacties														
Baliebezoek/receptie	81,7%	1226														
Meldingen Openbare Ruimte	58,7%	1058														
Webformulieren	75,4%	1102														
Vergunningen	84,0%	100														

	<p>Uw raad heeft ons gevraagd (via een motie tijdens de raadsvergadering van eind juni 2021) om onderzoek te doen naar een participatieplatform. Een platform dat interactief is, waar mensen hun ideeën kunnen neerleggen en waar wij inwoners kunnen oproepen om mee te denken en te praten. Hier gaan we mee aan de slag. We koersen hierbij op implementatie eind 2021. In 2022 zullen de eerste trajecten op dit platform worden uitgezet.</p>	<p>Binnen de participatietrajecten van de gemeente Oldenzaal krijgt een online platform in het voorjaar van 2023 plek. De komst van dat platform is in 2022 voorbereid. De projectgroep voerde een marktverkenning uit naar de diverse platformopties. In juni kozen we voor het concept Consul. Daarnaast maakten we middelen vrij voor de komst van een coördinator participatieplatform) per 1-1-2023. In het voorjaar van 2023 gaat het platform live.</p>
<p>We bieden onze inwoners een optimale dienstverlening en daar passen we onze huisvesting op aan.</p>	<p>In Q2 wordt de visie op het gebruik van het stadhuis gepresenteerd aan de raad. Afhankelijk van de uitkomsten, wordt hier nader invulling aan gegeven.</p>	<p>De raad stelde in december 2021 de visie op dienstverlening in combinatie met de uitgangspuntennotitie toekomst stadhuis vast. In afwachting van het nieuwe college pakten we eind 2022 de draad opnieuw op. In de eerste helft van 2023 leggen we de resultaten van het onderzoek inzake de mogelijkheden van het stadhuis aan de Raad voor.</p>
<p>Veiligheid</p>		
<p>In Oldenzaal voelt iedereen zich veilig en daar zijn</p>	<p>Er wordt een nieuw integraal veiligheidsplan opgesteld.</p>	<p>Het huidige veiligheidsplan loopt tot en met 2023. De gemaakte afspraken ronden we af. We zijn in 2022 gestart met het opstellen van een veiligheidsagenda Noord Oost Twente.</p>

we samen verantwoordelijk voor. Samen zorgen we voor sociale en fysieke veiligheid in onze woon- en leefomgeving en daarin geven we prioriteit aan de aanpak van ondermijning. De sociale veiligheid in Oldenzaal willen we vergroten .

We voeren het jaarplan Veiligheid 2022 uit en werken de activiteiten uit op de geprioriteerde thema's:

- High Impact Crimes (woninginbraken, overvallen, etc.)
- Ondermijning
- Zorg en Veiligheid

Algemeen

We ontwikkelden een communicatiecampagne over het afsteken van vuurwerk tijdens de jaarwisseling en voerden deze uit.

In 2022 maakten we een reportage over de BOA's in hun eigen wijk. Dit deden we om de zichtbaarheid en dienstverlening te vergroten.

In het kader van regionale projecten en incidenten zijn diverse regionale inzetten gedaan

In 2022 organiseerden we een bijeenkomst over de ontwikkelingen rondom het spoor, waaronder ook de spoorveiligheid, voor omwonenden.

High impact crimes

In het kader van Persoonsgerichte aanpak veelplegers zijn veelplegers in beeld. Ook voerden we enkele maatregelen uit. In 2023 gaan we deze aanpak doorontwikkelen.

Voor het vergroten van de weerbaarheid en participatie van onze inwoners gaven we 161 inbraakpreventieadviezen en trof 40% naar aanleiding van dit advies maatregelen.

Waar nodig zetten we led tekstkarren in.

We voerden witte voeten acties uit.

We leverden het onderzoeksrapport risicofactoren jeugdcriminaliteit op. We nemen deze resultaten mee als we aan de slag gaan met vroegsignalering in 2023.

We gaven 2 officiële waarschuwingen bij woningen waar drugs is aangetroffen.

We stuurden diverse constateringsbrieven in het kader van aantreffen illegale vuurwerk, en illegale prostitutie.

Plan van aanpak cybercrime: in 2022 ging Hackshield in Oldenzaal van start. Hackshield is een cybergame voor basisscholieren. In 2022 deden 65 scholieren mee.

Zorg en Veiligheid

In totaal coördineerde procesmanagement 10 zorgcasussen door procesmanagement in 2022.

Ondermijning

Het RIEC heeft een plan van aanpak weerbaarheidsscan uitgevoerd, waarbij wij bovengemiddeld scoorden ten opzichte van de Twentse gemeenten. In 2022 startten we met de voorbereidingen om te komen tot een integraal advies op basis van de aanbevelingen van het RIEC.

In 2023 stellen we een plan van aanpak op. Voor het opstellen van gebiedsondermijningsbeeld voerden we bijvoorbeeld een schouw uit, deden we rioolonderzoek en maakten we een analyse. In 2023 worden nog diverse controles uitgevoerd naar aanleiding van dit beeld.

In 2022 voerden we 19 integrale controles uit.

2.1.3 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron	
Organisatie	1	Formatie	Fte per 1.000 inw .	2022	8,2	-	n.v.t.	n.v.t.	Formatieplan 2022
	2	Bezetting	Fte per 1.000 inw .	2022	8,4	-	n.v.t.	n.v.t.	Formatie-/bezettingslijst jul. 2022
	3	Apparaatskosten	Kosten per inw oner	2022	817	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
	4	Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	2022	7,89%	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
	5	Overhead	% van totale lasten	2022	10,5%	-	n.v.t.	n.v.t.	Rekening 2022
Veiligheid	6	Verw ijzingen Halt	Aantal per 10.000 jongeren	2021	120	↑	80	70	Bureau Halt
	7	Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inw .	2022	0,8	→	2,1	1,2	CBS
	8	Gew eldsmisdriven	Aantal per 1.000 inw .	2022	3	↓	3,5	3,2	CBS
	9	Diefstallen uit w oningen	Aantal per 1.000 inw .	2022	1,9	↑	1,2	1,2	CBS
	10	Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inw .	2022	4,4	↓	5,3	4,8	CBS

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Formatie betreft de toegestane formatie in aantal fte van het ambtelijk apparaat per 1.000 inw oners op basis van de begrote salarisstaat
- 2 Bezetting betreft het w erkelijk aantal fte dat w erkzaam is
- 3 Apparaatskosten zijn de noodzakelijke financiële middelen voor het inzetten van personeel, organisatie-, huisvestings-, materieel-, automatiseringskosten e.d. voor de uitvoering van de organisatorische zaken
- 4 Externe inhuur betreft het uitvoeren van w erkzaamheden in opdracht van een bij de organisatie in dienst zijnde opdrachtgever door een private organisatie met w instoogmerk, zonder dat daar een arbeidsovereenkomst of aanstelling tussen organisatie en de daarbij ingezette personen aan ten grondslag ligt
- 5 Overhead betreft alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces
- 6 Verw ijzingen Halt betreft het aantal verw ijzingen naar Bureau Halt per 10.000 inw oners in de leeftijd van 12-17 jaar;
- 7 Winkeldiefstallen betreft het aantal w inkeldiefstallen per 1.000 inw oners
- 8 Gew eldsmisdriven betreft het aantal gew eldsmisdriven per 1.000 inw oners
- 9 Diefstallen uit w oningen betreft het aantal diefstallen uit w oningen per 1.000 inw oners
- 10 Vernielingen en beschadigingen betreft het aantal vernielingen en beschadigingen per 1.000 inw oners

2.1.4 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Veiligheidsregio Twente	In het kader van rampenbestrijding vormen de 14 Twentse gemeenten samen de Veiligheidsregio. Onder één bestuurlijke regie werken zij samen op het gebied van brandweezorg, (gemeentelijke) crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening. De Veiligheidsregio is via verlengd lokaal bestuur georganiseerd. De taken en werkzaamheden van de Veiligheidsregio zijn vastgelegd in het Regionaal Beleidsplan Veiligheidsregio Twente 2021-2024.
Dimpact	Dimpact is een coöperatieve vereniging van 40 lidgemeenten met gezamenlijk 3 miljoen inwoners. Binnen Dimpact initiëren en realiseren lidgemeenten ICT-oplossingen voor de publieke dienstverlening van morgen. Samenwerking, kennisdeling en hergebruik van oplossingen zijn daarbij de basis. Uitgangspunt is dat deze oplossingen in open source software worden ontwikkeld en voldoen aan moderne richtlijnen zoals Common Ground. Oldenzaal kiest voor de strategie van slimme volger. Door ons lidmaatschap kunnen we snel beschikken over de meeste moderne dienstverleningsoplossingen.
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT) is gestart als een samenwerking tussen een aantal gemeenten. In 2013 is Oldenzaal toegetreden. Belastingen heffen en innen is een ingewikkelde taak met erg veel regels. Het GBT neemt deze taak van ons over, zodat we minder kwetsbaar zijn op dit gebied en we de zaken rondom heffing efficiënter kunnen regelen.

2.1.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	5.637	5.736	7.487	1.751 N	1.850
Baten	501	579	2.645	2.066 V	2.216
Saldo	5.136	5.157	4.842	315 V	366 V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	5.136 N	5.157 N	4.842 N	315 V	366 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 1 Dienstverlening en veiligheid is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Parkeerbelasting	e. Riolering
b. Verkeer en vervoer	f. Afval
c. Parkeren	g. Milieubeheer
d. Openbaar groen en (openlucht) recreatie	h. Begraafplaatsen en crematoria

2.2.1 Wat hebben we bereikt?

Binnen dit programma zijn belangrijke resultaten :

Mobiliteit

We hebben flink ingezet op duurzame mobiliteit. Dit vertaalde zich in de totstandkoming van de laad-visie (vaststelling 2023) en aankoop elektrische auto's voor Buitenbeheer. Daarnaast deden we veel onderzoeken naar doorstroming, verkeersveiligheid, snelheidsbeperking en verbeteren van fietsvoorzieningen. De uitvoering daarvan volgt vooral in 2023.

Afval

We realiseerden een aparte GFE-inzameling bij hoogbouw. Daarnaast merken we dat de voortdurende aandacht voor bewustzijn op afvalscheiding, bijdraagt aan:

- De gedragsverandering die nodig is voor afvalreductie.
- Het voorkomen van extra vervuiling rondom milieupleintjes.

Dit doen we door:

- Extra ledigingen in het weekend.
- Inzet afvalcoaches en een afvalbalie.
- Extra rondes en controles door onze boa's.
- Communicatietraject met de buurt.
- Plaatsing van informatieborden.

Klimaat

We werken volgens het principe: 'werk met werk'. Daardoor staat bij alle herinrichtingen en reconstructies het klimaatbewustzijn centraal. Mooie voorbeelden zijn:

- De samenwerking met de WBO in de uitvoeringsplannen Glinde Hooiland.
- We zijn derde geworden bij het NK-Tegelwippen (kleine gemeenten). Dit is een mooi voorbeeld van hoe we bewustwording op een grappige en effectieve manier invullen.
- We stonden met een stand bij de open dag van de Beurs. En organiseerden de Groenmarkt. Daardoor konden we mensen persoonlijk informatie geven.

Energie

Met de Bon van Noordoost Twente bereikten wij veel inwoners die daardoor kleine duurzaamheidsmaatregelen troffen.

Tijdens de energiedagen inspireerden en informeerden we veel inwoners over energiereductie in hun eigen omgeving, bijvoorbeeld door de inzet van energiecabines waarin zichtbaar gemaakt wordt hoe bewoners dit kunnen toepassen.

Het urgentiebesef bij inwoners is in 2022 sterk gegroeid door de stijgende gasprijzen.

We spraken met onze partners van Energie van Noordoost Twente (EvNOT) over een doorontwikkeling van deze samenwerking.

Openbaar Groen

Onze aanpak op de eikenprocessierups is succesvol gebleken. Er was minder overlast voor de inwoner.

Het hogere urgentiegevoel op droogte en hitte zorgde ervoor dat we het omgekeerd ontwerpen als uitgangspunt kozen. We stimuleren hiermee de vergroening van onze stad. We droegen bij aan de komst van een groen schoolplein bij de Nutsschool. Daarnaast legden we 2 grote natuurspeelplekken op de Thij en de Graven Es aan. Bij al deze plannen wordt participatie ingezet om bewoners vroegtijdig te betrekken dan wel zelf een rol te geven. Dit kan ook op initiatief uit de samenleving zoals bij de buurtinitiatieven.

Er is ingezet op biodiversiteit door de toepassing van extensief beheerde grassoorten en het realiseren van 'eilanden' (op zichzelf staande gebiedjes waar verruiging kan plaatsvinden). Ook is verharding omgezet naar groen waarbij is opgetrokken met de WBO.

2.2.2 Wat hebben we gedaan?

Ambities 2022 – 2025	Acties 2022	Wat hebben we bereikt?
Oldenzaal is een goed bereikbare stad in een goed bereikbare regio	We geven uitvoering aan het Mobiliteitsbeleidsplan. Voor een optimale bereikbaarheid richten we ons op betere bewegwijzering en comfortabele hoofdfietsroutes. Zo maken we optimaal gebruik van de rondwegen en weren we zo veel mogelijk verkeer door de stad. Dit bereiken we onder andere door gebruik te maken van intelligente verkeerslichten.	<p>We deden onderzoek naar: Het plaatsen van intelligente verkeerslichten. De snelheid op de Eektestraat En verbetering van doorstroming op de wegen (vooral rondwegen).</p> <p>In samenwerking met de provincie Overijssel melden we de intelligente verkeerslichten Eektestraat aan voor de rijkssubsidie 2^e tranche.</p> <p>We verbeterden de bewegwijzering op een aantal plekken. Bijvoorbeeld op het kruispunt Berkstraat-Spoorstraat bij de reconstructie van de Berkstraat.</p>
Duurzaamheid is de basis van ons denken en doen en een vast onderdeel bij het ontwikkelen van plannen.	In alle collegeadviezen wordt aangegeven aan welke Global Goals het voorstel bijdraagt. De Global Goals dragen we naar buiten toe uit.	<p>We leverden intern een bijdrage aan het meer integraal denken en doen. Het thema Global Goals is opgenomen in de workshop collegeadviezen schrijven.</p> <p>Intern verkenden we mogelijkheden om bedrijfsleven meer met Global Goals te verbinden.</p>
	We geven uitvoering aan de landelijke klimaatdoelstellingen gesteld in het Nationale Klimaatakkoord.	We spanden ons in voor het onderwerp energietoelating. Dit was nog niet voorzien in de begroting 2022. Hiervoor is geld vanuit het Rijk ontvangen en gebruikt
	We werken samen met de Twentse gemeenten aan de RES-Twente 2.0.	We hebben veel in de regio overlegd over de RES 2.0 met name over warmte. Besluitvorming volgt in 2023.
	In NOT-verband werken we aan het afronden van het windbeleid.	<p>We zijn hierbij afhankelijk van De andere NOT-gemeenten. En de uit te brengen afstandsnormen vanuit het RIVM. Het is daardoor niet gelukt het Windbeleid af te ronden in 2022.</p>
	Het Energieloket 3.0 geeft informatie, advies en enthousiasmeert inwoners om hun woning te verduurzamen, in NOT verband.	Er is veel belangstelling voor de geleverde diensten van het Energieloket 3.0.
	We zetten in op het verduurzamen van ons maatschappelijk vastgoed. De routekaart hiervoor wordt in 2022 vastgesteld	De voorbereidingen voor de routekaart zijn gestart met een inventarisatie. We verwachten de vaststelling in 2023.

	We geven invulling aan de Global Deals met het basisonderwijs. Starten initiatieven om ook met het VO Global Deals te sluiten.	De Global Deals in het basisonderwijs door middel van Iespakketten en Energy Challenges waren een succes. Het initiatief van het Carmel (Lyceumstraat) is niet doorgegaan vanwege een wijziging docententeam en de verdeling onderbouw/bovenbouw.
	We werken aan de uitvoering van het actieplan Maatschappelijk Verantwoord Inkopen.	De effectiviteit van een actieplan leek minder groot dan vooraf gedacht doordat het accent lag op borgen, administratie en rapporteren. Het actieplan heeft een vervolg gekregen door de wijze waarop wij werken met Global Goals, bijvoorbeeld in het bedrijfsrestaurant zetten wij in op lokaal en duurzaam.
Het verbruik van energie en opwekking van duurzame energie is meer in balans.	We werken aan het vervolg en afronding van het Wijkuitvoeringsplan (WUP) De Thij en starten een nieuw wijkuitvoeringsplan. Bewustwording en advisering zijn belangrijk in de volgende fase.	WUP-deel A is vastgesteld. Deel B moeten we binnen 3 jaar afronden volgens de gestelde kaders. Het WUP kwam in nauwe samenwerking met inwoners tot stand. Inwoners hebben zich nu verenigd in een stichting (Energie in de Thij) die energieadvies en informatie geeft in de wijk.
	De gemeente realiseert zonnepanelen op daken van participerende bedrijven daar waar een positieve businesscase is.	Uit onderzoek blijkt dat er geen positieve businesscase is. Vanuit de subsidieregeling Coöperatieve Energieopwekking (SCE) zijn er wellicht meer mogelijkheden. De onderzoeken zijn aangeboden aan Boeskoolstroom en er heeft een warme overdracht plaatsgevonden van de meest kansrijke daken. Boeskoolstroom pakt dit verder op.
	We lanceren een campagne voor het verduurzamen van monumenten.	De subsidieregeling is van kracht. Er is weinig belangstelling ondanks persoonlijk informatie rondom deze regeling.
	We werken mee aan pilots en kansen die voorbijkomen om de duurzame opwekking van energie te bevorderen.	Er waren geen initiatieven die geleid hebben tot principeverzoeken voor het opwekken van duurzame energie.
	Het Energieloket onderneemt een gerichte actie om het isoleren van woningen en gebouwen te bevorderen.	In 2022 werd de actie RREW (Bon van Noordoost Twente voor huurders) afgerond. In mei hielden we de energiedagen in Noordoost Twents verband. Daar mochten we ruim 1.000 bezoekers begroeten.
Versnelling sanering asbesthoudende daken.	We informeren en stimuleren eigenaren om asbesthoudende daken te verwijderen.	Er is niet opnieuw aandacht besteed aan dit onderwerp.
	Inleveren meeste asbesthoudende golfplattendaken voor particulieren is gratis.	Deze actie geldt nog steeds.
Een goed onderhouden openbare ruimte die bijdraagt aan de leefbaarheid en gevoel van veiligheid van onze inwoners.	Overeenkomstig de programmering van het meer jaren uitvoeringsplan(MJUP) vervolgen we de uitvoering.	Het tweede MJUP is opgesteld en vastgesteld. Integrale onderhoudsplanning levert gemeente breed meerwaarde op. Een mooi voorbeeld is de ontwikkeling van wijkplan Glinde-Hooiland door de grote mate van integraal onderhoud.
Voldoende, kwalitatieve mogelijkheden voor begraven en cremen in Oldenzaal	In aansluiting op de opgestelde 'Visie op de begraafplaatsen' starten we met de realisatie van het uitvoeringsplan.	Voor de uitwerking hebben we een landschapsarchitectenbureau opdracht gegeven voor een plan om de begraafplaats aan de Hengelose straat om te vormen tot een gedenkpark. Dit wordt vertaald in een kostenraming met (eventuele) keuzes. Onderdeel is het realiseren van een bezinningsplek.

Parkeren voor zowel auto als fiets is een essentieel onderdeel van een bereikbare binnenstad.	<p>We realiseren een nieuwe kwalitatief hoogwaardige bewaakte fietsenstalling.</p>	<p>We zochten in 2022 naar een geschikte plek voor de nieuwe bewaakte fietsenstalling. We keken daarbij ook naar een combinatie met andere opdrachten zoals het openbare toilet en de Geldmaat.</p>
	<p>We breiden het aantal fietsenstallingen uit.</p>	<p>Voorstellen voor verbetering en uitbreiding fietsenstallingen bespreken we in de werkgroep Infrastructuur (Binnenstad).</p>
	<p>We onderzoeken via een werkgroep of de bereikbaarheid van de binnenstad kan worden verbeterd door fietsers meer te weren en flitsparkeerplaatsen op strategische locaties te realiseren.</p>	<p>We bepaalden plekken voor het flits parkeren en die bespraken we met de werkgroep Infra. Implementatie staat gepland voor 2023.</p>
We pakken verkeers- onveilige situaties in Oldenzaal aan. Het melden van knelpunten maken we eenvoudiger. Er wordt sneller duidelijk wat er wel en niet mogelijk is.	<p>Twee keer per jaar wordt de prioriteitenlijst verkeerskundige knelpunten geactualiseerd. We geven uitvoering aan projecten die op deze lijst staan.</p>	<p>Vanwege de verkiezingen en daardoor meer beperkte raadsagenda is dit jaar alleen in september de prioriteitenlijst besproken en vastgesteld.</p>
	<p>Uitvoeringsagenda Mobiliteitsbeleidsplan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - We nemen maatregelen om de snelheid te verlagen in de Bentheimerstraat. - We onderzoeken de ontsluiting van de bedrijventerreinen per OV. - We optimaliseren de bewegwijzering naar de winkelcentra. - We vervolgen de aanleg van de hoofd fietsroutes in de fietsstructuur. 	<p>De reconstructie van de Bentheimerstraat is gepland voor 2024/2025. Samen met de bewoners werken we het verkeerskundige ontwerp uit. We hebben voorafgaand daaraan snelheidsdisplays geplaatst om bewustwording van snelheid te bevorderen.</p> <p>We onderzochten wat op basis van huidige bus routes een logische verbinding met de bedrijventerreinen is.</p> <p>De verwijzing naar de parkeerplaatsen vanaf de 'ring' is verbeterd met name bij de Vestingstraat.</p> <p>In het kader van de hoofd fietsroute binnenstad wijzigden we in de Graven Es de voorrangssituatie op het kruispunt Provinciale rondweg-Engelbertinklaan. Daarnaast bereidden we de aanpassing voor van de Enschedestraat tussen de rotonde Schelmaatstraat en Spoorstraat. Deze wordt aangepakt in het verlengde van de fiets snelweg F35.</p>
In het kader van mobiliteit zoeken we actief de samenwerking met de provincie op.	<p>Op dossiers die duidelijke raakvlakken hebben met de provincie Overijssel als wegbeheerder, zoals de verkeersdoorstroming op de rondwegen, werken we samen.</p>	<p>We zijn doorlopend in gesprek met de provincie over mobiliteitsvraagstukken. We doen mee aan de regionale overleggen en de mobiliteitsdagen Twente.</p>
Het verder verminderen van restafval en verder doorgroeien naar een circulaire economie; maximaliseren van hergebruik	<p>We continueren en optimaliseren het gemeentelijk afvalbeheer.</p>	<p>We hebben ingezet op gedragsbeïnvloeding. We gebruikten communicatiemiddelen en controles om mensen beter afval te laten scheiden.</p>
	<p>We starten in 2022 het inzamelen van GFE (groente-, fruit-, en etensresten) bij hoogbouw.</p>	<p>Bij de hoogbouwlocaties plaatsten we inzamelingscontainers.</p>
	<p>We starten mogelijk een nieuwe aanbesteding op voor de verwerking van een deel van onze afvalstoffen (afhankelijk van het wel/niet continueren van ons aandeelhouderschap bij Twence).</p>	<p>We trokken de aanbesteding in om tijd te maken voor een onderzoek naar ons aandeelhouderschap bij Twence.</p> <p>Om de continuïteit van de afvalverwerking te waarborgen sloten we een overeenkomst met Twence.</p>

<p>Realiseren van een robuust en duurzaam watersysteem en Oldenzaal bestand maken tegen de gevolgen van klimaatverandering</p>	<p>We werken aan een duurzaam en robuust watersysteem door:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Uitvoeren van het GRP 2021-2025, in hoofdzaak: rioolvervangning en relining (renovatie) en aanleg blauwe aders. 2. We nemen –bovenop de reguliere GRP-projecten- extra maatregelen tegen wateroverlast als gevolg van extreme neerslag onder meer in de Lyceumstraat. 3. We voeren de acties uit het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie uit, zoals Klimaatgesprekken. We ontwikkelen Singelpark fase 1 verder, met name het plan Cortile en de locatie van het Topsportpand. 	<p>De meeste geplande projecten zijn uitgevoerd in 2022, soms met een kleine uitloop van de planning. Wel hadden enkele projecten te maken met tegenvallers:</p> <p>Financieel: grondstoffen worden steeds duurder. Of in planningen: waar je samenwerkt heb je verschillende belangen.</p> <p>Grote projecten die dit jaar in voorbereiding/uitvoering gegaan zijn, zijn de Carmelstraat, Denekamperstraat en Primulastraat/Gammelkerstraat/Hyacinthstraat.</p> <p>In 2022 ervaren we klimaatverandering ook in de praktijk. Ondanks het uitblijven van zeer extreme weersomstandigheden, zorgen de weersomstandigheden meerdere jaren achtereen, voor steeds meer urgentiegevoel. Niet alleen meer voor wateroverlast (daar was het gevoel van urgentie al hoog), maar ook voor droogte en hitte.</p>
---	--	---

2.2.3 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Omvang huishoudelijk restafval	Kg per inw oner	2020	103	↓	104	137	CBS
2	Hernieuwbare elektriciteit	%	2020	11,8%	↑	20,2%	?	RWS - KMO

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Omvang huishoudelijk restafval betreft de kilogrammen ingezameld niet gescheiden huishoudelijk afval per inw oner
- 2 Hernieuwbare elektriciteit betreft de procentuele hoeveelheid elektriciteitsverbruik die is opgewekt uit wind, waterkracht, zon of biomassa

2.2.4 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
<p>Bedrijfsvoering organisatie Recreatieschap Twente (BRT)</p>	<p>Recreatie kent geen gemeentegrenzen vandaar dat het belangrijk is gezamenlijk met de 14 Twentse gemeenten Twente te versterken. Onder 'regie' van BRT is de visie 'Perspectief Vrijtijdseconomie Twente 2030' Opgesteld. Deze visie wordt in 2023 doorvertaald naar Noordoost Twente dus ook Oldenzaal.</p> <p>De routenetwerken in Twente zijn een belangrijk onderdeel van recreatie en toerisme waar de toeristen maar ook de Twentenaren veel gebruik van maken. In 2022 is de Toekomstvisie routenetwerken opgesteld waarbij Oldenzaal de keus heeft gemaakt voor het toekomstbestendig scenario omdat routenetwerken een toegevoegde waarde hebben.</p>
<p>Omgevingsdienst Twente (ODT)</p>	<p>De Omgevingsdienst Twente werkt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, zodat iedereen in Twente prettig kan wonen, werken en leven. Dit doen zij door het uitvoeren van onze reguliere milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2022 is de ODT op verzoek van de deelnemers gestart met een pilot Omgevingstafel Twente. De omgevingstafel wordt onder de Omgevingswet een instrument om complexe plannen en initiatieven te wegen voordat het vergunningsproces begint. Dat afwegen heeft betrekking op verschillende onderdelen zoals (externe) veiligheid, gezondheid, duurzaamheid, energietransitie, klimaat. Daarbij zijn, afhankelijk van het plan/ initiatief, de ketenpartners GGD Twente, Veiligheidsregio Twente, Waterschap, Het Oversticht en provincie betrokken.</p>

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Twence	Twence draagt bij aan het realiseren van onze recyclingsdoelstelling zoals bijvoorbeeld compostering van ons GFE. Afgelopen jaar hebben zij een begeleidende rol gespeeld in de regio t.a.v. de vervuiling van het oud papier met onze afnemer, Remondis. Er is een nieuw contract afgesloten voor de verwerking van ons oud papier.
Twente Milieu	In 2021 hebben we samen de implementatie van het ophalen van GFE (groente, fruit en etensresten) bij hoogbouw gerealiseerd. 2022 is het eerste jaar geweest waar we GFE opgehaald hebben bij hoogbouw.
Twentse Crematorium (OLCT)	Oldenzaal werkt samen met de Twentse crematoria. Afgelopen jaar is gesproken over een mogelijke overdracht van grond voor as verstrooiing. Besloten is de uitvoering hiervan op de hierover aangewezen grond op de begraafplaatsen te houden. De komende jaren wordt de samenwerking waar mogelijk verstevigd.

2.2.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil rea- lisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	13.797	13.577	14.625	1.048 N	1.088
Baten	8.961	9.005	9.386	381 V	62
Saldo	4.836	4.572	5.239	667 N	1.026 N
Toevoeging aan reserves	3	256	256	0	253
Onttrekking aan reserves	259	378	1.200	822 V	1.143
Resultaat	4.580 N	4.450 N	4.295 N	155 V	136 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 2 Bereikbaarheid en Openbare ruimte is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.3 Stedelijke en economische ontwikkeling

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Economische ontwikkeling	e. Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen
b. Fysieke bedrijfsinfrastructuur	f. Wonen en bouwen
c. Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	g. Musea / Cultureel erfgoed
d. Ruimtelijke ordening	

2.3.1 Wat hebben we bereikt?

Binnen dit programma zijn belangrijke resultaten:

Binnenstad

Het aantal bezoekers van de binnenstad nam ten opzichte van voor Corona weer toe. Dit blijkt uit de binnenstad monitor. Daarnaast zetten we volop in op een sterkere samenwerking binnen de Stadsnoabers. Dit leidde tot een heldere samenwerkingsstructuur en eensgezindheid op de prioriteiten in de binnenstad.

Wonen

Het aantal inwoners neemt - na 10 jaar krimp - weer toe. De woningvoorraad groeide met ongeveer 100 woningen. Op de Graven Es en Stakenbeek ronden we woningbouwprojecten af en zijn we gestart met planologische procedures voor nieuwe ideeën. Ook werkten we aan woonwagengebeid voor Oldenzaal. Dit deden we in nauwe samenwerking met de WBO en de doelgroep.

Economie

We investeren telkens in een goed vestigingsklimaat voor ondernemers. Dit blijkt ook uit het onderzoek van bureau Louter dat een positief beeld van de Oldenzaalse economie bevestigt (top 3 in de regio). We investeren naast ruimtelijke initiatieven ook in onze contacten met Oldenzaalse ondernemers. Onder meer door bedrijfsbezoeken maar ook door het goed bezochte ondernemersontbijt tijdens de dag van de Ondernemer.

Omgevingswet

In 2022 stelde het Rijk de Omgevingswet opnieuw uit. Dit maakt het soms lastig om ons vol overtuiging voor te blijven bereiden op de ingangsdatum. Voor zover als mogelijk en nodig liggen we ambtelijk op planning.

2.3.2 Wat hebben we gedaan?

Ambities 2022 –2025	Acties 2022	Wat hebben we bereikt?
Binnenstad		
Behouden en versterken (van het historische karakter) van een aantrekkelijke binnenstad met inbreng van ideeën uit de samenleving	We geven uitvoering aan de actualisatie van de Detailhandelsvisie die is vastgesteld in 2021.	De acties uit de detailhandelsvisie zijn meestal gericht op ambities op de langere termijn. In aansluiting op de visie dienden we een aanvraag in voor de subsidieregeling 'impulsaanpak winkelgebieden' van het Rijk. De acties gericht op de binnenstad voor de kortere termijn, maken onderdeel uit van de samenwerking met de Stadsnoabers en het actieplan dat zij in 2022 opstelden. De Stadsnoabers prioriteerden hun acties die zij vanaf 2023 uitvoeren. De acties gericht op profilering en marketing maken onderdeel uit van de opdracht aan Oldenzaal Promotie.

	<p>We zoeken samenwerking en verbinding met onze partners (vastgoedeigenaren en ondernemers) in de binnenstad en we bevorderen onderlinge samenwerking met externe partners als provincie.</p>	<p>We hebben in 2022 de nieuwe structuur met de Stadsnoabers neergezet. De vertegenwoordiging van (lokale) vastgoedeigenaren blijft een aandachtspunt.</p>
	<p>Met de provincie voeren we gesprekken over de nader te bepalen inzet voor een Stadsarrangement 3.0.</p>	<p>De mogelijkheden voor een nieuw stadsarrangement zijn beperkt. Mogelijk volgt er nog een stadsarrangement in 2023.</p>
<p>Oldenzaal heeft een bruisende binnenstad met sfeer, evenementen en cultuur. We sturen op verbinding tussen de binnenstad, het Hulsbeek en de woonboulevard</p>	<p>We werken nauw samen met Oldenzaal Promotie. Oldenzaal Promotie zet Oldenzaal als merk/product sterk neer.</p>	<p>Oldenzaal Promotie voerde deze taak in 2022 naar tevredenheid uit.</p>
	<p>We ondersteunen het binnenstad-management dat bij Oldenzaal Promotie is ondergebracht.</p>	<p>Oldenzaal Promotie voerde deze taak in 2022 naar tevredenheid uit.</p>
	<p>Een vorm van evenementencoördinatie voeren we in.</p>	<p>De taak van evenementencoördinatie belegden we bij Oldenzaal Promotie.</p>
	<p>We faciliteren Oldenzaal Promotie in de exploitatie van de buitenreclame, waaronder de digitale informatieschermen. Nieuw evenementenbeleid stellen we op.</p>	<p>In 2022 nam Oldenzaal Promotie de exploitatie van de buitenreclame voor een deel ter hand. De exploitatie van de digitale schermen enabri's volgen in 2023.</p> <p>We stelden het nieuwe evenementenbeleid op. Door zorgvuldige participatie vindt besluitvorming in het eerste kwartaal 2023 plaats.</p>
<p>Singelpark met cultuur-historische waarden weer zichtbaar maken en kansen voor wateropgave klimaat adaptieve stad benutten (blauwe aders, afkoppelen, infiltreren, vasthouden in een "gracht").</p>	<p>Op basis van de ontwerpen nemen we de totale opgave en uitvoering van het deelproject Molkenboer ter hand.</p>	<p>Door een mogelijke subsidie voor dit project, stelden we het deelproject Molkenboer een jaar uit.</p>
	<p>We maken plannen voor het deelproject 'Topsportpand'.</p>	<p>We moeten een openbare selectieprocedure volgen om een marktpartij te vinden voor de ontwikkeling op deze locatie. Hierdoor verloopt het project langzamer dan verwacht. Ook vinden we participatie belangrijk, waardoor het project meer tijd kost.</p>
<p>Kwaliteitsimpuls gebiedsontwikkeling Langestraat en omgeving</p>	<p>We werken het planconcept voor de centrumontwikkeling van het gebied Langestraat uit (bouwplan HMO en herinrichting Langestraat).</p>	<p>We stelden de nota van uitgangspunten voor de Nieuwe Post (locatie oude postkantoor) vast. Dit vormt de basis voor het door HMO uit te werken bestemmingsplan. Daarnaast zijn we in 2022 gestart met het opstellen van een inrichtingsplan. Ook vroegen we een rijkssubsidie aan (Impulsaanpak Winkelgebieden). Een besluit op deze aanvraag vindt in 2023 plaats.</p>
<p>Meer zichtbaar en beleefbaar maken van het unieke cultuurhistorische karakter van Oldenzaal</p>	<p>We stimuleren en nemen deel aan projecten die het profiel van Oldenzaal en de focus op het 'rijke erfgoed' van religie, Hanze en de textieltijd versterken.</p>	<p>In samenwerking met lokale partijen als Oldenzaal Promotie, de stichting Oldenzaalse Musea en Bibliotheek Oldenzaal namen we deel aan de landelijke herdenking van het jaar 1572. De herdenking van Rampjaar 1672 kreeg ook een plek in de activiteiten.</p>

	<p>We gaan verder met de ontwikkeling van (digitale) middelen ten behoeve van Hanze-stad Oldenzaal.</p>	<p>Voor de digitale Hanzestad Oldenzaal ontwikkelden we animaties voor projecties op de Plechelmustoren. De vanuit dit project aangeschafte apparatuur maakt het mogelijk ook animaties over andere (historische) thema's te laten maken en projecteren.</p> <p>De voorbereidingen voor het 'kleintje Hanzehuis' van de stichting Oldenzaalse Musea is in gang gezet. De verdere uitvoering koppelen we aan de ontwikkeling van het Erfgoed Huis.</p>
	<p>Samen met Oldenzaal Promotie werken we aan versterking van het Oldenzaals profiel, cultuur en erfgoed zijn hierin een belangrijk onderdeel.</p>	<p>'Beleving van de binnenstad' was een van de opgaven voor de Stadsnoabers. Hierbij betrokken we kunst, cultuur en erfgoed nadrukkelijk, zoals het Beleg van Oldenzaal.</p>
	<p>We betrekken ons cultureel erfgoed integraal bij ruimtelijke en (vrijtijds-)economische opgaven en projecten die zijn verbonden met de cultuurhistorie.</p>	<p>In aansluiting op de nieuwe marketingstrategie van Twente Marketing, waarin onder meer de focus ligt op historische thema's als de Textieltijd, de IJzere Eeuw en de Tubanti, gingen we met Noaberkracht en Losser in gesprek over een verdere uitwerking en uitvoering.</p>
	<p>We brengen onze lokale archeologie onder de aandacht, onder meer via de ArcheoHot-spot in het Palthe Huis.</p>	<p>De ArcheoHotspot was ondergebracht in het Koets-huis van het Palthehuis, maar krijgt een plek in het nieuwe Erfgoed Huis. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet.</p>
<p>Terugdringen leegstand, profiel versterken en ruimtelijke kwaliteit verbeteren</p>	<p>We brengen de ontwikkelingen in de binnenstad in beeld met de binnenstadmonitor.</p>	<p>We actualiseren de binnenstad monitor continue als er nieuwe data beschikbaar is. Daaruit bleek bijvoorbeeld dat het aantal bezoekers is toegenomen t.o.v. voor corona.</p>
	<p>We stimuleren initiatieven die bijdragen aan ambitie van de binnenstad zoals beschreven in Masterplan Binnenstad en het Binnenstadsplan.</p>	<p>We faciliteerden initiatieven van eigenaren, ondernemers en organisaties, onder andere vanuit het Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal, bijvoorbeeld in de transformaties van winkelen naar wonen.</p>
	<p>We werken het rapport 'Actualisatie Structuurvisie Detailhandel Oldenzaal' uit dat 28 juni 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld' uit, door het opstellen en uitvoeren van het een uitvoeringsplan. Dit doen wij samen met Oldenzaal Promotie, vastgoedeigenaren en ondernemers.</p>	<p>Samen met de Stadsnoabers stelden we een actieplan 2023 op. Hierin zijn acties opgenomen die in de 'Actualisatie Structuurvisie Detailhandel Oldenzaal' zijn voorgesteld (zie eerste punt). De uitvoering van het actieprogramma gaan we onder andere doen met Oldenzaal Promotie, ondernemers en vastgoedeigenaren</p>
	<p>We maken een actieplan met de partners (vastgoedeigenaren en ondernemers) in de binnenstad voor de versterking van de binnenstad (3e stadsarrangement).</p>	<p>Zie eerste en voorgaande punt</p>
	<p>We zetten in op een vastgoedcoach.</p>	<p>Oldenzaal Promotie benadert lokale vastgoedpartijen om vastgoedeigenaren beter te organiseren. Zodra dit staat, kijken we van daaruit verder wat het vastgoed in de binnenstad van Oldenzaal nodig heeft. Dus daarom stelden we geen vastgoedcoach aan.</p>
<p>Economie</p>		

Het versterken van het vestigingsklimaat voor ondernemers	<p>We ontwikkelen de werklocatie Jufferbeek Noord door de gebiedsvisie in deelgebieden uit te werken. We stellen een bestemmingsplan op, op basis van de Gebiedsvisie Jufferbeek Noord die 28 juni 2021 door de gemeenteraad is vastgesteld.</p>	<p>We voerden individuele gesprekken met eigenaren die ook bewoners zijn in het gebied. In die gesprekken maakten zij hun wensen kenbaar. Met een bewoner die verspreid in het gebied gronden in eigendom had, voerden we onderhandelingen en ronden we een grondruil af. Dit is een belangrijke eerste stap in de uitwerking van de visie.</p>
	<p>We pakken kansen op voor de verbetering en revitalisering van bestaande en nieuwe bedrijventerreinen. Bijvoorbeeld door Jufferbeek Noord aan te melden voor het Nationaal Groeifonds werklandschappen van de toekomst.</p>	<p>Door prioritering van werkzaamheden en tijdgebrek kwamen we niet toe aan de revitalisering. Wel melden we Jufferbeek Noord aan voor het Nationaal Groeifonds werklandschappen voor de toekomst. Dit is niet gehonoreerd omdat het een nieuw bedrijventerrein betreft.</p>
Vanaf 1 januari 2022 is de Omgevingswet van kracht. Het uiteindelijke doel van de Omgevingswet is om het voor de burger makkelijker te maken en een integrale aanpak van aanvragen.	<p>We gaan verder met geven vervolg aan de implementatie van de Omgevingswet.</p>	<p>De Omgevingswet is uitgesteld tot 1-1-2024. We actualiseerden de Erfgoedverordening en de raad stelde de volgende verordeningen vast: Verordening adviescommissie omgevingskwaliteit Oldenzaal 2022 Verordening nadeelcompensatie Oldenzaal 2022 Daarnaast stelde de raad het bindend adviesrecht van de raad en het participatiebeleid onder de Omgevingswet vast.</p>
	<p>We stellen een basis Omgevingsvisie en Omgevingsplan vast.</p>	<p>We oefenden met het opstellen van toepasbare regels, juridische regels en het maken van werkingsgebieden. We wachten op een goed voorbeeld Omgevingsplan. Daarnaast zijn we gestart met het opstellen van een stadsvisie en in aansluiting daarop met een omgevingsvisie.</p>
	<p>We geven vervolg aan het vullen van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO).</p>	<p>We houden ontwikkelingen van het DSO bij, volgen cursussen en regionale bijeenkomsten en gaan aan de slag zodra er een goed voorbeeld komt.</p>
	<p>We starten met het toepasbaar maken van beleid en stellen toepasbare regels op voor de vergunningencheck en toetsen in de samenleving of deze voldoende duidelijk zijn.</p>	<p>Het DSO wordt voortdurend geactualiseerd. Vlak voor de inwerkingtreding voeren we de toepasbare regels in.</p>
	<p>We verwerken de regels die onder de Omgevingswet verhuizen van het Rijk naar de gemeente (de bruidsschat) in het Omgevingsplan en de Omgevingsvisie</p>	<p>Dit pakken we de komende jaren op.</p>
	<p>We implementeren de bruidsschat en minimale wettelijke vereisten voor 1 juli 2022.</p>	<p>Dit is uitgesteld tot 1-1-2024. We ronden in 2022 alle minimale vereisten af. Voor inwerkingtreding worden communicatie met derden en aanpassen van de leegverordening opgepakt.</p>
	<p>We verstevigen de samenwerking met andere gemeenten en overige partners waaronder het waterschap, de Veiligheidsregio en de GGD.</p>	<p>We hebben nieuwe processen ingericht (ketentesten) en samenwerkingsafspraken voorbereid.</p>

Het bieden van aantrekkelijke bedrijventerreinen /werklocaties	Op basis van de resultaten uit de Scan Bedrijventerreinen bekijken we of er verbeteringen doorgevoerd kunnen worden.	We gaan eerst beleid met betrekking tot economie opstellen. Op basis van dit beleid kan besloten worden tot revitalisering.
	Met ondernemers gaan we in gesprek over ruimere mogelijkheden op bestaande werklocaties, zoals het GOLS-terrein.	In de vastgestelde actualisatie Detailhandelsvisie namen we geen ruimere mogelijkheden voor detailhandel op.
Oldenzaal is de eerste digitale Hanzestad van Europa	We realiseren 'Kleintje Hanzehuis' en geven uitvoering aan video mapping en virtual reality. We zoeken aansluiting bij Rheda-Wiedenbrück en andere Duitse Hanzesteden aan de grens, zoals Osnabrück en Munster. Dit draagt bij aan onze zichtbaarheid als (digitale) Hanzestad.	We maakten de animaties voor video mapping en virtual reality en troffen voorbereidingen voor Kleintje Hanzehuis. Dit realiseren we in 2023 in het Koetshuis van het Palthemuseum. Het verhaal van de Oldenzaalse handels/ondernemersgeest van vroeger en nu krijgt er een plek. We hebben gesprekken gevoerd met Rheda-Wiedenbrück en andere steden maar heeft nog niet tot concrete vervolgacties geleid.
Wonen		
We maken wonen voor alle doelgroepen mogelijk	We continueren de starterslening in 2022 met een extra vrijgemaakt budget van € 200.000, bovenop de reeds beschikbaar gestelde middelen (€ 200.000) per 1 oktober 2021.	We verstrekten 14 startersleningen.
	Met WBO en Blij Wonen geven we verder inhoud aan de woonprogrammering vanaf 2021 met prestatieafspraken over de sloop en verkoop van sociale huurwoningen.	WBO stuurt niet langer op krimp van 600 woningen maar gaat uit van een ongeveer gelijkblijvend (in aantal) woningbezit. We vertalen dit naar de gezamenlijke woonagenda. We zijn samen met WBO Wonen gestart om woonwagengebeleid op te stellen. In het najaar organiseerden we meerdere avonden om de woonwensen van woonwagengebewoners op te halen. Dit in aanvulling op het woningbehoefte onderzoek dat we in 2020 uitvoerden
	We geven de gemeentelijke kavels voor particulieren in de Graven Es, gebied 10a uit. Daarnaast realiseren we in het gebied via projectbouw ongeveer 30 rij- en twee-onder-een kapwoningen.	Wij begonnen met de uitgifte van de 16 gemeentelijke kavels aan Erve de Wel in de Gravenweide. De 29 rij- en twee-onder-een kapwoningen zijn grotendeels verkocht en de bouw is begonnen.
	We begeleiden het woningbouwplan voor de Noabershof Olnz in de Thij.	Het bestemmingsplan voor het woningbouwplan is onherroepelijk. De initiatiefnemers begonnen het verkoopproces voor de 23 woningen.
	We werken met WBO aan een locatie voor beschermd wonen vanuit het programma wonen en zorg.	WBO en Humanitas onder Dak hebben aan de Huur- en straat een begeleidkamertrainingsproject.

Kansen benutten en verloedering voorkomen door stedelijke vernieuwing	We geven verder vorm aan de gewenste versnelling van de woningbouw in de vastgestelde strategische woonprogrammering.	We ondertekenden samen met de andere Twentse gemeenten, de gedeputeerde van de provincie Overijssel en de minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening de Woondeal Twente gericht op versnelling woningbouw.
	We faciliteren in de woonprogrammering transformatie van bestaand vastgoed en continueren stedelijke vernieuwing door zoveel mogelijk de huidige binnenstedelijke locaties te ontwikkelen.	We namen in onze woonprogrammering ruim 20 binnenstedelijke (her)ontwikkelingslocaties op.
	We ronden De Graven Es met gebieden 9(a en g) af en werken verder aan de gebiedsontwikkeling voor gebied 10a.	We gaven de 7 kavels in gebied 9a (Mandenmaker) uit. De 42 appartementen in gebied 9f (Griekenlandlaan) zijn opgeleverd. Wij maakten het gebied 10a (Gravenweide) bouwrijp.
	De ontwikkeling van Stationspark Oldenzaal Centraal – Stakenbeek geven we een krachtig vervolg door het afronden en inrichten van de openbare ruimte, van de 1e fase, door begeleiding van het bouwplan aan de Groene Loper en de planvorming van de 2e fase. We leggen het bestemmingsplan Stakenbeek 2e fase ter vaststelling voor aan de gemeenteraad We geven verder invulling aan de (her)ontwikkeling van de inbreidingslocatie Langestraat.	We maakten de Stakenbeek 1 ^e fase woonrijp. We begeleidden het bouwplan aan de Groene Loper, waar de eerste woningen inmiddels zijn opgeleverd. Het ontwerpbestemmingsplan voor de Stakenbeek 2 ^e fase lag ter inzage. We formuleerden uitgangspunten voor de gebiedsontwikkeling Langestraat.
Verduurzaming bestaande woningen stimuleren	In de nieuwe Prestatieafspraken met WBO en Blij Wonen geven we verduurzaming en levensloopbestendig maken van de woningvoorraad een prominente plek.	We namen de verduurzaming van de woningen van WBO op in de prestatieafspraken. Periodiek bespreken we dit met WBO. We betrokken de WBO bij het wijkuitvoeringsplan De Thij.
	We stimuleren bewustwording mede door invulling te geven aan de warmtevisie en de RES, via het Energieloket en het digitale platform 'Energie van Noordoost Twente'.	We stimuleerden bewustwording door: Uitgifte vouchers van € 80 voor kleine energiebesparende maatregelen voor huurders. Grote deelname van 70%; Organisatie van energiedagen NOT met 1.000 bezoekers; Gesprekken energiecoaches; Vaststelling wijkuitvoeringsplan De Thij, plan A; Vorbereiding inkoopactie en plan energiearmoede 3x mobiele showroom energieloket Energy challenges, 3 scholen

2.3.3 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
Sted. en econ. ontw.	1 Functiemenging	Verhouding tussen banen en woningen in %	2021	56,6	↑	54,7	49,6	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
	2 Vestigingen (van bedrijven)	Aantal vestigingen per 1.000 inwoners van 15 t/m 65 jaar	2021	153,6	↓	151	158,5	Landelijk Informatiesysteem voor arbeidsplaatsen
	3 Nieuw gebouwde woningen	Aantal nieuw bouw woningen per 1.000 woningen	2022	6,4	↑	7,6	8,2	Basisregistratie adressen en gebouwen
	4 Demografische druk	Verhouding tussen niet-beroeps-bevolking (<15 en 65+) en beroepsbevolking (15-64)	2022	84,4	↑	73,9	79	CBS

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 De functiemengingsindex (FM) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.
- 2 Vestigingen van bedrijven betreft het aantal vestigingen van bedrijven per 1000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar.
- 3 Nieuw gebouwde woningen betreft het aantal nieuw bouw woningen, per 1000 woningen.
- 4 De demografische druk betreft de som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen in de leeftijd van 15-64 jaar.

2.3.4 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Bedrijfsvoeringsorganisatie Recreatieschap Twente (BRT)	Recreatie kent geen gemeentegrenzen vandaar dat het belangrijk is gezamenlijk met de 14 Twentse gemeenten Twente te versterken. Onder 'regie' van BRT is de visie 'Perspectief Vrijtijdseconomie Twente 2030' opgesteld. Deze visie wordt in 2023 doorvertaald naar Noordoost Twente dus ook Oldenzaal. De routenetwerken in Twente zijn een belangrijk onderdeel van recreatie en toerisme waar de toeristen maar ook de Twentenaren veel gebruik van maken. In 2022 is de Toekomstvisie routenetwerken opgesteld waarbij Oldenzaal de keus heeft gemaakt voor het toekomstbestendig scenario omdat routenetwerken een toegevoegde waarde hebben.
Omgevingsdienst Twente (ODT)	De Omgevingsdienst Twente werkt aan een gezonde, veilige en duurzame leefomgeving, zodat iedereen in Twente prettig kan wonen, werken en leven. Dit doen zij door het uitvoeren van onze reguliere milieutaken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. In 2022 is de ODT op verzoek van de deelnemers gestart met een pilot Omgevingstafel Twente. De omgevingstafel wordt onder de Omgevingswet een instrument om complexe plannen en initiatieven te wegen voordat het vergunningsproces begint. Dat afwegen heeft betrekking op verschillende onderdelen zoals (externe) veiligheid, gezondheid, duurzaamheid, energietransitie, klimaat. Daarbij zijn, afhankelijk van het plan/ initiatief, de ketenpartners GGD Twente, Veiligheidsregio Twente, Waterschap, Het Oversticht en provincie betrokken.

2.3.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	6.118	16.400	16.490	90 N	12.431
Baten	2.412	12.089	12.363	274 V	11.066
Saldo	3.706	4.311	4.127	184 V	1.365 N
Toevoeging aan reserves	16	98	7.151	7.053 N	7.135
Onttrekking aan reserves	223	888	8.437	7.549 V	8.323
Resultaat	3.4997 N	5.521 N	2.841 N	680 V	177 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 3 Stedelijke en economische ontwikkeling is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.4 Cultuur, sport en ontspanning

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Sportbeleid activering	d. Cultureel erfgoed
b. Sportaccommodaties	e. Musea
c. Cultuurpresentatie, -productie en –participatie	f. Media

2.4.1 Wat hebben we bereikt?

Binnen dit programma kregen de volgende onderdelen specifiek aandacht.

Special Olympics

De Special Olympics is een nationaal sportfestijn voor mensen met een verstandelijke beperking. Het evenement werd in juni 2022 met veel succes in Twente georganiseerd. Ruim 2.500 sporters (met zo'n 1.000 begeleiders) streden in ca. 20 takken van sport om een Special Olympics-medaille. In Oldenzaal vonden de onderdelen wielrennen en dans plaats.

Vitale samenleving

We streven we naar een vitalere en gezondere samenleving. Daarom begonnen we in Oldenzaal met het uitvoeringsprogramma 'een gezonde toekomst'. Ook via JOGG (landelijk programma over thema's binnen de gezonde leefstijl, zoals bewegen) en het project Fitcoins (door te bewegen 'fitcoins' verdienen die aan gezonde producten kunnen worden besteed) koppelen we sport en bewegen aan een gezonde leefstijl.

1572 – Het beleg van Oldenzaal

Als oudste stad van Twente en misschien wel de meest belegerde stad tijdens de Tachtigjarige Oorlog deed Oldenzaal mee aan de landelijke herdenking van het jaar 1572. In samenwerking met Oldenzaal Promotie en de stichting Oldenzaalse Musea organiseerden we een afwisselend programma. Onder meer: een tentoonstelling in de stadhuishal; educatieve workshops voor primair en voortgezet onderwijs; lezingen bij Bibliotheek Oldenzaal, de Hofkerk en Stadstheater de Bond; een openluchtbioscoop in de Stadstuin en het historische evenement Het Beleg van Oldenzaal. De activiteiten werden goed bezocht en brachten geschiedenis en erfgoed van Oldenzaal bij een breed publiek onder de aandacht.

Verbinding cultuur en sociaal domein

Cultuur werd op verschillende manieren verbonden aan het sociaal domein. Zo vonden Kaliber Kunstenschool en Impuls samen een plek in een nieuw sociaal-cultureel centrum. 'Willemien' is een centrale ontmoetingsplaats voor alle Oldenzalers van alle leeftijden. Het gebouw is na de zomer in gebruik genomen en op 19 november officieel geopend. Studio 15, een creatieve broedplaats voor jongeren van 12-30 jaar, is ook in het pand gevestigd.

Start revitalisatie Vondersweijde

Vooruitlopend op de revitalisatie van sportcentrum Vondersweijde vervingen we in de zomervakantie de installatie van de beweegbare bodem van het wedstrijdbad en de bodem zelf. Ook is de vloer van de sporthal vervangen.

2.4.2 Wat hebben we gedaan?

Ambities 2022 – 2025	Acties 2022	Wat hebben bereikt?
Sportbeleid		
We stimuleren de verbinding tussen sportverenigingen, zorginstellingen, welzijn onderwijs en bedrijfsleven.	We borgen het lokaal Beweeg- en Sportakkoord.	Een lokale kerngroep geeft uitvoering aan het Beweeg- en Sportakkoord. De komende jaren zetten we dit voort binnen het Gezond Actief Leven Akkoord (GALA).
	In samenwerking met de Twentse gemeenten updaten	In verband met de verkiezingen stelden we dit uit tot 2023.

	we de regionale Visie op sport en bewegen voor 2022.	
	Voor de Special Olympics nationale spelen organiseren we in Oldenzaal de onderdelen dans en wielrennen.	De onderdelen dans en wielrennen zijn in Oldenzaal succesvol uitgevoerd.
Wij stimuleren bewegingsonderwijs aan kinderen binnen het basisonderwijs	De gemeente wil de ondersteuning van de financiering van de vakleerkrachten LO vanaf 1 augustus 2022 in samenspraak met de besturen van het Primair Onderwijs continueren.	We continueren de afspraken tot 1 augustus 2026.
We stimuleren sportinclusiviteit	We starten met een project om meer kinderen met een chronische ziekte of beperking te laten participeren in het beweeg- en sportaanbod in Oldenzaal.	Dit project bestond uit een onderzoek en er is gelijktijdig gestart met een aantal nieuwe activiteiten. Het onderzoek leidde tot conclusies en aanbevelingen.
We ondersteunen sportverenigingen na corona	We inventariseren tijdens een bijeenkomst ('Sportcafé') de behoeften van verenigingen om hun vitaliteit te bevorderen. Vanuit het platform van het Oldenzaals Beweegen Sportakkoord wordt gekeken hoe we gezamenlijk de vragen kunnen beantwoorden en we verenigingen kunnen faciliteren.	Tijdens het Sportcafé van september 2022 is actief uitgevraagd of er behoefte is aan vitaliteit bevorderende acties. Hiervan maakten de sportverenigingen geen gebruik.
Sport en bewegen stimuleren omwille van verbinding en gezondheid.	We richten ons op de aandachtspunten van de nota Publieke Gezondheid 2022-2026.	Vanuit de nota Publieke Gezondheid voerden we de projecten Fitcoins en JOGG uit. Deze zetten we de komende jaren voort.
Sportaccommodaties		
Gerevitaliseerde en vernieuwde binnen- en buitensportaccommodaties die aansluiten bij de huidige normen en wensen van de gebruikers. Optimaal combineren en verbinden van onderwijs, sport en verduurzaming.	Met betrekking tot vernieuwing en revitalisatie van de binnensportaccommodaties sluiten we aan bij acties en adviezen uit het binnensportaccommodatieplan.	Vooruitlopend op het binnensportaccommodatie-plan sloopten we de gymzaal aan de Bernard van Meursstraat. De basisscholen in de Thij maken gebruik van sporthal De Thij en de hockeyhal van Bully. We werken 2 scenario's uit voor de gymzaal aan de Lyceumstraat (naast de Franciscusschool): revitalisatie en nieuwbouw.
Een multifunctioneel sportcluster dat aansluit bij de wensen en eisen van de huidige samenleving	We revitaliseren sportcentrum Vondersweijde om het sportcentrum in stand te houden tot en met 2026. Om aan te sluiten bij de doelgroepen van de toekomst vergroten we het warm wateroppervlak bij sportcentrum.	Zie inleiding.
	We werken de samenwerking tussen de sportcomplexen binnen Noordoost	Naar aanleiding van het verkennende onderzoek naar samenwerkingsmogelijkheden op binnensportaccommodaties

	Twente verder uit en zetten stappen in de uitvoering daarvan.	beschreven we een vervolgoopdracht. De voorbereidingen voor een verdiepend onderzoek naar de voor- en nadelen van een sportbedrijf in Noordoost-Twente pakten we op.
Cultuurpresentatie en –productie		
We streven naar een stevige culturele infrastructuur, waarin zowel binnen als buiten het culturele veld wordt samengewerkt	We participeren binnen Cultureel Oldenzaal en werken zowel binnen als buiten het culturele veld samen. Onder meer in projecten en m.b.t. senioren, jongeren, buitenschools aanbod.	Lokale projecten en programmering op het gebied van o.m. cultuureducatie (KunstWijs), cultuurparticipatie (Studio 15), erfgoed (Het Beleg van Oldenzaal; erfgoedhuis) en het versterken van de culturele sector (coronaherstelplan). We brachten een positief advies uit aan het Commissariaat voor de Media inzake het verzoek van Stichting RTV Noordoost Twente voor aanwijzing als publieke media-instelling voor de gemeenten Dinkelland, Oldenzaal, Losser en Tubbergen.
	Samen met de adviseur maatschappelijke vitaliteit, het culturele veld en partijen buiten het veld verkennen we nieuwe en vernieuwende samenwerkingsvormen en activiteiten.	De adviseur maatschappelijke vitaliteit ondersteunde als procesbegeleider onder meer Actief na school (jongeren-cultuur) en (in samenspraak met onderwijs en het culturele veld) de doorontwikkeling van het Kunstmenu en de realisatie van een lokaal convenant cultuureducatie.
	We wijzen lokale partners op subsidiemogelijkheden.	Rijk, Provincie, Cultuurregio Twente en culturele fondsen bieden financieringsmogelijkheden voor culturele activiteiten/projecten. Hierop wezen we lokale partijen (o.m. via de website van de cultuurmakelaar) en we zochten gericht mee. De provincie Overijssel gaf aan dat we in Oldenzaal optimaal gebruikmaken van beschikbare subsidies.
	We sluiten zoveel mogelijk aan bij de nota cultuurbeleid 2021-2024 van de Provincie.	Daarnaast anticiperen we op nieuw beleid en nieuwe regelingen van de Provincie. Zoals: Bibliotheek van de Toekomst.
	Bibliotheek Oldenzaal, Stadstheater de Bond, Kaliber Kunstenschool, de stichting Oldenzaalse Musea en de cultuurmakelaar werken samen vanuit het Platform Kunst en Cultuur Oldenzaal. Samen met de adviseur maatschappelijke vitaliteit en de stichting Impuls worden verbindingen gelegd tussen cultuur en het sociaal domein.	Onder meer de volgende activiteiten zijn opgestart en/of voortgezet: Younglands, oefenplein digitale vaardigheden, Studio 15, BoesCool 55+, BoesCoolTuur, Twents Zilver, Week van de Amateurkunst.

<p>We ondersteunen het culturele veld in de (re)vitalisering na corona</p>	<p>We bieden culturele instellingen en verenigingen ondersteuning bij het opvangen van de gevolgen van de coronamaatregelen.</p> <p>In samenwerking met het veld geven we het lokale culturele leven een impuls (campagne, projecten) en stimuleren we participatie. De vanuit het Rijk aan gemeenten toegekende coronasteun zetten we in ten behoeve van behoud en versterking van de culturele infrastructuur en revitalisering van het culturele leven.</p>	<p>We voerden in 2021 het vastgestelde en opgestarte 'herstelplan cultuursector coronacrisis' uit met onder meer een cultuurcampagne, extra middelen voor de Week van de Amateurkunst en lokale programmering en noodsteun. Voor de verdeling van het restant van de rijksmiddelen voor versterking van de lokale culturele infrastructuur stelden we samen met het culturele veld het 'Herstelplan 2.0 cultuur na corona 2022' op. We voeren dit in 2023 uit.</p>
<p>We willen sterker inzetten op kunst, cultuur en erfgoed ten behoeve van vitaliteit en beleving voor bewoners en bezoekers</p>	<p>Kunst, cultuur en erfgoed, zijn waar mogelijk, integraal onderdeel van programma's en projecten. Zoals binnen de (vrijtijds-) economie, Singelpark en binnenstad.</p>	<p>'Beleving van de binnenstad' was een van de opgaven voor de Stadsnoabers. Hierbij werden kunst, cultuur en erfgoed nadrukkelijk betrokken.</p>
	<p>Bibliotheek Oldenzaal gaat specifiek aandacht besteden aan de Global Goals. Hieraan zullen we onder meer ons lokale erfgoed verbinden.</p>	<p>Bibliotheek Oldenzaal besloot de plannen om de patio in te richten voor Global Goals in samenhang met een kunst/technieklab te schrappen. Dit in verband met de sterk gestegen bouwkosten. De patio krijgt nu een open (niet overdekte) inrichting.</p>
<p>Versterking van een onderscheidend en eenduidig Oldenzaals profiel</p>	<p>We stimuleren en nemen deel aan projecten die het profiel van Oldenzaal en de focus op het 'rijke erfgoed' van religie, Hanze en de textieltijd versterken.</p> <p>We gaan verder met de ontwikkeling van (digitale) middelen ten behoeve van Hanzestad Oldenzaal.</p> <p>We participeren in een aantal landelijke projecten die het historische profiel van Oldenzaal versterken.</p> <p>Samen met Oldenzaal Promotie werken we aan versterking van het Oldenzaals profiel, cultuur en erfgoed zijn hierin een belangrijk onderdeel.</p>	<p>In samenwerking met lokale partijen als Oldenzaal Promotie, de stichting Oldenzaalse Musea en Bibliotheek Oldenzaal namen we deel aan de landelijke herdenking van het jaar 1572. De herdenking van Rampjaar 1672 kreeg eveneens een plek in de activiteiten.</p> <p>In het kader van digitale Hanzestad Oldenzaal zijn animaties voor projecties op de Plechelmstoren ontwikkeld. De vanuit dit project aangeschafte apparatuur maakt het mogelijk ook animaties over andere (historische) thema's te laten maken en projecteren.</p>
	<p><i>Zie ook programma 3. Stedelijke en economische ontwikkeling.</i></p>	
<p>Meer regionale culturele samenwerking</p>	<p>De regionale proeftuin 'Twentse Maakplaatsen en</p>	<p>Alle 14 Twentse gemeenten participeren in het programma Twentse Maakplaat-</p>

	Generators' (cultuur en techniek) krijgt een definitieve plek in Twente. De gemeenteraad ontvangt een voorstel of we als gemeente Oldenzaal een plus-programma gaan ondersteunen. Bibliotheek Oldenzaal is hierin de lokale partner.	sen via Cultuurregio Twente. Activiteiten voor alle leeftijden vonden plaats bij en in samenwerking met Bibliotheek Oldenzaal. De meerjarige borging voor dit programma krijgt een plek in een regionaal uitvoeringsprogramma.
	De 14 Twentse gemeenten blijven samenwerken in Cultuurregio Twente. Onder meer in een gezamenlijk optreden richting Rijk en Provincie.	Oldenzaal was bestuurlijk (portefeuillehouder cultuur) en ambtelijk (beleidsmedewerker cultuur) vertegenwoordigd.
	Vanuit het regionale cultuurprofiel worden activiteiten/regelingen waarin kunst en techniek samenkomen gestimuleerd. Lokaal sluiten we waar mogelijk daarbij aan.	Vanuit Cultuurregio Twente participeerden we in de programma's Twentse Maakplaatsen, Cross-TIC en creatieve broedplaatsen.
	We werken regionaal (met name in NOT-verband) samen in erfgoedroutes.	In aansluiting op de nieuwe marketingstrategie van Twente Marketing, waarin onder meer de focus ligt op historische thema's, gingen we met Dinkelland, Lossen en Tubbergen in gesprek over een gezamenlijke verdere uitwerking. Uitvoering vindt plaats vanaf 2023 e.v.
Cultuurparticipatie en –educatie		
Cultuur wordt waar mogelijk (preventief) ingezet ten behoeve van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen	De aanstelling van de cultuurmakelaar is opnieuw voor twee jaar verlengd. De focus blijft op de vraagbaakfunctie voor het amateurveld en, in samenhang met maatschappelijke vitaliteit, de verbinding met het sociaal domein. Er is specifiek aandacht voor het betrekken van jongeren.	We kregen een nieuwe cultuurmakelaar. Deze werkt niet meer voor Oldenzaal en Enschede, maar voor Oldenzaal, Dinkelland en Tubbergen.
	Vanuit de visie van het Masterplan Sociaal Domein stimuleren we de voorzet van bestaande projecten en nieuwe initiatieven waar cultuur (preventief) wordt ingezet bij maatschappelijke opgaven.	Dit betreft culturele (kennismaakings)programma's voor een breed publiek (met de nadruk op jongeren, senioren en creatieve techniek) die zijn opgestart, voortgezet en/of uitgebouwd.
	Jeugdwerk, onderwijs, culturele (stichting Oldenzaalse Musea, Stadstheater de Bond) en sportieve instellingen en verenigingen en de gemeente geven de succesvolle pilot 'Actief na school'	Actief na school is niet langer een pilot, maar een succesvol jongerenprogramma dat we voortzetten bij TCC Potskampstraat en zijn gestart bij de locaties De Thij en Leliestraat.

	<p>een vervolg en rollen het project zo mogelijk uit naar andere locaties van het Twents Carmel College.</p>	
	<p>De pilot 'Twents Zilver', ons lokale cultuurparticipatieprogramma voor senioren, is afgerond en krijgt een vervolg.</p>	<p>Tijdens de beperkende coronamaatregelen bewees de 1 op 1-begeleiding zijn waarde. Na de zomervakantie kregen de groepsactiviteiten een nieuwe programmering.</p>
	<p>Kaliber Kunstenschool en de stichting Impuls openen in samenwerking met een aantal andere partners naar verwachting begin 2022 een sociaal-cultureel ontmoetingscentrum.</p>	<p>Het nieuwe sociaal-cultureel centrum Willemien is in november officieel geopend. Hierin heeft ook Studio 15 (jongeren) een plek gekregen.</p>
	<p>BoesCoolTuur werkt aan de opzet van een cultureel programma voor 55-plussers.</p>	<p>BoesCool 55+, een programma dat is gebaseerd op BoesCoolFit en BoesCoolTuur, is opgestart en bracht 55-plussers in contact met bestaande culturele activiteiten.</p>
	<p><i>Zie ook programma 5. Maatschappelijke ondersteuning.</i></p>	
<p>Blijvend aandacht voor binnen- en buitenschoolse cultuureducatie</p>	<p>CEPPO rondt naar verwachting in 2022 de doorontwikkeling van het Kunstmenu voor het primair onderwijs af. In samenhang hiermee wordt gewerkt aan een lokaal convenant cultuureducatie.</p>	<p>Onderwijs en culturele instellingen ontwikkelden samen met CEPPO het Kunstmenu vraaggericht door. In samenhang hiermee brachten we samen met een aantal partijen vanuit cultuur en onderwijs het lokaal convenant cultuureducatie KunstWijs tot stand en ondertekenden dit.</p>
	<p>De doorontwikkeling van de doorlopende leerlijn erfgoed voor het primair onderwijs wordt voortgezet.</p>	<p>We vulden de leerlijn aan met educatief materiaal vanuit het landelijke herdenkingsjaar 1572.</p>
	<p>Leerlingen van Twents Carmel College locatie Potskamp hebben een erfgoedprogramma van de stichting Oldenzaalse Musea gevolgd. We onderzoeken of dit (zo nodig in aangepaste vorm) een structureel karakter kan krijgen en of er interesse is bij andere scholen.</p>	<p>In het kader van het landelijke herdenkingsjaar 1572 organiseerden we workshops voor het voortgezet onderwijs. De opgedane ervaring gebruiken we voor een mogelijk structureel vervolg.</p>
<p>Betrekken bij en interesseren van jongeren voor cultuur</p>	<p>De beschikbare uren voor een combifunctionaris cultuur worden ingezet ten behoeve van jongeren.</p>	<p>Dit resulteerde onder meer in het programma Younglands; culturele activiteiten door en voor jongeren.</p>
	<p>Het voorgenomen sociaal-cultureel centrum van Kaliber Kunstenschool en de stichting Impuls is voornemens specifiek aandacht aan jon-</p>	<p>Creatieve broedplaats voor jongeren Studio 15 kreeg een plek in het nieuwe sociaal-cultureel centrum Willemien.</p>

	geren te besteden (Studio 15 concept).	
	We gaan de Global Goals verbinden met erfgoed, onder meer in activiteiten voor jongeren.	De landelijke herdenking van het jaar 1572 was verbonden aan de thema's vrijheid, verdraagzaamheid, verscheidenheid en verbondenheid. Wij namen dit in de activiteiten mee.
Cultureel erfgoed en musea		
De waarde van het lokale erfgoed benutten, onder meer ten behoeve van opgaven op het gebied van ruimte en vrijetijdseconomie en de verbinding binnenstad-buitengebied	We betrekken ons cultureel erfgoed integraal bij ruimtelijke en (vrijetijdseconomische) opgaven en projecten die zijn verbonden met de cultuurhistorie.	Onder meer in project Singelpark, de binnenstad en de historische Stadstuinen (evenementen) is aandacht voor de lokale geschiedenis.
	Oldenzaal participeert in 2022 in de landelijke viering van het jaar 1572, het 'geboortjaar' van Nederland. Dit sluit aan bij ons focus-thema 'religie'.	Zie inleiding.
	Erfgoed en duurzaamheid krijgen aandacht binnen het programma Groene Grachten van de Provincie. Oldenzaal participeert hierin vanuit samenwerking met Dinkeland, Losser en Tubbergen.	We lanceerden samen met de andere NOT-gemeenten de Groene Menukaart. Op dit digitale platform bieden we informatie en advies over de verduurzaming van monumenten.
	We brengen onze lokale archeologie onder de aandacht, onder meer via de ArcheoHotspot in het Palthe Huis.	De ArcheoHotspot was ondergebracht in het Koetshuis van het Palthehuis, maar krijgt een plek in het nieuwe erfgoedhuis. De voorbereidingen hiervoor zijn in gang gezet.
	Het Hanze-thema krijgt een verdere uitwerking.	Het 'kleintje Hanzehuis' hangt samen met de ontwikkeling van het erfgoedhuis; het krijgt een plek in het Koetshuis van het Palthehuis. Ontwerp, (digitale) middelen en andere voorbereidingen hiervoor gingen van start.
	<i>Zie ook programma 3. Stedelijke en economische ontwikkeling.</i>	
Toekomstbestendigheid musea De pelgrim en De Hofnar	Samen met de stichting Oldenzaalse Musea zijn we op zoek naar andere (grotere, beter toegankelijke) ruimte voor de musea De Pelgrim en De Hofnar.	Musea de Pelgrim en de Hofnar krijgen een plek in een nieuw concept in het erfgoedhuis.
Aandacht voor immaterieel erfgoed	Carnaval in Noordoost-Twente is opgenomen in de Nederlandse Inventaris Immaterieel Cultureel Erfgoed. Samen met de verenigingen en de stichting Oldenzaalse Musea willen we dit inzetten voor educatie en participatie met betrekking tot carnaval	Carnaval in Noordoost-Twente is opgenomen in de doorlopende leerlijn erfgoed primair onderwijs.

	in Noordoost Twente.	
	We zijn in gesprek met de carnavalsverenigingen over de gemeentelijke ondersteuning bij de bouw van de nieuwe carnavalshallen.	Vorbereidingen voor de bouw in 2023 gingen van start.

2.4.3 Beleidsindicatoren

Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1 Niet wekelijkse sporters	%	2020	47,8%	↓	51,1%	50,8%	CBS & RIVM

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

¹ Niet sporters betreft het percentage van het aantal inwoners welke niet wekelijks sporten

2.4.4 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Recreatieschap Twente (voormalig Regio Twente)	Twentse samenwerking voor beleidsmatige aangelegenheden en bedrijfsvoering, waarbij zij voor dit programma o.a. de uitvoerende organisatie is op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> - toeristische routes - vrijetijdseconomie - recreatieve voorzieningen
Sport Oldenzaal BV	Exploitatie van sportcluster Vondersweijde

2.4.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil realisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	6.423	6.718	6.688	30 V	325
Baten	1.270	1.409	1.503	94 V	151
Saldo	5.153	5.309	5.185	124 V	174 N
Toevoeging aan reserves	0	64	62	2 V	62
Onttrekking aan reserves	96	428	322	106 N	301
Resultaat	5.057 N	4.945 N	4.925 N	20 V	65 V

De uitgebreide financiële analyse van programma 4 Cultuur, sport en ontspanning is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.5 Maatschappelijke ondersteuning

Onder dit programma vallen de volgende wettelijk verplichte taakvelden:

a. Openbaar basisonderwijs	i. Begeleide participatie
b. Onderwijshuisvesting	j. Arbeidsparticipatie
c. Onderwijsbeleid en leerlingzaken	k. Maatwerkvoorzieningen (WMO)
d. Cultuurpresentatie, -productie en - participatie	l. Maatwerkdienstverlening 18+
e. Media	m. Maatwerkdienstverlening 18-
f. Wijkteams	n. Geëscaleerde zorg 18+
g. Inkomensregelingen	o. Geëscaleerde zorg 18-
h. Samenkracht en burgerparticipatie	p. Volksgezondheid

2.5.1 Wat hebben we bereikt?

Het sociaal domein beweegt en wij bewegen altijd mee. Het jaar 2022 kenmerkte zich door grote economische en maatschappelijke onzekerheden. De oorlog in Oekraïne stelde gemeenten voor een belangrijke uitdaging in de opvang van Oekraïners. In Oldenzaal richtten wij de opvang aan de Bentheimerstraat en de opvang bij particuliere huishoudens in. De crisis in de asielzoekerscentra zorgde voor een versnelde huisvesting van statushouders. Hiervoor organiseerden wij de eerste opvang bij Hotel de Kroon, van waaruit zij doorstromen naar permanente woningen.

Daarnaast zorgden we in samenwerking met de gemeenten Dinkelland, Losser en Tubbergen voor een tijdelijke crisisnoodopvang. Mede als gevolg van de oorlog in Oekraïne stegen de prijzen van dagelijkse behoeften zoals energie, benzine en voedingsmiddelen. Hierdoor nam de inflatie toe en daalde de koopkracht voor huishoudens. Inwoners van Oldenzaal met een inkomen rond het bijstandsniveau ontvingen daarom een eenmalige energietoeslag. De verschillende crisissen hebben veel van ons gevraagd, wat betreft flexibiliteit, inzet van personeel en snelheid van handelen.

Het Integraal Beleidskader Sociaal Domein, dat de koers voor de komende jaren schetst, is vastgesteld. Het Masterplan en Integraal Beleidskader Sociaal Domein zijn vertaald in de gewenste verandering en doelen en activiteiten die daarvoor nodig zijn. Aan de hand van dit model voerden we gesprekken met onze professionals en partners binnen het sociaal domein. We zetten ons in lijn met het Integraal Beleidskader Sociaal Domein actief in op het versterken van preventie. We voorkomen aan de voorkant zoveel mogelijk de vraag voor (zware) ondersteuning. En bieden op een laagdrempelige manier ondersteuning aan. Om de mogelijkheden van algemene (voorliggende) voorzieningen beter te gebruiken en de vraag van inwoners zo dichtbij mogelijk op te lossen, ging het Sociaal plein Oldenzaal van start.

We boekten verder concrete resultaten op het gebied van:

- gelijke kansen: wij zijn deelnemende gemeente aan Kansrijke Start geworden. Samen met lokale partners uit het medisch- en sociaal domein formuleerden we een plan van aanpak om te investeren in de eerste 1.000 dagen van een kind. Zo kunnen meer kinderen een kansrijke start maken. Verder sloten we met het Ministerie van OCW een Gelijke Kansen Alliantie Agenda met het doel om kansgelijkheid in het onderwijs te stimuleren;
- het inkoopproces van de jeugdhulp en huishoudelijke ondersteuning: in het voorjaar stelden 14 Twentse gemeenten de Regiovisie jeugdhulp Twente vast. En daarna ook het Strategisch Inkoopdocument Jeugdhulp waarmee de regionale koers voor de nieuwe inkoop jeugdhulp vanaf 2025 vastligt. Tevens begonnen we met de voorbereidingen voor de aanbesteding van huishoudelijke ondersteuning 2024;
- de nieuwe Wet Inburgering: met de nieuwe Wet Inburgering kreeg de gemeente de regie over het inburgeringstraject van statushouders en gezinsmigranten. De uitvoeringsnotitie beschrijft hoe de gemeente invulling geeft aan deze nieuwe wet;
- de verdere uitrol van Actief na School: het project Actief na School op locatie Potskampstraat van het Twents Carmel College heeft positieve resultaten. Daarom breidden we het project verder uit

naar de locaties De Thij en Lyceumstraat en hadden we aandacht voor de borging van het huidige aanbod. Ook hebben we de eerste stappen gezet met Actief na School in het basisonderwijs.

2.5.2 Wat hebben we gedaan?

Ambities 2021 – 2024	Acties 2022	Wat hebben we bereikt?
Overstijgend		
<ul style="list-style-type: none"> - Beheersbaar houden van de uitgaven binnen het sociaal domein. - Uitgangspunt is en blijft adequate ondersteuning van onze inwoners - Meer investeren in preventie: voorkomen is beter dan genezen - We doen het samen: versterken van verbindingen met inwoners, professionals en partners 		
Maatregelen die leiden tot het beheersbaar krijgen van de uitgaven	We geven uitvoering aan de ombuigingen behorend bij het masterplan sociaal domein. We investeren in preventie om zwaardere zorg te voorkomen onder andere door de inzet van coronamiddelen. Hiervoor werken we samen met onze partners activiteiten uit, inclusief planning.	We realiseerden de ombuigingen bij de najaarsnota 2022. We ontvingen coronamiddelen. Deze besteedden we samen met partners in op thema's als mentaal welbevinden, eenzaamheid en actief na school.
Op operationeel niveau verder vorm geven aan de transformatie in het sociale domein.	We werken blijvend aan de cultuurverandering waarbij het gesprek en de mindset zich richten op de passende oplossing binnen de beschikbare middelen.	Ons Masterplan (2021) en het Beleidskader Sociaal Domein (2022) vormen de basis voor ons dagelijks handelen. We implementeerden deze maar het vraagt om een blijvende inzet.
	We helpen mensen hun zelfredzaamheid te vergroten en daarom is waar mogelijk de ondersteuning tijdelijk.	We werken volgens de slogan: we komen om weer te gaan. Dit doen we binnen onze gemeentelijke uitvoering, maar is ook nadrukkelijk onderwerp van gesprek bij onze partners.
Organiseren van verbondenheid met onze partners in de collectieve opgaven.	We onderzoeken onze netwerken om mogelijk te komen tot één efficiënt platform.	Onder meer in het Sociaal plein en het Netwerk Welzijn en Zorg Oldenzaal (NWZO) werken diverse partners samen om een zo goed mogelijk ondersteuningsaanbod te bieden. Hierbij is de aansluiting en samenwerking met partners een continue proces.
	We ontwikkelen ons subsidiebeleid door en geven daarmee ruimte voor innovatie en ondernemerschap.	We maakten een aanzet om te komen tot een nieuw subsidiebeleid.
	We gaan met Dinkelland en Tubbergen op een gelijkwaardige wijze samenwerken in de uitvoering van ten minste de backoffice participatiewet.	We werkten succesvol samen op de uitvoering van de backoffice en borgen dit.
Investeren in samenwerking met voorliggende voorzieningen	We implementeren één integrale toegang tot het sociaal domein per 1/1/2022 en ontwikkelen deze door.	De integrale toegang ging van start. De doorontwikkeling is een continue punt van aandacht. De in 2022 uitgevoerde evaluatie en daaruit volgende acties geeft hiervoor de richting.
	We versterken de samenwerking met voorliggende voorzieningen, onder andere door samen met partners uitvoeringsagenda's te maken op specifieke beleidsterreinen.	Op verschillende beleidsterreinen zijn we samen met partners gestart met de ontwikkeling van uitvoeringsagenda's, zoals de Lokale Educatieve Agenda (LEA).

Onderwijs		
Streven naar kwalitatief goed onderwijs met een optimale verbinding met de samenleving waarbij het onderwijs tevens ingezet wordt voor preventie & vroeg signalering.		
Duurzame en optimale ontwikkeling voor ieder kind en jeugdige	We implementeren de herijkte Lokale Educatieve Agenda samen met partners en geven hieraan (doorlopend) uitvoering.	Wij zijn gestart met de LEA. Deze implementeren we in de eerste helft van 2023.
	We stellen met onze partners een geactualiseerd convenant VVE (Voor- en Vroegschoolse Educatie) vast, met daarin afspraken over toeleiding, aanbod, resultaten en monitoring.	We actualiseerden het VVE-convenant. Deze is klaar voor ondertekening door de partners.
	We stellen met onze partners een convenant onderwijs aan statushouders vast, waarmee we de afspraken rond de regenbooggroepen (primair onderwijs) en taalklas (voortgezet onderwijs) formaliseren.	Er werd onderwijs aangeboden aan statushouders en Oekraïense kinderen. Dit is nog niet vervat in een convenant.
Preventie en vroeg signalering is ingebed in het onderwijs	In het basisonderwijs starten we 4 pilots gericht op samenwerking om meer preventief te werken en vroegtijdig problematiek bij leerlingen te signaleren. We verkennen zo de mogelijkheden voor uitrol van 'Actief na School' naar het PO.	We begonnen met naschoolse activiteiten in 4 wijken. De verschillende scholen in deze wijken werken samen met het welzijnswerk.

	<p>In het voortgezet onderwijs (Twents Carmel College) werken we in NOT-verband langs vier lijnen aan preventie en vroegsignalering:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. We versterken in het reguliere onderwijs de samenwerking middels het project Geboeid! #NoFilter gericht op het bespreekbaar maken van sociaal-emotioneel welbevinden en bieden van ondersteuning; 2. We breiden de inzet van het schoolmaatschappelijk werk gezamenlijk uit gericht op preventieve inzet; 3. We rollen 'Actief na School' verder uit. We borgen het huidige aanbod, breiden het aanbod uit op de huidige locaties én naar een of twee andere onderwijslocaties en zetten in op kwalitatief hoogwaardiger activiteiten; 4. We zetten in het zorgintensieve onderwijs (Windroos en Praktijkschool) in op (preventieve) jeugdhulp op school. 5. We zetten om schoolverzuim (leerplicht) te voorkomen (blijvend) in op samenwerking met primair onderwijs, breiden de preventieve verzuimsprekuren op TCC uit en werken in regionaal verband (multifunctioneel) samen met het MBO. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. we voerden #NoFilter uit op 3 van de 4 Oldenzaalse locaties. 2. Met de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-middelen) breidden we de inzet van schoolmaatschappelijk werk uit. 3. Actief na School is nu ook op de locaties De Thij en Lyceumstraat. We hadden ook aandacht voor de borging van het huidige aanbod. 4. De samenwerking binnen het zorgintensief onderwijs is afhankelijk van de samenwerking met Losser en Dinkelland. Dit werkt vertragend. Tot december is tijdelijk schoolmaatschappelijk werk ingezet om het onderwijs te ontlasten. Dit loopt vooruit op definitieve afspraken. 5. Het verzuimsprekuren op TCC-locatie Potskampstraat vindt tweewekelijks plaats. Uitzondering naar andere locaties vond nog niet plaats. Er vonden werkbezoeken plaats in het primair onderwijs. Hierbij stonden de regionale visie schoolaanwezigheid en zo vroeg mogelijk signaleren centraal. Op casuïstiek-niveau werken we structureel samen met basis-, voortgezet- en middelbaar beroepsonderwijs.
<p>Realiseren van passende en duurzame schoolgebouwen om goed onderwijs te kunnen (blijven) realiseren.</p>	<p>We voeren het Integraal Huisvestingsplan uit.</p>	<p>We voeren doorlopend het Integraal Huisvestingsplan uit.</p>
	<p>In 2022 vindt de vernieuwbouw van 't Blikpunt plaats voor basisschool de Zevenster.</p>	<p>De vernieuwbouw van 't Blikpunt is vertraagd en vindt plaats in 2023.</p>
	<p>Wordt (vervroegd) een breed haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd voor het Twents Carmel College Lyceumstraat.</p>	<p>We voerden een breed haalbaarheidsonderzoek uit voor het Twents Carmel College locatie Lyceumstraat.</p>

	Vinden de voorbereidingen plaats voor d (ver)nieuwbouw van de Franciscusschool en de Drie-eenheid in 2023.	De voorbereidingen voor de (ver)nieuwbouw van de Franciscusschool vertraagden door de complexe eigendomssituatie. Hierdoor schoven de voorbereidingen voor andere basisscholen ook op.
Werken		
Algemeen: financiële onafhankelijkheid, sociale contacten en ontplooiingsmogelijkheden voor onze inwoners.		
Ondersteuning bij het verkrijgen en behouden van betaald werk of participatie.	We implementeren een nieuwe aanpak voor 'nieuw beschut' in verband met wachtlijsten.	We brachten de wachtlijst 'nieuw beschut' terug door middel van plaatsing.
	We ontwikkelen gericht beleid op basis van de in kaart gebrachte doelgroep in het kader van de Participatiewet met als doel het nog optimaler inzetten van het Participatiebudget.	We ontwikkelden geen beleid op specifieke doelgroepen met uitzondering van 'nieuw beschut'. Dit komt door de ingezette capaciteit op de diverse crisissen.
	We blijven uitvoering geven aan het actieplan Twentse belofte.	We voeren doorlopend het actieplan Twentse belofte uit.
	De Regionale Meld- en Coördinatiefunctie (RMC) krijgt een actieve rol bij de ondersteuning/begeleiding van jongeren met een startkwalificatie die het niet lukt om zelfstandig werk te vinden.	We maakten gezamenlijk met ketenpartners een eerste aanzet om daar waar mogelijk jongeren met een startkwalificatie te ondersteunen.
	Ook leggen we de focus op oud-voortijdig schoolverlaters die begeleid moeten worden naar werk, onderwijs of zorg.	We begeleiden oud-voortijdig schoolverlaters richting werk, onderwijs of zorg. Dit is in lijn met het actieplan Twentse belofte.
Ondersteuning van nieuwkomers bij het inburgeren en integreren in de Oldenzaalse samenleving.	We implementeren de nieuwe Wet Inburgering die op 1 januari 2022 in werking treedt. Gemeenten krijgen de regie op inburgering terug en moeten o.a. weer zelf ondersteuning inkoop.	We implementeerden de nieuwe Wet Inburgering. We werken doorlopend aan de doorontwikkeling van beleid en uitvoering op basis van de wet.
	We kopen regionaal de ondersteuning voor taalniveau B1 in.	We kochten de ondersteuning voor taalniveau B1 in.
	De route rondom zorg/zelfstandigheid wordt in NOT-verband ingevuld. De afrondende werkzaamheden hiervoor vinden naar verwachting begin 2022 plaats.	We ronden het inkoopproces af. Het ROC van Twente vult de taalcomponent in NOT-verband. Iedere gemeente vult de participatiekant apart in. In Oldenzaal gebeurt dit samen met Impuls.
	2022 is een overgangsjaar waarin we nieuwe projecten opstarten gericht op taal, onderwijs, inburgering, participatie en zelfredzaamheid en ook een deel van de bestaande projecten nog doorloopt (t.a.v. de huidige inburgeraars).	We schreven de uitvoeringsnotitie nieuwe Wet Inburgering. Daar gaan we in op hoe we de verschillende aspecten van de wet uitvoeren.

	Door de reeds bestaande druk en de huidige ontwikkelingen in vluchtelingenstromen is de verwachting dat er door de doelgroep nieuwkomers in 2022 meer gebruik gemaakt wordt van de sociaal domein brede voorzieningen.	De toenemende vluchtelingenstroom leidde tot een fors verhoogde taakstelling voor de huisvesting van statushouders. De taakstelling is gehaald. We hebben extra inzet gepleegd om de doelgroep nieuwkomers gebruik te laten maken van diverse maatschappelijke voorzieningen. Door de situatie in Oekraïne nam deze inzet alleen maar toe.
Het voorkomen en bestrijden van armoede in Oldenzaal specifiek aandacht voor de situatie van kinderen.	We monitoren of door de coronacrisis een grotere en meer heterogene groep mensen in de financiële problemen komt. We volgen de ontwikkelingen nauwlettend en zetten hier zo nodig acties op.	Door de inflatie en stijgende energieprijzen groeide de groep die moeite heeft met rondkomen. Het is niet te achterhalen of dit specifiek door de coronacrisis komt. We keerden de energietoeslag uit.
	We werken intensiever samen met het ROZ voor de ondersteuning van ondernemers.	We monitorden de ontwikkelingen rondom de coronacrisis en ontwikkelingen op het gebied van armoede.
	We herijken onderdelen van het armoedebeleid. Onderdeel hiervan is het evalueren van de huidige gemeentelijke zorgpolis (van Menzis).	We zijn gestart met de herijking van het armoedebeleid. Het participatietraject met inwoners zorgde voor vertraging bij vaststellen van het armoedebeleid.
Wmo		
Algemeen: zo lang en zo zelfstandig mogelijk meedoen in de maatschappij, met daarbij vooral aandacht voor het vergroten van de zelfredzaamheid en sociale verbondenheid van onze inwoners.		
Versterken van participatie, investeren in preventie en het ontwikkelen van voorzieningen om het welzijn van onze inwoners te verhogen	We wijzen cliënten nog nadrukkelijker op hun eigen verantwoordelijkheid (waarbij een algemene voorziening of inzet van het eigen netwerk altijd eerst wordt overwogen).	We wijzen cliënten doorlopend op hun eigen verantwoordelijkheid.
	We onderzoeken hoe we de kosten voor huishoudelijke ondersteuning kunnen beheersen, o.a. door mogelijkheden van reablement ¹ lokaal/regionaal verder te onderzoeken.	Zowel regionaal als lokaal onderzochten we hoe we de kosten voor Huishoudelijke Ondersteuning kunnen beheersen. Een mogelijke communicatiecampagne en inzet op reablement (zoals ergotherapie) is daaruit naar voren gekomen.
	We draaien een pilot (van maximaal 2 jaar) voor een algemene voorziening voor wassen en strijken. Dit voorliggend op de maatwerkvoorziening vanuit de Huishoudelijke Ondersteuning.	We ronden de pilot succesvol af. De voorziening voor wassen en strijken blijft bestaan. In sommige gevallen blijft een maatwerkvoorziening vanuit Huishoudelijke Ondersteuning nodig.

¹ Reablement gaat uit van het principe 'mensen helpen zichzelf te helpen'. Het betreft het ontwikkelen praktische vaardigheden waardoor zelfredzaam vergroot wordt.

	<p>We geven uitvoering aan de pilot 'anders indiceren' en nemen een besluit over eventuele voorzetting. In deze pilot geeft de zorgaanbieder een advies over de ondersteuningsbehoefte op het gebied van dagbesteding voor ouderen.</p>	<p>We voerden, samen met partners, de pilot 'anders indiceren' succesvol uit. De werkwijze wordt structureel geborgd, hiervoor vinden nog een aantal laatste voorbereidingen plaats.</p>
	<p>We zetten in op het terugdringen van eenzaamheid door samen met onze partners uitvoering te geven aan het programma 'Eén tegen eenzaamheid'.</p>	<p>We vormden een lokale coalitie Eén tegen eenzaamheid. Samen met partners gaven we invulling aan de Week van de Ontmoeting.</p>
	<p>We dragen bij aan het realiseren van het samenwerkingsproject 'goede zorg dichtbij', gericht op zo lang mogelijk thuis blijven wonen. Dat doen we door de verschillende vormen van zorg voor ouderen dicht bij huis te organiseren, beter op elkaar af te stemmen en effectiever te vorm te geven waarbij de MST-locatie Oldenzaal een schakelpunt is.</p>	<p>We voerden de onderdelen Innovatiegarage en Eerstelijnsverblijf uit. Het onderdeel "Geriatrisch Expertisecentrum" is gestopt. We werkten samen met diverse partijen en betrokken gemeenten.</p>
<p>Het realiseren van een zo optimaal mogelijk vervoersaanbod op maat, beschikbaar voor alle inwoners.</p>	<p>We investeren in zelfstandig (leren) reizen conform de nieuwe verordening leerlingenvervoer en daarmee het bevorderen van de zelfredzaamheid in het doelgroepenvervoer.</p>	<p>We bereidden de nieuwe verordening leerlingenvervoer voor.</p>
	<p>We nemen deel aan de doorontwikkeling van het project MaaS (Mobility as a Service) samen met acht gemeenten in de regio.</p>	<p>Het project MaaS (Mobility as a Service) is op 1 oktober 2022 afgerond en niet gecontinueerd, omdat de resultaten onvoldoende waren.</p>
<p>Adequate opvang voor inwoners die extra (acute) ondersteuning nodig hebben op verschillende terreinen.</p>	<p>We bereiden ons in subregionaal verband voor op de decentralisatie van taken en beschermd wonen GGZ (geestelijke gezondheidszorg) conform de vastgestelde visie en 'spoorboekje'.</p>	<p>We stelden een centrumregeling en dienstverleningsovereenkomst vast met de betrokken gemeenten. Deze gaat in op het moment dat decentralisatie een feit is. Deze is op dit moment uitgesteld tot 2024.</p>
	<p>We werken aan het realiseren van plekken beschermd wonen en een doorstroomwoning in Oldenzaal.</p>	<p>We realiseerden een locatie voor beschermd wonen (trainingshuis Humanitas onder Dak). We onderzochten de mogelijkheden voor een doorstroomwoning maar realiseerden deze nog niet.</p>
	<p>Wij onderzoeken de mogelijkheden voor aanpak van multiproblematiek.</p>	<p>We verkenden de verschillende methodes om Multiproblematiek aan te pakken.</p>
	<p>We bereiden ons voor op de invoering van de wet Aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) die gegevensuitwisseling beter mogelijk maakt.</p>	<p>Dit deden we niet. Dat komt door de inzet van capaciteit op de verschillende crisissen en omdat de invoering van de Wet aanpak meervoudige problematiek sociaal domein (Wams) is uitgesteld tot 2024.</p>

Jeugd en gezin		
Algemeen: vergroten van de eigen kracht van jeugdigen én versterking van het zorgend en probleemoplossend vermogen van het gezin en andere mensen in de omgeving van de jeugdige. Hierbij ligt het accent op meedoen.		
De regierol van de gemeente binnen de (preventieve) jeugdhulp versterken.	We gaan door met het versterken van de regie op de verwijzingen naar jeugdhulp en de resultaten van jeugdhulp, door het verder invoeren en borgen van vernieuwde interne werkprocessen.	We werkten aan het versterken en verbeteren van de regierol en processen van team jeugd.
	De intern aangestelde coördinatoren externe verwijzing zetten volop in op het proactief regie voeren in het veld op casussen waarbij externe verwijzers betrokken zijn en er vragen spelen rondom de juiste inzet (intensiteit of duur). Denk hierbij aan de POH jeugd-GGZ en de Gecertificeerde Instellingen (GI's).	We voerden doorlopend regie op de casussen waarbij externe verwijzers betrokken zijn.
Investeren in preventie of jeugdhulp op maat in de directe omgeving van de jeugdige en zijn gezin.	We rollen 'Actief na School' verder uit. Zie hiervoor verder bij onderwijs.	Actief na School is verder uitgebreid naar de locaties De Thij en Lyceumstraat. We hadden ook aandacht voor de borging van het huidige aanbod. De eerste stappen Actief na School in het basisonderwijs zijn ook gezet. Zie hiervoor ook Onderwijs.
	We zetten in op een doorontwikkeling van de maatschappelijke stage van jongeren in nauwe samenwerking met FC Noaber. Er is een vervolgaanvraag ingediend om de aanpak in de vorm van de Noaberdeal te bestendigen. Wij zijn hier nauw bij betrokken en leveren cofinanciering.	De Noaberdeals lopen naar verwachting. FC Noaber diende opnieuw een aanvraag in.
	We werken per 01/01/2022 conform de Regiovisie Jeugdhulp waarin de gezamenlijke ambities zijn vastgelegd. Belangrijk aandachtspunt in Oldenzaal is het goed laten aansluiten van de lokale toegang bij de sociale basisinfrastructuur en de gecontacteerde jeugdhulpaanbieders.	De inkoop van Jeugdhulp vanaf 2025 is gestart. We gebruiken de Regiovisie om een strategie te formuleren. We kijken daarnaast naar wat de gemeente zelf kan organiseren in het voorliggend veld.
Bevorderen van preventie en vroeg signalering bij jeugdigen.	In NOT-verband zetten we in op (preventieve) jeugdhulp op school (zie ook onder onderwijs).	De samenwerking binnen het zorgintensief onderwijs is afhankelijk van de samenwerking met Losser en Dinkelland. Dit werkt vertragend. Tot december 2022 hebben we tijdelijk schoolmaatschappelijk werk ingezet om het onderwijs te ontlasten. Dit is vooruitlopend op definitieve afspraken. Zie hiervoor ook Onderwijs.

	<p>In Twents verband nemen we deel aan een project in het kader van de transformatie van de jeugdzorg, met als specifiek thema het verbinden van jeugdhulp en passend onderwijs.</p> <p>We zetten beleidsmatig meer in op preventie in samenwerking met onze partners en ontwikkelen hiervoor een gezamenlijke aanpak.</p>	<p>Zie hierboven.</p> <p>Met behulp van de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO-middelen) breidden we de inzet van schoolmaatschappelijk werk uit. Zie hiervoor ook Onderwijs.</p>
<p>Algemeen: bevorderen van de gezondheid van onze inwoners.</p>		
<p>Verkleinen van gezondheidsverschillen tussen sociaal economische groepen</p>	<p>We doen mee aan het landelijke actieprogramma 'Kansrijke start'. Als onderdeel daarvan starten we met een landelijk leertraject begeleid door Pharos. Ook starten we met het project 'Nu Niet Zwanger'.</p> <p>We geven uitvoering aan het preventieakkoord, het sport- en beweegakkoord en de lokale nota Publieke Gezondheid 2022-2026.</p>	<p>Samen met lokale partners uit het medisch en sociaal domein stelden we een plan van aanpak op om te investeren in de eerste 1.000 dagen. Daarnaast begonnen we met de uitvoering van dit plan van aanpak. We implementeerden de interventie Nu Niet Zwanger.</p> <p>We voeren doorlopend het preventieakkoord, het sport- en beweegakkoord en de lokale nota Publieke Gezondheid 2022-2026 uit.</p>
<p>Sport en bewegen stimuleren omwille van maatschappelijke effecten verbondenheid en gezondheid</p>	<p>We richten ons op de aandachtspunten uit de lokale gezondheid 2022-2026. Zie hiervoor Programma 4 Cultuur, Sport en Ontspanning.</p>	<p>We voeren doorlopend de nota Publieke gezondheid 2022-2026 uit. We begonnen met JOGG, troffen voorbereidingen voor de pilot Fitcoins in Zuid-Berghuizen en zijn gestart met het onderzoek naar Drugsgebruik. Zie hiervoor ook Programma 4 Cultuur, Sport en Ontspanning.</p>
<p>Cultuur in het sociaal domein</p>		
<p>Algemeen: cultuur als bindmiddel in het sociaal domein.</p>		
<p>Cultuur wordt waar mogelijk (preventief) ingezet ten behoeve van de maatschappelijke participatie en zelfredzaamheid van kwetsbare groepen; Blijvend aandacht voor binnen- en buitenschoolse cultuureducatie; Betrekken bij en interesseren van jongeren voor cultuur.</p>	<p>Zie hiervoor Programma 4 Cultuur, Sport en Ontspanning.</p>	<p>Zie hiervoor Programma 4 Cultuur, Sport en Ontspanning.</p>

2.5.3 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Trend	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
Maatschappelijke ondersteuning	1 Absoluut verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	0,00	→	1,90	2,00	DUO – Dienst Uitvoering Onderwijs
	2 Relatief verzuim	Aantal per 1.000 leerlingen	2021	24	↓	18	18	DUO – Dienst Uitvoering Onderwijs
	3 Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkw alificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs	2021	1,1%	↑	1,7%	1,6%	Ingrado
	4 Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 – 74 jaar	2021	990,6	↑	834,1	704	LISA
	5 Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	2021	1,00%	↓	1,00%	1,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	6 Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	2021	4,00%	↑	5,00%	4,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	7 Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking t.o.v. de beroepsbevolking	2022	72,6%	↑	73,5%	72,5%	CBS
	8 Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	2021	1,00%	→	2,00%	1,00%	Verwey Jonker Instituut - Kinderen in Tel
	9 Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 1.000	2021	31,9	↓	39,3	27,8	CBS
	10 Lopende reïntegratie-voorziening	Aantal per 1.000 inwoners van 15 – 64 jaar	2020	30,5	↓	22,5	19,8	CBS
	11 Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	9,5%	↑	10,2%	10,8%	CBS
	12 Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	2022	1,0%	→	1,3%	1,1%	CBS
	13 Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	2021	0,2%	→	0,3%	?	CBS
	14 Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 1.000 inwoners	2022	83	↑	72,1	62,5	GMSD

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Absoluut verzuim betreft het aantal leerplichtigen dat niet staat ingeschreven op een school per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar
- 2 Relatief verzuim betreft het aantal leerlingen dat wel staat ingeschreven op een school, maar ongeoorloofd afwezig is, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 5-18 jaar
- 3 Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkw alificatie betreft het percentage van het totaal aantal leerlingen (12-23 jaar) dat voortijdig, dat wil zeggen zonder startkw alificatie, het onderwijs verlaat.
- 4 Banen betreft het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar
- 5 Jongeren met een delict voor de rechter betreft het percentage jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter is verschenen
- 6 Kinderen in uitkeringsgezin betreft het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen
- 7 Netto arbeidsparticipatie betreft het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de (potentiële) beroepsbevolking
- 8 Werkloze jongeren betreft het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)
- 9 Personen met een bijstandsuitkering betreft het aantal personen met een bijstandsuitkering per 1.000 inwoners van 18 jaar en ouder
- 10 Lopende reïntegratie uitkeringen betreft het aantal lopende re-integratievoorzieningen (eind peilperiode) per 1.000 inwoners (15-64 jaar)
- 11 Jongeren met jeugdhulp betreft het percentage jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar
- 12 Jongeren met jeugdbescherming betreft het percentage jongeren tot 18 jaar met een jeugdbeschermingsmaatregel ten opzichte van alle jongeren tot 18 jaar
- 13 Jongeren met jeugdreclassering betreft het percentage jongeren (12-22 jaar) met een jeugdreclasseringsmaatregel ten opzichte van alle jongeren (12-22 jaar)
- 14 Cliënten met een maatwerkarrangement WMO betreft het aantal cliënten per 1.000 inwoners met een vorm van specialistische ondersteuning binnen het kader van de WMO

2.5.4 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Openbaar Lichaam Gezondheid (GGD) (voormalig Regio Twente)	De nieuwe gemeenschappelijke Regeling Openbaar Lichaam Gezondheid (GGD) voert de publieke gezondheid en jeugdgezondheidszorg uit. Het OZJT voert een aantal taken uit op het gebied van jeugdhulp en Wmo.
Stadsbank Oost Nederland	De Stadsbank voert namens de gemeenten de integrale schuldhulpverlening uit. Dit geldt ook voor de preventie en nazorg activiteiten.
Stichting Werkprojecten Oldenzaal	De stichting Werkprojecten Oldenzaal treedt namens de gemeente Oldenzaal op als werkgever voor de Oldenzaalse Wsw-medewerkers. De uitvoering van de Wsw gebeurt door het Maatschappelijk Plein.

2.5.5 Wat heeft het gekost?

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	53.815	58.627	55.967	2.660 V	2.867
Baten	12.358	14.808	13.372	1.436 N	1.172
Saldo	41.457	43.819	42.595	1.224 V	1.695 N
Toevoeging aan reserves	38	922	756	166 V	753
Onttrekking aan reserves	464	1.547	1.045	502 N	934
Resultaat	41.031 N	43.194 N	42.306 N	888 V	1.514 N

De uitgebreide financiële analyse van programma 5 Maatschappelijke ondersteuning is opgenomen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.6 Financiële algemene dekkingsmiddelen

Onder dit programma vallen de volgende producten:

- OZB woningen en niet woningen
- Belastingen overig
- Beheer overige gebouwen en gronden
- Algemene uitkering en gemeentefonds
- Overige baten en lasten
- Vennootschapsbelasting
- Overhead
- Treasury
- Mutaties reserves en voorzieningen

2.6.1 Algemeen

Dit onderdeel behoort formeel gezien niet tot de programma's. In dit programmaonderdeel wordt inzicht verschaft in de baten en lasten die niet als zodanig in de verschillende programma's zijn opgenomen. Ook worden hier nieuwe beleidsvoornemens en heroverwegingen opgenomen die (vooralsnog) niet rechtstreeks aan een concreet programma toebedeeld kunnen worden. Daarvoor worden dezelfde tabellen gebruikt die u ook aantreft in de verschillende programma's.

2.6.2 Beleidsindicatoren

	Indicator	Eenheid	Periode	Oldenzaal	Provincie	25.000 – 50.000 inw.	Bron
1	Gemiddelde WOZ w aarde	Duizend euro	2022	280	280	313	CBS
2	Gemeentelijke w oonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	2022	828	geen data beschikbaar	geen data beschikbaar	COELO
3	Gemeentelijke w oonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	2022	864	geen data beschikbaar	geen data beschikbaar	COELO

Toelichting bij de verplichte indicatoren:

- 1 Gemiddelde WOZ-w aarde betreft de gemiddelde WOZ-w aarde van w oningen
- 2 Gemeentelijke w oonlasten eenpersoonshuishouden betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een eenpersoonshuishouden betaalt aan w oonlasten
- 3 Gemeentelijke w oonlasten meerpersoonshuishouden betreft het gemiddelde totaalbedrag in euro's per jaar dat een meerpersoonshuishouden betaalt aan w oonlasten

2.6.3 Betrokkenheid verbonden partijen

Verbonden partij	Bijdrage aan te realiseren beleidsdoelstellingen
Gemeentelijk Belastingkantoor Twente (GBT)	Het GBT voert, in opdracht en onder verantwoordelijkheid van de gemeente, de aanslagoplegging, heffing en invordering uit van de in dit programma genoemde lokale heffingen en belastingen. Dit doet het GBT eveneens voor de in de overige paragrafen aangegeven lokale heffingen, o.a. voor afvalstoffen- en rioolheffing. Bovendien ondersteunt het GBT bij het verstrekken van informatie, uitbrengen van rapportages en de handhaving en toezicht. Voor de belangrijkste bron van inkomsten, de OZB, verzorgt het GBT de taxaties en de daarvan afgeleide werkzaamheden. In eerste instantie worden ook de klachten, bezwaren, beroepszaken behandeld en afgedaan. Dit gebeurt in nauwe samenwerking met de gemeentelijke organisatie. Vanaf 2018 geldt voor dit pakket aan werkzaamheden de nieuwe Dienstverleningsovereenkomst als basis.

Wat heeft het gekost? <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil rea- lisatie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	11.254	12.761	13.720	959 N	2.867
Baten	71.132	78.658	81.365	2.707 V	587
Saldo	59.878	65.897	67.645	1.748 V	2.280 N
Toevoeging aan reserves	0	583	784	201 N	784
Onttrekking aan reserves	55	540	851	311 V	846
Resultaat	59.933 V	65.854 V	67.712 V	1.858 V	2.218 N

De uitgebreide financiële analyse van Financiële algemene dekkingsmiddelen in hoofdstuk 4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022.

2.6.4 Gerealiseerd resultaat

Gerealiseerd resultaat <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na Wijziging	Realisatie
	2022	2022	2022
Saldo van baten en lasten	410 N	2.729 V	5.657 V
Toevoeging aan reserves	57 N	1.923 N	9.009 N
Onttrekking aan reserves	1.097 V	3.781 V	11.855 V
Gerealiseerd resultaat	630 V	4.587 V	8.503 V

2.6.5 Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wij- ziging	Raming na wijziging	Realisatie
	2022	2022	2022
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-8.490	-8.540	-8.552
Algemene uitkeringen	-59.486	-66.883	-67.559
Dividend	-1.397	-1.397	-1.425
Saldo van de financieringsfunctie	-305	-305	-265
Overige algemene dekkingsmiddelen	-289	760	128

2.6.6 Overzicht overhead

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie
	2022	2022	2022
Overhead	10.062	10.441	9.940

2.6.7 Bedrag heffing vennootschapsbelasting

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie
	2022	2022	2022
Vennootschapsbelasting	27	27	89

2.6.8 Onvoorzien

Er is een post voor onvoorzien opgenomen in de begroting van € 50.000. Hiervan is in 2022 € 3.000 aangewend voor gedeeltelijke kwijtschelding van de huur kringloopbedrijf.

3. Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en Risicomanagement

3.1.1 Inleiding

Bij het weerstandsvermogen gaat het om de relatie tussen weerstandscapaciteit en alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen. Het gaat dus om de mate waarin de gemeente in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat dit betekent dat direct het beleid gewijzigd moet worden. In de programmabegroting en jaarrekening 2022 wordt gewerkt met een beschrijving van de risico's en een koppeling met de beschikbare reserves (weerstandscapaciteit). Daarin zijn niet betrokken de verzekerde risico's en de risico's waarvoor een voorziening in het leven is geroepen. Bij het gemeentelijk grondbedrijf vindt de risicoberekening in verband met het complexe vakgebied separaat plaats in [paragraaf 3.6](#).

Deze paragraaf heeft vooral als doel om ingeschatte risico's zo goed mogelijk te kwantificeren en een relatie te leggen tot de beschikbare weerstandscapaciteit. Op basis hiervan kan een uitspraak worden gedaan in hoeverre de gemeente Oldenzaal in staat is substantiële financiële tegenvallers op te vangen. Dat betekent niet dat er verder geen risico's zijn. We staan daarnaast stil bij niet financieel kwantificeerbare risico's en waar mogelijk nemen we maatregelen om de risico's zoveel mogelijk te beperken.

3.1.2 Incidentele componenten weerstandscapaciteit

Van de reserves, waarmee invulling wordt gegeven aan de incidentele component van het weerstandsvermogen, kan op basis van de huidige informatie het volgende overzicht worden gemaakt:

Bedragen x € 1.000

Omschrijving/Jaren	1-1-2021	1-1-2022	1-1-2023	1-1-2024	1-1-2025
Algemene reserve Alg.dienst	6.598	6.935	14.168	13.214	12.664
Algemene reserve Grondexploitatie	3.737	3.603	3.684	3.684	3.684
Bestemmingsreserves Alg.dienst	13.142	16.239	15.074	14.261	13.964
Bestemmingsreserves Grondexploitatie	11.186	10.897	10.197	10.197	10.197
Totaal reserves	34.663	37.674	43.123	41.356	40.509

De stand per 1-1-2022 sluit aan bij de stand van de reserves per 31-12-2021, conform de jaarrekening 2021.

3.1.3 Omvang algemene reserve

De algemene reserve wordt gevormd door vermogensbestanddelen die nog geen bestemming hebben gekregen en in bedrijfseconomisch opzicht vrij aanwendbaar zijn. Daarom vormt de algemene reserve ook de buffer van de gemeente en is in die zin ook een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. In de op 25 maart 2020 door uw raad vastgestelde beleidsnotitie reserves en voorzieningen 2020 is het beleid met betrekking tot de gewenste (minimum)omvang van de algemene reserve aangepast. Sinds jaren was de gewenste minimumomvang 6,6% van de begrotingsomvang. Sinds de herziening wordt de norm gekoppeld aan de risico's en wordt dit inzichtelijk gemaakt met behulp van de weerstandratio. De weerstandratio wordt berekend door de som van de algemene reserves (31-12-2022) algemene dienst (14,2 mln.) en grondexploitatie (3,7 mln.) te delen door de som van de geïnventariseerde risico's in deze paragraaf (2,4 mln.) en de ondergrens van de algemene reserve grondexploitatie (2,3 mln.). Concreet betekent dit ultimo 2022 een verwachte weerstandratio van 3,8. Bij genoemde herziening is besloten de weerstandratio in Oldenzaal vast te stellen op 2. Dus ultimo 2022 komen we uit boven de door ons zelf bepaalde norm.

3.1.4 Resultaten

Om een uitspraak te kunnen doen over de hoogte van de aan te houden reserves (de benodigde weerstandscapaciteit) zijn de risico's geselecteerd, die opgenomen worden in deze paragraaf. De inventarisatie en bepaling van risico's heeft plaatsgevonden met behulp van diverse ambtelijke collega's en bespreking in het managementteam.

De geselecteerde risico's zijn het uitgangspunt geweest voor de bespreking in het managementteam van de gemeente Oldenzaal. Van alle risico's is de volgende informatie verzameld en vastgesteld:

- vaststellen van het risicoprofiel;
- een inschatting van de kans van optreden;
- een inschatting van de financiële gevolgen.

Terugkijkend op de Programmabegroting 2022

Hieronder wordt op een aantal punten een nadere toelichting gegeven.

Effecten nieuw Twents inkoopmodel WMO en Jeugdzorg vallen tegen

De 14 Twentse gemeenten hebben met zorgaanbieders raamovereenkomsten afgesloten voor het leveren van Jeugdhulp en ondersteuning vanuit de Wmo 2015. De looptijd van deze raamovereenkomsten is per 1 januari 2023 verlengd met 2 jaar. Op het gebied van inkoop en contractmanagement werken de 14 Twentse gemeenten samen binnen Samen Twente (onderdeel OZJT). Gemeenten betalen reële tarieven voor de hulp die de zorgaanbieders bieden aan de inwoners. We zien vooralsnog dat het Twentse inkoopmodel (TOM) niet tot lagere (traject)prijzen heeft geleid, eerder is het tegenovergestelde het geval. Evenals in 2021 blijkt dat het TOM de zorgaanbieder de mogelijkheid geeft de ondersteuning behoeften zodanig te combineren dat de kostprijs, beter dan in het verleden, gecompenseerd wordt. Daarnaast speelt bij dit laatste element ook de gewijzigde indicatietoewijzing een rol. Binnen TOM wordt het totale volume zorg voor de gehele periode toegekend, waarbij de zorgaanbieder de vrijheid heeft deze in te zetten op het moment dat deze nodig is (bijvoorbeeld in het begin van het traject meer minuten zorg). Overigens is het TOM niet primair vanuit kostenbesparend perspectief ontwikkeld.

Risico Informatiebeveiliging waaronder 'gehackt worden' (ransom)

De afgelopen jaren zien we een steeds sterker toenemende cybercriminaliteit.

Daarom hebben we een onderzoek laten doen naar de status van Informatieveiligheid en privacy binnen de gemeente Oldenzaal. Het onderzoeksrapport heeft een aantal aanbevelingen opgeleverd, welke wij in 2022 hebben opgepakt. In 2022 hebben zich geen noemenswaardige incidenten voorgedaan.

Afrekening bodemsanering Ootmarsumsestraat met Provincie

De afrekening heeft nog niet plaatsgevonden.

Aanzuigende werking verlaging Eigen Bijdrage WMO

De aanzuigende werking lijkt te zijn afgevlakt. Daarbij komt dat per 1 januari 2025 de invoering van een passende eigen bijdrage voor huishoudelijke hulp, waarbij meer rekening wordt gehouden met de draagkracht van huishoudens, wordt ingevoerd.

Onvoorspelbaarheid aantallen cliënten en typen zorg WMO & Jeugd

De jaarrekening 2022 laat een positief resultaat zien. Ten opzichte van voorgaande jaren lijken de stijgende aantallen cliënten te zijn afgevlakt.

Wel zien we bij Jeugd verschillen in de te onderscheiden ondersteuningsbehoeften. Dit betekent een overschrijding bij de ene ondersteuningsbehoefte en een onderschrijding bij een andere.

In de WMO is het moeilijk voorspelbaar welk type zorg per cliënt wordt toegekend en daarmee samenhangend welke kosten dit met zich mee brengt. Door monitoring van het cliëntenbestand en de toegekende indicaties kan tijdig gesignaleerd worden als de kosten voor de WMO het begrote budget gaan overstijgen. Ten aanzien van de Jeugdzorg blijft het lastig om in te kunnen schatten wat het type zorg is of wordt. Zo komt het meer dan eens voor dat voor het kunnen opstellen van een behandelplan eerst een

diagnosetraject moet worden doorlopen, waarbij de cliënt eerst in een aantal sessies moet worden gezien. Daarnaast zien we een afnemende wachtlijst in 2022 t.o.v. 2021. In de markt zien we met name bij de aanbieders van thuiszorg veel vacatures, waardoor benodigde hulp niet altijd meteen kan worden ingezet. Samen met aanbieders voeren we actief campagne om de vacatures ingevuld te krijgen.

Doelstellingen uitvoering WSW blijken niet haalbaar

Zoals ook al in 2021 gesignaleerd is het door de aard en leeftijdsopbouw van de huidige WSW-populatie lastig om de oorspronkelijke doelstelling “van binnen naar buiten” (detachering i.p.v. beschut) en de daarmee samenhangende verbetering van het exploitatieresultaat, te realiseren. De resultaten 2022 zijn onder andere door hogere Rijksbijdragen wel verbeterd ten opzichte van 2021.

Renteontwikkeling

Het risico van een stijgende rente heeft zich in 2022 voorgedaan. De rente op geleend kasgeld is in 2022, na een periode van zelfs negatieve percentages, in 2022 weer gestegen. De financiële effecten hiervan zijn vooralsnog beperkt gebleven.

Extreme weersomstandigheden

In tegenstelling tot 2021 (project Meijbreestraat) hebben zich in 2022 geen incidenten voorgedaan als gevolg van extreme weersomstandigheden.

Stijging afvalkosten door afkeuring pmd (plastic)

De huidige begroting biedt ruimte voor onvoorziene kosten. Hierdoor is er ook in 2022 geen aanspraak op de risicoparagraaf gedaan.

Prijsstijgingen ten gevolge van AMvB Reële prijs WMO 2015

In 2022 heeft dit risico zich niet voorgedaan. De 14 Twentse gemeenten hebben met zorgaanbieders raamovereenkomsten afgesloten voor het leveren van Jeugdhulp en ondersteuning vanuit de Wmo 2015. De looptijd van deze raamovereenkomsten is per 1 januari 2023 verlengd met 2 jaar. Op het gebied van inkoop en contractmanagement werken de 14 Twentse gemeenten samen binnen Samen Twente (onderdeel OZJT). Gemeenten betalen reële tarieven voor de hulp die de zorgaanbieders bieden aan de inwoners. Bij de verlenging van de raamovereenkomsten is de hoogte van de tarieven niet opnieuw getoetst. Het is nu duidelijk dat dat wel had moeten. Daarom wordt nu besloten om de tarieven alsnog door een onafhankelijk deskundig derde te laten toetsen. Samen Twente (onderdeel OZJT) zal namens de Twentse gemeenten opdracht geven voor het uitvoeren van het onderzoek. De manager van OZJT krijgt volmacht en mandaat om namens onze gemeente de onderzoeksopdracht enkelvoudig onderhands in te kopen. Als de uitkomsten van het onderzoek bekend zijn bepalen we gezamenlijk met de andere Twentse gemeenten hoe we daar mee om gaan.

Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK)

Risico heeft zich niet voorgedaan in 2022, de SPUK is op verschillende projecten ontvangen.

Incidenten bij evenementen

Na Corona zijn in 2022 evenementen weer opgestart. Er hebben zich daarbij geen noemenswaardige incidenten voorgedaan met financiële gevolgen of risico's.

Legesinkomsten

In 2022 zijn er licht minder legesinkomsten geweest uit bijvoorbeeld uitgegeven rijbewijzen en ID-kaarten. Dit kan worden verklaard als het gevolg van de nasleep van Corona, die in eerste maanden van 2022 nog tot diverse (reis-) beperkingen leidde.

Vastgoedportefeuille leegstand en huurderving

Er heeft op verschillende objecten huurderving plaatsgevonden echter hiervoor heeft er een vanuit het rijk een compensatie plaatsgevonden.

Risico AVG-incident waaronder boete bij meldplicht datalekken.

In 2022 hebben zich geen dergelijke incidenten voorgedaan.

Gladheidbestrijding

In 2022 heeft de winter niet geleid tot extreme kosten in verband met het bestrijden van gladheid.

Verbonden partijen

In 2022 heeft de Regio Twente besloten om de ontwikkeling van het Digitaal dossier Jeugdgezondheidszorg (GGiD) te beëindigen. De hiermee gepaard gaande lasten zijn door de deelnemende gemeenten en Regio Twente gedragen. Voor de gemeente Oldenzaal betekende dit een eenmalige extra bijdrage van € 70.000.

Verplichtingen opgebouwd spaarverlof

Verlofsparen is onderdeel van het pensioenakkoord en past bij de gedachte dat de werknemer in staat wordt gesteld om zijn eigen arbeidsvoorwaarden in te zetten op een manier die past bij de eigen werk- en leefomstandigheden, wat de druk op afspraken over nieuwe varianten op het vroegpensioen moet doen afnemen. De cao-afspraken maken het mogelijk om de verlofuren in de (nieuwe) verlofspaarregeling te stoppen die zijn uitwerking heeft over meerdere begrotingsjaren. Aangezien bij verlofsparen sprake is van arbeidskosten gerelateerde verplichtingen die een niet voorspelbare opbouw en daarmee onvoorspelbare afbouw kennen, dient hier een voorziening voor gevormd te worden. Aangezien ultimo 2022 de omvang van het spaarverlof beperkt is en niet materieel, is in 2022 nog geen voorziening ingesteld. De komende jaren zal dit naar alle waarschijnlijkheid wel het geval zijn.

Op basis van de informatie uit de inventarisatie zijn de risico's gekwantificeerd. Hierdoor is een uitspraak gedaan over de gewenste omvang van de algemene reserve die benodigd is ter dekking van de financiële gevolgen van de risico's.

In de onderstaande tabel is de omvang van de ingeschatte risico's weergegeven. Bij kans wordt een inschatting gemaakt van hoe vaak zich dit risico zou kunnen voordoen. Een score van 1 betekent jaarlijks, een score van 0,5 betekent eens per twee jaar. Een score van 0,3 betekent dan 3 keer per 10 jaar en bij een score van 0,8 is de kans groter dan eens per 2 jaar, maar niet jaarlijks. Bij impact wordt een inschatting gemaakt van de financiële impact die het risico met zich mee brengt als het zich voordoet.

	Beschrijving van het risico	Kans	Impact in €	Risico
1	Onvolledige compensatie extra lasten corona-crisis	0,5	€ 500.000	€ 250.000
2	Effecten nieuw Twents inkoopmodel WMO en Jeugdzorg vallen tegen	0,5	€ 500.000	€ 250.000
3	Risico Informatiebeveiliging waaronder 'gehackt worden' (ransom).	0,1	€ 2.000.000	€ 200.000
4	Afrekening bodemsanering Ootmarsumsestraat met Provincie	0,5	€ 360.000	€ 180.000
5	Aanzuigende werking verlaging Eigen Bijdrage WMO	0,5	€ 300.000	€ 150.000
6	Huurderving als gevolg van corona	0,5	€ 300.000	€ 150.000
7	Onvoorspelbaarheid aantallen cliënten en typen zorg WMO & Jeugd	0,3	€ 500.000	€ 150.000
8	Doelstellingen uitvoering WSW blijken niet haalbaar	0,5	€ 300.000	€ 150.000
9	Renteontwikkeling	0,5	€ 250.000	€ 125.000
10	Extreme weersomstandigheden	0,5	€ 250.000	€ 125.000
11	Meer cliënten vanuit het gedwongen kader c.q. rechtstreeks doorverwezen dan verwacht	0,3	€ 300.000	€ 90.000
12	Prijsstijgingen ten gevolge van AMvB Reële prijs Wmo 2015	0,5	€ 150.000	€ 75.000
13	Stijging afvalkosten door afkeuring pmb (plastic)	0,3	€ 200.000	€ 60.000
14	Regeling Specifieke Uitkering Sport (SPUK)	0,5	€ 100.000	€ 50.000
15	Evenementen	0,1	€ 500.000	€ 50.000
16	Legesinkomsten	0,5	€ 100.000	€ 50.000
17	Vastgoedportefeuille leegstand en huurderving	0,2	€ 200.000	€ 40.000
18	Risico AVG incident waaronder boete bij meldplicht datalekken.	0,1	€ 200.000	€ 20.000
19	Gladheidbestrijding	0,3	€ 60.000	€ 18.000
20	Verbonden partijen	0,1	€ 100.000	€ 10.000
21	Verplichtingen opgebouwd spaarverlof	0,5	€ 500.000	€ 250.000
	TOTAAL			€ 2.443.000

Op basis van de output in deze fase kan een gefundeerde keuze gemaakt worden betreffende de aan te houden reserves in relatie tot de geïdentificeerde risico's uit het risicoprofiel. Hierbij dient een koppeling te worden gelegd met de beschikbare, vrij aanwendbare reserves.

3.1.5 Grondexploitaties

Om risico's bij de grondexploitatie in beeld te brengen worden alle plannen nagelopen en worden de risico's zoveel mogelijk gekwantificeerd. Project specifieke risico's worden afgedekt in de grondexploitaties en algemene risico's die voor het hele grondbedrijf gelden worden afgedekt in de algemene reserve grondexploitatie.

De omvang van de algemene risico's voor het grondbedrijf is afhankelijk van de omvang van het onderhanden werk (hiervan wordt minimaal 1 en maximaal 2% opgenomen in de algemene reserve grondexploitatie) en de algemene risico's die in de plannen worden gelopen. Onder andere de volgende aspecten worden hierbij betrokken: bodem- en grondwatersaneringen, retrospectieve beoordeling door de belastingdienst, nieuwe wetgeving en prijs- en afzetrisico's. De risico's worden voor de risicoparagraaf afgezet tegen de kans dat het risico zich voordoet. Het geheel van deze algemene risico's leidt tot een omvang van € 11.524.000 van de risicoparagraaf. Van deze omvang wordt 15% (vermeerderd met een algemene risicobuffer voor de ondergrens van € 500.000,-) tot 30% meegenomen bij de bepaling van de omvang van de algemene reserve grondbedrijf omdat de risico's zich niet allemaal (gelijktijdig) voor zullen doen.

Voor een gedetailleerde toelichting op de reservepositie van het grondbedrijf wordt verwezen naar de paragraaf Grondbeleid.

Ondergrens

	Omvang	Percentage	Saldo t.b.v. reserve
Onderhanden werk	24.490.000	1%	245.000
Risicoparagraaf	11.524.000	15%	1.729.000
Risicobuffer			500.000
Totaal			2.474.000

Bovengrens

	Omvang	Percentage	Saldo t.b.v. reserve
Onderhanden werk	24.490.000	2%	490.000
Risicoparagraaf	11.524.000	30%	3.457.000
Totaal			3.947.000

Uitgaande van risico's van in totaal € 4,9 mln. (€ 2,4 concern en € 2,5 grondbedrijf) moet de gemeente minimaal € 9,8 miljoen beschikbaar hebben in de algemene reserve en de algemene reserve grondexploitatie om te voldoen aan de vastgestelde weerstandsratio.

De stand van de algemene reserve grondbedrijf bedroeg ultimo 2022 € 3,7 mln., de algemene reserve voor het concern bedroeg afgerond € 14,2 mln.; samen € 17,9 mln. Daarmee bevindt de algemene reserve van het grondbedrijf zich onder de bovengrens maar ruim boven de ondergrens. De algemene reserve van het concern bevindt zich boven de bovengrens. De omvang van deze reserves is dus voldoende voor afdekking van de mogelijke risico's.

3.1.6 Verplichte kengetallen BBV

Conform de voorschriften in het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV) worden in deze paragraaf een aantal verplichte kengetallen opgenomen. Deze kengetallen maken het gemakkelijker om inzicht te krijgen in de financiële positie van een gemeente en omdat de definities zijn vastgelegd in het BBV, zijn deze ook tussen gemeenten vergelijkbaar.

Kengetallen	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	30%	50%	22%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	26%	50%	19%
Solvabiliteitsratio	41%	23%	47%
Structurele exploitatieruimte	0%	0%	0%
Grondexploitatie	4%	4%	3%
Belastingcapaciteit	96%	97%	96%

Toelichting per kengetal uit de BBV:

- De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de totale baten (excl. reserves). Het geeft zodoende een indicatie in welke mate de rentelasten en aflossingen op de exploitatie drukken (voorgestelde norm Oldenzaal < 100%);
- Bij de netto schuldquote gecorrigeerd voor verstrekte leningen wordt de netto schuld gesaldeerd met de verstrekte leningen. Schulden aangegaan om vervolgens leningen te kunnen verstrekken veroorzaken namelijk per saldo geen lasten. In combinatie met de niet gecorrigeerde netto schuldquote wordt duidelijk wat het aandeel is van de verstrekte leningen in de exploitatie. Deze quote is per definitie lager dan de netto schuldquote. Omdat er bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze worden terugbetaald, wordt er veelal uitgegaan van de ongecorrigeerde netto schuldquote. Ook de eerdergenoemde uitleg van de gewenste hoogte van de quote heeft betrekking op de niet gecorrigeerde netto schuldquote;
- De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. Het is het verhoudingsgetal tussen het eigen vermogen en het balanstotaal (voorgestelde norm Oldenzaal > 30);
- De structurele exploitatieruimte is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte de gemeente heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. In dit verband wordt het saldo van de structurele baten en lasten, inclusief structurele mutaties in de reserves, gedeeld door de totale baten (excl. reserves);
- De grondexploitatie geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale baten (excl. reserves). Voor de berekening van dit kengetal wordt de niet in exploitatie genomen grond en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten (excl. reserves). De boekwaarde van de voorraad grond is van belang omdat deze moet worden terugverdiend bij verkoop;
- De belastingcapaciteit geeft inzicht in hoe de belastingdruk van een meerpersoonshuishouden in de gemeente, in enig jaar, zich verhoudt ten opzichte van de landelijk gemiddelde woonlasten in het voorafgaande jaar. Onder de woonlasten worden verstaan: de OZB, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing. Omdat er vooralsnog geen sprake is van tariefsaanpassingen na de eerste jaarschijf van deze begroting blijft dit kengetal vanaf t+1 ongewijzigd.

3.2 Onderhoud kapitaalgoederen

3.2.1 Algemeen

Wij zijn de beheerder van de openbare ruimte en hebben een belangrijke rol in de realisering en instandhouding daarvan. Conform de BBV bevat deze paragraaf de kapitaalgoederen wegen, riolering, water, groen en gebouwen. Het overzicht wordt uitgebreid met civiele kunstwerken, verkeersregelinstanties, speelvoorzieningen en sportvoorzieningen. Per kapitaalgoed wordt het beleidskader inclusief ambitieniveau aangegeven, hoe het beheer en onderhoud wordt uitgevoerd en wat het onderhoudsniveau is. Tenslotte worden de beschikbare middelen weergegeven. De keuzes, die de komende jaren gemaakt worden om de gemeentelijke begroting evenwichtig te houden, hebben ook gevolgen voor het onderhoud van de openbare ruimte. Er wordt van uitgegaan dat de inzet van middelen in de openbare ruimte zodanig gekozen wordt dat er geen sprake is van kapitaalvernietiging. Wel kan dit inhouden dat, als een onderdeel in de openbare ruimte op termijn in zijn geheel vervangen moet worden, de keuze gemaakt kan worden deze vervanging enige jaren uit te stellen. Het betreffende onderdeel wordt dan gedurende die periode op een lager niveau beheerd en onderhouden, maar zodanig dat in ieder geval de veiligheid gewaarborgd is. Hierbij kan men bijvoorbeeld denken aan geormerkte wegvakken die op termijn in zijn geheel met fundatie en onderliggende riolering vervangen moeten worden, gebouwen die op termijn op de nominatie staan om gesloopt te worden, stukken openbaar groen die op termijn geheel heringericht worden.

In 2019 is hiervoor een integrale beleidsvisie voor de openbare ruimte “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” opgesteld en door de raad in haar vergadering van november 2019 vastgesteld. Deze visie is gebaseerd op de volgende bouwstenen:

- Wij zorgen dat de openbare ruimte overal in Oldenzaal goed en veilig gebruikt kan worden;
- We beheren de openbare ruimte duurzaam, met oog voor mens en milieu;
- Ons beheer zorgt voor een aantrekkelijke en verzorgde openbare ruimte;
- Waar mogelijk beheren we samen met bewoners en bedrijven;
- We beheren slagvaardig en kosteneffectief.

De budgetten die beschikbaar zijn gesteld door de raad voor het opwaarderen van de openbare ruimte zijn vanaf 2019 verdisconteerd.

Integraal beheer en onderhoud

In vervolg op de vastgestelde visie is in 2020 het meerjaren uitvoeringsplan (MJUP) opgesteld. In de raadsvergadering van december 2020 is dit uitvoeringsplan vastgesteld. In 2022 is, overeenkomstig de programmering van dit plan en in navolging van 2021, gewerkt aan de uitvoering. Op deze manier willen we het beheer van de wegen, rioleringen, openbare verlichting, groen, civieltechnische kunstwerken en speelvoorzieningen in Oldenzaal inzichtelijker maken.

Het onderhoud kan hierdoor meer integraal, efficiënter en doelmatiger worden uitgevoerd.

Hierbij wordt gezorgd voor zoveel mogelijk synergie door onderhoudsmaatregelen te combineren en af te stemmen op ruimtelijke, autonome en maatschappelijke ontwikkelingen. Dit gebeurt met de beschikbare financiële middelen. Daarnaast wordt goed gekeken naar de mogelijkheden van subsidies. We beschikken over veel kennis en ervaring op het gebied van integraal onderhoud van de openbare ruimte. De kwaliteit wordt jaarlijks gemonitord en regelmatig onafhankelijk getoetst. De resultaten worden ingevoerd in de beheerapplicaties zodat alle gegevens centraal en up to date beschikbaar zijn. De beheerdata zijn gekoppeld aan het kaartmateriaal zodat de gegevens ook goed op tekening gepresenteerd kunnen worden.

3.2.2 Wegen

Product	Onder het product wegen vallen alle wegen binnen en buiten de bebouwde kom. Het betreft de wegen in eigendom van de gemeente. Totaal asfalt: 781.767 m ² Totaal elementen: 1.221.404 m ² , waaronder elementen rijbanen: 405.964 m ² , elementen fiets en voetpaden: 530.420 m ² , elementen overig: 285.020 m ² Totaal half verhard: 19.837 m ²
---------	---

	Totaal onverhard:14.758 m ² Totale lengte van de wegen in Oldenzaal bedraagt: ca. 68 km.
Doel	Goed ingerichte en veilige wegen.
Beleid	De gemeenteraad heeft in 2009 het beleidsplan wegbeheer “Beheren is vooruitzien” vastgesteld. De oorspronkelijke looptijd van dit plan liep formeel tot en met 2013. In de afgelopen periode waren de beleidsvoornemens uit het plan nog niet verouderd, zodat actualisatie van het beleidsplan nog niet aan de orde was. Inmiddels is in 2019 de “Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024” vastgesteld. Hierin is het vorige beleidsplan ‘Beheren is vooruitzien’ geïntegreerd.
Uitvoering	Alle onderhoudswerkzaamheden voor het asfalt worden uitgevoerd door derden. De onderhoudswerkzaamheden aan de elementverharding gebeurt door derden, aangevuld met de inzet van de eigen dienst. De werkzaamheden die worden uitgevoerd door derden worden conform de regels aanbesteed.
Kwaliteit	De gegevens van de wegen zijn opgenomen in het wegbeheerprogramma ‘Obsurv’. In de zomer van 2019 zijn alle wegen geïnspecteerd (2-jarige cyclus). De onderhoudswerkzaamheden zijn afgestemd op deze inspecties. Tevens hebben wij opdracht gegeven om in het voorjaar van 2023 de wegen weer te inspecteren. Waarbij de keuze is gemaakt voor uitvoering van scenario 1; dat wil zeggen opheffen achterstallig onderhoud en vervolgens handhaven van ten minste het kwaliteitsniveau C. Niveau C houdt in dat de richtlijn is overschreden en binnen 2 jaar groot onderhoud nodig is.
Planning/toekomst	De werkzaamheden zijn opgenomen in het MJUP dat in december 2021 is vastgesteld. In december 2022 is het MJUP weer vastgesteld voor 2023.
Budget	De eind 2020, opgestelde meerjarenplanning, past binnen de beschikbare budgetten voor regulier onderhoud. Het budget voor 2022 bedraagt: € 1.195.000 (kostenplaats 621001), waaronder een bedrag van € 483.000 voor elementenverharding; € 570.000 (kostenplaats 621003 minus kostenplaats 621004090), waaronder een bedrag van € 389.000 voor onderhoud asfalt verharding Totale budget voor Wegen bedraagt € 1.917.000 (621002/621003). Dit is uitgezonderd de kosten voor het straatvegen.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget voor elementenverhardingen was in 2022 toereikend om de wegen op basisniveau te houden. Voor asfaltverharding is er (volgens Obsurv) een budget van € 545.000 per jaar nodig en daarom is het beschikbare budget niet toereikend. Daarbij moet ook opgemerkt worden dat er regelmatig (asfalt)onderhoudsgeld wordt bijgedragen aan civiele projecten. Tevens zijn de werkzaamheden van de netwerkbeheerders aan de kabels en leidingen van invloed op de kwaliteit van onze wegen. Het in 2020 opgestelde meerjarenuitvoeringsplan biedt de mogelijkheid om het onderhoud meer integraal en doelmatiger uit te voeren, waardoor de beschikbare budgetten zo efficiënt mogelijk ingezet worden om het afgesproken niveau te borgen en kapitaalsvernietiging tegen te gaan.
Conclusie	De wegen voldoen, over het algemeen, aan het onderhoudsniveau basis. Het werkbudget was in 2022 toereikend om deze kwaliteit te behouden.

3.2.3 Openbare verlichting

Product	Onder het product openbare verlichting valt alles met betrekking tot straatverlichting
Doel	Goed ingerichte en veilige verlichting
Beleid	In december 2013 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting (2013-2017) vastgesteld. Het beheerplan is vastgesteld door het college. De belangrijkste beleidsuitgangspunten zijn:

	<p><i>Gewenste onderhoudsniveau</i> Onderhoudsniveau basis geldt voor de hele stad met uitzondering van winkelcentra/ busstation en groene loper, daar geldt niveau A (conform CROW) i.v.m. representatieve uitstraling.</p> <p><i>Verlichtingsniveaus</i> Huidige verlichtingsniveaus geven geen problemen. Bij nieuwe aanleg en indien nodig bij reconstructies, wordt aangesloten bij de aanbevelingen van de Nederlandse Stichting voor verlichtingskunde.</p> <p><i>Vervanging</i> In het beleidsplan wordt aangegeven op basis van welke prioriteit masten en/of armaturen worden vervangen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Extreem verouderde lichtmasten (>50 jaar): armaturen waarvan de lampen niet meer leverbaar zijn; 2. Lichtmasten en armaturen die niet duurzaam zijn en of ouder zijn dan 40, respectievelijk 20 jaar; 3. Niet- energiezuinige armaturen. <p>Indien lampen/armaturen/masten worden vervangen wordt gekozen voor de ledlamp. In "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" zijn deze beleidsuitgangspunten overgenomen.</p> <p>In 2022 is een uitvoeringsplan voor de openbare verlichting opgesteld dat aansluit op de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024".</p>
Uitvoering	Wij laten alle onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door derden en deze worden conform de regels aanbesteed.
Kwaliteit	<p>We bezitten een actueel overzicht van alle beheerobjecten. Een externe partij verzorgt via een prestatieafspraken dat altijd minimaal 98% van de openbare verlichting brandt en dat storingsmeldingen, binnen vastgestelde tijdsnormen, worden opgelost. De in 2019 gehouden inventarisatie geeft een volledig overzicht van de aanwezige lichtmasten en armaturen, de technische en economische levensduur.</p> <p>Oldenzaal beschikt over 7.818 lichtmasten. 2.331 masten, 30% is ouder dan 40 jaar (= einde technische levensduur). 1.360 masten, 17% is ouder dan 50 jaar. Bijna de helft van alle armaturen nadert het einde van de technische levensduur (20 jaar). Door actualisatie van de digitale arealen is het aantal lichtmasten gestegen.</p>
Planning/toekomst	In het meerjaren uitvoeringprogramma dat eind 2020 aan de raad is aangeboden is er een planning voor vervanging opgesteld. In 2021 is deze planning geactualiseerd.
Budget	<p>Het huidige budget in de begroting is toereikend om het hierboven genoemde beheer uit te voeren maar niet toereikend om de grote vervangingsopgave van verouderde masten en armaturen weg te nemen. Via aanvullend beleid wordt budget beschikbaar gesteld om het structureel in stand houden van de bestaande straatverlichting te garanderen.</p> <p>Budget is € 603.000. Dit bedrag is inclusief aardgas en elektriciteit verbruik (kostenplaats 621021).</p> <p>Voor de jaren 2020-2022 is jaarlijks een krediet van € 500.000 beschikbaar gesteld voor de vervanging van circa 400 verouderde lichtmasten en armaturen per jaar (totaal € 1.500.000 voor 1.200 stuks).</p>
Confrontatie	Het onderhoudsbudget was in 2022 toereikend om de openbare verlichting op het niveau te houden, zoals in het geldende beleidsplan omschreven.
Conclusie	Wij voldoen aan de prestatieafspraken dat 98% van de verlichting brandt. In de meerjaren planning wordt de noodzakelijke vervanging opgenomen passend binnen het beschikbare budget.

3.2.4 Verkeersregelinstallaties (VRI's)

Product	Onder het product verkeersregelinstallaties (VRI's) vallen de 10 VRI's in Oldenzaal
Doel	Goed ingerichte, voldoende werkende installaties en daarmee het borgen van de verkeersveiligheid.
Beleid	In december 2013 heeft de gemeenteraad het beleidsplan openbare verlichting (2013-2017) vastgesteld. Hierin is het onderdeel verkeersregelinstallaties opgenomen. De VRI's zijn aangesloten op het lichtmastennetwerk. We hanteren bij het ontwerp, beheer en onderhoud van de verkeersregelinstallaties de richtlijnen van het CROW (CROW-Publicatie 213 'Handboek verkeerslichtenregelingen'). In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" zijn tevens de VRI's opgenomen.
Uitvoering	Aan de VRI's wordt uitsluitend correctief onderhoud uitgevoerd. Dit onderhoud wordt uitgevoerd door derden en is bij één onderhoudsbedrijf ondergebracht. Wij hebben hierin de regierol. Dit vraagt voldoende inzicht in de werking en functionaliteit van verkeersregelinstallaties, zoals storingen en onderhoudsrondes. We hebben hiertoe een informatiesysteem ingericht en sturen, waar nodig, op basis van deze verkregen informatie tijdig bij. Weggebruikers kunnen een storing melden via het Meldpunt Openbare Ruimte of via het digitaal loket. Met behulp van de beheerapplicatie worden de storingen uitgelezen. Voor het oplossen van (urgente) storingen in de automaatschakelkast wordt een externe onderhoudsdienst ingeschakeld.
Kwaliteit	De gemeente Oldenzaal heeft 10 VRI's in beheer. Daarvan zal 1 oudere VRI op korte termijn uit gebruik worden genomen (Prossinkhof). De installaties zijn aangesloten op het laagspanningsnet van Coteq netbeheer en hebben daardoor een relatie met de openbare verlichting. Er wordt uitsluitend correctief onderhoud uitgevoerd.
Planning/toekomst	Beheer en onderhoud wordt uitgevoerd binnen de uitgangspunten van het geldende beleidsplan.
Budget	Het onderhoudsbudget in 2022 bedroeg € 26.000 (kostenplaats 621032104)
Confrontatie	Het huidige budget in de begroting is toereikend om het hierboven genoemde onderhoud uit te voeren. Indien oudere verkeersregelinstallaties door een storing uitvallen, waar reparatie geen oplossing meer biedt en vervanging van de betreffende verkeersregelinstallatie noodzakelijk is, moet een voorstel worden gedaan voor de benodigde financiële middelen.
Conclusie	De staat van de VRI's is goed en het budget is voldoende geweest om het onderhoud over 2022 uit te voeren. De VRI aan de Prossinkhof is verouderd, een risico en aan het einde van de levensduur.

3.2.5 Civieltechnische kunstwerken

Product	De in Oldenzaal te beheren civieltechnische kunstwerken zijn te verdelen over de groepen: houten bruggen, betonnen bruggen, stalen bruggen, duikers, tunnels, keerwanden & muren en overige.
Doel	De civieltechnische kunstwerken moeten heel en veilig zijn.
Beleid	Op 4 februari 2010 heeft de gemeenteraad het beleid voor het beheer van de kunstwerken vastgesteld (Planperiode 2010-2020). In het plan is beschreven hoe de kunstwerken planmatig in stand moeten worden gehouden. Daarbij heeft de raad ervoor gekozen kunstwerken te beheren volgens het scenario heel en veilig. In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" zijn ook de civieltechnische kunstwerken opgenomen.
Uitvoering	Wij laten alle onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door derden, aangevuld met eigen dienst. De werkzaamheden worden conform de regels aanbesteed.

Kwaliteit	De inspectie van kunstwerken is uitbesteed aan een extern deskundig bureau. Zij beheren ook de inspectie gegevens via het programma iASSET. Eind 2022 is er weer een nieuwe inspectieronde uitgevoerd. Aan de hand hiervan zal begin 2023 het uitvoeringsprogramma voor de komende 2 jaar opgesteld. In 2022 is het onderhoud conform het vorige uitvoeringsprogramma uitgevoerd. De staat van de civieltechnische kunstwerken is redelijk.
Planning/toekomst	Het aantal kunstwerken is de laatste jaren uitgebreid van 74 naar 104 objecten. De recente areaaluitbreidingen betreffen nieuwe civieltechnische kunstwerken en die vragen nu nog relatief weinig onderhoud. De uitkomsten van de inspectieronde en de meerjaren planning die voor de komende periode wordt opgesteld zal meer inzicht moeten geven in de benodigde (extra) middelen om het noodzakelijke onderhoud voor de komende jaren uit te kunnen voeren.
Budget	Het budget voor het noodzakelijke onderhoud bedroeg in 2022 € 130.000 (kostenplaats 62004090). Dit is voor 2022 voldoende gebleken.
Confrontatie	Zoals hierboven gesteld is het bedrag in de begroting voor 2022 toereikend geweest om het geplande beheer uit te voeren. Echter, door het gestaag toenemen van het aantal kunstwerken is het mogelijk dat het huidige budget op termijn niet meer toereikend is. Hier zullen te zijner tijd passende financiële maatregelen voor worden genomen. De viaducten vragen de grootste investering en hebben een lange levensduur van 60 jaar. Ze zijn bijna allemaal van recente datum. Tot slot moet nog een opmerking gemaakt worden over de verplichte onderhoudsvergoedingen van de onderdoorgangen aan ProRail. Het budget hiervoor is niet meer toereikend.
Conclusie	De staat van de civieltechnische kunstwerken is redelijk en het budget is voldoende geweest om de het opgestelde uitvoeringsprogramma over 2022 uit te voeren.

3.2.6 Openbaar groen

Product	Onder het product openbaar groen vallen bomen, heesters, grassen, water en paden/(half)verhardingen
Doel	De aanwezigheid van openbare groen draagt bij aan de leefbaarheid, de biodiversiteit en een gevoel van veiligheid voor onze inwoners. De kwaliteit van de openbare ruimte draagt bij aan de aantrekkelijkheid van onze stad.
Beleid	Begin 2016 heeft de gemeenteraad het visiedocument op het openbaar groen "Anders kijken anders doen in het openbaar groen", voor de planperiode 2015-2025 vastgesteld. In het visiedocument is beschreven hoe het openbaar groen de komende jaren onderhouden wordt. Biodiversiteit en duurzaamheid worden steeds belangrijker voor het toekomstig beheer en ontwerp van de groene ruimte. In 2017 is door de gemeenteraad de groenstructuurvisie vastgesteld waarin ook het beleid voor de bomen in Oldenzaal is opgenomen. In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" is ook het openbaar groen opgenomen.
Uitvoering	Wij laten beheers- en onderhoudswerkzaamheden uitvoeren door de eigen dienst, waarbinnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt werkzaam zijn. Daarnaast worden werkzaamheden uitgevoerd door derden. Dit gebeurt via aanbestedingen.
Kwaliteit	Het openbaar groen wordt onderhouden op beeldkwaliteit niveau B (Basis) uitgezonderd het Centrum en de begraafplaatsen (niveau A) van de CROW systematiek. Hiermee wordt de leefbaarheid, veiligheid en de aantrekkelijkheid van de stad op het gewenste niveau gehouden. Ook is het de bedoeling - om vanuit de visie - uitgangspunten zoals biodiversiteit, duurzaamheid en participatie, steeds meer vorm te gaan geven. Om het kwaliteitsniveau van het openbaar groen te controleren, wordt maandelijks een schouw uitgevoerd. Dat is inclusief onkruid op elementverharding. Deze schouw wordt digitaal verwerkt in Obsurv. Waar

	nodig wordt direct gestuurd op de uitvoering. Binnen Obsurv is ook de module ten behoeve van het bomenbestand opgenomen. Hierin worden de controles en de vervolgacties bewaakt.
Planning/toekomst	Zowel in het dagelijks beheer en onderhoud van het openbaar groen - maar ook in grootschalige renovatie - wordt er zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de overige aanpassingen in de openbare ruimte, waardoor een zo integraal mogelijke aanpak wordt nagestreefd. De planning hierin wordt in het meerjaren uitvoeringsprogramma (MJUP) gepresenteerd. Inmiddels is er een uitvoeringsplan opgesteld en wordt er uitvoering gegeven aan dit plan. Jaarlijks zal het proces van inspectie, vervolgacties inventariseren en uitvoeren plaatsvinden.
Budget	Het budget voor Openbaar Groen bedroeg in 2022 € 2.907.000 (kostenplaats 656011/656013). Het budget is afgestemd op het overeengekomen onderhoudsniveau. Voor Openbaar Groen is dit budget toereikend voor de te leveren kwaliteit. Voor Openbaar Groen; bomen is het budget mogelijk niet toereikend. Het budget wordt jaarlijks geïndexeerd en tevens aangepast op de invulling van de arealen.
Confrontatie	Het budget voor het Openbaar Groen was in 2022 toereikend om het openbaar groen te onderhouden.
Conclusie	Het openbaar groen voldoet aan het afgesproken onderhoudsniveau en wordt geborgd door de periodieke schouw. Het budget in 2022 is voldoende geweest voor de bomen hebben we het noodzakelijke kunnen uitvoeren maar is een budgettair risico voor 2023.

3.2.7 Speelvoorzieningen

Product	Onder het product speelvoorzieningen vallen speelplekken in de openbare ruimte en speelplekken bij de scholen.
Doel	Goed ingerichte en veilige speelplekken die een stimulans zijn voor ontmoeten en spelen.
Beleid	In 2016 is door de gemeenteraad het speelbeleid Oldenzaal 2016 – 2025 vastgesteld. Uitgangspunten in dit plan zijn onder andere meer aandacht voor natuurlijk spelen en ruimte voor buurtparticipatie. Het speelbeleid is in 2020 verder uitgewerkt in het 'Beheersplan Spelen'. Op de 121 speelplekken zijn in totaal 725 speeltoestellen aanwezig.
Uitvoering	De beheers- en onderhoudswerkzaamheden en de aanschaf van nieuwe speeltoestellen worden door het Team Buitenbeheer uitgevoerd.
Kwaliteit	De speeltoestellen (ook bij natuurlijk spelen) moeten voldoen aan het warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen(WAS). Hierin is aangegeven hoe om te gaan met onderhoud en vervanging. Minimaal 1x per jaar (scholen 2 x per jaar) worden de speeltoestellen geïnspecteerd en de bevindingen worden vastgelegd in inspectierapporten in het systeem ABS-spelen. Eens per 5 jaar worden er nulmetingen door externen verricht. De data en de logboeken zijn actueel en betrouwbaar.
Planning/toekomst	In 2020 is het beheersplan opgesteld en vormt de basis voor langdurige afspraken over de werkprocessen voor het beheer en het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte en bij de scholen. Uitgangspunt is dat er een kwalitatief goed en veilig speelaanbod is dat duurzaam in stand kan worden gehouden. Daarnaast geeft het beheersplan inzicht in de kosten en de daarvoor benodigde budgetten, kredieten en reserves.
Budget	Het opgestelde beheersplan spelen geeft inzicht in de kosten en de daarvoor benodigde budgetten, kredieten en reserves voor de langere termijn.
Confrontatie	Het beschikbare budget is de afgelopen jaren aangewend voor reparatie en onderhoud van de speeltoestellen. Daarnaast zijn er investeringen gedaan voor de aanschaf van nieuwe toestellen. Het in 2020 vastgestelde beheersplan is onder andere opgesteld om de benodigde investeringen in de toekomst te borgen.

Conclusie	De speeltoestellen voldoen aan het Warenwet besluit Attractie en speeltoestellen. Het speelbeleid 2016-2025 wordt uitgevoerd. In 2020 is het beheersplan opgesteld en vormt de basis voor langdurige afspraken over de werkprocessen voor het beheer en het onderhoud van de speeltoestellen in de openbare ruimte en bij de scholen. Het gevraagde krediet in het beheersplan kan een kwalitatief goed en veilig speelaanbod duurzaam in stand houden overeenkomstig het vastgestelde beheersplan.
-----------	---

3.2.8 Riolering

Product	Riolering
Doel	Oldenzaal wil de beschikking hebben over een goed functionerend rioolstelsel waardoor we gezondheidsrisico's zoveel mogelijk beperken.
Beleid	Op 14 december 2021 heeft de gemeenteraad het Gemeentelijk Rioleringsplan 2021-2025 (GRP) vastgesteld voor de periode van 5 jaren. Hierin zijn de zorgplichten voor hemel-, grond- en afvalwater opgenomen. Via jaarlijkse voortgangsnotities wordt het bestuur op de hoogte gehouden van actualiteiten binnen de rioleringszorg. In het nieuwe GRP wordt het bestaande beleid voortgezet. Wel komt er steeds meer aandacht voor de effecten van de klimaatverandering en de manier hoe we daar in Oldenzaal (overheid, inwoner en ondernemer, enz.) mee om willen gaan. In de "Visie beheer openbare ruimte Oldenzaal 2020-2024" is ook de riolering opgenomen en zal deel uit maken van een integrale aanpak.
Uitvoering	Door projecten uit te voeren, het bewustzijn te vergroten door goede communicatie, de kwaliteit in stand te houden door goed risico gestuurd beheer en onderhoud wordt invulling gegeven aan de visie, doelen en ambities uit het GRP en visie beheer openbare ruimte. De werkzaamheden worden door onze eigen teams Projecten en Buitenbeheer uitgevoerd, maar ook door aannemers.
Kwaliteit	Kwaliteitsniveau B Basis is uitgangspunt. Voor de gemeente Oldenzaal is het beeld dat de riolering in goede staat verkeert en dat er weinig achterstallig onderhoud is. Alleen de kwaliteit van de riolering in Glinde Hooiland en Zuid Berghuizen is een aandachtspunt. In Glinde Hooiland is het de bedoeling de komende jaren de rioleringen veelal te vervangen, in Zuid Berghuizen zal worden ingezet op rioolrenovatie.
Planning/ Toekomst	In de jaarlijkse voortgangsnotitie wordt per situatie omschreven welke doelen we stellen en door middel van welke strategie en maatregelen de gestelde doelen worden verwezenlijkt. Speerpunten daarbij zijn samenwerken in de waterketen, inzet op duurzaamheid en klimaatverandering. De voortgangsnotitie van 2022 is in december 2022 in de gemeenteraad behandeld.
Budget	Structurele lasten voor de uitvoering van het GRP zijn opgenomen in de meerjarenbegroting en worden gedekt uit het rioolrecht. De voor beheer en onderhoud van het huidige stelsel benodigde middelen zijn beschikbaar. Het budget voor 2022 bedraagt: € 1.393.000 Dagelijks onderhoud riolering (672201) Voor 2022 is er een investering geraamd van € 2.875.000. Door prijsstijgingen stond het investeringsbedrag voor 2022 onder druk. Zo wordt er voor het reliningsproject extra geld aangevraagd in de Voorjaarsnota 2023.
Confrontatie	In het nieuwe GRP is een balans gezocht tussen de ambitie voor goed rioolbeheer en aanpassing aan de klimaatverandering versus het beheersbaar houden van de rioolheffing.
Conclusie	De riolering voldoet aan het onderhoudsniveau. Door prijsstijgingen is het budget voor 2022 voor sommige projecten onvoldoende gebleken. Hierdoor staat met name het kwaliteitsniveau van oudere riolen onder druk.

3.2.9 Schoolgebouwen

Product	Onder het product schoolgebouwen vallen de aanvragen voor nieuwbouw of grootschalige revitalisatie. Het onderhoud en beheer komt voor rekening van de schoolbesturen. Uitgezonderd het scholengebouw De Essen, waarin de basisschool De Linde en De Esch zijn gehuisvest. Bij dit gebouw komt het beheer en onderhoud komt voor rekening van de gemeente.
Doel	Aanwezigheid van een efficiënte en goede verdeling van de schoolgebouwen
Beleid	De aanvragen van de schoolbesturen hebben vanaf 1 januari 2015 alleen nog betrekking op nieuwbouw en grootschalige revitalisatie. Vanaf 1 januari 2015 hebben we slechts nog een zorgplicht voor: (vervangende) nieuwbouw, uitbreiding, medegebruik, gebruik, terrein, eerste inrichting en schade / constructiefouten, tenzij een gevolg van nalatigheid. Al het onderhoud is voor rekening van de schoolbesturen, waarvoor zij een rechtstreekse vergoeding ontvangen van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap. In 2021 is het IHP vastgesteld en vanaf 2022 werken we met dit plan. Doelstelling van dit plan is om te komen tot een efficiënte en goede verdeling van de onderwijsgebouwen.
Uitvoering	Aangezien de onderhoudsverplichting is komen te vervallen laten we de schoolgebouwen niet meer jaarlijks inspecteren. Het schoolgebouw De Essen wordt periodiek door medewerkers van onze eigen dienst geïnspecteerd en waar nodig wordt onderhoud ingepland en uitgevoerd.
Kwaliteit	Zie: beleid
Planning/toekomst	Overeenkomstig het IHP worden de schoolvervangingen ingepland. Voor 2023 staat de Zevenster op de planning voor vernieuwbouw (Andere locatie)
Budget	Voor de nieuwbouw of grootschalige revitalisatie dient een afzonderlijk krediet te worden aangevraagd. Voor de ver- en nieuwbouw van verscheidene scholen in het primair en voortgezet onderwijs is in het IHP een budget opgenomen. Echter in de kredietaanvraag zitten ook aanvullende kosten zoals verhuiskosten, tijdelijke huisvesting en sloopkosten.
Confrontatie	Het onderhoudsbudget voor overige schoolgebouwen is komen te vervallen. Dit is een taak van het schoolbestuur. Voor nieuwbouw of revitalisatie moet afzonderlijk krediet worden aangevraagd.
Conclusie	Via het IHP zijn de middelen voor de komende planningsperiode veiliggesteld.

3.2.10 Overige gebouwen

Product	Onder het product overige gebouwen vallen alle gebouwen in eigendom van de gemeente, uitgezonderd schoolgebouwen.
Doel	Als eigenaar hebben we de verplichting voor een veilig te gebruiken gebouw en voldoen aan de wettelijke vereisten.
Beleid	Het beheer en onderhoud van het maatschappelijk vastgoed (uitgezonderd schoolgebouwen) worden afgestemd op de situatie van het gebouw. Het huidige beleid voor beheer en onderhoud is gericht op een voortdurende instandhouding van ons vastgoedbezit. Wij hebben verplichtingen als eigenaar, verhuurder of exploitant. Gebouwen moeten veilig te gebruiken zijn en voldoen aan de wettelijke vereisten. Wij willen efficiënt met ons vastgoedbezit omgaan en zien vastgoedeigendom niet als een doel op zich. Door te zoeken naar optimalisatie in het gebruik verwachten we dat er de komende jaren gebouwen worden afgestoten of ingevuld worden met een andere functie om maatschappelijke doelstellingen te bereiken.
Uitvoering	Al deze gebouwen worden jaarlijks door onze bouwkundige medewerkers geïn-

	<p>specteerd. Indien nodig wordt daarbij externe expertise ingehuurd. De onderhoudsgegevens worden ingevoerd in een meerjarenprogramma. Uitgangspunt bij het onderhoud van onze gebouwen is 'sober en doelmatig'. Tijdens de jaarlijkse inspectie wordt de noodzaak van het geplande onderhoud beoordeeld. Daar waar mogelijk worden werkzaamheden doorgeschoven naar volgende jaarschijven. Bewaakt wordt wel dat er geen kapitaalvernietiging optreedt door te laat preventief onderhoud. Vervanging van (installatie-)onderdelen vindt pas plaats als deze niet meer functioneren of als wordt verwacht dat ze op korte termijn gaan uitvallen. In de uitgangspunten van het gemeentelijk vastgoedbeleid is verwoord dat er bij vervanging wordt gekozen voor de meest duurzame en energiezuinige oplossing, mits er sprake is van een reële terugverdientijd. Op 28 november 2022 is het aangepaste gebouwenbeheerplan vastgesteld door de raad.</p>
Kwaliteit	Zie: uitvoering
Planning/toekomst	Na inspectie door onze bouwkundige medewerkers aangevuld met externe expertise worden, waar nodig, onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. Passend binnen de uitgangspunten van het gemeentelijk vastgoedbeleid en opgenomen in het MJOP.
Budget	Met bovengenoemde uitgangspunten voor beheer wordt de Voorziening Gebouwenbeheerplan Overige Gebouwen, met de in deze programmabegroting geraamde dotaties voor de komende 10 jaar, voldoende gevoed. De jaarlijkse dotatie aan de voorziening bedraagt € 671.000. Het saldo van de Voorziening Gebouwenbeheersplan per 1 januari 2022 is € 1.677.000
Confrontatie	<p>In de bouw is momenteel sprake van krapte van personeel en materiaal. Dat leidt tot prijsstijgingen die tot nu toe ongekend zijn. Als deze ontwikkeling zich doorzet kan dat in de toekomst mogelijk leiden tot tekorten. In het huidige beheersplan is rekening gehouden met een normale indexatie maar niet met een eventueel exponentiele prijsstijging.</p> <p>Op basis van vorenstaande uitgangspunten kan het groot onderhoud van het gemeentelijk vastgoed voor de komende 10 jaar gedekt worden uit de voorziening Gebouwenbeheersplan. Daarbij wordt opgemerkt dat in het gebouwenbeheersplan wordt geanticipeerd op verwachte toekomstige ontwikkelingen (zie ook paragraaf 4.3 van het gebouwenbeheersplan). Als tussentijds een belangrijke afwijking optreedt in de staat van onderhoud of gebruik van het gemeentelijk vastgoed, die leidt tot een tussentijdse financiële bijstelling van het plan, wordt u hiervan op de hoogte worden gesteld. Indien nodig wordt de dotatie aan de voorziening bijgesteld.</p>
Conclusie	De overige gebouwen voldoen aan de uitgangspunten zoals opgenomen in het gemeentelijk vastgoedbeleid en het budget was in 2022 voldoende om deze kwaliteit te behouden.

3.2.11 Sportaccommodaties

Product	Onder het product sportaccommodaties vallen buiten- en binnensportaccommodaties
Doel	Ons doel is om álle inwoners te laten genieten van sport en beweging. Daarom investeren wij in sportaccommodaties en sportverenigingen
Beleid	Wij willen ervoor zorgen dat er voldoende en kwalitatief hoogwaardige binnen- en buitensportaccommodaties beschikbaar zijn en blijven voor vitale sportverenigingen. Dit omvat naast beheer ook de verdere ontwikkeling en verbetering van accommodaties. De visie op sport en bewegen is in 2016 vastgesteld. Er is een nieuwe tarievenstructuur vastgesteld. De buitensportverenigingen zijn zelf verantwoordelijk voor het uitvoeren van de servicewerkzaamheden. Verdere privatisering van de buitensportaccommodaties is nog niet in ontwikkeling. Naast de gedeeltelijke privatisering van werkzaamheden zijn ook ontwikkelingen in de sport van belang voor het toekomstige beheer van de sportaccommodaties. Zo

	neemt het meisjesvoetbal en het zaterdagvoetbal een vlucht waar de accommodaties niet op ingericht zijn. Doelstelling is om de gevolgen per vereniging in kaart te brengen en voor te leggen.
Uitvoering	Voor het uit te voeren beheer en onderhoud is het "Sportbeheerplan 2013" maatgevend. Dit plan is in 2020 geactualiseerd. De sportvelden (buitensport) worden eenmaal per drie jaar door een externe organisatie uitgebreid kwalitatief beoordeeld. In het opgestelde rapport wordt, naast de advisering voor het reguliere beheer en onderhoud, speciale aandacht besteed aan geplande (vervangings-)investeringen in de nabije toekomst. Wel wordt de afweging gemaakt dat bij voldoende technische kwaliteit de investeringen naar een later tijdstip kunnen worden verschoven.
Kwaliteit	Voor het onderhoudsniveau van de buitensportaccommodaties wordt aansluiting gezocht bij de onderhoudscriteria zoals deze door NOC*NSF, in samenwerking met de sportbonden, zijn geformuleerd.
Planning/toekomst	In het jaar voorafgaande aan de investering zal worden beoordeeld of de technische levensduur langer is dan de economische levensduur en afhankelijk daarvan kan de vervangingsinvestering eventueel worden uitgesteld. De integrale afweging van (vervangings-)investeringen in de sport vindt jaarlijks plaats in de programmabegroting.
Budget	In de begroting is voor elke sportaccommodatie afzonderlijk budget opgenomen voor het dagelijks en reguliere beheer en onderhoud alsmede kleine vervangingsinvesteringen. De budgetten voor de schil (=vastgoed) van de binnen- en buitensportaccommodatie zijn ondergebracht in de Voorziening Gebouwenbeheerplan (zie Overige gebouwen). Het budget voor onderhoud Binnensportaccommodaties bedraagt: € 95.000 (KP 6530 – 438025/438050/438052). Het budget voor onderhoud Buitensportaccommodaties bedraagt: € 360.000 (KP 6531 – 4380-/10/23/25/28/29/33/50/52)
Confrontatie	Eind 2020 is het sportbeheerplan geactualiseerd. Dit nieuwe beheerplan is richtinggevend voor het beheer en onderhoud van onze sportaccommodaties. Aansluitend zal de confrontatie met de beschikbare budgetten inzicht moeten geven of deze voldoende zijn om het beheer en onderhoud op het afgesproken niveau uit te voeren.
Conclusie	Afhankelijk van de verdere uitwerking van het sportbeheerplan is aan te geven of de beschikbare budgetten voor 2023 en verder, voldoende zekerheid bieden. Mocht op dat moment geconstateerd worden dat beschikbaar budget en voorgenomen maatregelen niet met elkaar in overeenstemming zijn, zullen er maatregelen worden getroffen opdat deze overeenstemming alsnog ontstaat

3.3 Financiering

3.3.1 Algemeen

De gemeente dient een paragraaf Financiering in zowel de begroting als in het jaarverslag op te nemen, waarin aangegeven wordt op welke manier er uitvoering wordt gegeven aan de financieringsfunctie. Het uitgangspunt hierbij is het beheersen van risico's, met name het renterisico. Onderstaand treft u de relevante informatie aan met betrekking tot de treasury-activiteiten van de gemeente in 2022.

3.3.2 Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet geeft het maximale bedrag aan dat met kortlopende middelen gefinancierd mag worden. Deze limiet wordt elk kwartaal getoetst en mag in beginsel niet worden overschreden. Wanneer de limiet voor het derde achtereenvolgende kwartaal wel wordt overschreden moet de toezichthouder daarvan op de hoogte worden gesteld en moet een plan om binnen de limiet te blijven ter goedkeuring worden voorgelegd. De limiet voor 2022 bedraagt 8,5% van de lasten van de begroting bij aanvang van het jaar en bedraagt afgerond € 8,2 mln. De limiet is niet overschreden. Hiermee is voldaan aan de gestelde voorwaarden.

(x € 1.000)	1e kwartaal	2e kwartaal	3e kwartaal	4e kwartaal
Kasgeldlimiet	8.249	8.249	8.249	8.249
Saldo gemeente	6.538	7.397	1.127	-621
Onderschrijding	1.711	852	7.122	8.870

3.3.3 Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is het beheersen van de renterisico's bij herfinanciering en/of renteherziening. Elke gemeente loopt een financieel risico wanneer de rente onverwacht stijgt. Door te zorgen voor voldoende spreiding in de rente-typische looptijden van de leningenportefeuille en/of door te kiezen voor een annuïtaire of lineaire aflossingsvorm kunnen de effecten van een renteverandering worden afgevlakt. In 2022 is geen langlopende lening aangetrokken, er was geen sprake van herfinanciering of renteherziening en de renterisiconorm is dan ook niet overschreden.

Renterisiconorm 2022		
Begrotingstotaal 2022	97.044	
Renterisiconorm 2022	20%	19.409
Renterisico op vaste schuld (aflossingen)		0
Onderschrijding renterisiconorm		19.409

3.3.4 Financieringsbehoefte

De financieringsbehoefte is onder meer afhankelijk van het tijdstip waarop investeringen tot uitvoering komen. Daarnaast is ook aflossing van de leningenportefeuille bepalend voor de liquiditeitspositie. In 2022 is ruim € 6,4 miljoen afgelost. Dit kan ertoe leiden dat er langlopende financiering moet worden aangetrokken. Ons streven is erop gericht om binnen de kasgeldlimiet in de financieringsbehoefte te voorzien door het aantrekken van kortlopende leningen. De ervaring leert namelijk dat de rente op kortlopende leningen nagenoeg altijd lager is dan op langlopende geldleningen waardoor (tijdelijk) een rentevoordeel kan worden behaald. In 2022 is geen vaste geldlening aangetrokken.

3.3.5 Liquiditeitenplanning

De liquiditeitenplanning voor de geldstromen binnen onze gemeente is elk kwartaal geactualiseerd. Met een degelijke planning kan intern een betere afstemming plaatsvinden over betalingsactiviteiten en de effecten daarvan op de gemeentelijke financiering. In het verlengde daarvan vormt de planning een basis voor meer onderbouwde financieringsactiviteiten.

3.3.6 Renteontwikkeling

De rentevisie wordt gebaseerd op de rentevisie van financiële instellingen, waaronder die van onze huisbankier. De Europese Centrale Bank (ECB) voert het monetaire beleid uit voor het Eurogebied waaronder het bewaken van de inflatie. Het beleid in 2022 werd in hoge mate bepaald door de ongekend sterk oplopende inflatie o.a. het gevolg van de coronapandemie, de energiecrisis en de oorlog in Oekraïne. Om de inflatie weer terug te brengen naar de doelstelling van rond de 2% is voor het eerst in elf jaar door de ECB, die maandelijks beslist over de officiële rentetarieven in het eurogebied, de rente verhoogd. De herfinancieringsrente die de basis vormt voor de tarieven op de geldmarkt is in de tweede helft van 2022 in vier stappen verhoogd van 0% naar 2,5%, de depositorente is eveneens in vier stappen van -0,5% naar 2% verhoogd. Hiermee is een eind gekomen aan negatieve rente op kasgeldleningen.

De gemeente Oldenzaal heeft in 2022 in lijn met haar streven voornamelijk in het liquiditeitstekort kunnen voorzien door het aantrekken van kort geld tegen een rentevergoeding van gemiddeld -0,44%.

3.3.7 Leningenportefeuille

De leningenportefeuille van vaste geldleningen bestaat per 31 december 2022 uit vijf leningen met een restant schuld van € 27 mln. De gemiddelde rente van deze leningen bedraagt per 31 december 2022 0,78% (31 december 2021 1,01%). Vervroegde aflossing van deze leningen is niet mogelijk en de rente staat gedurende de gehele looptijd vast.

3.3.8 Uitzettingen

Door de invoering van het schatkistbankieren zijn wij verplicht om overtollige middelen boven een “drempelbedrag” aan te houden in de schatkist. Het drempelbedrag is 2,0% van de begrotingsomvang. De gemeente Oldenzaal mocht in 2022 per kalenderdag afgerond € 1.940.000 buiten de schatkist houden. Dit wordt per kwartaal getoetst en het gemiddelde positieve saldo in R/C mag dit bedrag niet overschrijden. Vanuit praktische overwegingen is ervoor gekozen om overtollige middelen per dag automatisch door de BNG Bank te laten overboeken naar de schatkist. Hiermee wordt voorkomen dat het drempelbedrag wordt overschreden. Omdat het verstrekken van leningen niet tot de kerntaken van de gemeente behoort is in het treasury statuut bepaald dat de gemeente zelf geen leningen verstrekt. Het verstrekken van garanties, evenals het aangaan van financiële participaties, wordt uitsluitend gedaan uit hoofde van de publieke taak. Ter beperking van het financiële risico wordt geen garantie verstrekt indien een beroep kan worden gedaan op een voorziening in de vorm van een (nationaal) waarborgfonds.

De gemeente Oldenzaal heeft nog een leningenportefeuille van hypothecaire geldleningen die in het verleden aan medewerkers zijn verstrekt. Sinds 2009 is het bij wet niet meer toegestaan leningen te verstrekken, bestaande leningen mogen uitlopen. De portefeuille bestaat per 31 december 2022 uit 26 leningen met een totale restantschuld van afgerond € 1,7 miljoen.

3.3.9 Relatiebeheer

De BNG Bank in Den Haag is onze huisbankier. In 2015 is gezamenlijk met de gemeenten Enschede, Losser, Hengelo en het Gemeentelijk Belastingkantoor Twente een aanbestedingstraject Bancaire Dienstverlening doorlopen dat heeft geresulteerd in een overeenkomst met de BNG Bank met einddatum 31 december 2021. We hebben voor een nieuwe overeenkomst besloten deze keer niet aan te sluiten bij dit intensieve traject maar onderhands met de BNG Bank een overeenkomst af te sluiten voor onbepaalde tijd.

Ten behoeve van het schatkistbankieren hebben we ook bij het Ministerie van Financiën een rekening-courant. Voor de verwerking van het contante betalingsverkeer zoals de parkeergelden en de leges Publiekszaken is een overeenkomst afgesloten met Brink's Solutions Nederland B.V.

3.3.10 Renteomslag

Het gehanteerde renteomslagpercentage bedroeg voor 2022 afgerond 0,5%. Het voor de begroting 2022 berekende renteomslagpercentage is voor de jaarrekening opnieuw doorgerekend en bedraagt 0,2%.

3.4 Bedrijfsvoering

3.4.1 Algemeen

De paragraaf bedrijfsvoering geeft inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens rond de gemeentelijke bedrijfsvoering. Met bedrijfsvoering worden de bedrijfsprocessen bedoeld die nodig zijn om de beleidsdoelstellingen uit de programma's te realiseren. De bedrijfsvoering is daarbij randvoorwaardelijk.

Maatschappelijke ontwikkelingen en (ingrijpende) veranderingen in wet- en regelgeving zijn van grote invloed op ons werk; op wat we doen, hoe we dit doen en met wie we dit doen. Complexe vraagstukken en samenwerkingsvormen (zowel lokaal als regionaal) vergen andere sturing en flexibele inzet van mensen en middelen. Daarnaast vragen onze eigen ambities en het streven naar optimale dienstverlening aan de stad om een duidelijke focus op onze doelen en taakuitvoering. Wij zetten in op samenwerking, vernieuwing en transparantie. Samen met de samenleving werken wij aan een leefbare stad.

We zijn bezig geweest onze werkwijzen te verbeteren en efficiënter in te richten. Dit kunnen kleine aanpassingen zijn in processen, maar ook complete herinrichtingen van processen met behulp van bijvoorbeeld de LEAN-methodiek.

Het jaar 2022 stond op het gebied van bedrijfsvoering, net als de afgelopen jaren, in het teken van het verbeteren van de (digitale) dienstverlening en het oppakken van belangrijke (wettelijke) ontwikkelingen. Digitale dienstverlening wordt aan de ene kant verbeterd richting onze inwoners, maar dit betekent ook wat voor onze medewerkers. Het is belangrijk dat we inzetten op een verdere doorontwikkeling van onze medewerkers om ervoor te zorgen dat ook zij mee kunnen in de ontwikkelingen die op ons af komen.

De 2 hoofdthema's, waar we ons in 2022 op hebben gericht zijn:

- verbeteren en door ontwikkelen van onze dienstverlening;
- (wettelijke) ontwikkelingen en rechtmatigheid.

3.4.2 Dienstverlening

Om als gemeente verbinding te blijven maken met onze inwoners is het noodzakelijk om mee te gaan in de maatschappelijke ontwikkelingen. De buitenwereld vraagt steeds vaker om een andere rol van de overheid en vooral meer flexibiliteit. Deze veranderende rol betekent iets voor onze medewerkers. Namelijk een andere manier van (samen)werken, een nog meer klantgerichte houding, meer wendbaar en duurzaam inzetbaar zijn. Voor het slagen van onze opgave om de dienstverlening naar een hoger niveau te tillen is het noodzakelijk dat de drie onderwerpen (mens, gebouw en ICT-voorzieningen) in gezamenlijkheid worden gezien en opgepakt.

In voorgaande jaren is hier een begin mee gemaakt. Volgens de planning zou in 2022 de vertaling van de visie op het stadhuis in combinatie met de in 2021 uitgevoerde werkstijlanalyse vertaald worden naar een concreet plan voor de aanpassing van het stadhuis. Gezien het onderzoek naar de mogelijkheden rondom het 'stadhuis' of 'huis van de stad' is hier een pas op de plaats gemaakt.

Personeel & Organisatie

De snel veranderende samenleving vraagt om een ambtelijke organisatie die wendbaar en flexibel is. Van ambtenaren vraagt dit nieuwe kennis, nieuwe competenties en innovatieve manieren van werken. Nieuwe kennis en kunde bieden we onder andere aan via de Oldenzaal Academie en via de Twentse School van Twentse Kracht. Net als in 2021 is in 2022 een specifiek accent gelegd op het versterken van de digitale vaardigheden van medewerkers in de IT-skills week. Na afloop kon het geleerde direct worden toegepast in de praktijk. Met het nieuwe werken kiest men de beste plek om het werk te doen en in contact te zijn met degene voor en met wie je werkt.

In 2022 is gekeken naar een eigentijdse en onderscheidende arbeidsmarktbenadering om de krapte op de arbeidsmarkt te lijf gaan. Het blijft namelijk een uitdaging om goede mensen te vinden.

Onze medewerkers zijn ons grootste goed. We willen hen behouden en daarom blijven we investeren in het zijn van een aantrekkelijke werkgever. Dit doen we o.a. door in gesprek te gaan met de medewerker. Zo horen we wat zij belangrijk vinden in het doen van hun werk.

Het traditionele functioneringsgesprek is in een nieuw jasje gestoken. Dit 'goede gesprek' is in 2022 volop gevoerd tussen medewerker en leidinggevende. Hierbij heeft de medewerker regie over zijn loopbaan en (duurzame) inzetbaarheid. De leidinggevende faciliteert en coacht. Er is een ruim aanbod aan interventies ontwikkeld dat wordt ingezet om te werken aan de duurzame inzetbaarheid en vitaliteit van medewerkers.

Vanaf 2024 wordt de salarisadministratie uitgevoerd door de gemeente Wierden. Eind 2022 zijn hiervoor de voorbereidingen gestart.

Bedrijfscontinuïteitsplan

De gemeente voert taken uit die direct van belang zijn voor haar inwoners. Onze dienstverlening omvat een aantal kritische en niet-kritische bedrijfsprocessen. Langdurige uitval van de bedrijfskritische bedrijfsprocessen is onacceptabel vanwege de negatieve gevolgen voor de gemeente, burgers, medewerkers, bedrijven, (keten)partners en andere betrokkenen.

De kans dat zich een calamiteit voordoet is relatief klein. Echter de ervaring leert dat de impact groot is. Als voorbeelden kunnen we de hack van een aantal gemeenten noemen, maar ook Covid laat ons zien dat we kwetsbaar zijn.

Om langdurige stagnatie van de kritische bedrijfsprocessen van de gemeente te voorkomen zijn we in 2022 gestart met het opstellen van een bedrijfscontinuïteitsplan. Hierbij richten we ons op de volgende 3 aspecten:

- uitval van menskracht
- uitval van ICT en
- uitval van huisvesting.

Deze middelen kunnen door externe factoren geraakt worden waardoor ze gedeeltelijk of in zijn geheel uitvallen. Het bedrijfscontinuïteitsplan geeft antwoord op de vraag hoe we onze dienstverlening zo goed mogelijk kunnen voortzetten als zich een calamiteit op één of meerdere van deze aspecten voordoet. Hoe kunnen we waarborgen dat minimaal de bedrijfskritische processen door kunnen lopen.

3.4.3 Belangrijke (wettelijke) ontwikkelingen en rechtmatigheid

Informatieveiligheid

We voldoen als gemeente inmiddels in ruim voldoende mate aan de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO). In 2022 werd in dat kader wederom een aantal maatregelen (verder) geïmplementeerd. Dit zijn ICT-technische maatregelen, maar ook control- en bewustzijnsacties. Zo organiseren we diverse initiatieven om bewustwording en kennis over informatieveiligheid te bevorderen. De digitale criminaliteit neemt toe en we zijn ons bewust van het belang van informatieveiligheid en informatieveiligheidsbewustzijn. We toetsen voortdurend kritisch hoe en waar we onze informatieveiligheid verder kunnen verbeteren.

Ook in 2022 hebben we weer middels éénduidige normatiek single information audit (ENSIA) verantwoording afgelegd over onze status van informatieveiligheid aan de wettelijke toezichthouders, maar ook aan de gemeenteraad. Een externe auditor checkt daartoe de zelfevaluatie-vragenlijst en onze collegeverklaring en stelt een Assurance Verklaring op.

Op gebied van Privacy is ook aandacht aan bewustzijn geschonken. Ook hier zijn diverse maatregelen doorgevoerd om beter te voldoen aan de AVG.

Wet Open Overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking (WOO) getreden. Het doel van deze wet is om overheden en semi-overheden transparanter te maken, om zo het belang van openbaarheid van publieke informatie voor de democratische rechtsstaat, de burger, het bestuur en economische ontwikkeling beter te dienen. De wet wil bereiken dat overheidsinformatie beter vindbaar, uitwisselbaar, eenvoudig te ontsluiten en goed te archiveren is.

De gemeente Oldenzaal heeft voor zijn bestuursorganen per 1 mei 2022 een WOO-contactpersoon aangewezen, namelijk de juridisch adviseurs van team interne dienstverlening. Deze ambtenaren zijn tevens aangewezen als WOO-coördinator voor de gemeente.

Er is een impactanalyse uitgevoerd voor de WOO om te bepalen wat de uitvoering vraagt. Dit heeft geleid tot een implementatieplan waarin een aantal actiepunten is opgenomen.

Op het gebied van samenwerking is Oldenzaal aangesloten bij een regionaal projectleiders overleg WOO. In dit overleg komen de projectleiders van diverse Twentse gemeenten bij elkaar om de voortgang van de WOO te bespreken.

Audits

In 2021 vonden interne audits plaats over de genomen besluiten op verschillende beleidsterreinen. De acties die hieruit voortvloeien zijn in het eerste kwartaal van 2022 opgepakt en gedeeld in het Oldenzaalse Juridisch Platform.

Mandaatbesluit

Het mandaatbesluit is in 2022 voorzien van een update. De definitieve versie van het mandaatbesluit wordt in maart 2023 aangeboden ter besluitvorming.

Regionaal juridisch platform

Op het gebied van juridische samenwerking is Oldenzaal aangesloten bij een regionaal juridisch platform. In dit platform komen de Twentse concernjuristen regelmatig bij elkaar om (strategische) juridische en bestuurlijke vraagstukken te bespreken die in Twente spelen. In dit platform wordt ook aan kennisdeling gedaan d.m.v. het aanbieden van cursussen/webinars die bij andere gemeenten te volgen zijn. Naast kennisdeling zit Oldenzaal ook in de werkgroep 'Organisatierecht' van dit platform.

Huisadvocaat

In het eerste kwartaal van 2022 is een raamovereenkomst gesloten met Hekkelman Advocaten. Zij zijn voor de periode van 4 jaar onze vaste huisadvocaat als het gaat om externe juridische dienstverlening.

Financiën

In 2022 werden we geconfronteerd met sterke mondiale ontwikkelingen zoals de naweeën van de Corona-crisis, maar vooral de oorlog in Oekraïne. De (financiële) gevolgen van krapte aan grondstoffen en sterk gestegen energieprijzen hadden ook zijn weerslag op de gemeentelijke financiën. Hierover is naar de raad gedurende de reguliere P&C-momenten gerapporteerd en waar nodig zijn maatregelen genomen.

Inkoopadvies, contractmanagement en contractbeheer

De inkoopfunctie heeft zich ontwikkeld tot een gespecialiseerd vakgebied m.b.t. rechtmatigheid, marktconforme prijzen, risicobeheersing, duurzaamheid, de inzet van mensen met een achterstand tot de arbeidsmarkt, gebiedsinkopen en juridische houdbaarheid van gemaakte keuzes. In 2022 is sterk ingezet op de professionalisering van de inkoopfunctie door inzet op contractmanagement en contractbeheer. In 2023 wordt dit verder uitgewerkt, met als doel om aanbieders te dwingen om de gemaakte afspraken na te leven. Dit doen we door onze medewerkers op te leiden en te voorzien van de juiste contractmanagement tools. Rechtmatig inkopen blijft een belangrijk aandachtsgebied. Op het gebied van rechtmatigheid is de ambitie om meer dan 95% van onze inkopen op een rechtmatige wijze te laten verlopen.

Inspelen op digitale ontwikkelingen

Inwoners en ondernemers zien om hen heen veel nieuwe ontwikkelingen op het gebied van informatie(technologie) en verwachten van ons dat wij hierop inspelen. Wij volgen deze ontwikkelingen en hantieren hierbij de strategie van "slimme volger". Hiervoor zetten we samen met andere gemeenten in de regio (via IT Platform Twente en onze ICT-partner gemeente Hengelo) en landelijk (via de coöperatieve vereniging Dimpact en VNG realisatie) stappen door uitvoering te geven aan de Generieke Digitale Infrastructuur (GDI), Gemeentelijk Gemeenschappelijke Infrastructuur (GGI) en Common Ground architectuur. In 2022 hebben we een aantal nieuwe koppelingen gerealiseerd tussen systemen om gegevens uit te wisselen zodat informatie op de juiste plek toegankelijk is voor medewerkers. We hebben in 2022 in Dimpact-verband meegebouwd aan de – Common Ground – dienstverleningsoplossing van de toekomst. Belangrijke inrichtingskeuzes leggen we vast in architectuurprincipes die we gebruiken als toetsingskader

bij nieuwe projecten en veranderingen in de informatievoorziening en ICT. Op het gebied van technologie worden de ontwikkelingen rondom robotisering, blockchain, datamining, algoritmen en internet of things gevolgd en passen we dit toe in onze gemeente indien dit van belang is. In 2022 hebben we een project afgerond met behulp van robotic proces automation (RPA) om grote aantallen vergunningszaken geautomatiseerd te verwerken in ons archiefsysteem.

De toename van digitalisering vraagt om adequaat gegevensbeheer en informatiemanagement. We organiseren zo onder andere de terugvindbaarheid en toegankelijkheid van onze informatie en zo faciliteren we het locatie- en tijdonafhankelijk werken. Projectmatig werken en activiteit gericht werken willen we doen binnen een samenwerkingsomgeving, MS Teams. De komende jaren gaan we deze inrichten binnen Microsoft 365 voor documentcreatie en informatiedeling. Hiermee zijn we gestart in 2022. Tevens maken we een informatiebeheerplan gemaakt en treffen we andere maatregelen en acties waarmee we onze automatisering flexibiliseren. De verandering die het werken in de digitale samenwerkingsomgeving met zich meebrengt zal een inspanning van de organisatie vergen.

Besluit digitale toegankelijkheid overheid

De EU-richtlijn Digitoegankelijkheid trad op 23 september 2020 in werking met de Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB) 'Besluit Digitale Toegankelijkheid Overheid'. Deze AMvB is een voorloper op de wet Digitale Overheid. In Nederland willen we dat openbare voorzieningen toegankelijk zijn voor alle burgers. Dat geldt ook voor onze digitale dienstverlening. In onze samenleving kun je bijna niet meer zonder het internet en computers. Daarom is digitale toegankelijkheid belangrijk én verplicht voor de (semi-)overheid. Onze website(s) en digitale kanalen moeten goed in elkaar zitten zodat deze door iedereen kunnen worden gebruikt, ook door bezoekers met een beperking. In 2022 is de gemeentelijke website www.oldenzaal.nl volledig vernieuwd in verband met noodzakelijk technisch onderhoud. Bij de ontwikkeling van de nieuwe website zijn alle eisen van digitale toegankelijkheid meegenomen. Alle teksten op de website zijn door onze webredactie beoordeeld en ingevoerd op de nieuwe website.

Archivering

Voor de digitale archivering van op termijn te vernietigen documenten maken we gebruik van het zaakstelsel. Op termijn te vernietigen documenten werden hiermee al volledig digitaal verwerkt. Ook langdurig en permanent te bewaren archiefdocumenten archiveren we digitaal sinds 2021. Dit maakte nagenoeg ons gehele archief digitaal in 2022.

3.4.4 Integriteit en voorkomen van Fraude & Oneigenlijk gebruik

Binnen de gemeente is op verschillende manieren aandacht voor integriteit en het voorkomen van fraude en oneigenlijk gebruik van middelen.

Elke jaar wordt een frauderisicoanalyse uitgevoerd, die zich toespitst op drie onderdelen:

1. het risico dat personen de financiële verslaglegging en de gepresenteerde resultaten gebruiken om daar beter van te worden:
 - a. beïnvloeden om daar beter van te worden;
 - b. tonen en uitdragen juiste houding door de leiding van de organisatie;
 - c. vormgeving van de organisatie en invulling daarvan;
 - d. aard en complexiteit van de gemeente en de financiële positie;
2. het risico van onrechtmatige onttrekkingen van geld en/of goederen aan de gemeente:
 - a. aard van de activa en mate waarin ze onvreemd worden;
 - b. maatregelen van interne beheersing ter voorkoming van onrechtmatige onttrekking.
3. de mogelijkheid dat derden door fraude subsidies verkrijgen.

Daarnaast is de gemeente alert op (neven)functies van raads- en collegeleden en ambtenaren (met name het management). Binnen de raad wordt periodiek aandacht besteed aan integriteit van raadsleden. Voor ambtenaren wordt periodiek de 'Dag van de nieuwe medewerker' georganiseerd waarin ook aandacht is voor de bijzondere positie van de ambtenaar als vertegenwoordiger van de betrouwbare overheid. Hierbij wordt in het bijzonder aandacht besteed aan de ambtsbelofte en wordt deze ook bij iedereen afgenomen.

Binnen de Verbijzonderde Interne Controle is ook aandacht voor het rechtmatig handelen en rechtmatige inzet van de middelen en goederen van de gemeente.

Tot slot zijn binnen de gemeente de laatste jaren ook ten aanzien van ondermijning verschillende acties uitgevoerd om de bewustzijn en de weerbaarheid van de gemeente te vergroten en worden periodiek weerbaarheidsscan uitgevoerd.

3.5 Verbonden partijen

3.5.1 Algemeen

De op dit onderdeel van toepassing zijnde, door de raad vastgestelde, beleidsnotitie:

- Beleidskader Verbonden Partijen 2012, vastgesteld 5 maart 2012.

Artikel 1 van het BBV geeft als definitie: “een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk én een financieel belang heeft”.

Een financieel belang is een aan de verbonden partij ter beschikking gesteld bedrag dat niet verhaalbaar is indien de partij failliet gaat onderscheidenlijk het bedrag waarvoor aansprakelijkheid bestaat indien de partij haar verplichtingen niet nakomt. Bestuurlijk belang is zeggenschap, hetzij uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur hetzij uit hoofde van stemrecht.

Diverse gemeentelijke doelstellingen worden niet alleen door de gemeentelijke organisatie zelf, maar ook door of in samenwerking met anderen gerealiseerd. De relatie van de gemeente met deze verbonden partijen kan sterk verschillen.

Het belang dat de raad heeft bij inzicht in de verbonden partijen is tweeledig.

- De verbonden partijen voeren vaak een taak uit die de gemeente ook zelf kan doen. De werkzaamheden zijn als het ware gemandateerd/gedelegeerd aan de verbonden partij. De gemeente blijft wel de verantwoordelijkheid houden voor het realiseren van de beoogde doelstellingen uit de programma's. Dus de kaderstellende en controlerende taak van de raad blijft overeind. De doelstellingen van de verbonden partij dienen dus - blijvend - overeen te stemmen met die van de gemeente en gecontroleerd dient te worden in hoeverre dit gerealiseerd wordt.
- De budgettaire consequenties ten behoeve van de verbonden partijen dienen geautoriseerd te worden, waarbij tevens aandacht dient te zijn voor de financiële risico's in dat verband.

Naast de verbonden partijen heeft de gemeente Oldenzaal ook deelnemingen. Een deelneming is een participatie in een naamloze of besloten vennootschap, waarin de gemeente Oldenzaal aandelen heeft.

3.5.2 De verbonden partijen en deelnemingen in overzicht

Twence

We streven nog steeds naar verkoop van de aandelen Twence. Samen met de gemeente Almelo, en trekken we gezamenlijk op. In de AVA van april 2022 is het besluit genomen om een onderzoek te starten naar de mogelijkheid van inkoop van de AOT-aandelen door “enkele” aandeelhoudende gemeenten en de onderneming. Na een inventarisatieronde die is verricht door een externe deskundige is besloten om de waarde van de aandelen te bepalen. Medio maart 2023 zal deze waarde worden afgegeven en zullen de verkennende gesprekken over de prijs per aandeel tussen de geïnteresseerde gemeenten en de AOT-gemeenten starten.

Omgevingsdienst Twente

Het jaar 2022 is een belangrijk geweest rondom het onderwerp financiën. Er is een intensief traject rondom de herijking van de financiering afgesloten met het vaststellen van de kadernota in het AB van 1 december 2022. Hiermee is een solide basis gelegd voor een goed functionerende OD Twente. Deze uitgangspunten van de herijking worden in de begroting 2024 vastgelegd. Het traject is breed gedragen door zowel bestuurders, accounthouders, beleidsbepalers en financials van de deelnemers. Een belangrijke uitkomst is dat er zal worden afgerekend op basis van daadwerkelijk gemaakte uren in plaats van het werken op basis van kentallen. Ook wordt de norm van productieve uren verlaagd naar 1360 uren.

Onderstaand vindt u een overzicht van de verbonden partijen en de deelnemingen. Indien er sprake is van belangrijke wijzigingen in de relatie met de verbonden partij is dit terug te vinden in een toelichting op de ontwikkelingen bij het betreffende programma in hoofdstuk 2.

Recreatieschap Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Bedrijfsvoeringsorganisatie (Kleine Gemeenschappelijke regeling) Enschede
2. Doel	<p>Recreatieschap Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van recreatieve voorzieningen in zijn rechtsgebied.</p> <p>Taken</p> <p>1. <u>Recreatieve voorzieningen:</u></p> <p>a. bevordering van totstandkoming en instandhouding van publieke recreatieve/toeristische infrastructuur in Twente;</p> <p>b. aanleg, onderhoud en beheer van publieke recreatieve/toeristische voorzieningen die hetzij op zichzelf, hetzij in routeverband, hetzij door opname in arrangementen, een bovenlokaal karakter hebben.</p> <p>2. <u>Overig:</u></p> <p>a. het oprichten van onderscheidenlijk deelnemen in stichtingen, maatschappen, vennootschappen, verenigingen, coöperaties en onderlinge waarborgmaatschappijen, voor zover dit betreft de taken en bevoegdheden als bedoeld onder 1.</p>
3. Partijen	Gemeenschappelijke regeling samen met de andere 13 gemeenten in Twente.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zetel in het algemeen bestuur (wethouder Evelien Zinkweg)
5. Financieel belang	<p>Er is nog geen jaarrekening 2022 van het Recreatieschap Twente vastgesteld. Derhalve worden hier de cijfers uit de begroting 2023 van het Recreatieschap gepresenteerd.</p> <p>Eigen vermogen 1 januari 2023: € 740.000</p> <p>Vreemd vermogen 1 januari 2023: € 3.615.000</p> <p>Solvabiliteit: 17%</p>
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Medio 2021 is het Recreatieschap Twente van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. Naast het Recreatieschap Twente zijn dat de Bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (BOKSES) en de Gemeenschappelijke regeling Gezondheid. Omdat deze BVO medio 2021 is opgericht, heeft de gemeenteraad in 2022 voor het eerst de mogelijkheid gekregen om wensen en bedenkingen in te dienen op de begroting 2023.
Gemeentelijke bijdrage	€ 114.000

Samen Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	<p>1. Samen Twente heeft tot doel, met inachtneming van hetgeen in deze regeling is bepaald, het in zijn rechtsgebied bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid van en zorg verlenen aan de bevolking of specifieke groepen daarvan.</p> <p>2. Ter verwezenlijking van het in het eerste lid genoemde doel behartigt Samen Twente de belangen op de volgende terreinen:</p> <p>a. Publieke gezondheid, onder de naam GGD Twente;</p> <p>b. Jeugdhulp en maatschappelijke ondersteuning, onder de naam Organisatie voor Zorg en Jeugdhulp Twente (OZJT);</p> <p>c. Advies- en meldpunt huiselijk geweld en kindermishandeling, onder de naam Veilig Thuis Twente (VTT).</p> <p>3. Samen Twente kan voor een of meer deelnemers, alsmede voor andere overheidsorganen, diensten verlenen. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostentoekening en de overige voorwaarden waaronder diensten worden verleend.</p> <p>4. Het bieden van werkgeverschap en/of andere organisatorische voorzieningen ten behoeve van ambtelijke capaciteit die door twee of meer deelnemers om doelmatigheidsredenen centraal wordt gebundeld. Een besluit hiertoe wordt unaniem genomen door het algemeen bestuur onder vermelding van de wijze van kostenverrekening en de overige voorwaarden waaronder dit geschiedt.</p>
3. Partijen	14 Twentse gemeenten
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zetel in het algemeen bestuur (wethouder Maaïke Rödel)
5. Financieel belang	<p>EV per 31 december 2021: € 15.783.000 EV per 31 december 2022: € 12.787.000</p> <p>VV per 31 december 2021: € 1.516.000 VV per 31 december 2022: € 1.422.000</p> <p>Solvabiliteitsratio per 31 december 2022: 90%</p>
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Medio 2021 is het OLG van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. Naast het OLG zijn dat de Bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (BOKSES) en het Recreatieschap Twente. Omdat deze BVO medio 2021 is opgericht, heeft de gemeenteraad in 2022 voor het eerst de mogelijkheid gekregen om wensen en bedenkingen in te dienen op de begroting 2023.

BOKSES / Twenteboard	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Bestuursovereenkomst
2. Doel	<p>1. Het voeren van bestuurlijk overleg ten behoeve van het voorbereiden, het afstemmen en het terugkoppelen van de inbreng van de gemeenten in het bestuur van de Twente Board.</p> <p>2. Het voeren van bestuurlijk overleg over (de afstemming van) het lobbyen van de gemeenten bij provincie, Rijk, de Europese Unie en andere (semi)overheden en haar organisaties ten behoeve van de sociaal economische structuurversterking en andere door het bestuurlijk overleg gekozen</p>
3. Partijen	14 Twentse gemeenten
4. Bestuurlijk belang	De colleges van de gemeenten Tubbergen, Dinkelland, Oldenzaal en Losser bepalen gezamenlijk welke gemeente namens deze 4 NOT-gemeenten een bestuurder afvaardigt in de Twenteboard.
5. Financieel belang	De gemeente Oldenzaal draagt voor 2022 € 9,00 per inwoner bij aan de BOKSES / Twenteboard.
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Medio 2021 is BOKSES van start gegaan. De oorspronkelijke middelen t.b.v. de regio Twente zijn verdeeld over de 3 nieuw ontstane entiteiten. Naast de Bestuursovereenkomst Sociaal Economische Structuurversterking (BOKSES) zijn dat het OLG en het Recreatieschap Twente. Omdat de BOKSES medio 2021 is opgericht, heeft de gemeenteraad in 2022 voor het eerst de mogelijkheid gekregen om wensen en bedenkingen in te dienen op de begroting 2023.

Stadsbank Oost Nederland	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	<p>Schuldhelpverlening aan burgers</p> <p>Schulden belemmeren burgers te participeren. De gemeente zet schuldhelpverlening in om belemmeringen weg te nemen. Met als uiteindelijk doel het bevorderen van de arbeidsparticipatie. De Stadsbank is een gemeentelijke kredietbank als bedoeld in de Wet op het consumenten krediet. Zowel vanuit een bedrijfseconomische als een maatschappelijke optiek bezien, biedt de Stadsbank een verantwoord pakket van, al dan niet, financiële dienstverlening aan de ingezetenen in haar rechtsgebied. Met als doel de financiële weerbaarheid en redzaamheid van huishoudens te bevorderen.</p> <p>Hiermee ondersteunt de Stadsbank Oost Nederland de aangesloten gemeenten bij haar gemeentelijke armoede- en minimabeleid. Dit doet zij door middel van het aanbieden van:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kredieten tegen (met het oog op de Fido-doelgroep) verantwoorde rentepercentages; • budgetbeheer ter ondersteuning van de stabiliteit van de financiële huishouding, zodat (verdere) verschuldiging kan worden voorkomen; • minnelijke schuldhelpverlening ter voorkoming van maatschappelijke uitval en ter ondersteuning van de re-integratie op de arbeidsmarkt;

	<ul style="list-style-type: none"> • bewindvoering in het kader van de Faillissementswet als verlengstuk van de minnelijke schuldhulpverlening; • preventie- en voorlichtingsactiviteiten gericht op het voorkomen van financiële instabiliteit en verschuldiging bij risicogroepen (met name jongeren en huishoudens met een laag inkomen).
3. Partijen	Gemeenschappelijke regeling samen met andere 22 gemeenten in Twente en Oost-Gelderland.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zetel in het algemeen bestuur (wethouder Rob Christenhusz). De wet gemeentelijke schuldhulpverlening schrijft de vaststelling van een beleidsplan voor. De raad wordt elk jaar geïnformeerd bij de vaststelling van het jaarverslag over het afgelopen jaar en de begroting voor het komende jaar. Daarnaast stelt de raad eens per vier jaar het beleidsplan schuldhulpverlening vast.
5. Financieel belang	Eigen vermogen per 1 januari 2022 : € 1.080.500 en per 31 december 2022 € 1.696.1000 Vreemd vermogen per 1 januari 2022 : € 15.042.300 en per 31 december 2022 € 14.615.600. Solvabiliteit per 31 december 2022: 11,6%.
6. Prestaties – effecten	De raad ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.
7. Voortgang	Volgen van de voortgang door maandelijkse managementrapportages.
8. Risico's en kansen	Het is een opneindregeling. De laatste jaren nemen de kosten sterk toe. De corona-crisis heeft in 2020, 2021 en deels in 2022 geleid tot een terugval in de dienstverlening en minder inkomsten van de deelnemende gemeenten.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In 2022 heeft het bestuur ingestemd met de strategische agenda waarmee de doorontwikkeling is ingezet van proces- en productgericht werken naar klant- en resultaatgericht werken en een passende bekostiging met bewegingsruimte en borging van expertise. In 2023 wordt dit toekomstprofiel op gemeentelijk niveau verder vorm gegeven. Deze passende bekostigingsmethodiek en klant- en resultaatgericht werken ("klantreis") leiden tot een hogere bijdrage voor 2023 van zo'n € 41.000.
Gemeentelijke bijdrage	€ 303.000

Crematoria Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	Het stichten en exploiteren van één of meer crematoria. Zorg dragen voor continuïteit van een crematoriumvoorziening ten behoeve van het verzorgingsgebied door voortzetting van de deelneming in Crematoria Twente/Oost Nederland BV. Gestreefd wordt naar handhaving van de kwaliteit van deze crematoriumvoorziening op minimaal het huidige niveau.
3. Partijen	13 deelnemende gemeenten
4. Bestuurlijk belang	Het college benoemt uit zijn midden één lid (wethouder Evelien Zinkweg) in het Algemeen Bestuur. Jaarlijks wordt de jaarrekening van de gemeenschappelijke regeling

	en de bv ter kennisname (mogelijkheid om bedingen of zienswijzen kenbaar te maken) aan de raad (Politiek Forum) aangeboden.
5. Financieel belang	Eigen vermogen per 1 januari 2022 : € 1.591.000 en per 31 december 2022 € 1.591.000. Vreemd vermogen per 1 januari 2022 € 87.000 en per 31 december 2022 € 87.000. Solvabiliteitsratio per 31 december 2022: 100%.
6. Prestaties – effecten	
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	De deelnemende gemeenten zijn gezamenlijk aansprakelijk voor het resultaat van OLCT. Het risico van de deelneming is zeer beperkt; tarieven, inkomsten en rendementen zijn stabiel. Het resultaat van de BV wordt, met inachtneming van een minimale solvabiliteit van 30% (eigen vermogen gedeeld door balanstotaal), volledig uitgekeerd aan het openbaar lichaam. Daarnaast wordt als voorwaarde gesteld dat het eigen vermogen van de vennootschap groter is dan het gestorte en opgevraagde deel van het kapitaal, vermeerderd met de verplichte reserves. Vanuit oogpunt van behoedzaamheid is ervoor gekozen om het dividendbeleid af te stemmen op de financiële ontwikkeling van Crematoria Twente, met als gevolg dat de eerste twee jaar van de investeringen geen dividend wordt uitgekeerd en daarna minimaal € 375.000 structureel. In 2017 is voor het eerst weer dividend uitgekeerd.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Openbaar Lichaam Crematoria Twente BV. Heeft een kadernotitie opgesteld waarin een afwegingskader is geformuleerd op basis waarvan de deelnemende gemeenten een keuze hebben gemaakt om al dan niet; <ul style="list-style-type: none"> - de GR op te heffen en de onderliggende BV te verkopen - uit te treden <p>Alle deelnemende gemeenten (m.u.v. Berkelland) hebben echter in 2022 besloten om deelnemer te blijven van het Openbaar Lichaam Crematoria Twente</p>

Veiligheidsregio Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Enschede
2. Doel	Belangen behartigen op het gebied van openbare orde en veiligheid. O.a. brandweezorg, rampenbestrijding, crisisbeheersing en geneeskunde
3. Partijen	Samen met 13 andere gemeenten in Twente
4. Bestuurlijk belang	1 zetel (Patrick Welman) in het algemeen bestuur
5. Financieel belang	De gemeente betalen hun verplichte bijdrage op basis van een boxensysteem. Eigen vermogen 1 januari 2022 € 2.069.000 Vreemd vermogen 1 januari 2022 € 59.417.000 Eigen vermogen 31 december 2022 € 1.963.000 Vreemd vermogen 31 december 2022 € 66.845.000 Solvabiliteit per 31 december 2022: 2,94%
6. Prestaties – effecten	De gemeente ontvangt jaarlijks de ontwerpbegroting en de jaarrekening en het jaarverslag met de prestaties en effecten.

7. Voortgang	Volgen van de voortgang door kwartaalrapportages
8. Risico's en kansen	Voor de interne risicobeheersing maakt Veiligheidsregio Twente gebruik van een beleidskader "Risicomanagement en weerstandsvermogen". Dit beleidskader voorziet in een methodiek, waarmee permanent inzicht in de ontwikkelingen rond risico's en het daarvoor beschikbare weerstandsvermogen wordt gegeven.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	<p>In 2022 heeft de komst van de nieuwe meldkamer (per maart 2023 en met sluiting meldkamer Twente) Oost Nederland de aandacht gevraagd op het gebied van meldkamerpersoneel, de aansturing van de meldkamer, de borging van alarmering en opschaling van de crisisorganisatie door de meldkamer.</p> <p>Ook de invloed van Covid-19 op de crisisorganisatie is nog te merken geweest. Vooral het opleiden en trainen heeft nog een tijdje stilgelegd, al heeft de crisis ook creatief gemaakt door digitale samenwerking zodoende toch nauwe samenwerkingsmogelijkheden.</p> <p>De Evaluatiecommissie Wet Veiligheidsregio's is met een advies gekomen en kan zich voorstellen dat toekomstige veranderingen zich meer richten op de maatschappij als geheel, inclusief inwoner en bedrijfsleven. Crisisbeheersing is van iedereen. Zelfredzaamheid is belangrijk en ook het maatschappelijk middenveld is een belangrijke partner. De vertaling van de evaluatie is in gang gezet en zal in 2023/2024 z'n uitwerking krijgen.</p> <p>Technologische ontwikkelingen vinden doorgang en worden op verschillende terreinen ingezet, bijvoorbeeld oefenen in Virtual Reality en inzet van drones voor preventie en repressie.</p>
Gemeentelijke bijdrage	€ 2.231.000

Gemeentelijk Belastingkantoor Twente	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Hengelo
2. Doel	Het heffen en invorderen van gemeentelijke belastingen en de uitvoering van de Wet waardering onroerende zaken
3. Partijen	De gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Oldenzaal, Losser en Haaksbergen.
4. Bestuurlijk belang	1 zetel in het dagelijks bestuur (Evelien Zinkweg)
5. Financieel belang	<p>De gemeente Oldenzaal draagt naar rato bij in de kosten van het GBT, op basis van af te nemen producten.</p> <p>eigen vermogen op 1 januari 2022: € 323.000 31 december 2022 € 173.000</p> <p>Vreemd vermogen op. 1 januari 2022€ 16.838.000 31 december 2022 € 7.605.000</p> <p>Het solvabiliteitspercentage ultimo 2022 bedraagt 2%.</p>
6. Prestaties – effecten	Uitgangspunt van de begroting van het GBT is budgetneutraal
7. Voortgang	De activiteiten in 2020 waren: het verder verbeteren van de efficiency, om zodoende de kosten te drukken. Tevens zijn de mogelijkheden verkend van de toetreding van nieuwe gemeenten.
8. Risico's en kansen	In algemene zin heeft gemeentelijke samenwerking de voordelen van schaalvergroting (o.a. grotere efficiëntie en effectiviteit, kwaliteitsverbetering) en (regionale) afstemming zonder dat de gemeente zijn poli-

	<p>tiek-bestuurlijke autonomie verliest. Op deze manier kan onder andere de maatschappelijke betrokkenheid op peil blijven. Een nadeel van gemeentelijke samenwerking is de beperkte democratische legitimatie. Het bestuur van een gemeenschappelijke regeling wordt niet rechtstreeks door de burger gekozen.</p> <p>Ten aanzien van de bedrijfsvoeringsrisico's zijn door het GBT maatregelen getroffen om deze zoveel mogelijk te beperken. Jaarlijks wordt een sluitende begroting vastgesteld, waarop gedurende het boekjaar wordt bijgestuurd. Het GBT heeft een weerstandsvermogen waarmee incidentele knelpunten in de bedrijfsvoering kunnen worden opgevangen. Alle processen zijn beschreven conform ISO-certificering en worden jaarlijks geactualiseerd. Het GBT heeft een Intern Controleplan dat als leidraad dient voor het waarborgen van een betrouwbare gegevensverwerking door de daartoe aangewezen personen in de primaire en ondersteunende processen.</p>
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	<p>De doelen van GBTwente voor de komende jaren zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • foutloos • sneller • goedkoper <p>Werken aan het proces van waarderen, heffen en innen van gemeentelijke belastingen. Om belastingen persoonlijk en begrijpelijk te kunnen maken is gestart met definiëring en voorbereiding van projecten die hieraan bij dragen. Uitgangspunt is dat inwoners zelf bepalen hoe ze contact met ons (zowel gemeenten als GBTwente) willen leggen. Het GBT wil de inwoners graag digitaal helpen waar het kan, maar persoonlijk tegemoetkomen waar dat nodig is. Daarom vindt het GBT het belangrijk te weten hoe onze (rechtstreekse) dienstverlening wordt ervaren, zodat we daar maximaal op kan worden bijgestuurd.</p>
Gemeentelijke bijdrage	€ 836.000

Stichting Werkprojecten Oldenzaal	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Stichting Oldenzaal
2. Doel	Het bieden van ondersteuning aan de Gemeente Oldenzaal op het gebied van de werkvoorziening aan mensen met een arbeidsbeperking (waaronder de WSW) en de bevordering van participatie van inwoners van Oldenzaal.
3. Partijen	Gemeente Oldenzaal is oprichter van de stichting
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal vaardigt drie vertegenwoordigers (collegeleden) af in de Raad van Toezicht.
5. Financieel belang	Het resultaat van de Stichting Werkprojecten Oldenzaal wordt jaarlijks ten gunste of ten laste van de gemeente Oldenzaal gebracht. Hierdoor wordt in de jaarrekening van de Stichting Werkprojecten Oldenzaal, hetzij een vordering hetzij een schuld op de gemeente, opgenomen.
6. Prestaties – effecten	Het aangaan van (een) overeenkomst(en) van opdracht met de gemeente Oldenzaal. Het doen verrichten van alle daarmee direct of indirect verband houdende activiteiten.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Financieel risico wordt gelopen op de afbouw van de rijkssubsidie WSW, de loonontwikkelingen WSW en de uitvoering van de werkkos-

	tenregeling.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Geen
Gemeentelijke bijdrage	€ 7.843.000
Omgevingsdienst Twente (ODT)	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Gemeenschappelijke regeling Almelo
2. Doel	<p>Missie Een veilige, gezonde omgeving voor alle inwoners in ons werkgebied. Dat is waar de Omgevingsdienst Twente uiteindelijk voor gaat. Om dat te bereiken werken we intensief samen met tal van partijen.</p> <p>Visie De Omgevingsdienst Twente werkt aan optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving; veilig wonen, werken en leven. Voor bedrijven zijn we een deskundige gesprekspartner die zoekt naar mogelijkheden die ondernemers, binnen de regels, ruimte en kansen bieden. We zijn duidelijk over wat wel en niet kan, treden professioneel op waar dat nodig is en werken proactief aan duurzame ontwikkeling.</p> <p>a. Voor de Twentse gemeenten en de provincie Overijssel streven we naar een excellente uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Hierbij gaat het om voorbereiding van vergunningverlening bij meervoudige vergunningaanvragen. We vervullen de rol van zowel integraal als specialistisch adviseur en we zijn goed zichtbaar en direct benaderbaar.</p> <p>b. Ketenpartners ervaren ons als een betrouwbare en rolvaste organisatie, die transparant werkt, hoge kwaliteit biedt en vanuit een open overlegcultuur samenhang brengt in tal van regels en maatregelen.</p> <p>Doelstellingen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. De OD Twente zorgt ervoor dat haar taakuitvoering voldoet aan de wettelijke kwaliteitseisen, onder voorwaarde dat zij daarvoor de bijbehorende financiële middelen krijgt. 2. De OD Twente levert meer kwaliteit dan de som van de huidige organisaties samen. 3. De OD Twente zorgt voor een zo eenduidig mogelijke taakuitvoering in de gehele regio, met maatwerkafspraken als het gaat om ambities en bestuurlijke keuzes van de individuele organisaties. 4. De OD Twente groeit toe naar een level playing field via een verder uit te werken Twentse norm. 5. De OD Twente moet na twee jaar na haar datum van start (dus ingaande vanaf het derde jaar) een efficiencyverbetering kunnen overleggen ten aanzien van de startsituatie. Dat wil zeggen het leveren van dezelfde productie tegen lagere kosten of het leveren van meer productie tegen gelijkblijvende kosten. 6. De OD Twente zorgt voor brede ontwikkelingsmogelijkheden voor medewerkers in termen van specialismevorming en doorgroeimogelijkheden. 7. De OD Twente zorgt voor borging van de specifieke expertise en waar mogelijk een verdere uitbouw. 8. De OD Twente draagt bij aan verdergaande innovatie in de aanpak en organisatie van de VTH-taken.

3. Partijen	14 Twentse gemeenten en de provincie Overijssel
4. Bestuurlijk belang	Het algemeen bestuur bestaat uit vijftien bestuursleden, zijnde vertegenwoordigers van het college van gedeputeerde staten en van de colleges van burgemeester en wethouders. De leden van het bestuur hebben ieder één stem. Burgemeester Patrick Welman is lid van het algemeen bestuur en van het dagelijks bestuur.
5. Financieel belang	De kosten worden verrekend onder de partijen volgens een door het algemeen bestuur vastgestelde verdeelsleutel, zoals opgenomen in de programmabegroting ODT 2022. Eigen vermogen 1 januari 2022 € 2.348.000 Vreemd vermogen 1 januari 2022 € 1.784.000 Eigen vermogen 31 december 2022 € 1.727.000 Vreemd vermogen 31 december 2022 € 2.931.000 Solvabiliteit per 31 december 2022: 37,1%
6. Prestaties – effecten	Met de Omgevingsdienst Twente wordt een structuur geboden waarin de partners voldoen aan de wettelijke eisen van kwaliteit, effectiviteit en robuustheid voor de uitvoering van hun VTH-taken (vergunningen, toezicht en handhaving). Tevens het realiseren van efficiencywinst, waarbij deze in de eerste plaats wordt ingezet voor kwaliteitsverbetering (kostenneutrale kwaliteitsverbetering).
7. Voortgang	De invoering van de Omgevingswet staat nu gepland voor 1 januari 2022. Ondanks het eerdere uitstel van 2021 naar 2022 zullen binnen de OD Twente de werkzaamheden rondom implementatie van de Omgevingswet volop doorgaan.
8. Risico's en kansen	N.v.t.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	ODT is goed van start gegaan. We zijn tevreden over de wijze waarop het ODT t.b.v. de gemeente Oldenzaal haar dienstverlening heeft vormgegeven en uitgevoerd. Eind 2020 is gestart met een traject zoals dat bij de oprichting is overeengekomen om te komen tot outputfinanciering. Verwacht wordt dat eind 2023 dit traject volledig zal zijn afgerond. Het Algemeen Bestuur heeft op 5 maart 2021 ingestemd met de gefaseerde invoering van outputfinanciering bij de OD Twente per 1 januari 2022 en 1 januari 2023. Hiermee wordt verdere invulling gegeven aan het Bedrijfsplan OD Twente 2018. Op 1 december heeft het AB kennisgenomen van het rapport "Herijking financiering ODT" de uitgangspunten in deze notitie worden meegenomen naar de begroting 2024. Daarnaast heeft het AB besloten om uit te gaan van 1360 productieve uren per fte.

Sport Oldenzaal BV	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	BV Oldenzaal
2. Doel	De exploitatie van sportcentrum Vondersweijde conform de gemeentelijke opdracht en beleidskaders uitvoeren tegen zo laag mogelijke kosten. De opdracht aan Sport Oldenzaal BV omvat zaken die de gemeente belangrijk acht om bepaalde maatschappelijke doelen te bereiken. Hierbij kan gedacht worden aan het geven van zwemeducatie, ruimte voor verenigingssport en specifieke doelgroepen, een toegankelijk sportcentrum voor iedere inwoner etc.
3. Partijen	Gemeente Oldenzaal

4. Bestuurlijk belang	<p>Gemeente Oldenzaal is 100% aandeelhouder. De directeur van Sport Oldenzaal BV wordt benoemd door de AVA op aandragen van de Raad van Commissarissen. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA. Doordat de gemeente enig aandeelhouder is, is de invloed van de gemeente op de BV aanzienlijk. De gemeente kan zowel inhoudelijk als financieel sturen en invloed uitoefenen.</p> <p>De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.</p>															
5. Financieel belang	<p>Sport Oldenzaal BV heeft bij de BNG een lening van € 450.000 afgesloten, waarvoor de gemeente Oldenzaal 100% garant staat. De lening is eind 2019 in zijn geheel afgelost. De BV ontvangt voor de exploitatie van het gehele sportcentrum Vondersweijde van de gemeente een jaarlijkse exploitatiebijdrage van € 660.000. De BV betaalt de gemeente voor het gebruik van het sportcentrum een jaarlijkse huurprijs van € 351.000.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>Bedragen x 1.000 euro</th> <th>1 januari 2022</th> <th>31 december 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jaarrekeningresultaat</td> <td>€ 1.892</td> <td>€ 1.121</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>€ 50.000</td> <td>€ 50.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>€ 579.107</td> <td>€ 522.850</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteit (EV/TV)</td> <td>7,9%</td> <td>8,7%</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2022	31 december 2022	Jaarrekeningresultaat	€ 1.892	€ 1.121	Eigen Vermogen	€ 50.000	€ 50.000	Vreemd Vermogen	€ 579.107	€ 522.850	Solvabiliteit (EV/TV)	7,9%	8,7%
Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2022	31 december 2022														
Jaarrekeningresultaat	€ 1.892	€ 1.121														
Eigen Vermogen	€ 50.000	€ 50.000														
Vreemd Vermogen	€ 579.107	€ 522.850														
Solvabiliteit (EV/TV)	7,9%	8,7%														
6. Prestaties – effecten																
7. Voortgang	De opdracht aan Sport Oldenzaal BV is voor 1 jaar verlengd en is vooral gericht op het stabiliseren van de exploitatie van het sportcentrum voor de toekomstige situatie.															
8. Risico's en kansen	<p>In 2022 en 2023 wordt sportcentrum Vondersweijde gerevitaliseerd Dit proces kan van invloed zijn op de exploitatie van het sportcentrum en het uiteindelijk financiële resultaat, omdat het sportcentrum dan waarschijnlijk op bepaalde moment gesloten moet worden voor de gebruikers.</p> <p>De kansen die er voor Sport Oldenzaal BV zijn, liggen op het gebied van uitbreiding van doelgroepen en programmering. Sport Oldenzaal BV is sinds maart 2016 belast met de exploitatie. De exploitatie is daarmee van een commerciële naar een meer maatschappelijke exploitatie gegaan. Dit biedt kansen.</p>															
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Er is een nieuwe huur- en exploitatieovereenkomst met Sport Oldenzaal BV opgesteld. De nieuwe overeenkomst wordt aangegaan tot 30 juni 2024 met de mogelijkheid tot verlenging. In 2023 wordt gestart met de revitalisatie van het sportcentrum Vondersweijde.															
Gemeentelijke bijdrage	€ 727.000															

Bank Nederlandse Gemeenten	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Den Haag
2. Doel	De NV heeft ten doel de uitoefening van het bedrijf van bankier ten dienste van overheden.

3. Partijen	Het Rijk bezit 50 procent van de aandelen. De overige 50 procent zijn in bezit van 11 provincies, 1 hoogheemraadschap en 416 gemeenten.
4. Bestuurlijk belang	Aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,031 procent.
5. Financieel belang	<p>De NV bank Nederlandse Gemeenten is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De gemeente Oldenzaal bezit 17.550 (0,031%) op een totaal van 55.690.720 aandelen. De nominale waarde van het aandelenpakket van de gemeente Oldenzaal bedraagt € 43.875 (17.550 x € 2,50). Het gehele bedrag aan nominale waarde is daadwerkelijk gestort. In de statuten is vastgelegd dat 43% van de winst als dividend wordt uitgekeerd. De BNG Bank is gehouden aan de regels die de Autoriteit Financiële Markten stelt aan het verstrekken van mogelijk koersgevoelige informatie. Het verstrekken van cijfers en verwachtingen over eigen vermogen en netto resultaat valt daar uitdrukkelijk onder.</p> <p>BNG Bank gaat pas tot publicatie van de gerealiseerde resultaten over na behandeling van de door de externe accountant goedgekeurde jaarrekening en het voorstel tot winstuitkering door de Raad van Commissarissen.</p> <p>De omvang van de balans, het eigen en vreemd vermogen en het resultaat is niet alleen afhankelijk van de economische prestaties die BNG Bank levert. Door de voorgeschreven wijze van verantwoording werken externe factoren, bijvoorbeeld economische ontwikkelingen en renteontwikkelingen, sterk in deze cijfers door. BNG Bank kan op deze ontwikkelingen geen invloed uitoefenen. Dit vormt een van de redenen waarom BNG Bank in het jaarverslag geen concrete uitspraken doet over de verwachte resultaten over het lopende boekjaar.</p> <p>Dividend 2021 € 22.288 Eigen vermogen 1 januari 2022 € 4.486 mld Eigen vermogen 31 december 2022. Nog niet bekend Vreemd vermogen 1 januari 2022 € 149.514 mld. Vreemd vermogen 31 december 2022 Nog niet bekend Solvabiliteit 2019 3,4%</p>
6. Prestaties – effecten	
7. Voortgang	De BNG Bank noemt zich de bank voor het maatschappelijk belang en biedt gespecialiseerde dienstverlening aan tegen zo laag mogelijke kosten. Het streven van de bank is om een betrouwbare partner te zijn, de sterke marktpositie te behouden en de relatie met de klanten te bestendigen en waar mogelijk te verbeteren.
8. Risico's en kansen	N.v.t.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Geen

Twence Holding	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Hengelo
2. Doel	Het beheren en exploiteren van milieuvoorzieningen en verlening van diensten op het gebied van milieubeheersing in het algemeen en het bewerken en verwerken van huishoudelijk afval en bedrijfsafval; het produceren en leveren van (duurzame) energie en secundaire grondstoffen.

3. Partijen	Regio Twente, Attero Holding NV, Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen, Almelo, Berkelland, Borne, Dinkelland, Enschede, Haaksbergen, Hellendoorn, Hengelo, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal, Rijssen-Holten, Tubbergen, Twenterand, Wierden.
4. Bestuurlijk belang	<p>De gemeente Oldenzaal heeft een zeggenschap van ca. 4,92% in Twence. De directeur en commissarissen worden benoemd, geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA.</p> <p>De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.</p>
5. Financieel belang	<p>De gemeente bezit 41.408 aandelen (4,92%) à € 0,00 nominaal in Twence Holding B.V. Deze zijn eind 2011 “om niet” van de Regio Twente verkregen. De totale balanswaarde bedraagt formeel daarmee € 0,00 .De werkelijk waarde is uiteraard veel hoger, afhankelijk van de waarde en resultaten van Twence op enig moment. Er is daarmee sprake van een “stille reserve” die ook als zodanig in de paragraaf weerstandsvermogen genoemd kan worden. Deze stille reserve is niet direct zichtbaar en ook niet per direct uitkeerbaar, Solvabiliteit is 61,4% per 31 december 2022</p> <p>Eigen vermogen op 1 januari 2022: € 149.605.000 31 december 2022 € 175.964.000</p> <p>Vreemd vermogen op 1 januari 2022 € 123.067.000 31 december 2022 € 110.693.000</p> <p>Dividendopbrengsten: 2015 €122.000 2016 €122.000 2017 €176.000 2018 €150.000 2019 €357.000 2020 €297.000 2021 €261.000 2022 €302.000</p>
6. Prestaties – effecten	Volgens de jaarrekening behaalde Twence in 2020 een netto resultaat van 9,1 mln. (2019 12,1 mln. 2018 14,5 mln)
7. Voortgang	N.v.t.
Risico's en kansen	<p>Het overheidsbeleid is er op gericht om verspilling en uitputting c.q. belasting van het milieu tegen te gaan. Gestreefd wordt naar een afval loze samenleving waarbij de kringloop sluitend is en alle grondstoffen weer gebruikt worden (ook wel "cradle to cradle" genoemd). Het Rijk heeft sinds 2020 een importheffing ingevoerd op het buitenlands afval. Dit heeft negatieve consequenties voor de afvalverwerkingssector in Nederland en dus ook op Twence. Doordat de import van afval is afgenomen en verder zal afnemen, dreigt er overcapaciteit te ontstaan. Uit het onderzoeksrapport van Rebel van 5 maart 2021 (in opdracht van het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat) blijkt dat er overcapaciteit zal ontstaan in de afvalverwerkingssector. Als gevolg hiervan is volgens een ambtelijke notitie de Ambtelijke notitie – “gezamenlijke afspraak verbrandingscapaciteit”, dat de verbrandingscapaciteit in Nederland met 30% zal moeten afnemen.</p>

9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	In de AVA van 21 april 2022 is besloten te onderzoeken of het mogelijk is dat de aandeelhoudende gemeenten; Almelo, Oldenzaal en Twenterand (AOT-gemeenten) de aandelen kunnen overdragen aan een of meerdere geïnteresseerde aandeelhouders. Dit onder de voorwaarde dat de AOT-gemeenten geen juridische inbreng leveren in de rechtszaak die AVR is gestart tegen Twence en de aandeelhoudende gemeenten i.v.m. de quasi-inhouse investering van de afvalverwerking. Inmiddels is een waardebeoordeling gestart. Verwacht wordt dat de waarde van de onderneming in maart 2023 bekend zal zijn. De rechtbank heeft op 1 februari 2023 AVR in het ongelijk gesteld. Verwacht wordt dat AVR in hoger beroep zal gaan.
Twente Milieu	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Enschede
2. Doel	Namens, en ten behoeve van haar aandeelhouders in het algemeen belang, werkzaam te zijn op het gebied van gemeentelijke taken, zoals inzameling van huishoudelijk afval, straatreiniging, rioolreiniging en gladheidbestrijding, evenals het werkplaatsbeheer voor het onderhoud van gemeentelijke voertuigen en machines, een en ander in de ruimste zin. De omschreven doelstelling dient te worden bereikt tegen zo laag mogelijke kosten.
3. Partijen	Gemeenten Almelo, Borne, Enschede, Hengelo, Haaksbergen, Hof van Twente, Losser, Oldenzaal en Wierden.
4. Bestuurlijk belang	De gemeente Oldenzaal heeft een zeggenschap van 7,5% in Twente Milieu NV. Vanaf 1 januari 2018 is de zeggenschap 7% i.v.m. de toetreding van een nieuwe gemeentelijke aandeelhouder (Haaksbergen). De directeur en commissarissen worden benoemd, geschorst en ontslagen door de algemene vergadering van aandeelhouders. Wethouder Evelien Zinkweg vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA. Gezien de oorspronkelijk beoogde doelen van de deelneming in Twente Milieu NV kan in principe worden gesteld dat deze beoogde doelen met de oprichting van Twente Milieu NV en de deelneming daarin grotendeels zijn gerealiseerd. De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente vallen het beste als controlerend en in lichte mate als sturend te bestempelen. Van inhoudelijke en financiële beïnvloeding is nagenoeg geen sprake (meer). Inhoudelijke beïnvloeding valt gezien het zeer specifieke karakter van de materie ook niet van de gemeenten te verwachten. Van eventuele invloed op beleidsontwikkeling (invoering diftar) is echter wel sprake. Financiële invloed op bijvoorbeeld de tarieven is daarnaast als zeer marginaal te bestempelen. De markt bepaalt immers voor het overgrote deel de tarieven. De werkelijke invloed van de gemeenten moet vooral worden gezocht in de contracten die worden gesloten met Twente Milieu over het niveau van de dienstverlening (frequentie, aard, wijze waarop, enzovoort). De gemeenteraad wordt door middel van de paragraaf verbonden partijen bij de jaarverantwoording en de begroting geïnformeerd. Bij eventuele calamiteiten zal de raad afzonderlijk worden ingelicht.

5. Financieel belang	<p>De gemeente bezit 120 aandelen à € 450,00 nominaal. De totale balanswaarde bedraagt € 54.000,00.</p> <p>Eigen vermogen per 1 januari 2022 is € 9.636.000</p> <p>Eigen vermogen per 31 december 2022 is € 10.287.000</p> <p>Vreemd vermogen per 1 januari 2022 is € 17.848.000</p> <p>Vreemd vermogen per 31 december 2022 is € 7.945.000)</p> <p>De solvabiliteit van Twente Milieu per 31 december 2022 wordt geraamd op 36,4%. Dividenduitkeringen worden niet nagestreefd. Indien de solvabiliteit boven de 30% uitkomt zal deze verlaagd worden d.m.v. verlaging van de tarieven.</p>
6. Prestaties – effecten	
7. Voortgang	In 2019 is de meerjarenstrategie 2020-2023 van Twente Milieu “vanuit de basis breder” door de AVA vastgesteld. Twente Milieu blijft inzetten op het efficiënter inrichten van de afvalinzamelactiviteiten.
8. Risico's en kansen	<p>Het opereren in de afvalmarkt is met tal van risico's omgeven. Het valt zelfs te betwijfelen of een relatief kleine onderneming als Twente Milieu NV in staat zal blijven zelfstandig te opereren in een markt die steeds meer gedomineerd dreigt te worden door een aantal grote (markt)partijen.</p> <p>De kansen zijn:</p> <p>Twente Milieu kan groeien naar de rol van ondersteuner voor de gemeente in het beheer van de openbare ruimte (BOR). Oldenzaal, die vooralsnog niet haar activiteiten op het terrein van BOR bij de onderneming zal onderbrengen, loopt hierbij een risico. Immers, indien deze activiteiten voor gemeenten verlieslatend zijn, zal Oldenzaal financieel nadeel ondervinden op een activiteit die Oldenzaal niet door Twente Milieu laat uitvoeren.</p>
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Geen bijzonderheden.

Cogas	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Almelo
2. Doel	<p>Cogas Energie levert gas, elektriciteit en kabeldiensten aan consumenten en zakelijke klanten. Cogas is als netbeheerder voor elektriciteit en gas verantwoordelijk voor een ononderbroken levering. Ook is Cogas een belangrijke werkgever.</p> <p>Oorspronkelijk doel was het voorzien in een dekkende en betrouwbare energie- en kabelinfrastructuur op het grondgebied van de deelnemende gemeenten. Momenteel zijn optimale instandhouding, netbeheer en leveringszekerheid belangrijke pijlers. In de tegenwoordige tijd zijn het realiseren van duurzame en innovatieve energieoplossingen belangrijke doelen geworden.</p>
3. Partijen	9 gemeenten

4. Bestuurlijk belang	<p>Het bestuursmodel van Cogas (directie + raad van commissarissen) voorziet niet in vertegenwoordigers van gemeenten in het bestuur van Cogas. Indirect is invloed mogelijk door het feit dat voordracht voor één lid van de Raad van Commissarissen verloopt via de Gemeente Almelo.</p> <p>De huidige beïnvloedingsmogelijkheden van een individuele gemeente lopen via het aandeelhouderschap in Cogas NV en vallen het best als controlerend en in lichte mate sturend te bestempelen. Er is sprake van een lichte vorm van inhoudelijke beïnvloeding. Met name daar waar het gaat om investeringsbeslissingen op het gebied van innovatie. Wethouder Financiën (Evelien Zinkweg) vertegenwoordigt de gemeente Oldenzaal in de AVA. Jaarlijks wordt in de begroting in de paragraaf 'verbonden partijen' aandacht besteed aan deze verbonden partij. Daarnaast wordt de raad via raadsinformatiebrieven op de hoogte gebracht van bijzondere ontwikkelingen (b.v. extra dividenduitkeringen).</p>															
5. Financieel belang	<p>De gemeente Oldenzaal bezit 537 aandelen Cogas. Dat is 10,55% van het totale aandelenpakket. De afgelopen jaren is het volgende dividend ontvangen:</p> <p>2015 € 1.074.000 2016 € 1.074.000 2017 € 1.074.000 2018 € 1.074.000 2019 € 1.074.000 2020 € 1.074.000 2021 € 1.074.000</p> <table border="1" data-bbox="608 1122 1441 1368"> <thead> <tr> <th>Bedragen x 1.000 euro</th> <th>1 januari 2022</th> <th>31 december 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Jaarrekeningresultaat (voorlopig)</td> <td>-</td> <td>2.000</td> </tr> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>145.000</td> <td>142.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>117.000</td> <td>111.000</td> </tr> <tr> <td>Solvabiliteit (EV/TV)</td> <td>55,4%</td> <td>56,1%</td> </tr> </tbody> </table>	Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2022	31 december 2022	Jaarrekeningresultaat (voorlopig)	-	2.000	Eigen Vermogen	145.000	142.000	Vreemd Vermogen	117.000	111.000	Solvabiliteit (EV/TV)	55,4%	56,1%
Bedragen x 1.000 euro	1 januari 2022	31 december 2022														
Jaarrekeningresultaat (voorlopig)	-	2.000														
Eigen Vermogen	145.000	142.000														
Vreemd Vermogen	117.000	111.000														
Solvabiliteit (EV/TV)	55,4%	56,1%														
6. Prestaties – effecten																
7. Voortgang	Geen bijzonderheden															
8. Risico's en kansen	Tegenvallende bedrijfsresultaten kunnen gevolgen hebben voor dividenduitkering aan Gemeente Oldenzaal. Op dit moment is de solvabiliteit ruim 55% . De operationele winst voor belastingen van Cogas zal naar verwachting de komende jaren lager uitkomen. De belangrijkste oorzaak hiervoor is de substantiële daling van de gereguleerde tarieven over de reguleringsperiode															
49. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Cogas heeft in 2020 haar aandeel van 50% in Cogas Kabel Infra B.V. verkocht aan Gamma Infrastructure II Holdco B.V. voor een bedrag van € 67,7 miljoen,. Netto opbrengst was € 65 mln. Hiervan is 10 mln. gebruikt t.b.v. het aflossen van een lening. Van het restant is een dividendfonds van 25 mln. binnen Cogas gevormd om de komende 5 jaar (eventueel uit te smeren over meerdere jaren) het dividend op het huidige niveau te kunnen houden, dan wel geleidelijk af te bouwen. T.a.v. de besteding van het restant van ongeveer € 30 mln. zal Cogas i.o.m. de aandeelhouders met een voorstel in de AVA komen.															

Dimpact	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Coöperatie Enschede
2. Doel	Het ontwikkelen en leveren van oplossingen voor de gemeentelijke digitale dienstverlening van publiekrechtelijke instellingen. De coöperatie heeft geen winstoogmerk.
3. Partijen	30 gemeenten
4. Bestuurlijk belang	Alle leden hebben een gelijke stem in de algemene ledenvergadering. De leden van de raad van commissarissen worden benoemd door de ledenvergadering.
5. Financieel belang	De gemeente Oldenzaal is lid. De bijdrage over 2022 aan de coöperatie was € 196.000. EV per 31 december 2021: € 2.335.079 EV per 31 december 2022: nog niet beschikbaar VV per 31 december 2021: € 3.218.590 VV per 31 december 2022: nog niet beschikbaar Solvabiliteit per 31 december 2021: 42%
6. Prestaties – effecten	De gemeente ontvangt jaarlijks de begroting en de jaarrekening.
7. Voortgang	N.v.t.
8. Risico's en kansen	Geen
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar	Geen
Gemeentelijke bijdrage	€ 196.000

CSV Amsterdam BV (voorheen Claim Staat Vennootschap)	Informatie
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	BV Den Bosch
2. Doel	Op 9 mei 2014 is de naam van Claim Staat Vennootschap B.V. gewijzigd in CSV Amsterdam B.V. De statuten zijn gewijzigd zodat de nieuwe organisatie nu drie doelstellingen vervult: a. namens de verkopende aandeelhouders van Essent een eventuele schadeclaimprocedure voeren tegen de Staat als gevolg van de WON; b. namens de verkopende aandeelhouders van Attero eventuele garantieclaim procedures voeren tegen RECYCLECO BV (hierna Waterland); c. het geven van instructies aan de escrow-agent wat betreft het beheer van het bedrag dat op de escrow-rekening n.a.v. de verkoop van Attero is gestort. (ad. a) In februari 2008 is Essent, met toestemming van de publieke aandeelhouders, een procedure begonnen tegen de Staat der Nederlanden waarin zij een verklaring voor recht vragen dat bepaalde bepalingen van de Wet Onafhankelijk Netbeheer (WON) onverbindend zijn. Als gevolg van de WON (en de als gevolg daarvan doorgevoerde

splitsing tussen het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en netwerkbedrijf anderzijds) hebben haar aandeelhouders schade geleden. Vanwege praktische moeilijkheden om de juridische procedure aan de verkopende aandeelhouders van Essent over te dragen, hebben de verkopende aandeelhouders en RWE afgesproken dat de onderliggende (declaratoire) procedure over de vraag of (delen van) de WON onverbindend zijn, ook na afronding van de transactie met RWE, door Essent zal worden gevoerd. De verkopende aandeelhouders en RWE zijn verder overeengekomen dat de eventuele schadevergoedingsvordering van Essent op de Staat der Nederlanden die zou kunnen ontstaan als de rechter inderdaad van oordeel is dat (delen van) de WON onverbindend is, wordt gecedeerd aan de verkopende aandeelhouders (en dus niet achterblijft bij Essent), die deze vordering gebundeld zullen gaan houden via de deelneming (de Claim Staat Vennootschap B.V.). De WON leidde er toe dat het productie- en leveringsbedrijf enerzijds en het netwerkbedrijf anderzijds gesplitst moesten worden. De Rechtbank te 's-Gravenhage heeft de vordering van Essent in eerste instantie afgewezen. Essent is tegen deze uitspraak in hoger beroep gegaan. In juni 2010 heeft het Gerechtshof in Den Haag de WON onverbindend verklaard. De Staat is tegen de uitspraak in cassatie gegaan bij de Hoge Raad. De Hoge Raad heeft pre justitiële vragen gesteld aan het Europese Hof van Justitie. Het Europese Hof van Justitie heeft een reactie gegeven aan de Hoge Raad een uitspraak doen. De Hoge Raad heeft na reactie van het Europese Hof op 26 juni 2015 jl. uitspraak gedaan. De Hoge Raad heeft besloten dat de Splitsingswet niet in strijd is met het recht van de Europese Unie. Met deze uitspraak van de Hoge Raad zijn de vorderingen van Essent op de Staat definitief afgewezen. Voor de vennootschap is de procedure daarmee geëindigd.

(ad. b)

Bij de verkoop van Attero Holding N.V. aan Recycleco B.V. (Waterland Private Equity Fund V C.V.) in 2014 hebben de verkopende aandeelhouders van Attero (waaronder uw organisatie) een aantal garanties en vrijwaringen gegeven aan de koper Waterland. Ter verzekering van de betaling van eventuele schadeclaims had Waterland bedongen (zoals gebruikelijk is bij dergelijke transacties) dat een deel van de verkoopopbrengst, zijnde € 13,5 miljoen, door de verkopende aandeelhouders gedurende een bepaalde tijd op een Escrow-rekening zou moeten worden aangehouden. Het merendeel van deze garanties en vrijwaringen is door de verkopende aandeelhouders bij de verkoop overgedragen aan CSV Amsterdam B.V.

Nadat in juni 2016 een compromis werd bereikt tussen CSV Amsterdam BV, Recycleco B.V. en Attero Holding B.V. over betwiste (fiscale) claims alsmede over een belastingteruggave is in april 2020 een tweede en finale compromis bereikt tussen voor de beëindiging van alle resterende geschillen met betrekking tot betwiste (fiscale) claims, alsmede over een belastingteruggave. Het resterend vermogen op de Escrow-rekening is in mei 2020 onder inhouding van € 150.000 voor aanvulling van het werkkapitaal volledig uitgekeerd aan de aandeelhouders .

Begin maart 2021 werd via de media bekend dat er misbruik had plaatsgevonden van de Escrowrekening die onder beheer werd gehouden door advocatenkantoor Pels Rijcken, en met name Mr. F.J. Oranje als de Escrow Agent. Op dinsdag 9 maart heeft Pels Rijcken, CSV formeel schriftelijk op de hoogte gebracht van voornoemd mis-

	bruik en dat verschuivingen van gelden van de Escrow Account naar een externe rekening in het verleden hadden plaatsgevonden door Mr. Oranje. Inmiddels hebben Pels Rijcken en CSV overeenstemming bereikt over de vergoeding van de financiële schade die CSV hierdoor heeft geleden. Pels Rijcken heeft op 13 juli jl. de totale financiële vergoeding van € 75.122,71 aan CSV betaald. Daarmee is de zaak verder afgesloten.																																								
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders																																								
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021 procent.																																								
5. Financieel belang	<table border="1"> <thead> <tr> <th>CSV Amsterdam BV</th> <th>31-dec.-2021</th> <th>31-dec.2022*</th> <th>31-dec 2023</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td>€ 312.000</td> <td>€ 210.000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>-> Waarvan reserves</td> <td>€ 213.000</td> <td>€ 110.000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td>€ 23.000</td> <td>€ 13.000</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>-> Waarvan voorzieningen</td> <td>€ 0</td> <td>€ 0</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na belasting</td> <td>-</td> <td>€ 102.000</td> <td>-€ 100.000</td> </tr> <tr> <td>Agio / Dividend (incl. 15% belasting)</td> <td>€ 0</td> <td></td> <td>€ 110.000</td> </tr> <tr> <td>Escrow-uitkering</td> <td>nvt</td> <td>nvt</td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	CSV Amsterdam BV	31-dec.-2021	31-dec.2022*	31-dec 2023	Eigen Vermogen	€ 312.000	€ 210.000	0	-> Waarvan reserves	€ 213.000	€ 110.000	0	Vreemd Vermogen	€ 23.000	€ 13.000	0	-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0	0	Resultaat na belasting	-	€ 102.000	-€ 100.000	Agio / Dividend (incl. 15% belasting)	€ 0		€ 110.000	Escrow-uitkering	nvt	nvt									
CSV Amsterdam BV	31-dec.-2021	31-dec.2022*	31-dec 2023																																						
Eigen Vermogen	€ 312.000	€ 210.000	0																																						
-> Waarvan reserves	€ 213.000	€ 110.000	0																																						
Vreemd Vermogen	€ 23.000	€ 13.000	0																																						
-> Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0	0																																						
Resultaat na belasting	-	€ 102.000	-€ 100.000																																						
Agio / Dividend (incl. 15% belasting)	€ 0		€ 110.000																																						
Escrow-uitkering	nvt	nvt																																							
6. Prestaties – effecten																																									
7. Voortgang	CSV zal voorlopig nog voortbestaan om op eigen kosten en risico namens Deponie Zuid B.V. (vennootschap onder Attero Holding B.V.), in overleg met de aandeelhouderscommissie, het bezwaar en/of beroep te voeren tegen de Belastingdienst ten aanzien van de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. In februari 2021 heeft CSV bezwaar gemaakt tegen de naheffingsaanslag afvalstoffenbelasting. Op het moment is CSV in gesprek met de Belastingdienst over het bezwaar. Afhankelijk van de reactie van de Belastingdienst en de kans van slagen van een eventuele gerechtelijke procedure zal in overleg met Aandeelhouderscommissie van CSV de procedure al dan niet worden voortgezet. Na afwikkeling van deze bezwaar- en eventuele gerechtelijke procedure of eventuele voortijdige beëindiging van deze procedure (bijvoorbeeld door een mogelijk compromis tussen de Belastingdienst en CSV of een besluit van de Aandeelhouderscommissie de procedure niet verder voort te zetten) zal CSV kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.																																								
8. Risico's en kansen	Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenka-																																								

	pitaal en het resterend werkkapitaal van deze vennootschap.
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	Geen bijzonderheden

Enexis Holding	Informatie																		
1. Rechtsvorm en Vestigingsplaats	NV Den Bosch																		
2. Doel	Deze NV beheert energienetwerken in Noordoost en Zuid Nederland looptijden waarvan de langste een looptijd van 10 jaren heeft.																		
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders																		
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021%.																		
5. Financieel belang	<table border="1"> <thead> <tr> <th style="text-align: left;">Enexis Holding NV x € 1.000</th> <th style="text-align: center;">Per 31 december 2021</th> <th style="text-align: center;">Per 31 december 2022</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Eigen Vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 4.241.000.</td> <td style="text-align: right;">€5.441.000</td> </tr> <tr> <td>- Waarvan reserves</td> <td style="text-align: right;">€ 4.091.000</td> <td style="text-align: right;">€5.291.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd Vermogen</td> <td style="text-align: right;">€ 5.154.000</td> <td style="text-align: right;">€4.907.000</td> </tr> <tr> <td>- Waarvan voorzieningen</td> <td style="text-align: right;">€ 36.000</td> <td style="text-align: right;">€ 25.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat na belasting</td> <td style="text-align: right;">€ 199.000</td> <td style="text-align: right;">€1.300.000</td> </tr> </tbody> </table>	Enexis Holding NV x € 1.000	Per 31 december 2021	Per 31 december 2022	Eigen Vermogen	€ 4.241.000.	€5.441.000	- Waarvan reserves	€ 4.091.000	€5.291.000	Vreemd Vermogen	€ 5.154.000	€4.907.000	- Waarvan voorzieningen	€ 36.000	€ 25.000	Resultaat na belasting	€ 199.000	€1.300.000
Enexis Holding NV x € 1.000	Per 31 december 2021	Per 31 december 2022																	
Eigen Vermogen	€ 4.241.000.	€5.441.000																	
- Waarvan reserves	€ 4.091.000	€5.291.000																	
Vreemd Vermogen	€ 5.154.000	€4.907.000																	
- Waarvan voorzieningen	€ 36.000	€ 25.000																	
Resultaat na belasting	€ 199.000	€1.300.000																	
6. Prestaties – effecten	Dividend 2016: € 24.000 2017: € 23.000 2018: € 22.000 2019: € 26.000 2020: € 23.000 2021: € 16.000 2022: € 21.000																		
7. Voortgang	Geen bijzonderheden																		
8. Risico's en kansen	Enexis is financieel gezond. Enexis heeft de Standard & Poor's (S&P) rating A+ (Stable outlook) en bij Moody's Aa3 (stable outlook). Het risico voor de aandeelhouders is gering omdat Enexis opereert in een gereguleerde (energie)markt, onder toezicht van de Energiekamer. Daarnaast is het risico gering in relatie tot de (intrinsieke) waarde van Enexis Holding N.V. Wettelijk is minimaal 40% eigen vermogen vereist, Enexis heeft op dit moment meer dan 50% eigen vermogen. Een aanvullend risico is het achterblijven van de geraamde dividendinkomsten. Het risico is echter gemitigeerd middels een overeengekomen streefwaarde van € 100 miljoen voor het jaarlijkse dividend.																		

9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.

In de AVA van 2022 is het nieuwe strategisch plan vastgesteld. Daarin wordt gekozen voor focus op kerntaken met drie hoofdoelen:

1. Wij sturen op maatschappelijk optimale energiekeuzes

Mede richting geven aan maatschappelijk optimale keuzes voor een duurzaam, betrouwbaar en betaalbaar energiesysteem van de toekomst en een haalbare weg daarnaartoe.

2. Wij bieden iedereen altijd toegang tot energie Voor iedereen een toegankelijke, veilige energie-infrastructuur met behoud van een hoge leveringszekerheid en tegen de laagst mogelijk kosten.

3. Klanten weten wat ze aan ons hebben Transparante, betrouwbare en efficiënte dienstverlening aan klanten en marktpartijen.

Deze missie komt voort uit maatschappelijke ontwikkelingen die een materiële impact op Enexis hebben: klimaatverandering & energietransitie; participatie en vertrouwen in instituties (burgers willen meer invloed op hun directe leefomgeving); digitale transformaties

Financieel

De missie en opgave hebben grote gevolgen voor de financiële positie van Enexis. Verkenningen van netbeheer NL en de individuele netbeheerders geven aan dat de energietransitie een enorme investeringsopgave en daaruit voortvloeiende kapitaalbehoefte tot gevolg heeft. Uitgangspunt is dat

Enexis financieel solide blijft, geen financiële risico's neemt en tenminste een A credit-rating behoudt.

In 2022 heeft Enexis de commerciële dochter Fudura verkocht, met een opbrengst van 1,3 miljard (boekwinst € 1,1 mld).

Eind 2022 hebben de 3 regionale netbeheerders (Enexis, Alliander en Stedin) en hun aandeelhouders een onderhandelaarsakkoord bereikt met het Rijk over de voorwaarden en het proces voor een toekomstige participatie door het Rijk als de kapitaalbehoefte de mogelijkheden van het bedrijf en de huidige aandeelhouders overstijgt. Dit akkoord over dit zogenaamde Afsprakenkader wordt voorgelegd aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 13 april 2023, evenals voorstellen omtrent de dividenduitkering Fudura en het dividendbeleid vanaf 2023

Publiek Belang Elektriciteitsproductie	Informatie			
1.Rechtsvorm en Vestigingsplaats	Besloten Vennootschap. Den Bosch.			
2. Doel	<p>Onderdeel van Essent in 2009 bij de verkoop aan RWE, was het 50% aandeel in N.V. Elektriciteits Productiemaatschappij Zuid-Nederland (EPZ), o.a. eigenaar van de kerncentrale in Borssele.</p> <p>Het bedrijf Delta N.V. (destijds 50% aandeelhouder, nu 70% aandeelhouder) heeft de verkoop van dit bedrijfsonderdeel van Essent aan RWE in 2009 bij de rechter aangevochten. Als consequentie op deze gerechtelijke procedure is in 2009 het 50% belang van Essent in EPZ tijdelijk ondergebracht bij Publiek Belang Elektriciteitsproductie B.V. (PBE). In 2010 is op gezamenlijk initiatief van de aandeelhouders van PBE en de provincie Zeeland als belangrijkste aandeelhouder van Delta N.V. een bemiddelingstraject gestart om het geschil tussen partijen op te lossen. In 2011 is dit bemiddelingstraject succesvol afgerond. Op 30 september 2011 is, 2 jaar na de verkoop van de aandelen Essent, het 50% belang in EPZ alsnog geleverd aan RWE.</p> <p>PBE is blijven bestaan met een beperkt takenpakket. PBE wikkelt de zaken af die uit de verkoop zijn voortgekomen. Daarnaast is PBE verplichtingen aangegaan in het kader van het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009. Hiermee is een termijn van 8 jaar na verkoop gemoeid. Na een statutenwijziging in de Algemene Vergadering van Aandeelhouders op 14 december 2011 is de inrichting van PBE aangepast naar de status van een SPV, vergelijkbaar met o.a. Verkoop Vennootschap B.V. Conform de koopovereenkomst kon RWE tot uiterlijk 30 september 2015 potentiële claims indienen ten laste van het General Escrow Fonds (zie Verkoop Vennootschap B.V.). RWE had op 30 september 2015 geen potentiële claims ingediend m.b.t. verkoop van het 50% belang in EPZ. Het General Escrow Fonds is in juli 2016 geliquideerd en uitgekeerd aan de aandeelhouders.</p>			
3. Partijen	6 provinciale en 130 gemeentelijke aandeelhouders			
4. Bestuurlijk belang	Het aandeel van de gemeente Oldenzaal bedraagt 0,021 procent.			
5. Financieel belang	Publiek Belang Elektriciteitsproductie BV	31 dec 2021	31 december 2022	31 december 2023
	Eigen Vermogen	€ 1.532.000	€ 1.480.000	0
	Waarvan reserves	€ 35.000	-€ 17.000	€ 0
	Vreemd Vermogen	€ 7.000	€ 10.000	€ 0
	Waarvan voorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0
	Resultaat na belasting	52.000	- €	-€ 75.000
	Agio / dividend		€ 0	€ 1.405.000

6. Prestaties – effecten	
7. Voortgang	<p>Ondanks dat het General Escrow fonds in juni 2016 is geliquideerd, dient de vennootschap als gevolg van contractuele verplichtingen met betrekking tot het Convenant Borging Publiek Belang Kerncentrale Borssele uit 2009 nog in stand gehouden te worden. Het bestuur van de vennootschap is in overleg met de andere contractuele partijen om na te gaan of deze contractuele verplichtingen voortijdig kunnen worden beëindigd en de vennootschap vervolgens kan worden ontbonden. Het doel is dat de vennootschap in 2023 (of eerder indien mogelijk) zal kunnen worden opgeheven en de resterende liquide middelen kunnen worden uitgekeerd aan de aandeelhouders naar rato van het aandelenbelang.</p>
8. Risico's en kansen	<p>Het risico en daarmee de aansprakelijkheid voor de aandeelhouders is relatief gering en beperkt tot de hoogte van het gestort aandelenkapitaal en het resterend werkkapitaal in deze vennootschap.</p>
9. Ontwikkelingen in het afgelopen en komende jaar.	<p>De vennootschap wordt in 2023 geliquideerd.</p>

3.6 Grondbeleid

3.6.1 Visie op het grondbeleid

Onze visie op het grondbeleid is een voorzichtig actief grondbeleid. Dit beleid gebruikt de gemeente om beleidsdoelen te kunnen realiseren voor de beleidsvelden:

- wonen
- ruimtelijke ordening
- leefbaarheid
- economie
- natuur en groen
- verkeer
- sociale en maatschappelijke voorzieningen.

Hiervoor nam de gemeente in de nota Grondbeleid 2020 de volgende doelstellingen op:

1. Intervenieren op de grondmarkt om het feitelijke ruimtegebruik te laten aansluiten op het maatschappelijk gewenste ruimtegebruik. Dit intervenieren gebeurt zowel kwantitatief als kwalitatief.
2. Bevordering van de kwaliteit van het ruimtegebruik, evenals de zeggenschap die de burger daarover heeft.
3. Een eerlijke verdeling van kosten en baten die ontstaan door overheidsinterventies. Zoals bestemmingsplanwijzigingen, uitgebreide Wabo procedures en investeringen in de openbare ruimte.

Een voorzichtig actief grondbeleid biedt de vrijheid om situationeel te schakelen naar een faciliterend grondbeleid. Of een samenwerkingsvorm te zoeken die het dichtst in de buurt komt van (de voordelen van) een actieve grondpolitiek.

3.6.2 De manier waarop de gemeente haar grondbeleid uitvoert en het beleid voor reserves

Bovengenoemde beleidsvelden geven met de structuurvisie en onderliggende beleidsnota's (Woonvisie, Bedrijventerreinvisie, e.d.) antwoord op de vragen:

- welke ontwikkelingen plaatsvinden
- waar ontwikkelingen plaatsvinden
- wanneer ontwikkelingen plaatsvinden

Het grondbeleid ondersteunt het ruimtelijk beleid van de gemeente. De nota Grondbeleid maakt het mogelijk om deze ruimtelijke doelstellingen te faciliteren. In het grondbeleid staan de instrumenten die de gemeente hiervoor inzet.

Strategische voorraad: verwerving en waarderingsgrondslag

Verwerving is voor Oldenzaal hét instrument bij uitstek om de regiefunctie bij de ontwikkeling van projecten te voeren. Met een eigendomspositie kan de gemeente actief sturen op de programmatische en ruimtelijke ontwikkeling. Dit alles binnen kwalitatieve en financiële kaders.

Het waarderen van grond die de gemeente aankocht op de balans gebeurt tegen de waarde bij huidige bestemming. Hogere aankoopkosten en jaarlijkse rentekosten dekt de gemeente uit de reserve strategische voorraad of de bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

De zo gevormde boekwaarde blijft op dit niveau. Pas 1 à 2 jaar voor de start van de werkzaamheden in het plangebied start de exploitatiefase. De gemeente maakt vanaf dat moment kosten voor de ontwikkeling (planontwikkeling, bestemmingsplanwijziging enzovoort).

Reserve strategische voorraad

De reserve strategische voorraad dekt het risico over de voorraad grond die nog niet in exploitatie (productie) is. De omvang van de reserve strategische voorraad stelt de gemeente elk jaar vast. Daarbij houdt zij rekening met de toekomstige ontwikkeling van Oldenzaal. De reserve strategische voorraad is van belang om actieve grondpolitiek ook in de praktijk te brengen. Zij staat garant voor continuïteit en

consistentie. En de reserve geeft maximale politieke beleidsvrijheid voor de toekomstige ruimtelijke ontwikkeling van de stad.

Bouwgrond in exploitatie

Voor elk ruimtelijk plan stelt de gemeente een grondexploitatieberekening op. Dit is een financiële doorrekening van de kosten en opbrengsten uitgezet in de tijd. Deze berekening geeft (een financieel) inzicht in het geheel van activiteiten en werkzaamheden voor:

- verwerving
- het bouw- en woonrijp maken
- de uitgifte van gronden

Algemene reserve grondexploitatie

De algemene reserve grondexploitatie vormt het weerstandsvermogen om algemene risico's te kunnen opvangen. Het volume onderhanden werk en de omvang van de risico's begrenst de omvang van deze reserve.

Om algemene risico's in beeld te brengen loopt de gemeente de projectenportefeuille door. En stelt zij een risicoparagraaf op. De gemeente berekent de omvang van de risico's. Vervolgens houdt zij rekening met de kans dat een risico zich voordoet. De risico's kunnen zich niet allemaal gelijktijdig voordoen. Daarom neemt de gemeente over het resultaat een minimumpercentage en een maximumpercentage.

De omvang van de algemene reserve grondbedrijf is minimaal:

- 1% van het volume aan onderhanden werk
- 15% van de omvang van de risicoparagraaf van het Grondbedrijf
- en een risicobuffer van € 500.000

De omvang van de algemene reserve grondbedrijf is maximaal:

- 2% van het volume onderhanden werk
- en 30% van de omvang van de risicoparagraaf

Verliesneming

Soms heeft een project (bij de start of tijdens de loop van het project) geen sluitende grondexploitatie. Dan dekt de gemeente het tekort direct af uit de algemene reserve grondexploitatie.

Voor (deel)gebieden binnen het Masterplan Oldenzaal Centraal geldt dezelfde handelswijze. Alleen verrekent de gemeente de resultaten met de speciale bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

Resultaatsneming

Soms sluit de gemeente een grondexploitatie af met een positief resultaat. Dit resultaat brengt de gemeente dan naar de algemene reserve grondexploitatie. Ditzelfde geldt voor tussentijdse winstnemingen.

Voor (tussentijdse) winstneming geldt de 'percentage of completion' methode (POC). De gemeente neemt naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst:

- wanneer de gemeente kosten maakte
- en opbrengsten realiseerde
- en voldoende geld in de grondexploitatie resteert voor het afdekken van risico's in het project

Reserve Oldenzaal Centraal (OC)

De reserve Oldenzaal Centraal vormde de gemeente voor het herinrichten van de stationsomgeving. Het is een omvangrijk stadsvernieuwingsproject met een substantieel financieel tekort. Daarom vormde de gemeente een aparte reserve zodat realisatie mogelijk wordt.

De reserve Oldenzaal Centraal voedt de gemeente met maximaal € 2 miljoen per jaar. Alleen als en voor zover het bedrijfsresultaat en de ondergrens van de algemene reserve dit toelaten. Om ongebreidelde reservevorming te voorkomen stelde de gemeente een plafond vast. Dit plafond ligt in 2022 op € 6,5 miljoen vrij besteedbaar. De stand van de Reserve Oldenzaal Centraal bevindt zich bij deze jaarrekening onder het plafond. Aanvulling tot het plafond vindt plaats op basis van het Cascademodel.

Planontwikkeling van het gebied aan de noordzijde van het spoor resteert nog. Dit gaat over het gebied van het Landreben tot de parkeervoorzieningen bij het station. Daarnaast kunnen zich bij de realisatie van de ontwikkeling aan de zuidzijde van het spoor nog tegenvallers voordoen. Voor deze beide situaties kan de gemeente de reserve Oldenzaal Centraal inzetten.

Reserve Jufferbeek Noord (JN)

In de kadernota 2022 besloot de gemeenteraad om geld in de bestemmingsreserve strategische voorraad te reserveren. Met dit geld kan de gemeente starten met verwerven van grond in het gebied "Ontmoeten en verbinden". Op deze wijze kan de gemeente ook deze locatie actief ontwikkelen. Daarnaast kan de gemeente met dit geld overgaan tot gelegenheidsaankopen in overige delen van het plangebied.

De gemeente stelt een werkkapitaal van € 500.000 per jaar beschikbaar. Dit zet de gemeente in voor:

- strategische grondaankopen;
- optimalisatie van (verkeer en water) voorzieningen

Voordat de realisatie van een fase start, dekt de gemeente eventuele tekorten van die fase volledig af.

3.6.3 Cascademodel

Voor de schematische voorstelling van de geldstromen binnen het grondbedrijf geldt het cascademodel.

3.6.4 Voorzieningen

De voorziening nazorg afgesloten grondexploitatiecomplexen

De gemeente sluit grondexploitaties af in de jaarrekening, wanneer:

- de gemeente alle grond verkocht
- en goed overziet welke werken de gemeente nog moet uitvoeren

Voor de nog uit te voeren werken hevelt de gemeente budget over naar het grondexploitatiecomplex "nog af te werken exploitaties". Beschikbaar gestelde middelen hevelt de gemeente over naar de "Voorziening nazorg afgesloten grondexploitatiecomplexen".

3.6.5 Vennootschapsbelasting (VpB)

De gemeente is vennootschapsbelastingplichtig:

- voor activiteiten waarin zij deelneemt aan het economisch verkeer
- en waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt

Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. De grondexploitatie activiteiten zijn Vpb-plichtig.

Nieuwe grondexploitatiecomplexen brengt de gemeente fiscaal in met een taxatie van de marktconforme waarde. Landelijk bestaat er discussie of dat de meest geëigende manier is. In de algemene risicoreserve neemt de gemeente dit risico mee.

3.6.6 De markt voor bouwgrond

De vraag naar bouwgrond bleef het afgelopen jaar groot. Maar de hypotheekrente steeg wel sterk. En de bouwkosten bleven hoog of stegen nog verder door:

- de grote vraag naar bouwgrond
- de oorlog in Oekraïne
- de Corona pandemie

Ook duurde het leveren van materialen vaak langer of konden materialen soms (tijdelijk) niet geleverd worden.

Daarnaast zijn door ontwikkelingen rondom PFOS, PFAS en stikstof meer onderzoeken nodig. En maken kopers en de gemeente soms hogere kosten of vinden aanpassingen aan plannen plaats.

Markt voor woningbouwkavels

Het afgelopen jaar zette de gemeente weer in op versnelling van de ontwikkeling van woningbouwlocaties. Door in de planning 3 grotere woningbouwlocaties te versnellen wil de gemeente tegemoetkomen aan de vraag naar bouwgrond. Door de genoemde ontwikkelingen houdt de gemeente rekening met een risico van een dalende marktvraag. Daarmee wordt het noodzakelijk om plannen in fases te ontwikkelen.

Markt voor bedrijfskavels

De kwetsbaarheid van de verknoopte wereldeconomie en mondiale productieketens zijn nu regelmatig erg duidelijk. Sommige bedrijven gaan structureel grotere voorraden aanhouden om uitvalrisico in de toekomst te beperken. Dit leidt tot een groeiende vraag naar ruimte voor opslag/logistiek.

Risicomaatregelen grondbedrijf Oldenzaal

De effecten van een crisis op de woningmarkt worden pas na enige vertraging zichtbaar. Op dit moment is de behoefte aan woningen in Oldenzaal nog onverminderd groot. Gefaseerde woningbouw beperkt het risico.

Daarnaast is er op dit moment veel belangstelling voor bedrijfskavels op bedrijventerrein Jufferbeek Zuid. Maar zorgen bovengenoemde ontwikkelingen ook voor meer onzekerheid over het moment van afname van de kavels. De gemeente gaf de meest courante kavels inmiddels uit of in optie bij beoogde kopers. De verkaveling van het bedrijventerrein maakt dat nieuwe bedrijfsvestigingen zich soms wat meer naar de situatie moeten plooiën. Bijvoorbeeld door een hogere prijs voor een zichtlocatie te betalen en aan hogere beeldkwaliteitseisen te moeten voldoen.

De woningmarkt of de behoefte aan bedrijfskavels kan zich nadelig ontwikkelen. De gemeente merkt dat dan vooral bij de grondexploitatiecomplexen:

- Bedrijventerrein Jufferbeek Zuid
- Oldenzaal Centraal Stakenbeek 2^e fase
- Saasvelderlaan.

De gemeente moet voor deze grondexploitatiecomplexen nog veel werk uitvoeren en bouwgrond verkopen.

In enkele grondexploitatiecomplexen moet nog (veel) grond verkocht worden. De gemeente houdt onder de project specifieke risico's rekening met:

- vertraging in de uitgifte
- en een stijging van de nog te maken kosten

Daarnaast bevat de algemene reserve grondbedrijf een bedrag voor markt- en conjunctuurrisico's. Met deze laatste risicopost vangt de gemeente risico's aan de opbrengstenkant op.

3.6.7 Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de bouwgrond in exploitatie

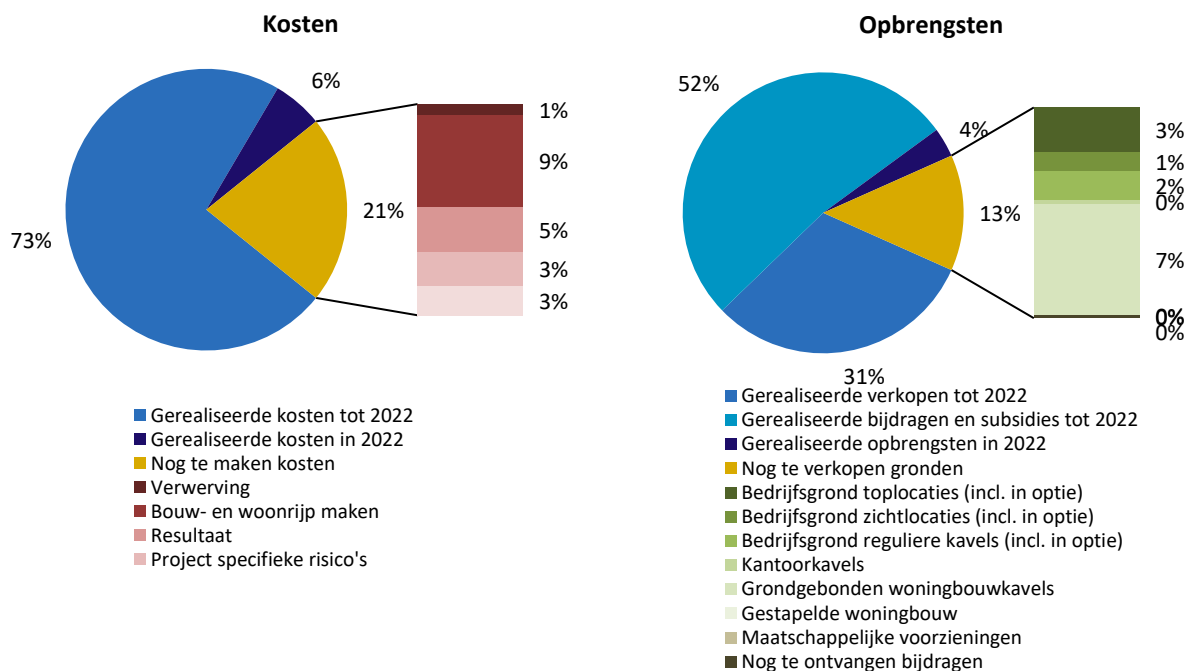
Per grondexploitatiecomplex raamt de gemeente kosten en/of opbrengsten voor de looptijd van het project. Deze ramingen deelt de gemeente op in jaren. Soms maakt de gemeente in een jaar meer kosten dan begroot. Dan resteren minder kosten voor de volgende jaren. En andersom geldt hetzelfde wanneer de gemeente minder kosten maakt dan begroot. En ditzelfde geldt voor de opbrengstenkant.

Vanaf 1-1-2023 bedragen de nog te maken kosten voor de complexen bouwgrond in exploitatie (op basis van de exploitatieopzetten 2022) € 32.462.000. De opbrengsten bedragen € 32.179.000. Het verschil is de boekwaarde (de gerealiseerde kosten en opbrengsten) met de verplichtingen in de grondexploitatiecomplexen.

Gerealiseerde en verwachte resultaten van de bouwgrond in exploitatie

Boekwaarde 1-1-2022: € 4.205.000

Boekwaarde 31-12-2022: - € 525.000

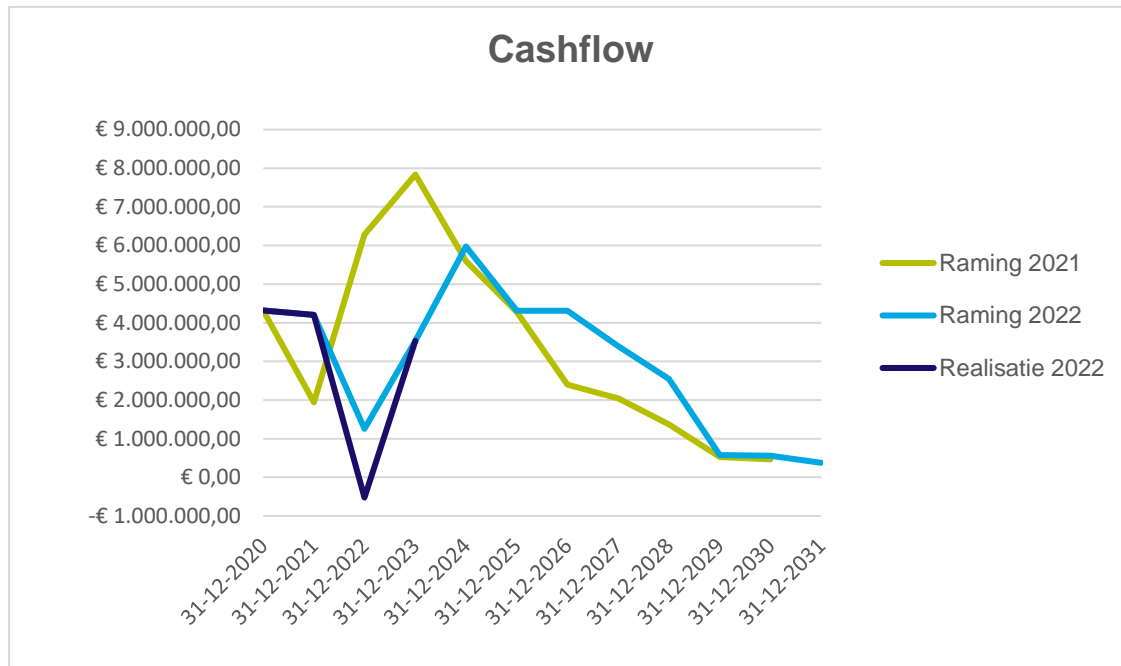

In 2022 maakte de gemeente vooral kosten voor:

- opening van het grondexploitatiecomplex De Graven Es gebied 10a Gravenweide. De gemeente bracht grond in en startte met het bouwrijp maken van deze grond
- het woonrijp maken van Oldenzaal Centraal Stakenbeek 1^e fase
- Het uitboeken van resultaat voor de grondexploitatiecomplexen:
 - Jufferbeek Zuid
 - Hogenkampweg
 - De Graven Es gebied 9
 - De Graven Es gebied 10a Gravenweide.

In 2022 realiseerde de gemeente met name opbrengsten door:

- verkoop van 3 bedrijfskavels binnen het grondexploitatiecomplex Jufferbeek Zuid (aan de kostenkant zijn betaalde opties verrekend)
- verkoop van 4 kavels voor particulier opdrachtgeverschap in de grondexploitatiecomplexen:
 - Hogenkampweg
 - De Graven Es gebied 9
 - De Graven Es gebied 10a Gravenweide
- verkoop van 2 woningbouwkavels voor projectmatige woningbouw in het grondexploitatiecomplex De Graven Es gebied 10a Gravenweide; in totaal bouwt de ontwikkelaar op deze kavels 29 projectkoopwoningen

De verschillen tussen de begroting voor 2022 en de daadwerkelijke realisatie 2022 bracht de gemeente in de grafiek hierboven in beeld. Daarnaast laat dit overzicht de verschillen tussen de begroting 2021 en 2022 voor de grondexploitatiecomplexen zien. Met als belangrijkste verschillen:

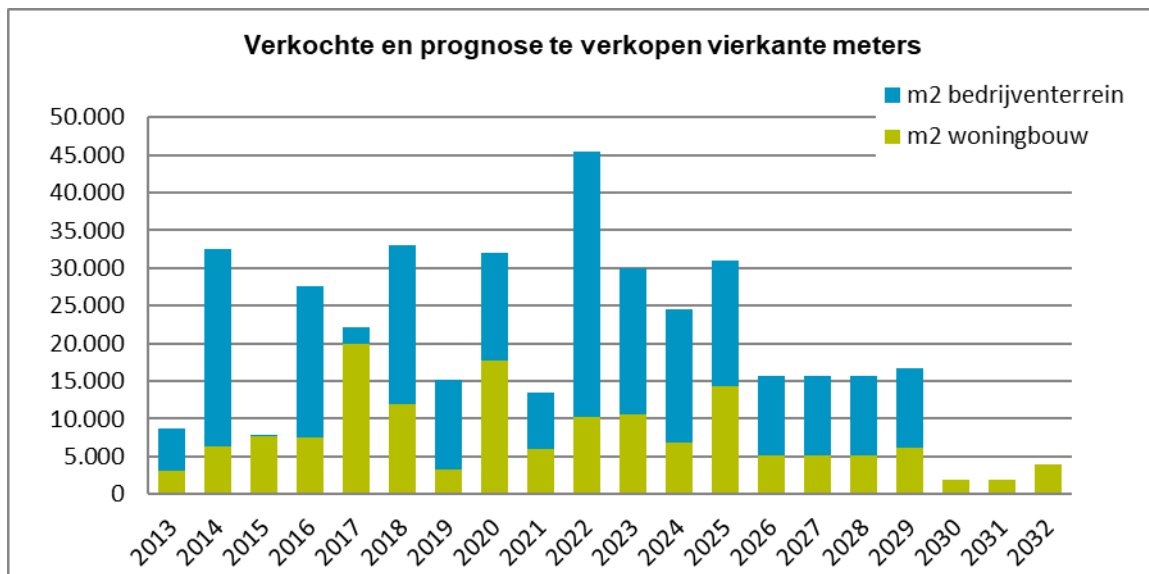
- In 2022 realiseerde de gemeente binnen de bouwgrond in exploitatie € 8.145.000 aan opbrengsten door grondverkoop. De gemeente had € 5.838.000 aan opbrengsten begroot. Het verschil ontstond door onverwacht voorspoedige verkopen binnen De Graven Es (gebied 9 en Gravenweide). Dit is de belangrijkste oorzaak van het verschil in raming 2022 en realisatie 2022.
- Een deel van de opbrengsten raamde de gemeente al in 2021 (vooral voor Jufferbeek Zuid). Deze opbrengsten kwamen pas begin 2022 binnen. Daarnaast schoof de gemeente kosten iets door in de tijd. Dit verklaart de verschillen in raming 2021 en raming 2022.

De plannings voor de realisatie en uitgifte van de grondexploitatiecomplexen zijn voorzichtig en passen binnen de (met de provincie gemaakte) afspraken. De woningbehoeftecijfers laten zien dat de vraag de eerste jaren niet daalt. Daarom brengt de gemeente een deel van de strategische voorraad tot ontwikkeling.

Gronduitgifte

De grafiek over de gronduitgifte laat duidelijk zien hoe grillig grondverkoop verlopen. De uitgifte van bedrijfsgrond schommelt vooral door het incidentele karakter van de verkopen. De grafiek laat in de jaren 2013 tot en met 2022 de schommelingen in de kaveluitgiftes zien.

2022 is voor verkoop van woningbouwgrond een heel gemiddeld jaar geweest. De verkoop van bedrijfsgrond liep heel goed. Ook omdat een koper van bedrijfsgrond in 2021 besloot de aankoop van bouwgrond een jaar door te schuiven.

Opening en afsluiting grondexploitatiecomplexen

In 2022 opende de gemeente het grondexploitatiecomplex Oldenzaal Graven Es gebied 10a Gravenweide.

De gemeente sloot op 31-12-2022 het grondexploitatiecomplex Hazewinkel Noord West. De gemeente voerde bijna alle werkzaamheden uit. Voor nazorg hevelde de gemeente € 16.000 krediet over naar het grondexploitatiecomplex 193 'Diverse restpercelen waarvan de exploitatie bijna is beëindigd'.

Voortgang bouwgrond in exploitatie

Bouwgrond in exploitatie	Boekwaarde 31-12-2022 (€)	Nominale waarde (€)	Schatting van de looptijd	Programma		% gerealiseerde opbrengsten door ver-	% gerealiseerde kosten	Voortgang
				Totaal aantal bouwka- vels en verkochte kavels	m ² bedrijfsgrond en/of overige bestemmingen en verkochte m ²			
Cpl. 107 Jufferbeek Zuid	7.002.000	3.062.000	2002-2031		Totaal: 209.797 Per 31-12-2022: 117.285	52%	89%	😊
Cpl. 123 Carmel- straat	- 27.000	6.000	2020-2024		Totaal: 1.980 Per 31-12-2022: 1.980	100%	97%	😊
Cpl. 161 Hogenkampweg	- 163.000	128.000	2000-2025	Totaal: 20 31-12: 20		100%	97%	😊
Cpl. 162 Noabershof	241.000	500.000	2021-2026	Totaal: 22 31-12: 0		0%	75%	😊
Cpl. 178 Ootmarsumsedijk	- 44.000	98.000	2000-2028	Totaal: 3 31-12: 2		58%	78%	😊
Cpl. 179 Saasvelderlaan	1.664.000	997.000	2000-2033	Totaal: 14 31-12: 6		21%	80%	😞
Cpl. 184 Raccordementslijn	140.000	168.000	2002-2027		Totaal: 4.752 Per 31-12-2022: 2.352	36%	67%	😞
Cpl. 209 De Graven Es geb. 9	- 482.000	508.000	2003-2026	Tot.: 309 31-12: 305		98%	97%	😊
Cpl. 210 De Graven Es geb. 9	-592.000	1.548.000	2022-2029	Tot.: 45 31-12: 30		52%	84%	😊
Cpl. 320 Oldenzaal Centraal Stakenbeek fase 1	- 481.000	177.000	2013-2027	Tot.: 118 31-12: 116		96%	96%	😊
Cpl. 330 Oldenzaal. Centraal Stakenbeek 2 ^e fase	- 7.482.000	0	2018-2031	91		0%	40%	😞
Cpl. 410 Singelpark, Deurnin- gerstraat e.o.	-300.000	0	2019-2027		Totaal: 980 Per 31-12-2022: 0	0%	64%	😊
Totaal	-525.000	7.190.000						

Project loopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan i.c. (herziene) grondexploitatieopzet en stedenbouwkundig plan.

Project loopt volgens bestuurlijk vastgesteld plan i.c. (herziene) grondexploitatieopzet en stedenbouwkundig plan maar heeft aandacht nodig vanwege stagnerende planontwikkeling, verkoop of de situatie op de betreffende markt.

Project wijkt af van bestuurlijk vastgesteld plan op in ieder geval één van de volgende onderdelen:

- Kosten/opbrengsten: afwijking > € 250.000,- en/of >10%
- Planresultaat: afwijking > € 250.000,- en/of >10%

(Afwijking van programma behoeft bestuurlijke besluitvorming).

3.7 Lokale heffingen

3.7.1 Algemeen

In deze paragraaf lokale heffingen wordt inzicht verstrekt in de diverse kostenberekeningen die ten grondslag lagen aan de heffingen en belastingen door een vergelijking van de gerealiseerde lasten met het totaal van de ramingen.

Lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt van haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken. De invoering, wijziging of intrekking van lokale heffingen dient door middel van een door de gemeenteraad vast te stellen verordening te geschieden. De definitieve vaststelling van de tarieven door de gemeenteraad vond plaats in december 2021.

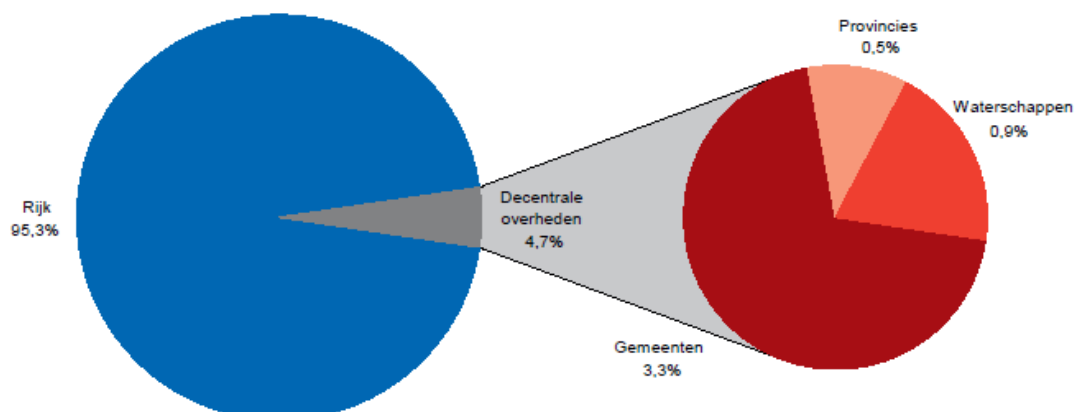
De lokale heffingen bestaan uit de gemeentelijke belastingen, rechten en retributies. Deze vormen een belangrijke inkomstenbron voor de gemeente, welke vooral door de burgers dienen te worden opgebracht. Lokale belastingen worden onderscheiden in heffingen waarvan de besteding gebonden dan wel ongebonden is. Ongebonden lokale heffingen (OZB en hondenbelasting) worden tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend, omdat zij niet aan een inhoudelijk begrotingsprogramma zijn gerelateerd. De besteding is niet gebonden aan een bepaalde taak. Gebonden heffingen, zoals de afvalstoffen- en rioolheffing, worden verantwoord op het betreffende programma en worden niet tot de algemene dekkingsmiddelen gerekend.

Voor het betalen van rechten en retributies verricht de gemeente diensten. De kosten van de gemeentelijke dienstverlening worden doorberekend in de tarieven. Het beleid is er op gericht deze kosten zoveel mogelijk te beperken en daar waar mogelijk rechtvaardiger te verdelen. Hierdoor wordt een evenwichtige lastenverdeling bereikt.

De paragraaf Lokale Heffingen geeft inzicht in de diverse gemeentelijke belastingen en de consequenties daarvan voor de inwoners van Oldenzaal.

3.7.2 Inkomsten lokale heffingen

Van elke euro die huishoudens en bedrijven in Nederland aan belastingen en sociale premies betalen ging in 2022 3,3% naar de gemeenten. De decentrale overheden nemen samen 4,7% voor hun rekening, de rijksoverheid 95,3%.

Grafiek: uit Coelo-atlas overzicht van de lokale lasten 2022

Het aandeel van de gemeente Oldenzaal aan ontvangen belastingen en retributies bedraagt in dit geheel € 18 miljoen.

	2021		2022	
	raming	realisatie	Raming	Realisatie
Afvalstoffenheffing	3.997.000	4.003.000	4.005.000	3.994.000
Begraafplaatsrechten	232.000	296.000	202.000	214.000
Hondenbelasting	170.000	170.000	118.000	117.000
Leges burgerzaken	454.000	395.000	426.000	400.000
Leges omgevingsvergunning	719.000	689.000	719.000	1.046.000
Leges overig	56.000	21.000	37.000	13.000
Marktgeden	-	25.000	14.000	21.000
OZB-eigenaren woning/niet-woning	6.643.000	6.684.000	6.896.000	6.914.000
OZB-gebruikers niet-woning	1.650.000	1.670.000	1.735.000	1.807.000
Rioolheffing c.a.	3.018.000	3.001.000	3.120.000	3.081.000
Parkeerbelastingen	780.000	665.000	763.000	769.000
Precariobelasting	-	-	22.000	0
Reclamebelasting	104.000	96.000	106.000	96.000
Toeristenbelasting	48.000	84.000	96.000	107.000
Totaal	17.871.000	17.799.000	18.259.000	18.579.000

3.7.3 Beleid ten aanzien van de lokale heffingen en ontwikkeling tarieven

Beleidskaders

Het beleid betreffende de lokale heffingen is opgenomen in:

- de diverse belastingverordeningen en -regelingen;
- het coalitieakkoord 2018-2022;
- landelijke wet- en regelgeving.

Hervorming Lokaal belastinggebied

In 2015 kondigde het Rijk destijds een belastingherziening aan. Grote veranderingen in lokale heffingen hebben zich sinds die tijd niet voorgedaan en de richting is niet eenduidig: tegenover het verdwijnen van de macronorm voor de OZB (minder Rijksbemoediging) staat het afschaffen van de precario op ondergrondse leidingen (verkleinen gemeentelijk belastinggebied). In het coalitieakkoord van het huidige kabinet is nu het volgende opgenomen: "Om een stabielere financiering voor de medeoverheden te realiseren en hun autonomie te vergroten, wordt in de komende jaren een nieuwe financieringssysteem voor de periode na 2025 uitgewerkt, waarbij de mogelijkheid voor een groter eigen belastinggebied wordt betrokken. Daarbij worden ook alternatieven voor de OZB en MRB in de beschouwing betrokken." Daarmee is de discussie over een ruimer (lokaal) belastinggebied weer actueel. Uitbreiding kan echter in 2026 (inzet coalitieakkoord) slechts aan de orde komen als aan de geformuleerde randvoorwaarden is voldaan. Daarbij vormen met name 'de financiële verhoudingen op orde' en 'geen verhoging van de lastendruk' harde ijkpunten.

Ontwerpbesluit proceskosten bestuursrecht

De VNG heeft op 27 november 2019 een reactie gegeven op de voorgestelde wijzigingen van het Besluit proceskosten bestuursrecht. Zij zijn er niet van overtuigd dat de voorgenomen wijzigingen effectief zullen zijn en adviseren daarom het besluit niet te wijzigen. Het ontwerpbesluit verhoogt de proceskostenvergoeding die de burger krijgt als hij, bijgestaan door een rechtsbijstandsverlener, met succes een overheidsbesluit aanvecht bij de bestuursrechter. Ook krijgt de bestuursrechter een explicietere bevoegdheid om een hogere vergoeding toe te kennen dan het standaardbedrag als hij vindt dat de overheid in een concrete zaak 'kennelijk onredelijk' is geweest voor de burger. In een brief aan de minister voor Rechtsbescherming zet de VNG haar bezwaren tegen beide wijzigingen uiteen. De verhoging van de proceskostenvergoeding vindt de VNG met name voor belastingzaken zeer onwenselijk. Deze vergoeding is voor no cure no pay bureaus nu al vaak de belangrijkste aanleiding om te procederen over WOZ-beschikkingen. De minister is onlangs een onderzoek hiernaar gestart. Een verhoging van de vergoeding

maakt het gemeenten moeilijker om bezwaren op een informele manier met inwoners op te lossen en zal de kosten voor gemeenten onnodig laten toenemen. De VNG geeft de minister in overweging om voor de Wet WOZ een andere regeling van toepassing te verklaren en geeft hiervoor in haar brief twee mogelijke oplossingen nl. uitsluiten van WOZ-zaken en een apart besluit proceskosten invoeren of aansluiten bij het financiële belang van zaken. Bij Besluit van 8 december 2020 is uiteindelijk bepaald dat per 1 juli 2021 de waarde per punt voor een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand in de beroeps- en hoger beroepsfase met 40% is verhoogd van € 534 naar € 748. Deze verhoging gold niet voor WOZ-taken. Echter heeft de Hoge Raad op 27 mei 2022 uitspraak gedaan dat dit in strijd is met het gelijkheidsbeginsel. Hierdoor geldt de verhoging nu ook voor (hoger) beroep en cassatie in WOZ-procedures.

De Omgevingswet en leges

Op 1 januari 2023 zou de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) in werking treden. Hiervoor zijn in 2022 de nodige voorbereidingen getroffen en werkzaamheden verricht m.b.t. het maken van beleidskeuzes en het opstellen van een nieuwe legesverordening. Door de nieuwe Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging voor het bouwen (WKB) kan er veel veranderen. Dit is sterk afhankelijk van de lokale ambities, beleidsinvulling en inrichtingskeuzes. Het principe van legesheffing verandert niet. Ook de wettelijke grondslag voor het heffen van leges verandert niet. Toch zijn er een aantal zaken die wel gaan veranderen:

- Nieuwe activiteiten toegestaan om leges over te heffen
- (Mogelijk) minder vergunningplichten
- De 'knip': het splitsen van de bouwtechnische en de ruimtelijke vergunning
- Gemeentelijke kosten worden hoger of lager
- Gemeentelijke kosten verschuiven
- Meer integrale vergunningen (meerdere gezagen betrokken)
- Planactiviteiten worden minder complex (of juist complexer)

De inwerkingtreding is voorlopig uitgesteld tot 1 januari 2024.

Waterzorgheffing

Wateroverlast en verdroging vragen steeds meer maatregelen in de publieke ruimte. Meer percelen kunnen in de heffing worden betrokken, want van de maatregelen in de publieke ruimte heeft iedereen profijt. De huidige verordening Rioolheffing (model VNG) dekt dan niet meer de lading. Het schept een beeld van een belasting voor een buizenstelsel. Bij belastingplichtigen die daar niet op zijn aangesloten roept dat weerstand op. De gemeentelijke watertaken omvatten een breed palet. Zorgplichten voor afval-, hemel- en grondwater hebben een centrale plaats in de ordening van de publieke ruimte. Gemeenten moeten maatregelen nemen om wateroverlast en -schade te voorkomen. Denk aan het onderhoud van berm en slootkanten om overtollig water af te voeren, zodat er over een droge weg kan worden gereden. Iedereen heeft daar profijt van. De VNG heeft hiervoor een nieuw modelverordening Riool- en Waterzorgheffing opgesteld. Bij invoering is een zorgvuldige communicatie en belangenafweging naar nieuwe belastingplichtigen van belang. Bijvoorbeeld cultuurgronden en natuurterreinen dragen nu veelal nog niet bij in de kosten van de gemeentelijke watertaken.

Bezwaar en beroep bij kwijtschelding

Op dit moment is er geen bezwaar mogelijk tegen een beschikking uitstel van betaling. Tegen een beschikking kwijtschelding van gemeentelijke belastingen is nu administratief beroep bij het college mogelijk. In de toekomst is in beide gevallen eerst bezwaar bij de invorderingsambtenaar mogelijk en is daarna de fiscale rechter bevoegd (rechtbank in eerste aanleg, gerechtshof in hoger beroep en Hoge Raad in cassatie). We horen geluiden dat de politiek dit per 1 januari 2024 in wil gaan voeren. We houden dit in de gaten.

3.7.4 Overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen

Gemeenten zijn beperkt in de soorten belastingen die ze mogen heffen. Deze zijn limitatief opgesomd in de wet. Naast belastingen, heft de gemeente rechten en leges voor individuele dienstverlening aan haar burgers. De tarieven van deze rechten en leges dienen zodanig vastgesteld te worden dat de geraamde

opbrengsten de geraamde kosten voor het verlenen van de diensten niet overschrijden. De opbrengst van deze zogeheten gebonden heffingen dient alleen ter bestrijding van de kosten die de gemeente voor de betreffende dienstverlening maakt.

De gemeente is vrij in de besteding van de opbrengst van de ongebonden heffingen (algemene belastingen). De gemeentelijke belastingen en retributies die in 2022 in Oldenzaal werden geheven zijn:

Ongebonden belastingen:	Gebonden belastingen:
Hondenbelasting	Afvalstoffenheffing
Onroerendezaakbelastingen	Leges en Rechten
Parkeerbelastingen	Rioolheffing
Precariobelasting	Marktgeden
Reclamebelasting	Begraafrechten
Toeristenbelasting	

Ongebonden belastingen

Hondenbelasting

Op grond van artikel 226 van de Gemeentewet kan van de houder van een hond hondenbelasting worden geheven. De hondenbelasting is een algemene belasting. Dat houdt in dat de raad vrij is in de bepaling van de opbrengst: er hoeft geen relatie met de kosten te zijn.

De hondenbelasting bedraagt een vast bedrag per hond per jaar. Indien een hond maar een deel van het jaar gehouden wordt, is de houder van de hond hondenbelasting verschuldigd over dat deel van het jaar dat hij of zij de hond in bezit heeft.

Onroerendezaakbelastingen

Op basis van artikel 220 van de Gemeentewet kunnen gemeenten onroerendezaakbelastingen (OZB) heffen. De OZB is een algemene belasting. Er is geen relatie tussen de heffing en bepaalde taken van de gemeente. De opbrengst is onderdeel van de algemene middelen.

De OZB is een tijdstipbelasting. Dit betekent dat voor het bepalen van de belastingplicht de situatie per 1 januari van het belastingjaar geldt. Veranderingen in de loop van het jaar, bijvoorbeeld de verkoop van een huis, worden meegenomen in het volgende belastingjaar.

Belastingplichtige

- eigenaren van woningen;
- eigenaren van niet-woningen;
- gebruikers van niet-woningen.

Indien iemand zowel eigenaar als gebruiker is van een niet-woning, dan betaalt hij of zij beide belastingen.

Grondslag

De grondslag voor de berekening van de OZB is de WOZ-waarde van de onroerende zaak. Deze wordt jaarlijks opnieuw bepaald. Het tarief van de OZB wordt uitgedrukt in een percentage van de WOZ-waarde. Voor iedere groep belastingplichtigen wordt een afzonderlijk tarief vastgesteld. De hoogte van het tarief leidt tot de opbrengst die met de begroting is vastgesteld. De beoogde opbrengst van de OZB per belastingplichtige wordt eerst vastgesteld. Vervolgens wordt op basis van de totale WOZ-waarde van de belastingplichtige het OZB-tarief berekend. De ontwikkeling van het OZB-tarief is dus naast de ontwikkeling van de OZB-opbrengst afhankelijk van de ontwikkeling van de vastgoedmarkt. Als de gemiddelde waarde op de vastgoedmarkt stijgt, leidt dit tot een neerwaartse bijstelling van het OZB-tarief. Anders zou de OZB-opbrengst evenredig meestijgen. Andersom geldt hetzelfde. Een negatieve waardeontwikkeling van de vastgoedmarkt leidt tot een verhoging van het OZB-tarief, om te voorkomen dat de OZB opbrengst daalt. De tariefaanpassing op basis van de ontwikkeling van de vastgoedmarkt heeft voor de gemiddelde eigenaar en gebruiker geen effect op de hoogte van de OZB-heffing. Immers, een gemiddeld vastgoedobject volgt de ontwikkeling op de vastgoedmarkt. Overigens zal vanaf 2022 de waarderingen van panden worden afgeleid van een prijs per m² in plaats van de tot nu toe gehanteerde waardering in m³.

Parkeerbelastingen

Op basis van artikel 225 Gemeentewet kunnen gemeenten in het kader van parkeerregulering parkeerbelastingen heffen. Onder de naam 'parkeerbelastingen' worden twee belastingen geheven:

- De parkeerbelasting voor een plek en een bepaalde tijdperiode, waarvoor parkeerautomaten zijn geplaatst;
- De parkeerbelasting voor een door de gemeente verstrekte parkeervergunning.

Hiermee kunnen gemeenten op efficiënte en financieel verantwoorde wijze hun parkeerbeleid realiseren. Er is dus een link naar de financiering van het parkeerbeleid. Maar de opbrengst van het parkeren vloeit in de algemene middelen.

Precariobelasting

Artikel 228 van de Gemeentewet biedt de gemeente de mogelijkheid om precariobelasting op te leggen ter zake van het hebben van voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond. De precariobelasting wordt geheven van degene die het voorwerp of de voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond heeft, dan wel degene ten behoeve van wie dat voorwerp of die voorwerpen onder, op of boven voor de openbare dienst bestemde gemeentegrond aanwezig zijn. Bouwmaterialen en terrassen zijn voorbeelden van voorwerpen, die in een precariobelasting betrokken kunnen worden.

Reclamebelasting

Op grond van artikel 227 van de Gemeentewet kunnen gemeenten reclamebelasting heffen. Reclamebelasting kan worden geheven over openbare aankondigingen die vanaf de openbare weg zichtbaar zijn. Het gaat om aankondigingen in letters, symbolen, voorwerpen, kleuren of een combinatie daarvan. De reclamebelasting is in overleg met ondernemers ingevoerd. Voorbeelden zijn gevelreclame, bestickering ramen, posters, vlaggen, uithangborden, luifels of spandoeken.

Toeristenbelasting

Op grond van artikel 224 van de Gemeentewet kunnen gemeenten Toeristenbelasting heffen voor overnachtingen van personen binnen de gemeente die niet als ingezetene in de gemeente zijn ingeschreven. Voor zover de belasting wordt geheven van degene die gelegenheid tot verblijf biedt, is deze bevoegd de belasting als zodanig te verhalen op degene ter zake van wiens verblijf de belasting verschuldigd wordt.

Gebonden belastingen

Afvalstoffenheffing

De wettelijke basis voor het heffen van afvalstoffenheffing is geregeld in artikel 15.33 van de Wet Milieubeheer. Op basis van de Wet Milieubeheer heeft de gemeente de wettelijke taak om zorg te dragen voor de inzameling van afvalstoffen die afkomstig zijn van particuliere huishoudens. De inzameling van afval wordt uitgevoerd door Twente Milieu. De verwerking van met name restafval en GFT vindt plaats bij Twence. De kosten van de inzameling en verwerking van afvalstoffen wordt betaald uit de afvalstoffenheffing.

Belastingplichtige

Inwoners zijn verplicht afvalstoffenheffing te betalen, ook als zij geen afval voor inzameling aanbieden. De heffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel waarvoor de gemeente een wettelijke plicht tot inzameling heeft en de inzamelverplichting ook nakomt.

Grondslag

De grondslag voor de berekening van afvalstoffenheffing is niet wettelijk vastgelegd. De gemeente is in principe vrij deze grondslag zelf te bepalen. Met ingang van 2017 wordt iedere belastingplichtige een vast bedrag in rekening gebracht en daarnaast een variabel bedrag op basis van het aantal keren dat huisvuil is aangeboden.

Tarieven per keer afval aanbieden	2022
Vast bedrag	€ 226,90
Grijze restafvalcontainer 140 ltr	€ 5,57
Grijze restafvalcontainer 240 ltr	€ 9,55
Ondergrondse container (milieupas)	€ 1,18
Groene gft-container 140 ltr	€ 0,00
Groene gft-container 240 ltr	€ 0,00
Oranje verpakkingencontainer 240 ltr	€ 0,00

Afval		
	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	3.535.000	3.098.000
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-609.000	-790.000
	2.926.000	2.308.000
Toe te rekenen kosten		
Overhead	88.000	93.000
Openbare orde en veiligheid	59.000	59.000
Verkeer en vervoer	50.000	50.000
Inkomensregelingen	195.000	182.000
BTW	687.000	595.000
Storting in voorziening		623.000
Totaal toe te rekenen	1.079.000	1.602.000
Totale kosten	4.005.000	3.910.000
Opbrengst heffingen	-4.005.000	-3.994.000
Dekkingspercentage	100%	102%

Kwijtschelding

Sommige huishoudens kunnen een tegemoetkoming in de kosten krijgen. Deze huishoudens betalen anders door de invoering van Diftar extra afvalstoffenheffing of kosten die zij niet kunnen opbrengen. Het gaat hierbij om huishoudens die in aanmerking komen voor kwijtschelding en huishoudens met onvermijdbaar medisch afval. Wanneer men in aanmerking komt voor kwijtschelding, krijgt men het vaste bedrag en max. € 57,30 voor het variabele deel kwijtgescholden.

Leges en rechten

De mogelijkheid tot het heffen van leges is geregeld in artikel 229, lid 1, b van de Gemeentewet. De gemeente levert op aanvraag van individuele burgers een uiteenlopend pakket aan diensten. Door het heffen van leges worden de kosten die hiervoor worden gemaakt in principe verhaald op de burger die de dienst afneemt. Voorbeelden zijn het verstrekken van een paspoort of het verlenen van een vergunning. Degene die de dienst aanvraagt betaalt ook de leges. De heffingsmaatstaf is zeer divers en wordt vermeld in de tarieventabel die hoort bij de legesverordening.

Kostendekkendheid

De leges zijn in de tarieventabel van de legesverordening ingedeeld in drie titels:

- titel 1, algemene dienstverlening;
- titel 2, dienstverlening vallend onder de fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning;
- titel 3, dienstverlening vallend onder Europese dienstrichtlijn.

Op grond van artikel 229b van de Gemeentewet mag de legesverordening als geheel gezien maximaal kostendekkend zijn. Niet elke post zal dus afzonderlijk op zijn kostendekkendheid worden beoordeeld. Dit

laatste zou ook moeilijk realiseerbaar zijn gezien het feit dat de kosten voor de individuele diensten moeilijk zijn te bepalen. Dat neemt niet weg dat een gemeente wel een kostendekkendheid per dienst of per samenhangende groep van diensten mag nastreven, als de gemeente in dit opzicht maar een consequente lijn volgt.

Op grond van het bovenstaande is het mogelijk om kruissubsidiëring toe te passen. Onder kruissubsidiëring wordt verstaan: het hoger stellen van tarieven van leges voor sommige diensten om daarmee de tarieven voor andere diensten laag te kunnen houden. Daarnaast kan bij de tariefstelling uitdrukking worden gegeven aan het profijtbeginsel. Dat is een aparte beleidsmatige afweging. Onderlinge verschillen in, op zichzelf geoorloofde, kostendekkingspercentages tussen groepen van diensten zijn niet in strijd met de wet of met enig algemeen rechtsbeginsel.

De mogelijkheden tot kruissubsidiëring zijn door de komst van de Europese Dienstenrichtlijn (EDR) beperkter geworden. De EDR maakt kruissubsidiëring binnen een cluster van samenhangende vergunningstelsels mogelijk. Dit betreft alleen de diensten aan dienstverrichters waarop de EDR van toepassing is (titel 3 van de Legesverordening). De wetgever heeft hierin geen aanleiding gezien om artikel 229b van de Gemeentewet te wijzigen. De EDR doorkruist daarmee de wettelijke regeling van artikel 229b Gemeentewet.

Bij de introductie van de Wabo in 2010 (omgevingsvergunning, zie titel 2 van de Legesverordening) ging de wetgever ervan uit dat kruissubsidiëring tussen het cluster omgevingsvergunning en andere in de legesverordening opgenomen dienstverleningen niet mogelijk is. De wens van de wetgever is echter niet in een wettelijke bepaling vastgelegd, zodat in principe artikel 229b van de Gemeentewet onverkort geldt. Wij gaan echter uit van maximaal 100% kostendekkendheid binnen titel 2. Voor een aantal tarieven binnen titel 1 geldt dat deze door het rijk zijn gemaximeerd: paspoorten, rijbewijzen, kansspelen en wet bescherming persoonsgegevens.

Kostendekkendheid leges per titel

Legesverordening	OMSCHRIJVING	Lasten taakvelden	Overhead	Totale lasten	Leges/andere inkomsten	totale baten	Kostendekkendheid
1.1	Burgerlijke Stand	34.000	17.000	51.000	43.000	43.000	83%
1.2	Reisdocumenten/Ned. Identiteitskaart	161.000	44.000	205.000	207.000	207.000	101%
1.3	Rijbewijzen	85.000	24.000	109.000	142.000	142.000	130%
1.4	verstrekking basisregistratie personen	87.000	62.000	149.000	8.000	8.000	5%
1.7	Bestuursstukken	0	0	0	0	0	0%
1.8	Vastgoed informatie	0	0	0	0	0	0%
1.9	overige publiekszaken	5.000	0	5.000	7.000	7.000	121%
1.18	Verkeer en vervoer	94.000	41.000	135.000	116.000	116.000	86%
1.19	Diversen	387.000	275.000	662.000	13.000	13.000	2%
totaal titel 1		853.000	463.000	1.316.000	536.000	536.000	41%
2.2	Diensten leefomgeving en Wabo	1.657.000	733.000	2.390.000	1.064.000	1.064.000	45%
totaal titel 2		1.657.000	733.000	2.390.000	1.064.000	1.064.000	45%
totaal leges		2.510.000	1.196.000	3.706.000	1.600.000	1.600.000	43%

Begraafrechten

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet wordt een vergoeding gevraagd voor het gebruik van de begraafplaatsen en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaatsen. De heffing wordt geheven naar de maatstaven en de tarieven zoals die in de verordening begraafrechten zijn opgenomen.

Begraafrechten	Raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	323.000	313.000
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-8.000	-19.000
	315.000	294.000
Toe te rekenen kosten		
Overhead	98.000	73.000
tractie / gebouwenonderhoudsplan	11.000	11.000
Totaal toe te rekenen	109.000	84.000
Totale kosten	424.000	378.000
Opbrengsten	-202.000	-214.000
Dekkingspercentage	47,73%	56,59%

Marktgeden

Op grond van artikel 229 van de Gemeentewet kan de gemeente een recht heffen voor het ter beschikking stellen van een standplaats op een deel van de openbare ruimte die gebruikt wordt voor een markt. Belastingplichtig is degene aan wie de standplaats beschikbaar is gesteld.

Markten	raming	realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	14.000	6.000
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	51.000	21.000
Toe te rekenen kosten		
Overhead	0	0
Totaal toe te rekenen	0	0
Totale kosten	14.000	6.000
Opbrengsten	51.000	21.000
Dekkingspercentage	354%	373%

Rioolheffing

De wettelijke basis voor het heffen van rioolheffing ligt in artikel 228a van de Gemeentewet. In de rioolheffing worden kosten doorgerekend die verbonden zijn aan het in stand houden van het gemeentelijk rioleringsstelsel.

Met de invoering in 2008 van de Wet gemeentelijke watertaken heeft de gemeente naast de zorgplicht voor het afvoeren van huishoudelijk afvalwater en regenwater ook de zorgplicht voor het grondwater. Daarmee is ook de mogelijkheid ontstaan om de kosten die verbonden zijn aan de taken die voortvloeien uit de Wet gemeentelijke watertaken, toe te rekenen aan de rioolheffing.

De rioolheffing is een bestemmingsheffing (bestemming is watertaken), er staan geen aanwijsbare tegenprestaties tegenover. Wij hanteren één rioolheffing voor alle watertaken.

Elke gemeente is verplicht een Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) vast te stellen. In een GRP wordt meerjarig inzicht gegeven in de kosten die gemaakt worden voor de instandhouding van het gemeentelijk rioolstelsel. U heeft in 2020 het GRP 2021-2025 vastgesteld en bepaald dat deze jaarlijks wordt geactualiseerd. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden met de rioolheffing verhaald op de eigenaren en gebruikers van woningen en niet-woningen.

Riolering	Raming	Realisatie
Kosten taakvelden incl. omslagrente	1.936.000	1.867.000
Inkomsten taakvelden excl. Heffingen	-1.000	0
	1.935.000	1.867.000
Toe te rekenen kosten		
Overhead	105.000	110.000
Tractie (onderhoud voertuigen)	66.000	65.000
Verkeer en vervoer (straatvegen)	475.000	475.000
Onderhoud Wadi's	27.000	27.000
Storting in voorziening	77.000	62.000
Inkomensregelingen	72.000	66.000
BTW	315.000	297.000
Totaal toe te rekenen	1.136.000	1.103.000
Totale kosten	3.071.000	2.969.000
Opbrengsten	3.071.000	3.081.000
Dekkingspercentage	100%	104%

3.7.5 Woonlastenontwikkeling

De hoogte van de gemeentelijke woonlasten krijgt regelmatig aandacht in de media. Onder woonlasten verstaan we: onroerendezaakbelastingen, afvalstoffen- en rioolheffing. Het zijn belastingen en tarieven waarmee ieder huishouden in een gemeente jaarlijks te maken krijgt.

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (COELO) publiceert jaarlijks de Atlas van lokale lasten. Men vergelijkt daarin per gemeente de woonlasten van een woning met een voor die gemeente gemiddelde waarde. De tariefsaanpassingen voor de OZB, afval- en rioolheffing leiden voor een gemiddeld gezin (met eigen woning) tot de volgende woonlastenontwikkeling voor 2022:

Woonlastenontwikkeling	2020	2021	2022
OZB Eigenaar	269,15	303,02	367,88
Afvalstoffenheffing (meerpersoons)	226,50	298,98	298,39
Rioolheffing	194,40	194,88	197,76
TOTAAL	690,05	796,88	864,03

In onderstaand overzicht wordt de ontwikkeling van de woonlasten 2022 ten opzichte van 2021 van alle Twentse gemeenten weergegeven:

bruto woonlasten

stijging in % tov 2021

	éénpersoonshuishouden		meerpersoonshuishouden		1-pers	meerpers
	2021	2022	2021	2022		
Almelo	845	943	886	986	11,6%	11,2%
Borne	820	884	845	914	7,8%	8,1%
Dinkelland	773	879	797	908	13,7%	13,9%
Enschede	818	927	852	962	13,3%	12,9%
Haaksbergen	908	973	956	1021	7,1%	6,7%
Hellendoorn	876	902	938	902	3,0%	-3,8%
Hengelo	755	860	795	901	13,9%	13,4%
Hof van Twente*	808		840		-100,0%	-100,0%
Losser	880	960	898	990	9,1%	10,3%
Oldenzaal	761	828	797	864	8,9%	8,4%
Rijssen-Holten	594	615	636	667	3,6%	4,9%
Tubbergen	695	784	723	813	12,7%	12,4%
Twenterand	785	916	822	957	16,7%	16,4%
Wierden	798	863	825	892	8,1%	8,1%
Overijssel	764	835	796	868	9,3%	9,0%
Nederland	737	826	811	904	12,1%	11,5%

* De gemeente Hof van Twente had op het maken van de Coelo nog geen OZB tarieven berekend. Daarom konden er geen woonlasten berekend worden.

De woonlasten van Oldenzaal behoren tot de laagste in de regio. In onderstaand overzicht is de rangorde op de woonlastenladder van Coelo vermeld. In 2022 had de nummer 1 de laagste woonlasten, nummer 349 de hoogste, in 2021 waren er 370 gemeenten.

rangorde		
	2021	2022
Almelo	269	260
Borne	207	174
Dinkelland	143	140
Enschede	217	236
Haaksbergen	330	290
Hellendoorn	319	161
Hengelo	137	159
Hof van Twente	203	-
Losser	282	268
Oldenzaal	141	112
Rijssen-Holten	7	1
Tubbergen	47	56
Twenterand	174	230
Wierden	178	150
	nummer 1 laagste woonlasten, nummer 370 de hoogste	nummer 1 laagste woonlasten, nummer 349 de hoogste

3.7.1 Kwijtscheldingsmogelijkheden

De gemeente moet bij het vaststellen van kwijtschelding landelijke regels toepassen. Binnen deze mogelijkheden zijn de volgende eigen beleidskeuzes gemaakt:

- Voor de riool- en voor de afvalstoffenheffing (vast bedrag en deel variabel bedrag) is kwijtschelding mogelijk, waardoor minima geen woonlasten betalen;
- Voor extra containers wordt geen kwijtschelding afvalstoffenheffing verleend en ook geen kwijtschelding rioolheffing eigenaar;
- Bij de normkosten van bestaan wordt uitgegaan van 100% van de bijstandsnorm;
- Ondernemers voor de privébelastingen zijn gelijkgesteld met particulieren;
- Kosten voor kinderopvang worden in aanmerking genomen als uitgaven bij de berekening van de betalingscapaciteit en;
- Bij de normkosten van bestaan voor AOW'ers wordt uitgegaan van 100% van de netto AOW-norm.

In 2022 is voor € 247.690 aan kwijtschelding van gemeentelijke belastingen in het kader van het minima-beleid verleend.

Hierbij gaat het om:

- Afvalstoffenheffing € 181.825
- Rioolheffing € 65.865

De gedeerde inkomsten voor de riool- en afvalstoffenheffing worden gecompenseerd via een verhoging van het tarief van de betreffende heffing.

3.8 Handhaving

3.8.1 Missie

Volgens het VTH-beleid Twente is de missie een veilige, gezonde en duurzame leefomgeving. Om dat te bewerkstelligen, werken we intensief samen met tal van partijen. De visie is om te werken aan een optimale bescherming en duurzame benutting van de fysieke leefomgeving: veilig wonen, werken en leven. Voor de overige VTH-taken sluiten wij ons daarbij aan.

3.8.2 Wabo en Bijzondere wetten

Voor 2022 is een uitvoeringsprogramma opgesteld en vastgesteld waarin op programmatische wijze toezicht, handhaving en vergunningverlening voor WABO-taken, APV, bijzondere wetten, inclusief Drank- en Horecawet wordt beschreven. Voor een goede uitvoeringscyclus van vergunningverlening en toezicht en handhaving is het noodzakelijk om de planning van alle vergunningverlening-, toezicht- en handhavingstaken onder te brengen in één integraal uitvoeringsprogramma. In het Uitvoeringsprogramma VTH 2022 stond waaraan de beschikbare capaciteit zal worden besteed. Het handhavingsbeleid Fysieke Leefomgeving, het Preventie- en Handhavingsplan Alcohol en de APV 2020 zijn ook doorvertaald in het Uitvoeringsprogramma VTH 2022. Er is een inhoudelijke verbetering uitgevoerd m.b.t. het Uitvoeringsprogramma VTH 2022. In tegenstelling tot eerdere jaren is het VTH-plan niet voorgelegd aan het politiek forum. De algemene doelstelling VTH is het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht op de naleving en het handhaven van regels om bij te dragen aan het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit, en het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke functies. Dit sluit ook goed aan bij zowel de Structuurvisie als het Coalitieprogramma 2018-2022.

De behaalde resultaten zullen verder worden uitgewerkt in het jaarverslag VTH 2022 wat wordt vastgesteld door het college van burgemeester en wethouders voor 1 april 2023.

3.8.3 Handhaven Leerplicht/RMC

De gemeente Oldenzaal streeft naar een integrale vormgeving van het jeugdbeleid, waarvan de leerplicht/RMC-functie een onderdeel is. Centraal in de visie en de zorgtaak leerplicht/RMC van de gemeente Oldenzaal staat, dat door vroegtijdig signaleren en ingrijpen bij schoolverzuim, schooluitval of zorgmeldingen, grote(re) en zwaardere problemen te verminderen en voorkomen zijn. Door interprofessioneel samen te werken met het onderwijs en (voorliggende) samenwerkingspartners wordt er zoveel mogelijk ingezet op preventie. Dit op zowel het primair, voortgezet en MBO onderwijs. Gezamenlijk wordt gestuurd op schoolaanwezigheid, het analyseren van de beschikbare data rondom de schoollocatie en het inzetten van (individuele en collectieve) passende interventies. In Oldenzaal wordt het toezicht op de naleving van de leerplicht uitgevoerd door twee leerplichtambtenaren. Voor deze uitvoering is een instructie vastgesteld. Elk schooljaar wordt een jaarverslag leerplicht/RMC opgesteld.

3.8.4 Handhaven Kinderopvang

Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en handhaving op de kwaliteit van de kinderopvang. Jaarlijks legt de gemeente op basis van de Wet Kinderopvang verplicht verantwoording af over de uitvoering van haar taken aan de gemeenteraad en de Inspectie van het Onderwijs (Ivho) middels het Jaarverslag Toezichtinformatie Kinderopvang Oldenzaal. De gemeente Oldenzaal heeft al jaren de A-status van de Ivho. Vanaf 1 januari 2023 treedt een nieuw interbestuurlijk toezichtkader in werking. Met de inwerkingtreding van dit nieuwe kader worden geen statussen meer afgegeven aan gemeenten maar is het de bedoeling door middel van de zogenoemde lerende dialoog het gesprek te voeren tussen de Inspectie en de gemeente over de doelen van de gemeentelijke taken en de kwaliteitscyclus om deze goed uit te voeren.

Sinds 1 januari 2018 is de Wet Innovatie en Kwaliteit in de Kinderopvang (IKK) van kracht. Deze herijking van de kwaliteitseisen in de kinderopvang heeft gevolgen voor de handhaving kinderopvang. Zo wordt het

toezicht intensiever op onder andere het pedagogisch beleid en de veiligheid en is er sprake van verplichte inschrijving in het Personenregister Kinderopvang (PRK). De herijking werkt door tot 2023. Kinderopvanglocaties dienen vanaf 2019 een pedagogisch beleidsmedewerker en pedagogisch coach in te zetten. En met ingang van 1 januari 2022 dienen locaties waar Voor en vroegschoolse educatie (VVE) wordt aangeboden een pedagogisch beleidsmedewerker VVE in te zetten. Met ingang van 1 januari 2023 dienen alle pedagogisch medewerkers te beschikken over een certificaat/diploma dat aantoont dat ze beschikken over een mondelinge taalvaardigheid op 3F of B2 niveau. Omdat de regelgeving met regelmaat verandert, zijn op 29 april 2021 de nieuwe Beleidsregels Handhaving Wet Kinderopvang Oldenzaal vastgesteld.

Samen met de 14 Twentse gemeenten is het "Handhavingsbeleid Kinderopvang Regio Twente" ontwikkeld. De GGD Twente is aangewezen als toezichthouder. De gemeentelijke uitvoering van de handhaving Kinderopvang is uitbesteed aan de gemeente Hengelo. De Wet kinderopvang en de Algemene wet bestuursrecht voorzien in ruime mate in het opleggen van sancties, zoals een aanwijzing, een verbod tot (verdere) exploitatie, opleggen van een dwangsom of bestuurlijke boete en toepassing van het strafrecht. Op basis van regionale afspraken werkt de toezichthouder kinderopvang in Twente sinds 1 januari 2019 echter met het herstelaanbod, ter vervanging van de werkwijze overleg & overreding. Dit betreft een aanbod van de toezichthouder aan de houder/gastouder om de binnen de tijd van het opstellen van een concept inspectierapport een geconstateerde overtreding te herstellen. Hierdoor kan in sommige gevallen handhaving worden voorkomen. Een voordeel van deze methode is dat de kwaliteit van de kinderopvang hiermee wordt bevorderd. Omdat de ervaringen van herstelaanbod bij houders positief waren is er op regionaal niveau besloten om met ingang van 1 januari 2021 ook herstelaanbod toe te passen bij de gastouderopvang. Vanaf 1 januari 2022 is met de GGD een addendum op de overeenkomst kortgesloten. Hierin is afgesproken dat de GGD jaarlijks het toezicht op de gastouderopvang intensiveert door 20% boven het wettelijke percentage te inspecteren. Hierdoor komt het percentage geïnspecteerde gastouders op 24% uit.

3.8.5 Handhaven Sociale zekerheid

Handhaving dan wel fraudebestrijding vindt plaats via diverse instrumenten zoals bestandsvergelijking, schriftelijke controles, periodieke verklaringen, signaal- en themaonderzoeken. In het afgelopen jaar hebben geen themaonderzoeken plaatsgevonden, dit is nog een gevolg van corona. De gemeente Oldenzaal heeft op het terrein van handhaving een convenant gesloten met Sociale Recherche Twente (SRT.) Daarnaast nemen wij deel aan een landelijk dekkend netwerk van interventieteams vooral gericht op de aanpak van zwart werk, illegale arbeid en fiscale en sociale zekerheidsfraude. Dit doen wij via het Regionaal Coördinatiepunt Fraudebestrijding (RCF). De gemeente Oldenzaal is in 2022 aangesloten bij het integraal knooppunt zorgfraude (IKZ). De SRT voert het toezicht op rechtmatigheid uit voor jeugd en Wmo. Toezicht op kwaliteit is belegd bij het OZJT. Voor jeugd heeft de inspectie hierin ook een verantwoordelijkheid.

3.9 Sociaal domein

3.9.1 Inleiding

In programma 5 Maatschappelijke ondersteuning is een toelichting gegeven op de beheersproducten binnen het sociaal domein. De rijksbijdragen, die vanaf 2015 onderdeel uitmaken van het Gemeentefonds, maken echter onderdeel uit van het programma FAD. In deze paragraaf wordt het totaalbeeld geschetst van het sociaal domein en worden de verschillen t.o.v. de werkelijkheid 2021 en begroot 2022 toegelicht. Deze verschillen zijn gebaseerd op de Najaarsnota 2022.

Het is de laatste keer dat de financiën van het sociaal domein in de jaarrekening in de vorm van een aparte paragraaf is gepresenteerd. Vanaf 2023 is het binnen het Gemeentefonds namelijk niet meer mogelijk de 'fictieve bijdrage' voor de verschillende onderdelen afzonderlijk zichtbaar te maken.

3.9.2 Financieel overzicht Sociaal Domein

UITGAVEN	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022
BUIG	7.935.000	7.677.000	7.557.000
Jeugd	8.802.000	9.838.000	9.800.000
Participatie Reintegratie	866.000	988.000	785.000
Participatie WSW	6.795.000	7.930.000	7.212.000
SD Breed	5.031.000	5.362.000	5.063.000
WMO HO	3.610.000	3.945.000	3.713.000
WMO nieuw	3.951.000	4.768.000	4.174.000
WMO nieuw Wtcg en CER	535.000	472.000	462.000
WMO rolstoelen, woonvoorz., taxi	1.163.000	1.382.000	1.492.000
Apparaatslasten	1.708.000	1.778.000	1.778.000
Eindtotaal	40.396.000	44.140.000	42.036.000

INKOMSTEN	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022
Rijksbijdrage BUIG	-8.654.000	-8.746.000	-8.179.000
Rijksbijdrage Jeugdnieuw	-8.389.000	-10.349.000	-10.349.000
Rijksbijdrage Reintegratie	-1.107.000	-1.022.000	-1.022.000
Rijksbijdrage WSW	-6.284.000	-6.219.000	-6.219.000
Rijksbijdrage HO	-3.718.000	-4.153.000	-4.153.000
Rijksbijdrage WMOnieuw	-5.660.000	-6.006.000	-6.006.000
	-33.812.000	-36.495.000	-35.928.000

SALDO	6.584.000	7.645.000	6.108.000
--------------	------------------	------------------	------------------

3.9.3 Toelichting lasten en baten ten opzichte van de begroting

LASTEN SOCIAAL DOMEIN	Werkelijk 2021	Begroot 2022	Werkelijk 2022
BUIG	7.935.000	7.677.000	7.557.000
BUIG rijksbijdrage	-8.654.000	-8.746.000	-8.179.000
Saldo BUIG	-719.000	-1.069.000	-622.000
Jeugd	8.802.000	9.838.000	9.800.000
Jeugd apparaatslasten	974.000	1.013.000	1.013.000
Jeugd rijksbijdrage	-8.389.000	-10.349.000	-10.349.000
Saldo Jeugd	1.387.000	502.000	464.000
Participatie re-integratie	866.000	988.000	785.000
Participatie re-integratie rijksbijdrage	-1.107.000	-1.022.000	-1.022.000
Saldo re-integratie	-241.000	-34.000	-237.000
Participatie WSW	6.795.000	7.930.000	7.212.000
Participatie WSW rijksbijdrage	-6.284.000	-6.219.000	-6.219.000
Saldo WSW	511.000	1.711.000	993.000
WMO HO	3.610.000	3.945.000	3.713.000
WMO HO apparaatslasten	257.000	268.000	268.000
WMO HH rijksbijdrage	-3.718.000	-4.153.000	-4.153.000
Saldo WMO HO	149.000	60.000	-172.000
WMO nieuw	3.951.000	4.768.000	4.174.000
WMO nieuw Wtgc en CER	535.000	472.000	462.000
WMO nieuw apparaatslasten	477.000	497.000	497.000
WMO nieuw rijksbijdrage	-5.660.000	-6.006.000	-6.006.000
Saldo WMO nieuw	-697.000	-269.000	-873.000
Saldo	390.000	901.000	-447.000

Het saldo betreft het verschil tussen uitgaven Sociaal Domein en de daarmee samenhangende fictieve inkomsten binnen het gemeentefonds.

BUIG

De bijstandsuitgaven 2022, gecorrigeerd voor de loon en prijsindex, zijn met zo'n 7% gedaald ten opzichte van 2021. Het aantal personen met een uitkering is in 2022 lager dan in 2021. Dat geldt zowel voor de Participatiewet (daling van gemiddeld 456 naar gemiddeld 424 uitkeringen) als de Inkomensvoorziening voor oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW – daling van 29 naar 23).

Daarnaast heeft de beweging van periodieke uitkering naar loonkostensubsidie zich verder doorgezet. De verwachte stijging in aantallen uitkeringen als gevolg van de instroom van statushouders is in de jaarcijfers 2022 (nog) niet zichtbaar. De verwachte tendens dat de inwoners die instromen in de bijstand als gevolg van complexe multiproblematiek langer in de uitkering blijven, laat zich ook (nog) niet zien in de jaarcijfers.

Omdat de rijksbijdrage meebeweegt met de (landelijke) uitgaven is per saldo het voordeel ten opzichte van de jaarcijfers 2021 iets afgenomen. In de najaarsnota 2022 zijn de uitgaven wel geactualiseerd maar de rijksbijdrage niet, dit zorgt voor een nadeel van ruim 400.000.

Participatie Re-integratie

Door de diverse alternatieve steunmaatregelen van het Rijk als gevolg van Corona is het beroep op dit budget beperkt gebleven. Daarnaast heeft het accent, door de intensieve werkzaamheden rondom (de huisvesting) van statushouders en Oekraïners, wat minder gelegen op de reguliere re-integratietaken. Samen met de beperkende corona-maatregelen van begin 2022 zijn hierdoor in 2022 de uitgaven lager dan begroot en tevens lager dan de ontvangen rijksbijdrage.

WSW

Ten opzichte van 2021 is er een nadeel ontstaan, doordat zich in 2022 geen incidentele meevallers hebben voorgedaan. Daarentegen is er ten opzichte van de begroting 2022 een voordeel zichtbaar. Dit heeft te maken met de opwaartse aanpassingen van het rijksbudget participatie.

De bijdrage aan de stichting werkprojecten Oldenzaal, waar de Oldenzaalse WSW'ers in dienst zijn, is vergelijkbaar met 2021. Het financiële voordeel van de afname/uitstroom van WSW'ers is ongeveer gelijk aan de cao-stijging binnen de WSW. Ook de detacheringsinkomsten zijn ongeveer gelijk gebleven.

Jeugd

De totale uitgaven voor jeugd, inclusief salarissen, blijven binnen het begrote bedrag van 2022. Wel zijn de uitgaven t.o.v. 2021 fors gestegen (€ 998.000), doordat echter de rijksbijdrage voor jeugdhulp nog sterker is gestegen (ruim 1,9 miljoen) is het werkelijke tekort met ruim € 900.000 verlaagd.

De stijgende uitgaven zijn name het gevolg van de flink gestegen prijzen in 2022. Dit terwijl het totaal aantal cliënten afvlakt, al verschilt dit per onderdeel. De rijksbijdragen zijn gestegen na tussenkomst van een arbitragecommissie, die oordeelde dat de gemeenten structureel te weinig jeugdgeden ontvingen van het rijk.

Gezien het volume van de uitgaven is de afwijking ten opzichte van de begroting bijzonder klein. De verschillen zitten vooral in de verschuivingen tussen de afgegeven ondersteuningsbehoeften. Zo zien we bij ondersteuningsbehoefte 3 individueel het aantal cliënten en het gemiddelde bedrag per cliënt (gecorrigeerd voor prijsontwikkeling) oplopen en bij ondersteuningsbehoefte 4 juist de omgekeerde beweging. Dit wijst op een positieve ontwikkeling, er wordt minder zware zorg ingezet en de trajecten die afgegeven worden zijn korter. De gewenste verschuiving van individuele naar groepsgerichte ondersteuning zien we (nog) niet terug in de jaarcijfers.

We hebben minder gebruik gemaakt van de maatwerk Weinig voorkomende hoog specialistische (WVHS) jeugdzorg, wat onder andere 24-uurszorg en crisisbedden betreft. Hierdoor is een voordeel ontstaan van €138.000. Daarentegen zijn de kosten voor wonen en verblijf toegenomen. Dit komt doordat er een verschuiving plaatsvindt naar duurdere woonvoorzieningen. De lijn bij uithuisplaatsingen betreft eerst pleegzorg, daarna een gezinshuis en als het echt niet anders kan een 24-uursvoorziening. De reden hiervan is om zo dicht mogelijk bij een gezinssituatie te blijven. Er is echter een ernstig tekort aan pleeggezinnen en gezinshuisopvang. Daardoor zijn we gedwongen om soms duurdere woonvoorzieningen in te zetten.

WMO

Het grootste deel van het voordeel op de uitgaven is veroorzaakt door lagere lasten Huishoudelijke Ondersteuning ten opzichte van de begroting 2022 (circa 200K). Als we dit corrigeren met de gestegen tarieven zijn de werkelijke uitgaven ten opzichte van 2021 gelijk gebleven. De clientenaantallen zijn redelijk stabiel gebleven. Dit laatste houdt naar alle waarschijnlijkheid verband met de wachtlijsten bij de gemeente voor de Wmo. De verwachting dat de cliëntaantallen stijgen wanneer er wordt ingelopen op de wacht-

lijsten is (nog) niet zichtbaar in de cijfers over 2022. Verder levert algemene voorziening voor wassen en strijken, die in het laatste kwartaal 2022 volledig is geïmplementeerd, de eerste financiële voordelen op. Daar staat tegenover dat de WMO individuele ondersteuning duurder uitvallen. In de groepsgerichte ondersteuningsbehoeften is in de lichtere zorg (OB1 – voornamelijk ouderen) een stijging in clientenaantallen zichtbaar en een financieel nadeel, terwijl de zwaardere zorg (OB2) een daling in clientenaantallen en een financieel voordeel kent. Hier is een verband zichtbaar met het project Anders Indiceren, waardoor mensen tijdiger in zorg komen. Daarnaast dragen vergrijzing en het aantrekken van de clientenaantallen bij groepsactiviteiten na corona bij aan de stijging bij OB1.

Ook wonen en verblijf WMO valt duurder uit dan begroot. De clientenaantallen voor deze voorzieningen schommelen. De verwachting dat in lijn met de regionale trend uitgaven voor de zgn. 'dakjes' verder oplopen, met name jongeren die nog niet zelfstandig kunnen wonen, is (nog) niet zichtbaar in de cijfers over 2022.

Kijken we naar (relatief) dure voorzieningen, dan zien we dat de woonvoorzieningen negatiever uitvallen dan begroot. Deze uitgaven kunnen flink fluctueren door kleine aantallen dure voorzieningen. Ook dit beeld is herkenbaar in andere Twentse gemeenten. Ten aanzien van vervoersvoorzieningen zien we forse uitgaven voor relatief dure, eenmalige voorzieningen als een elektrische rolstoel en kosten voor een aangepaste bus.

Het voordeel aan de batenkant komt vrijwel volledig door de bijdrage (teruggave) beschermd wonen van €636.000,-. Dit zijn middelen die niet besteed zijn en afkomstig van de (centrum)gemeente Enschede. De teruggave van niet bestede middelen beschermd wonen houdt, evenals voorgaande jaren, verband met de regionale wachtlijst en het niet snel genoeg van de grond komen van voorzieningen door diverse oorzaken.

Inhoudelijk zien we dat de trend van jaarlijks oplopende aantallen als gevolg van het aantrekkelijke abonnementstarief en de vergrijzing afvlakt.

Sociaal domein breed

Sociaal domein breed bevat een breed scala aan uitgaven in de preventieve voorliggende sfeer. Denk aan onderwijsachterstandenbeleid, gezondheidsbeleid en cultuur en sport. Er zijn diverse verschuivingen tussen de budgetten maar de belangrijkste oorzaak voor onderschrijding zijn de ontbrekende uitgaven voor de zgn. pilot verbinding Sport, Onderwijs en Cultuur. Dit budget is in 2019 voor een periode van 4 jaar beschikbaar gesteld vanuit de algemene reserve ten behoeve van preventieve jeugdhulp. De om dit te realiseren benodigde samenwerking tussen gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal vergt meer tijd dan verwacht, waardoor de begrote kosten achterblijven. Hierdoor komen de uitgaven per saldo uit op het niveau van 2021.

Afsluitende conclusie

Als we 2021 en 2022 in ogenschouw nemen kunnen we (voorzichtig) de volgende conclusies trekken:

- de tendens van afvlakkende groei van het aantal cliënten voor wat betreft de Jeugd en WMO lijkt zich door te zetten;
- tussen de verschillende vormen van ondersteuning zien we flinke verschuivingen;
- wisselvallige uitgaven binnen met name jeugd, zoals de beschikbaarheidsvoorzieningen WVHS, Landelijk transitie arrangement (LTA), jeugdzorgplus beperken de beheersbaarheid van de uitgaven.

Jaarrekening

4. Jaarrekening

4.1 Balans

ACTIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2022	31-12-2021
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	678	447
- Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	577	402
- Bijdragen aan activa in eigendom van derden	101	45
Materiële vaste activa	85.135	86.081
- Investerings met economisch nut (EN)	50.757	53.473
- Investerings met EN, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	27.301	26.594
- Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	7.077	6.014
Financiële vaste activa	5.194	5.580
- Kapitaalverstrekkingen aan:		
- deelnemingen	769	769
- gemeenschappelijke regelingen	49	49
- Leningen aan:		
- deelnemingen	0	0
- Overige langlopende leningen	4.376	4.762
Totaal vaste activa	91.007	92.108
Vlottende activa		
Voorraden	-525	4.205
- Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-525	4.205
Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar	15.769	12.309
- Vorderingen op openbare lichamen	10.269	8.426
- Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.188	1.640
- RC-verhoudingen met niet-financiële instellingen	1.409	1.214
- Overige vorderingen	1.903	1.029
Liquide middelen	6	7
- Kassaldi	6	1
- Banksaldi	0	6
Overlopende activa	4.730	4.435
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel uitgesplitst naar de nog te ontvangen bedragen van:		
- Het Rijk	0	0
- Overige Nederlandse overheidslichamen	0	0
- Overige nog te ontvangen bedragen, en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	4.730	4.435
Totaal vlottende activa	19.980	20.956
TOTAAL ACTIVA	110.987	113.064

PASSIVA (bedragen x € 1.000)	31-12-2022		31-12-2021	
Vaste passiva				
Eigen vermogen		51.626		45.972
- Algemene reserve	14.168		6.935	
- Bestemmingsreserves	28.955		30.739	
- Gerealiseerd resultaat	8.503		8.298	
Voorzieningen		7.992		7.044
- Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	3.626		4.182	
- Voorzieningen ter egalisering van kosten	1.771		1.676	
- Voorzieningen voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.595		1.186	
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer		27.020		33.456
- Onderhandse leningen van: binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.020		33.456	
Totaal vaste passiva		86.638		86.473
Vlottende passiva				
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar		10.761		14.493
- Overige kasgeldleningen	0		5.000	
- Banksaldi	733		550	
- Overige schulden	10.028		8.943	
Overlopende passiva		13.587		12.099
- Vooruit ontvangen bedragen	108		121	
- Nog te betalen bedragen	2.435		2.433	
- Obligorekening	25		25	
- Waarborgsommen	95		98	
- De van de Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotbedragen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren uitgesplitst naar de ontvangen bedragen van:				
- Het Rijk	9.210		7.845	
- Overige Nederlandse overheidslichamen	1.714		1.577	
Totaal vlottende passiva		24.349		26.591
TOTAAL PASSIVA		110.987		113.064
Gewaarborgde geldleningen		144.783		147.284
Garantstellingen		572		654

4.1.1 Vergelijking begroting- en rekeningsaldi op programmaniveau

Programma	Primitieve begroting			Begroting na wijziging			Jaarrekening		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
1. Dienstverlening en veiligheid	5.637	501	-5.136	5.736	579	-5.157	7.487	2.645	-4.842
2. Woon- en leef- omgeving	13.797	8.961	-4.836	13.577	9.005	-4.572	14.625	9.386	-5.239
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	6.118	2.412	-3.706	16.400	12.089	-4.311	16.490	12.363	-4.127
4. Cultuur, sport en ontspanning	6.423	1.270	-5.153	6.718	1.409	-5.309	6.688	1.503	-5.185
5. Maatschappelijke ondersteuning	53.815	12.358	-41.457	58.627	14.808	-43.819	55.967	13.372	-42.595
Subtotaal programma's	85.790	25.502	-60.288	101.058	37.890	-63.168	101.257	39.269	-61.988
Algemene dekkingsmiddelen:									
Lokale heffingen	399	8.889	8.490	399	8.939	8.540	466	9.018	8.552
Algemene uitkeringen	0	59.486	59.486	0	66.883	66.883	0	67.559	67.559
Dividend	3	1.400	1.397	3	1.400	1.397	3	1.428	1.425
Saldo Financieringsfunctie	308	613	305	260	565	305	298	563	265
Overige algemene dekkingsmiddelen	391	680	289	1.579	819	-760	750	623	-127
Subtotaal algemene dekkingsmiddelen:	1.101	71.068	69.967	2.241	78.606	76.365	1.517	79.191	77.674
Gerealiseerde kosten Overhead	10.114	52	-10.062	10.493	52	-10.441	12.114	2.174	-9.940
Vennootschapsbelasting	27	0	-27	27	0	-27	89	0	-89
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	97.032	96.622	-410	113.819	116.548	2.729	114.977	120.634	5.657
Toevoeging/onttrekking aan reserves:									
Programma 1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Programma 2	3	259	256	256	378	122	256	1.200	944
Programma 3	16	223	207	98	888	790	7151	8.437	1.286
Programma 4	0	96	96	64	428	364	62	322	260
Programma 5	38	464	426	922	1547	625	756	1.045	289
Financiële algemene dekkingsmiddelen	0	55	55	583	540	-43	784	851	67
Subtotaal mutaties reserves	57	1.097	1.040	1.923	3.781	1.858	9.009	11.855	2.846
Gerealiseerd resultaat	97.089	97.719	630	115.742	120.329	4.587	123.986	132.489	8.503

4.2 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022

4.2.1 Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Begrotingsoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens het toetsingskader van het Platform Rechtmatigheid provincies en gemeenten zijn er echter situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uiteengezette beleid zijn gebleven, zoals compensatie van hogere kosten door direct gerelateerde hogere opbrengsten en kostenoverschrijdingen bij opneinderegelingen.

In het volgende overzicht zijn de afwijkingen van de programma's opgenomen (overschrijding van de lasten) met daarbij de verklaring in hoeverre de afwijking past binnen het door de raad geformuleerde beleid. Voor een nadere uiteenzetting van de verschillen wordt verwezen naar de toelichting op het overzicht van lasten en baten. De raad autoriseert deze kostenoverschrijdingen met het vaststellen van de jaarrekening.

Bedragen * € 1.000)

Programma	Begrotingsafwijking			Verklaring	Conclusie
	Begroot	Realisatie	Verschil		
1. Dienstverlening en veiligheid	5.736	7.487	-1.751	De overschrijding op de lasten wordt met name veroorzaakt door de opvang van Oekraïners. Hier staat ook een bijdrage tegenover van het Rijk. Per saldo is hier € 382.000 van overgehouden.	Extra lasten worden gecompenseerd door extra rijksinkomsten
2. Bereikbaarheid en Openbare Ruimte	13.577	14.625	-1.048	Naar aanleiding van een opmerking in de Managementletter 2022 is de reserve afvalstoffenheffing omgevormd naar een voorziening. De reserve is op functie "980 mutaties in de reserves" vrijgevallen terwijl de voorziening is gevormd op dit programma. Hierdoor is een overschrijding ontstaan van € 962.000. Tevens zijn de lasten m.b.t. het project duurzaamheid op dit programma verantwoord (€ 189.000). Hier staat een onttrekking uit de reserve tegenover. Daarnaast zijn de lasten m.b.t. kabels en leidingen overschreden met € 133.000. Hier staan bijdragen van derden tegenover.	Past binnen beleid
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	16.400	16.490	-90	De overschrijding op de lasten wordt met name veroorzaakt door de niet geraamde lasten binnen de grondexploitatie. Dit is het gevolg van het meerjarig karakter van de projecten. De hogere lasten worden gecompenseerd door hogere baten en onttrekkingen uit de reserves.	Past binnen beleid
Financiële algemene dekkingsmiddelen	12.761	13.720	-959	De overschrijding van de lasten wordt met name veroorzaakt door doorbelasting van uren medewerkers naar projecten en investeringen, welke op begrotingsbasis negatief op de lasten is verantwoord en in de realisatie onder baten is verantwoord. Daarnaast zijn meerdere medewerkers gedetacheerd in het kader van het project groot-schalige energietransitie NOT.	Administratieve overschrijding

4.2.2 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT)

De WNT is per 1 januari 2013 in werking getreden. Beloningen van bestuurders en overige topfunctionarissen in de (semi)publieke sector dienen wettelijk genormeerd, respectievelijk gemaximeerd te worden. Dit heeft geresulteerd in de wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). De WNT voorziet in een democratisch gelegitimeerd instrument waarmee normen en verplichtingen kunnen worden opgelegd voor de bezoldiging van bestuurders en andere topfunctionarissen in de publieke en semipublieke sector. De gemeente is verplicht om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum.

Met de inwerkingtreding van de Reparatiwet WNT in november 2014, vallen niet-topfunctionarissen zonder dienstbetrekking, buiten de reikwijdte van de wet.

Het bezoldigingsmaximum bestaat uit 130% van het brutosalaris van een minister, verhoogd met:

- sociale-verzekeringspremies;
- (belaste) onkostenvergoeding;
- beloningen betaalbaar op termijn (voornamelijk het werkgeversdeel van de pensioenreservering).

Voor 2022 geldt een bezoldigingsmaximum voor topfunctionarissen met dienstbetrekking van € 216.000. In 2022 hebben geen bezoldigingen boven deze bezoldigingsnorm plaatsgevonden.

Aandachtspunt

De WNT geeft aan dat de gemeente verplicht is om jaarlijks in het financieel jaarverslag de bezoldiging van iedere topfunctionaris en gewezen topfunctionaris op persoonsnaam op te nemen, ongeacht een eventuele overschrijding van het bezoldigingsmaximum. Dit houdt in dat de griffier en de (interim) gemeentesecretaris van gemeente Oldenzaal opgenomen moeten worden in het financieel jaarverslag 2022 betreft dit de volgende personen:

Gegevens 2022		
Bedragen x € 1	J.H. Dijkstra	J.H. Brokers
Functiegegevens	Directeur- gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	1-1 t/m 30-9	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 83.638	€ 99.623
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 15.193	€ 17.686
Subtotaal	€ 98.831	€ 117.309
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 160.964	€ 216.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 98.831	€ 117.309
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021		
Bedragen x € 1	J.H. Dijkstra	J.H. Brokers
Functiegegevens	Directeur- gemeentesecretaris	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	1-1 t/m 31-12	1-1 t/m 31-12
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,0	1,0
Dienstbetrekking?	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 109.371	€ 104.830
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 20.374	€ 17.795
Subtotaal	€ 129.745	€ 122.625

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 209.000	€ 209.000
Bezoldiging	€ 129.745	€ 122.625

Bedragen x € 1	W. Goedmakers	
Functiegegevens	Interim gemeente-secretaris	
Kalenderjaar	2022	2021
Periode functievervulling in het kalenderjaar (aanvang-einde)	24-10 t/m 31-12	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	3	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	222	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 206	€ 199
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 28.600	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 45.732	n.v.t.
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja	n.v.t.
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 29.970	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 29.970	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 29.970	n.v.t.
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

4.3 Toelichtingen

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

4.3.1 Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 28 juni 2018 de uitgangspunten van het financiële beleid, evenals de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

4.3.2 Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De waardering van de activa en passiva en de bepaling van het resultaat vindt plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij het desbetreffende balanshoofd anders is vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarden.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling. De continuïteit van gemeenten is op grond van artikel 12 van de financiële-verhoudingswet verankerd. Om die reden is de continuïteit van gemeente Oldenzaal in voldoende mate gewaarborgd. Tevens zijn in de begroting 2023 of andere besluiten geen stellige voornemens om majeure aanpassingen te doen in beleid, taken, activiteiten of locaties die mogelijk materiele effecten hebben op vermogen of resultaat.

Er worden zoveel mogelijk dezelfde grondslagen gebruikt als voorgaand boekjaar, het zogenaamde stelselmatigheidsbeginsel.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Baten en winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun

oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Dividendopbrengsten van deelnemingen worden als bate genomen op het moment waarop besloten wordt om het dividend beschikbaar te stellen.

Volgens een stellige uitspraak van de commissie BBV moet de algemene uitkering worden opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling, die doorgaand is opgenomen in de septembercirculaire van het boekjaar. Wij hanteren de decembercirculaire voor het bepalen van de algemene uitkering, bijgesteld met de aanpassingen vanuit Pauw. Hierdoor sluiten we aan met de daadwerkelijke ontvangsten vanuit het ministerie en hanteren we de meest actuele informatie.

Eigen bijdrage op grond van de WMO: Een aanvrager van een voorziening op grond van de WLZ en de WMO (zoals hulp in de huishouding, begeleiding, hulp- en vervoersmiddelen of beschermd wonen) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de WMO geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

De gemeente hanteert een voorzichtig actief grondbeleid waarbij situationeel wordt ingezet op andere vormen van grondbeleid. Voor de herzieningen hanteerde de gemeente de volgende uitgangspunten conform de nota Grondbeleid 2020:

- De rekenrente bedroeg 0,84%. Deze stelde de gemeente vast op basis van BBV richtlijnen.
- De gemeente hanteert geen kostprijsstijging en geen opbrengststijging.
- Projectspecifieke risico's nam de gemeente binnen de grondexploitatie aan de kostenkant op in de raming. Algemene risico's dekte de gemeente af in de algemene reserve grondexploitatie.
- De eindwaarde berekent de gemeente op nominale waarde.

Soms heeft een project (bij de start of tijdens de loop van het project) geen sluitende grondexploitatie. Dan dekt de gemeente het tekort direct af uit de algemene reserve grondexploitatie ten gunste van de boekwaarde. Voor (deel)gebieden binnen het Masterplan Oldenzaal Centraal geldt dezelfde handelswijze. Alleen verrekent de gemeente de resultaten met de speciale bestemmingsreserve Oldenzaal Centraal.

Soms sluit de gemeente een grondexploitatie af met een positief resultaat. Dit resultaat brengt de gemeente dan naar de algemene reserve grondexploitatie. Ditzelfde geldt voor tussentijdse winstnemingen. Voor (tussentijdse) winstneming geldt de 'percentage of completion' methode (POC). De gemeente neemt naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst:

- wanneer de gemeente kosten maakte;
- en opbrengsten realiseerde;
- en voldoende geld in de grondexploitatie resteert voor het afdekken van risico's in het project.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume worden sommige personele lasten echter toegerekend aan de periode waarin uitbetaling plaatsvindt; daarbij moet worden gedacht aan componenten zoals overlopende vakantiegeld- en verlofaanspraken en dergelijke. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen. De referentieperiode is dezelfde als die van de meerjarenraming, te weten vier jaar.

Gemeenten kennen in het kader van de btw een zogenoemd mengpercentage. Gemeenten passen met betrekking tot algemene kosten die niet rechtstreeks zijn toe te rekenen aan compensabele overheidsactiviteiten of aftrekbare btw-ondernemersactiviteiten een zogenoemd mengpercentage toe. Het voor 2022 gehanteerde btw-mengpercentage bedraagt 3,43%.

Voor de gemeente Oldenzaal komen in de aangifte vennootschapsbelasting de volgende activiteiten tot uitdrukking als belastingplichtige activiteiten:

- de grondexploitaties;
- reclame c.q.abri's;
- markt;
- kermis;
- straat parkeren,

waarbij zij zich als fiscale onderneming opstelt. Over de fiscale winst betaalt de gemeente belasting. Het leveren van bouwgrond is Vennootschapsbelastingplichtig.

Nieuwe grondexploitatiecomplexen brengt de gemeente fiscaal in met een taxatie van de marktconforme waarde. Landelijk bestaat er discussie of dat de meest geëigende manier is. In de algemene risicoreserve neemt de gemeente dit risico mee.

Doordat voor de activiteiten markt, kermis en straat parkeren de overheidstakenvrijstelling kan worden toegepast, leiden vooralsnog alleen de activiteiten grondexploitaties en reclame c.q.abri's tot heffing van vennootschapsbelasting. De inventarisatie en de aangifte vennootschapsbelasting zijn gebaseerd op de administratie van de gemeente die is opgesteld conform de BBV-regels.

4.3.3 Balans

Actualiseren van de beleidsnotities

De huidige beleidsnotitie afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen en de nota reserves en voorzieningen dateren uit 2008 en zijn begin 2020 geactualiseerd naar de huidige wet- en regelgeving

Aanpassingen notitie afschrijvingsbeleid en waarderingsgrondslagen:

- De afschrijvingstermijnen zijn zorgvuldig langsgelopen en geactualiseerd. Hiermee is onder andere gehoor gegeven aan de opmerkingen van de accountant. In enkele gevallen is de inschatting van de feitelijke gebruiksduur aangepast (het belangrijkste voorbeeld hierin is het afschrijvingstermijn van de ondergrond van kunstgras dat van 40 naar 30 jaar wordt bijgesteld).
- De afschrijvingstermijnen in de afschrijvingstabel zijn éénduidiger geworden. De termijnen komen meer op één lijn te liggen waardoor het beter als kader kan dienen.
- Ter vermindering van jarenlange administratieve handelingen voor vele kleine investeringen wordt de activeringsgrens verhoogd van € 5.000 naar € 20.000.

Aanpassingen nota reserves en voorzieningen:

- De huidige norm voor de ondergrens van de algemene reserve staat nu nog op 6,6% van de begrotingsomvang (o.b.v. 2020 is dat € 6,2 miljoen). Deze norm is niet gerelateerd aan de risico's die de gemeente loopt. Deze norm komt met deze beleidsnotitie te vervallen en hiervoor in de plaats komt een kengetal die gerelateerd is aan de risico-inventarisatie van de gemeente. Deze werkwijze sluit aan op de opmerkingen die gemaakt zijn in de financiële scan van de gemeente die onlangs door de Provincie is uitgevoerd. De gemeenteraad kan daarbij afspreken tot welk niveau ze zekerheid wil hebben. De beleidsnotitie gaat uit van weerstandratio van 2,0 wat staat voor een uitstekend weerstandsvermogen ten opzichte van de risico's die de gemeente loopt. In het kort komt het erop neer dat de buffer 2 keer zo groot is als de risico's die geïnventariseerd zijn. Voor begrotingsjaar 2020 komt dit neer op een bedrag van € 6,0 miljoen.

De nieuwe beleidsnotities zijn in werking getreden per 1 januari 2020.

Vaste activa

Artikel 59 BBV beschrijft het onderscheid tussen investeringen met uitsluitend maatschappelijk nut in de openbare ruimte en investeringen met een (beperkt) economisch nut. Investeringen die op enigerlei wijze kunnen leiden tot of bijdragen aan het verwerven van inkomsten zijn investeringen met economisch nut.

Sinds 2014 dienen investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven, apart in beeld worden gebracht.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- c.q. vervaardigingsprijs vermindert met de afschrijvingen en waardeverminderingen die naar verwachting duurzaam zijn. De afschrijvingsduur voor kosten van onderzoek en ontwikkeling bedraagt maximaal 5 jaar. De exploitatie wordt belast met kapitaallasten vanaf 1 januari volgend op het moment van activering, gebaseerd op de boekwaarde per 1 januari van het jaar.

Materiële vaste activa met economisch nut

Deze materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Specifieke investeringsbijdragen van derden worden op de desbetreffende investering in mindering gebracht. In die gevallen wordt op het saldo afgeschreven. Bij de waardering is in voorkomende gevallen rekening gehouden met een bijzondere waardevermindering, die naar verwachting duurzaam is.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn vastgelegd in de beleidsnotities afschrijvingen en reserves en zijn gebaseerd op de toekomstige gebruiksduur. De exploitatie wordt belast met kapitaallasten vanaf 1 januari volgend op het moment van activering, gebaseerd op de boekwaarde per 1 januari van het jaar. In zijn algemeenheid kan worden gesteld dat op activa lineair wordt afgeschreven. Op grondbezit wordt niet afgeschreven. Op sommige activa zoals het zwembad en rioleringen wordt annuïtair afgeschreven. Hier wordt volstaan met een opsomming van de afschrijvingstermijnen die veel voorkomen in de staat van activa.

Gronden en terreinen	n.v.t.
Bedrijfsgebouwen	40
Schoolgebouw	40
Sportaccommodaties gebouwen	40
Riolering	40
Vervoermiddelen	8
Eerste inrichting scholen etc.	20
Technische installaties in gebouwen	15

Van de investeringen GRP (Grond- weg en waterbouwkundige werken) was in 2021 voor een bedrag van € 978.000 verantwoord onder investeringen met een economisch nut. Dit was niet juist. Daarom zijn deze investeringen in 2022 overgeheveld naar investeringen met een economisch, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven.

Investeringen in de openbare ruimte met uitsluitend maatschappelijk nut

In overeenstemming met de door de raad vastgestelde beleidsnotities met betrekking tot het afschrijvingsbeleid en de waarderingsgrondslagen worden infrastructurele werken in de openbare ruimte, zoals wegen, pleinen, bruggen, viaducten en parken geactiveerd en afgeschreven. Hierbij worden de onderstaande afschrijvingstermijnen in acht genomen:

Wegen	30
Pleinen	30
Bruggen	30
Viaducten	50
Parken	30

De ondergrond van deze werken wordt daarbij als integraal onderdeel van het werk beschouwd indien het niet gesplitst kan worden en dus ook afgeschreven. Voor zover in voorkomende gevallen een snellere budgettaire dekking mogelijk is kan op dergelijke activa (resultaatafhankelijk) extra worden afgeschreven. Als gevolg van de vernieuwing van de BBV is dit m.i.v. 2017 niet meer mogelijk.

Financiële vaste activa

Kapitaalverstrekkingen aan gemeenschappelijke regelingen en leningen u/g zijn opgenomen tegen nominale waarde. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid in mindering gebracht. Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de waarde van de aandelen onverhoopt structureel dalen tot onder de verkrijgingsprijs zal afwaardering

plaatsvinden. Tot dusver is een dergelijke afwaardering gelukkig niet noodzakelijk gebleken. De actuele waarde ligt ruim boven de verkrijgingsprijs.

Vlottende activa

Vorraden

De nog niet in exploitatie genomen bouwgronden zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De als onderhanden werken opgenomen bouwgronden in exploitatie zijn gewaardeerd tegen de vervaardigingsprijs, dan wel lagere marktwaarde. De vervaardigingsprijs omvat de kosten die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend, evenals een redelijk te achten aandeel in de rentekosten en de administratie- en beheerskosten. Winsten uit grondexploitatie worden slechts genomen indien en voor zover die met voldoende mate van betrouwbaarheid als gerealiseerd aange-merkt kunnen worden. Zolang daarvan geen sprake is worden de verkregen verkoopopbrengsten ten volle op de vervaardigingskosten in mindering gebracht.

Vorderingen en overlopende activa

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Bij verwachte oninbaarheid wordt een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte in-ningskansen.

Liquide middelen en overlopende posten

Deze activa zijn tegen nominale waarde opgenomen.

Vaste passiva

Omzetting reserve afvalstoffenheffing in voorziening

De reserve afvalstoffenheffing is op advies van onze accountant omgezet in een voorziening omdat het gaat om van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Het saldo van € 742.000 is derhalve vrijgefallen in het rekeningresultaat en vervolgens gestort in de voorziening afvalstoffenheffing. De raad besluit hierover expliciet bij het vaststellingsbesluit van de jaarstukken 2022.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van de wethouders en de voorziening frictiekosten reorganisatie, zijn echter op de contante waarde van de toekomstige uitkeringsverplichtingen gewaardeerd.

De onderhoudsregulatievoorziening (o.a. gebouwenbeheersplan) dient te steunen op een meerjarenraming van uit te voeren groot onderhoud aan een deel van de gemeentelijke kapitaalgoederen, waarin rekening is gehouden met de kwaliteitseisen die ter zake geformuleerd zijn.

Vaste schulden

Vaste schulden worden gewaardeerd tegen de nominale waarde verminderd met gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rente typische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Borg en garantstellingen

In de toelichting in de balans is nadere informatie opgenomen van de door de gemeenten verstrekte garanties.

Toelichting op balans per 31 december 2022

(bedragen x € 1.000)

4.3.4 Activa

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De post immateriële vaste activa wordt onderscheiden in:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen en saldo van agio en disagio	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling voor een bepaald actief	577	402
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	101	45
Totaal	678	447

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende het jaar 2022:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Kosten afsluiten geldle- ningen, agio/disagio	0	0	0	0	0	0	0
Kosten van onderzoek en ontwikkeling van een bepaald actief	402	181	0	6	0	0	577
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	45	56	0	0	0	0	101
Totaal	447	237	0	6	0	0	678

De belangrijkste investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld. Per investering staat het ter beschikking gestelde krediet aangegeven, het in 2022 daadwerkelijk bestede bedrag en het totaalbedrag dat tot en met 2022 ten laste van het krediet is gebracht.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Revitalisering sportcluster Vondersweijde	568	181	278
Quick tennis: vervanging top- en onderlaag veld 9 t/m 12	133	56	60

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa bestaan uit de volgende onderdelen:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Investeringen met economisch nut	50.757	53.473
Investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	27.301	26.594
Investeringen in de openbare ruimte met maatschappelijk nut	7.077	6.014
In erfpacht uitgegeven gronden	0	0
Totaal	85.135	86.081

De investeringen met een economisch nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Gronden en terreinen	9.312	9.441
Woonruimten	0	0
Bedrijfsgebouwen	34.851	35.889
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	279	1.277
Vervoermiddelen	276	428
Machines, apparaten en installaties	1.969	2.340
Overige materiële vaste activa	4.070	4.098
Totaal	50.757	53.473

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de overige investeringen met een economisch nut weer:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Overhe- veling	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	9.441	146	275	0	0	0	9.312
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	35.889	656	2	1.692	0	0	34.851
Grond- weg en water- bouwkundige werken	1.277	0	0	19	0	-978	279
Vervoermiddelen	428	0	0	152	0	0	276
Machines, apparaten en installaties	2.340	175	11	535	0	0	1.969
Overige materiële vaste activa	4.098	609	0	570	67	0	4.070
Totaal	53.473	1.586	288	2.968	67	-978	50.757

Van de investeringen GRP (Grond- weg en waterbouwkundige werken) was in 2021 voor een bedrag van € 978.000 verantwoord onder investeringen met een economisch nut. Dit was niet juist. Daarom zijn deze investeringen in 2022 overgeheveld naar investeringen met een economisch, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven.

Materiële vaste activa grondexploitatie

De nieuwe BBV schrijft voor dat complexen waaraan nog geen raadsbesluit is genomen of daar waar geen plannen op de korte termijn voorliggen, de boekwaarde onder materiële vaste activa moet worden gebracht.

De hieronder weergegeven boekwaarde per 31-12-2022 bestaat uit de totale boekwaarde van voorraden ultimo 2022. Ten opzichte van voorgaande jaren zijn er in de rubricering van de grondexploitatie wat wijzigingen geweest. De complexen waar geen grondverkoop meer plaats hebben, zijn afgesloten. Ook complexen waarvan op korte termijn geen ontwikkeling worden verwacht zijn veelal afgesloten. De nog aanwezige activa zijn ondergebracht onder de materiële vaste activa tenzij er op korte termijn ontwikkelingen zijn te voorzien. De complexen waar geen exploitatie van is worden nu allemaal vermeld onder de Materiële Vaste Activa (MVA). Complexen in exploitatie worden vermeld onder de gronden in exploitatie (BIEs).

Toelichting POC methode berekening.

Voor winstneming passen we de 'percentage of completion' methode toe (BBV, notitie Grondbeleid in begroting en jaarstukken 2019). Voor zover kosten zijn gemaakt en opbrengsten zijn gerealiseerd kan tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitatie winst worden genomen. Maatgevend is de realisatie tot en met het lopende jaar ten opzichte van het totaal van de kosten en opbrengsten van de grondexploitatie. In formule: % kostenrealisatie x % opbrengstrealisatie = % Poc. Dit Poc-percentage wordt vermenigvuldigd met het totaal verwachte resultaat gecorrigeerd voor onzekerheden en geeft aan

of er winst kan worden genomen. Als er winst kan worden genomen, moet deze conform het realisatiebeginsel ook worden genomen.

Voor meer informatie verwijzen wij naar de Nota Grondbeleid 2020.

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 01-01-2022 X € 1000,-	Vermeerdering	Vermindering	Winst uitname excl. bijdragefonds stadsuitleg	Boekwaarde per 31-12-2022 X € 1000 Balanswaarde met winstneming	€ / m ²
105	Gronden in voorraad Oldenzaal ZW	2.688	8	-8		2.688	4,54
112	Jufferbeek Noord	0	102	-102			-
115	Reigerstraat	311	1	-1		311	129,58
121	De Windroos	15				15	5,00
193	Div. Bouwterreinen	163	8	-35		136	-
201	Graven Es 3 ^e fase	1.203		-113		1.090	3.30
211	Graven Es, gebied 10B	0	83	-83			-
301	Oldenzaal Centraal	211		-16		194	5,34-
	Totaal	4.591	119	-275		4.435	

Toelichting op de m² prijs:

De waarde van deze materiële vaste activa is bevroren en het saldo van baten en lasten wordt elk jaar afgerekend met de algemene reserve van het grondbedrijf. Daarnaast bepalen we ieder jaar de actuele marktwaarde. Alle activa worden gewaardeerd tegen de verwervingsprijs dan wel tegen de lagere marktwaarde. Het verschil met de boekwaarde wordt vervolgens met de algemene reserve van het grondbedrijf of met de strategische reserve verrekend.

Complex 105: inclusief opstal, 292.988 m²

Complex 115; warme grond, 1.174 m²

Complex 201; inclusief opstallen

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in het hierna opgenomen overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2022
Carnavalshallen	877	27	27
Zevenster aanpassing	2.007	288	288
Revitalisering sportcluster Vondersweijde	3.896	340	532
Stadhuishal: ventilatiecapaciteit	100	89	89
Aanleg beregening 7 sportvelden	106	86	86
Primulastraat: renoveren pupillenveld	103	91	91
Kantplanken/schoonlooproosters kunstgrassportvelden	67	39	39
FC Berghuizen: renoveren pupillenveld	115	103	103
ZVV De Esch: renovatie veld 3 natuurgas	291	271	271
Hockey: inrichting sporthal Sportlaan	61	42	42
Beheersplan speelvoorzieningen 2021	126	64	126

Begrotingsrechtmatigheid

Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. Kredietoverschrijdingen zijn in principe onrechtmatig. Volgens de kadernota rechtmatigheid 2014 van de com-

missie BBV zijn er situaties denkbaar waarbij de overschrijdingen binnen het door de raad uitgezette beleid en binnen het doel blijven waarvoor het krediet beschikbaar is gesteld. Zoals uit bovenstaande opstelling blijkt is geen krediet overschreden.

De investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Gronden en terreinen	2.235	2.248
Woonruimten	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.229	1.280
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	23.340	22.511
Vervoermiddelen	0	0
Machines, apparaten en installaties	84	109
Overige materiële vaste activa	413	446
Totaal	27.301	26.594

Het hierna opgenomen overzicht geeft het verloop van de boekwaarde van de investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven weer:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investeringen	Desinvesteringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Overheveling	Boekwaarde 31-12-2022
Gronden en terreinen	2.248	0	0	13	0	0	2.235
Woonruimten	0	0	0	0	0	0	0
Bedrijfsgebouwen	1.280	0	0	51	0	0	1.229
Grond- weg en waterbouwkundige werken	22.511	582	0	731	0	978	23.340
Vervoermiddelen	0	0	0	0	0	0	0
Machines, apparaten en installaties	109	0	0	25	0	0	84
Overige materiële vaste activa	446	0	0	33	0	0	413
Totaal	26.594	582	0	853	0	978	27.301

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld.

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk besteed in 2022	Cumulatief besteed t/m 2021
Gemeentelijk Rioleringsplan	4.882	582	1.560

Van de investeringen GRP (Grond- weg en waterbouwkundige werken) was in 2021 voor een bedrag van € 978.000 verantwoord onder investeringen met een economisch nut. Dit was niet juist. Daarom zijn deze investeringen in 2022 overgeheveld naar investeringen met een economisch, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing kan worden geheven.

De investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut kunnen als volgt worden onderverdeeld:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Gronden en terreinen	0	0
Woonruimten	0	0
Bedrijfsgebouwen	0	0

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Grond-, weg en waterbouwkundige werken	5.793	5.179
Vervoermiddelen	0	0
Machines, apparaten en installaties	714	255
Overige materiële vaste activa	570	580
Totaal	7.077	6.014

Om inzicht te geven in het deel van de activa dat wel vergelijkbaar is qua systematiek wordt in het verloopoverzicht een scheiding aangebracht tussen welk bedrag volgens de nieuwe systematiek is verantwoord en welk deel volgens een andere systematiek. De boekwaarde van de investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut had het volgende verloop:

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2022
<i>Maatschappelijk nut voor 2017</i>							
Grond- weg en water- bouwkundige werken	164	0	0	8	0	0	156
Machines, apparaten en installaties	40	0	0	5	0	0	35
Overige materiële vaste activa	0	0	0	0	0	0	0
<i>Subtotaal</i>	<i>204</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>13</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>191</i>
<i>Maatschappelijk nut vanaf 2017</i>							
Grond- weg en water- bouwkundige werken	5.015	799	0	177	0	0	5.637
Machines, apparaten en installaties	215	479	0	15	0	0	679
Overige materiële vaste activa	580	11	0	21	0	0	570
<i>Subtotaal</i>	<i>5.810</i>	<i>1.289</i>	<i>0</i>	<i>213</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>6.886</i>
Totaal	6.014	1.289	0	226	0	0	7.077

De belangrijkste in het boekjaar gedane investeringen staan in onderstaand overzicht vermeld:

	Beschikbaar gesteld krediet	Werkelijk bested in 2022	Cumulatief bested t/m 2022
Uitvoering verkeersknelpunten	795	504	582
Revitalisering In den Vijfhoek	2.603	293	2.603
Straatverlichting	1.500	492	561

Er zijn geen gronden uitgegeven in erfpacht.

Financiële vaste activa

	Boekwaarde 31-12-2021	Investe- ringen	Desinves- teringen	Afschrij- vingen/ aflossin- gen	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2022
Kapitaalverstrekking aan:						
• Deelnemingen	769	0	0	0	0	769

• Gemeenschappelijke regelingen	49	0	0	0	0	49
• Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Leningen aan:						
• Openbare lichamen	0	0	0	0	0	0
• Woningbouwcorporaties	0	0	0	0	0	0
• Deelnemingen	0	0	0	0	0	0
• Overige verbonden partijen	0	0	0	0	0	0
Overige langlopende leningen	4.762	549	679	256	0	4.376
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met rentetypische looptijd > 1 jr.	0	0	0	0	0	0
Uitzettingen in vorm van Nederlands schuld papier met looptijd >1jr	0	0	0	0	0	0
Overige uitzettingen met looptijd >1jr	0	0	0	0	0	0
Totaal	5.580	549	679	256	0	5.194

Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen

Een specificatie van de kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen ziet er als volgt uit:

(bedragen * € 1.000)

Specificatie balanswaarde per	<u>31-12-2022</u>	<u>31-12-2021</u>
Aandelen Twente Milieu	54	54
Deelneming Sport Oldenzaal B.V.	50	50
Deelneming Enexis Holding N.V.	4	4
Aandelen N.V. Kiwa	1	1
Aandelen N.V. Cogas	616	616
Aandelen N.V. Bank voor Ned. Gemeenten	44	44
Aandelen Twence	<u>0</u>	<u>0</u>
Totaal	769	769

Overige langlopende leningen

Een onderdeel van de overige langlopende leningen betreffen de geldleningen die zijn verstrekt op grond van hoofdstuk 33, Hypothecaire geldleningen, van de gemeentelijke rechtspositieregeling (LUGO) aan het gemeentepersoneel. De minister van Binnenlandse Zaken heeft per 1 januari 2009 een wijziging van de wet Financiering decentrale overheden doorgevoerd waarin een bepaling is opgenomen die de gemeente het verstrekken van nieuwe leningen aan het personeel verbiedt. Op deze leningen is in 2022 € 383.000 afgelost.

Door een wijziging van de fiscale verzamelwet wordt vanaf 2016 het rentevoordeel dat (vm.) medewerkers hebben op hun hypothecaire geldlening gezien als loon en moet er loonheffing over worden afgedragen. Dit heeft bij een aantal medewerkers geleid tot een financieel nadeel. Dit gegeven en de lage rentetarieven bij commerciële partijen was de reden dat een aantal leningen volledig is afgelost bij de gemeente Oldenzaal.

Daarnaast staan onder de overige langlopende leningen de verstrekte leningen op grond van de starterslening, de energielening en de blijverslening.

In 2019 is een nieuwe regeling "Verordening Starterslening gemeente Oldenzaal 2019" vastgesteld en besloten dat het saldo van de oude VROM-Starterslening met RC aangewend mocht worden voor verstrekking van nieuwe startersleningen. In 2020 is besloten € 200.000,00 beschikbaar te stellen voor het verstrekken van startersleningen en vanwege de grote belangstelling is in 2021 t.b.v. de continuering € 400.000,00 beschikbaar gesteld. Er is in 2022 voor € 514.000 aan leningen verstrekt en er is € 318.000 op de startersleningen afgelost.

In de begroting 2017 (NB nr. 12) is geld gereserveerd voor een revolverend energiefonds. Om het Oldenzaals Energiefonds in te richten is een subsidieregeling ingesteld. Het fonds heeft een omvang van

€ 1.000.000 en gaat leningen tussen de € 5.000 en € 50.000 verstrekken aan projecten die bijdragen aan het energieneutraal maken van Oldenzaal.

De leningen worden terugbetaald en een fondsmanager houdt toezicht op het evenwicht tussen financieel en maatschappelijk rendement.

Afgezien van de beheerskosten ad € 25.000 heeft het instellen van een energiefonds geen financiële consequenties voor het begrotings- en rekeningresultaat. Het beschikbaar stellen van de middelen leidt namelijk slechts tot een zogenaamde 'balansmutatie'; eigen middelen of aan te trekken lening(en) worden omgezet in een vordering en leiden, uitgaande van volledige aflossing, niet tot een effect op het resultaat. De verstrekte energieleningen zijn opgenomen in de staat van activa als zijnde een vordering. In 2021 is € 35.000 aan leningen verstrekt en er is € 43.000 afgelost.

In 2018 is een bedrag van € 100.000 gestort in het Vrom Stimuleringsfonds Volkshuisvesting. De stichting Stimuleringsfonds Volkshuisvesting Nederlandse Gemeenten verstrekt en beheert de toegekende blijversleningen.

De door de gemeente gestorte bijdrage zal ooit terugkomen van de deelnemers. Om dit administratief goed te verwerken is in de staat van activa de vordering op het Stimuleringsfonds opgenomen. Deze vordering betreft de reeds verstrekte blijversleningen.

In 2022 is € 1.000 op de blijversleningen afgelost.

Het overige gedeelte betreft een rekening courant verhouding met stimuleringsfondsen.

Flottende activa

Voorraden

De in de balans opgenomen voorraden worden uitgesplitst naar de volgende categorieën:

	31-12-2022	31-12-2021
Grond- en hulpstoffen	0	0
Gereed product en handelsgoederen	0	0
Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie	-525	4.205
Vooruitbetalingen	0	0
Totaal	-525	4.205

Per grondexploitatiecomplex raamt de gemeente kosten en/of opbrengsten voor de looptijd van het project. Deze ramingen deelt de gemeente op in jaren. Soms maakt de gemeente in een jaar meer kosten dan begroot. Dan resteren minder kosten voor de volgende jaren. En andersom geldt hetzelfde wanneer de gemeente minder kosten maakt dan begroot. En ditzelfde geldt voor de opbrengstenkant.

Vanaf 1-1-2023 bedragen de nog te maken kosten voor de complexen bouwgrond in exploitatie (op basis van de exploitatieopzetten 2022) € 32.462.252. De opbrengsten bedragen € 32.179.089. Het verschil is de boekwaarde (de gerealiseerde kosten en opbrengsten) met de verplichtingen in de grondexploitatiecomplexen. Meer informatie zie de vertrouwelijke bijlage bij dit boekwerk.

De gemeente heeft één grondexploitatiecomplex (Saasvelderlaan) met een extra lange looptijd. Dit complex opende de gemeente in 2004. De helft van de resterende kavels binnen dit complex is alleen voor wijkers voor plannen van de gemeente elders bestemd. De geraamde looptijd van deze grondexploitatie is per 31-12-2022 nog exact tien jaar.

Van de bouwgronden in exploitatie kan van het verloop in 2022 het volgende overzicht worden gegeven.

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 31-12-2021 (x € 1.000)	Vermeerdering	Vermindering	Vermindering inbreng cpl 330 ivm sanering	Winst uitname	Diverse Bijdragen Excl. FSU	Boekwaarde 31-12-2022 (x € 1.000)
107	Jufferbeek zuid	10.546	565	-5.061		952		7.002
108	Hazewinkel geb.2a/2b	-96	13			83		0
123	Carmelstraat	-145	84			34		-27
161	Omg. Hogenkampweg	-150	5	-665		647		-163
162	Noabershof, Hunenveldln	109	131					240
178	Ootmarsumsedijk eo	-32				-12		-44
179	Saasvelderlaan	1.638	63			-12	-25	1.664
184	Raccordementslijn	123	5			12		140
209	De Graven Es, geb. 9	-510	106	-225		147		-482
210	De Graven Es, geb. 10A	0	3.886	-2.194		1.209	-3.493	-592
320	OC 1 ^e fase Stakenbeek	-1.045	609			-10	-35	-481
330	OC 2 ^e fase Stakenbeek	-5.916	400		-266	-1	-1.699	-7.482
410	Singelpark Deurningerstr.	-317	17					-300
	Totaal	4.205	5.884	-8.154	-266	3.049	-5.252	-525

CPL	Exploitatie naam	Boekwaarde per 31-12-2022 (x € 1.000)	Geraamde nog te maken kosten	Verplichtingen	Geraamde nog te maken opbrengsten	Geraamd resultaat (Nominaal)
107	Jufferbeek zuid	7.002	-3.650	-237	13.952	-3.063
108	Hazewinkel geb.2a/2b	0	0			0
123	Carmelstraat	-27	-13	-9		-5
161	Omg. Hogenkampweg	-163	-35			-128
162	Noabershof, Hunenveldln	241	-394	-230	1.365	-500
178	Ootmar-	-44	-359		413	-98

	sumsedijk eo					
179	Saasvelder- laan	1.664	-1.802	-82	4.545	-997
184	Raccorde- mentslijn	140	-235	-2	545	-168
209	De Graven Es, geb. 9	-482	-419	-38	483	-508
210	De Graven Es,geb.10A	-592	-841	-196	1.992	-1.547
320	OC 1 ^e fase Stakenbeek	-481	-645	-79	420	-177
330	OC 2 ^e fase Stakenbeek	-7.482	-15.277	-20	7.815	0
410	Singelpark Deurnin- gerstr.	-300	-950		650	0
	Totaal	-524	-24.620	-893	32.180	-7.191

Uitzettingen met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De in de balans opgenomen uitzettingen met een looptijd van één jaar of minder kunnen als volgt gespecificeerd worden:

<i>(bedragen * € 1.000)</i>	Boekwaarde 31-12-2022	Voorziening oninbaarheid	Balanswaarde 31-12-2022	Balanswaarde 31-12-2021
Vorderingen op openbare lichamen	10.269	0	10.269	8.426
Overige verstrekte kasgeldleningen	0	0	0	0
Overige vorderingen	2.129	226	1.903	1.029
Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	2.188	0	2.188	1.640
Rek.crt.verhoudingen met niet financiële instellingen	1.409	0	1.409	1.214
Totaal	15.995	226	15.769	12.309

Met betrekking tot de overige vorderingen zijn voorzieningen opgenomen met betrekking tot de debiteuren BBZ en Tozo voor een bedrag van totaal € 192.000. Daarnaast is op de post overige vorderingen voor een bedrag van € 34.000 dubieus bevonden hiervoor is een voorziening getroffen.

De bijstandsvorderingen WWB zijn netto gewaardeerd op € 236.000 en opgenomen onder de 'overige vorderingen'.

Liquide middelen:

Het saldo van de liquide middelen bestaat uit de volgende componenten:

<i>(bedragen * € 1.000)</i>	2022	2021
Kassaldi	6	1
Banksaldi	0	6
Totaal	6	7

Een specificatie van de kassaldi is hier weergegeven:

(bedragen * € 1.000)

	<u>31-12-2022</u>
Kasvoorschot burgerzaken	€ 1
Kas bedrijfsvoering	€ 5
Totaal kassaldi	€ 6

Uitzettingen in 's Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

Zoals ook staat vermeld in de paragraaf financiering zijn door een maatregel uit het Begrotingsakkoord 2013 de decentrale overheden met ingang van 15 december 2013 verplicht tot schatkistbankieren. Ten aanzien van het schatkistbankieren is de gemeente conform het BBV verplicht te rapporteren over de hoogte en het gebruik van het drempelbedrag.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2022					
(1)	Drempelbedrag	1940,88			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	174	144	153	133
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.767	1.797	1.788	1.807
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar 2022					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	97.044			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	97.044			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1940,88			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	15.674	13.107	14.103	12.279
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	174	144	153	133

Overlopende activa

De post overlopende activa kan als volgt worden onderscheiden:

(bedragen * € 1.000)	2022	2021
Vooruitbetaalde bedragen	3.434	3.466
Nog te ontvangen bedragen	1.270	944
Nog te ontvangen publiekrechtelijk art. 40 BBV	1	0
Onderhanden werken	0	0
Obligorekening	25	25
Totaal	4.730	4.435

Vooruitbetaalde bedragen

€ 3.006.000 Diverse gemeenten klimaatadaptie

Gemeente Oldenzaal vervult de rol van 'penvoerder' in kader van het project Impulsregeling klimaatadaptatie. Vanaf 1 januari 2021 kunnen gemeenten, provincies en waterschappen gebruikmaken van de Im-

pulsregeling klimaatadaptatie. Via die regeling kunnen ze een bijdrage van het Rijk krijgen voor klimaatadaptatiemaatregelen. Het bedrag kan gebruikt worden om adaptatiemaatregelen versneld uit te voeren, om al geplande ruimtelijke maatregelen uit te breiden met adaptatiemaatregelen, of om nieuwe adaptatiemaatregelen op te pakken.

€ 428.000 Subsidieverstrekking SUVIS

Aan de vrije school De Zevenster en het Twents Carmel College is respectievelijk € 150.000 en € 278.000 vooruitbetaald in het kader van de Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen. De kosten zullen naar verwachting in 2023 worden gemaakt.

Nog te ontvangen bedragen

Als nog te ontvangen zijn opgenomen leges, rechten en belastingen voor een bedrag van € 730.000. Het restant betreft met name leges WABO en een nog te ontvangen bedrag van de Veiligheidsregio i.v.m. opvang Oekraïners.

Obligorekening:

Als gevolg van de invoering van de Wet Werk en Bijstand zijn gemeenten eigenrisicodrager geworden ten aanzien van de bijstandsverlening. Een van de gevolgen is, dat dit heeft geleid tot een heroverweging van de waardering van de bijstandsdebiteuren. Dit mede vanwege het gegeven dat nu de baten uit terugvordering en verhaal ten volle aan de gemeente toekomen met uitzondering van de vorderingen Bbz die volgens de oude systematiek met het rijk moet worden afgewikkeld. Vanaf 2020 is de wetgeving rond de Bbz gewijzigd. Van de verstrekte kredieten moet altijd 75% worden terugbetaald aan het Rijk, ongeacht of een debiteur wel of niet terugbetaalt, de overige 25% betreft eigen risico voor de gemeente.

4.3.5 Passiva

Eigen vermogen

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde per 31-12-2022	Boekwaarde per 31-12-2021
Algemene reserve	14.168	6.935
Bestemmingsreserves	28.955	30.739
Gerealiseerd resultaat	8.503	8.298
Totaal	51.626	45.972

Het verloop in 2022 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-12-2021	Toe- voeging	Ont- trekking	Bestem- ming resultaat 2021	Verminde- ring ter dek- king van afschrijvin- gen	Saldo 31-12- 2022
Algemene reserve	6.935		562	7.794		14.168
Algemene reserve grondexploitatie	3.603	4.479	4.398			3.684
Reserve Oldenzaal Centraal	6.500	1.656	1.656			6.500
Reserve strategische voorraad	3.946	715	1.915	500		3.246
Reserve bedrijventerrein Enschesestr.	451					451
Reserve stadsuitleg	1.230	228	36			1.422
Reserve Sociaal Domein	252		38			214
Reserve materiële voorzieningen scholencomplex De Esch	168	17				185
Reserve speelvoorzieningen bij scholen	260	52	30			282

	Boekwaarde 31-12-2021	Toe- voeging	Ont- trekking	Bestem- ming resultaat 2021	Verminde- ring ter dek- king van afschrijvin- gen	Saldo 31-12- 2022
Res. bodemsanering Ootmarsumse- straat	356					356
Reserve onderhoud LED systeem	21		8			13
Res. verbetering winkelcentrum De Thij	168		35			133
Reserve afvalstoffenheffing	742		742			0
Res. nog uit te voeren werkzaamhe- den	729	1.613	729			1.613
Dekkingsreserve kap.lasten Wind- roos	587	3			100	490
Reserve sanering opslagterrein Lo- weg	1.660		26			1.634
Reserve Buurtbeweegcoaches	166	24				190
Reserve Bully kunstgras veld 1	78				19	59
Reserve stimuleringsfonds duur- zaamheid	638		189			449
Reserve Binnenstad	19					19
Reserve uitwerking visie openbaar groen	10					10
Dekkingsreserve revitalisering In den Vijfhoek	2.586	13			91	2.508
Reserve herbezetting generatiepact	130	201	236			95
Reserve masterplan binnenstad	183					183
Reserve sportcluster Vondersweijde	50					50
Reserve wonen en stedelijke ver- nieuwing	579					579
Reserve fietspad Stakenbeek	111				4	107
Res. verkeersmaatregelen Schapen- dijk	147				4	143
Reserve reconstructie Grootte Markt	311	2			13	300
Reserve project Glinde Esch	81					81
Reserve digitalisering	203					203
Reserve aanpassing fietsenkelder	55				5	50
Reserve herinrichting de Tuinen	560	3			23	540
Reserve aanleg fietssnelweg	290	1			11	280
Dekkingsres.kunstgras tennis Berg- huizen	20				2	18
Reserve verv.nieuwbouw Nutsschool	300				10	290
Dekkingsreserve verkeersknelpunten	638				26	612
Reserve compensatiegelden corona	1.307		689			618
Res. Willem Vleertmanstr. huuregali- satie	228		87			141
Res. Beheercentr. Verkeerslicht	35					35
Reserve verduurzamen basisscholen	218		25			193
Reserve onderhoud verhardingen	600		24			576
Reserve bomenonderhoud	121		100			21
Res. Gebouwenbeheersplan De Essen	400		21			379
Totaal	37.674	9.007	11.546	8.294	308	43.121

Onder "Bestemming resultaat" staan de toevoegingen of onttrekkingen vermeld uit hoofde van de bestemming van het resultaat van het voorgaande boekjaar.

Van het voordelig saldo van de rekening 2021 (€ 8.297.000) is € 3.000 toegevoegd aan de voorziening Willem Vleertmanstraat, € 500.000 aan de reserve strategische voorraad en € 7.794.000 aan de algemene reserve.

Op grond van het Besluit Begroting en Verantwoording moeten alle toevoegingen en onttrekkingen aan reserves tevens worden verantwoord op functie 980 Mutaties reserves. Op deze wijze wordt bereikt dat het resultaat van de rekening naar twee gezichtspunten kan worden gepresenteerd en wel in een saldo van baten en lasten voor bestemming en in een saldo van baten en lasten na bestemming.

Reserves

Hierna volgt een nadere toelichting per reserve van de mutaties die in 2022 hebben plaatsgevonden.

Algemene reserve

In de raad van 2 maart 2020 is de 'Beleidsnotitie reserves en voorziening gemeente Oldenzaal 2020' vastgesteld. Bij deze notitie is ervoor gekozen om de norm van het weerstandsvermogen, van 6,6% van de begrotingsomvang, los te laten. Hiervoor in plaats wordt gekozen voor een norm die gekoppeld is aan de risico-inventarisatie van de gemeente. Deze nieuwe notitie is per 1 januari 2020 in werking getreden. De algemene reserve wordt gevormd door vermogensbestanddelen die nog geen bestemming hebben gekregen en in bedrijfseconomisch opzicht vrij aanwendbaar zijn. Daarom vormt de algemene reserve ook de buffer van de gemeente en is in die zin ook een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke weerstandscapaciteit. In de door uw raad vastgestelde Nota reserves en voorzieningen 2020 is de minimum weerstandsratio bepaald op 2,0.

Aan de algemene reserve is toegevoegd:

- voordelig rekeningresultaat 2021 € 7.794.000

Onttrokken aan de algemene reserve is:

- ICT/software aanpassingen € 17.000
- actieprogramma Binnenstad Oldenzaal € 31.000
- woningbouwversnelling € 110.000
- inburgering € 63.000
- subsidie Oldenzaal Promotie € 150.000
- accountmanager sport/adviseur vitaliteit € 41.000
- vakdocenten bewegingsonderwijs € 150.000

Algemene reserve grondexploitatie

In *hoofdstuk 3 paragraaf 6 grondbeleid* is aangegeven wat de minimale en de maximale omvang van de algemene reserve van de grondexploitatie zou moeten zijn. Kortheidshalve verwijzen wij daarnaar. Hier wordt volstaan met een opsomming van de mutaties in de reserve.

Aan de reserve is toegevoegd:

- afdracht voordelige grondexploitatie-resultaten € 4.469.000
- overboeking uit de voorziening afgesloten complexen door vrijval van de benodigde voorziening € 10.000

Aan de reserve is onttrokken:

- tussentijdse overige exploitatiebijdragen € 1.694.000
- bijdrage aan strategische reserve € 782.000 conform cascademodel
- overboeking naar reserve Oldenzaal Centraal € 1.922.000 conform raadsbesluit februari 2008 en nota grondbeleid

Reserve Oldenzaal Centraal

De reserve Oldenzaal Centraal is ingesteld om herinrichting van de stationsomgeving aan beide zijden van het spoor mogelijk te maken. Het is een omvangrijk stadsvernieuwingsproject met een substantieel financieel tekort. De reserve Oldenzaal Centraal wordt vanuit een inspanningsverplichting binnen de

grondexploitaties gevoed met maximaal € 2 miljoen per jaar, indien en voor zover het bedrijfsresultaat en de ondergrens van de algemene reserve dit toelaten. Om ongebreidelde reservevorming te voorkomen is een plafond vastgesteld van € 6,5 miljoen.

Deze reserve wordt gebruikt om het exploitatietekort op de gebiedsontwikkeling Oldenzaal Centraal af te dekken. Binnen de exploitatie worden deze kosten niet goed gemaakt. In dit kader werd in het boekjaar € 1.656.000 aan exploitatieverliezen afgedekt en onttrokken uit de reserve. Vanuit de algemene reserve grondexploitatie is de reserve weer aangevuld en op peil gebracht met € 1.656.000.

Reserve strategische voorraad

De reserve strategische voorraad dekt het risico af over de voorraad grond die nog niet in exploitatie (productie) is genomen. En daarnaast is het uit strategisch oogpunt van belang dat in een vroegtijdig stadium direct kan worden beschikt over voldoende middelen om kansen te benutten die zich voordoen in het kader van de grondverwerving. Het gewenste volume van de reserve strategische voorraad wordt mede vastgesteld met het oog op de toekomstige ontwikkeling van Oldenzaal.

De strategische gronden worden gewaardeerd tegen waarde bij huidige bestemming. Direct na aankoop worden de gronden afgewaardeerd tegen deze waarde. Vervolgens worden tot het moment van exploitatie de jaarlijkse rente en overige kosten over de boekwaarde ten laste gebracht van deze reserve. Totaal is in 2022 € 1.915.000 uit de strategische reserve gehaald. Vanuit de algemene reserve is er € 715.000 aan de strategische reserve toegevoegd vanwege de benodigde capaciteit.

Reserve Jufferbeek Noord (binnen de Reserve strategische voorraad)

In de kadernota 2022 besloot de gemeenteraad om middelen in de bestemmingsreserve strategische voorraad te reserveren opdat gestart kan worden met het verwerven van percelen in het gebied "Ontmoeten en verbinden" in Jufferbeek Noord voor een actieve ontwikkeling binnen dit deelgebied inclusief geleghedsaankopen in overige delen van het plangebied. Om de gewenste ontwikkeling in het gebied "Ontmoeten en verbinden" te kunnen realiseren is een werkkapitaal van € 500.000 per jaar nodig om over te kunnen gaan tot verwerving. Deze middelen kunnen worden ingezet voor strategische grondaankopen, optimalisering van (verkeer en water)voorzieningen en bijdragen in gewenste/noodzakelijke verhuizingen van bewoners etc. Voordat de daadwerkelijke realisatie van de verschillende fases start moeten eventuele tekorten per fase volledig afgedekt zijn. Het vormen van dit werkkapitaal is afhankelijk van het bedrijfsresultaat van de grondexploitatie. Het bedrijfsresultaat 2022 van de grondexploitatie is toereikend om via resultaatbestemming € 500.000 te reserveren. Daarnaast is vanuit de resultaatbestemming 2021 € 500.000 toegevoegd.

Reserve bedrijventerrein Enschedesestraat

Het complex industrieterrein hoek Enschedesestraat/Hinmanweg is afgesloten. De werkelijke afronding van deze ontwikkeling kan pas op termijn plaatsvinden vanwege een gedoogde woonsituatie midden in het gebied. Zodra deze bewoners naar elders zijn vertrokken, zal de gemeente de woning aankopen en de bestemming realiseren. Op grond van deze toekomstige verplichting is de boekwaarde van dit complex gebracht in een daartoe strekkende reserve.

Reserve stadsuitleg

Het doel van deze reserve is het realiseren van civiele werken (vallend binnen de kostensoortenlijst van het Besluit ruimtelijke ordening) in de openbare ruimte. De reserve wordt gevoed door een dotatie uit grondverkoop en exploitatiebijdragen van diverse projectontwikkelaars. Per verkochte m² grond (bedrijventerrein en woningbouw) wordt een bijdrage aan de reserve afgedragen (conform de Nota Grondbeleid 2020). De bijdrage vanuit het grondbedrijf vindt jaarlijks plaats via winstbestemming uit de algemene reserve grondexploitatie. In 2022 is € 218.000 gedoteerd voor de afdracht FSU en is totaal € 10.000 gedoteerd voor ontvangen exploitatiebijdragen. Daarnaast is € 36.000 onttrokken voor de riolering in het project Dr. Nolens-Poelstraat.

Reserve Sociaal Domein

De reserve is ingesteld voor de transformatie van het sociaal domein. Het transformatiebudget wordt ingezet voor een tweetal hoofdactiviteiten, en wel inzet op projecten en inzet op regievoering en monitoring. Het egaliserende karakter van deze reserve is vervallen per boekjaar 2019.

In 2022 is € 38.000 onttrokken als ontwikkelbudget transformatie.

Reserve materiële voorzieningen scholencomplex De Esch

Het bestedingsdoel is de verevening van de kosten materiële voorzieningen scholencomplex De Esch. Het juridisch eigendom van dit gebouw is nog niet overgedragen waardoor de gemeente nog verantwoordelijk is voor de lasten en baten. Na deze overdracht vervalt de zorgplicht voor de gemeente. Het verschil tussen de ontvangen rijksbijdrage en de in het jaar gedane uitgaven worden gedoteerd aan deze egaliseringsreserve. Voor 2022 gaat het om een bedrag van € 17.000.

Reserve speelvoorzieningen bij scholen

Deze reserve is bestemd voor het realiseren en in stand houden van speelvoorzieningen bij scholen. Aan de reserve is de ontvangen bijdrage van de schoolbesturen van het openbaar en bijzonder basisonderwijs (€ 26.000) vermeerderd met de bijdrage van de gemeente (€ 26.000), in totaal € 52.000, toegevoegd. Aan de reserve is € 30.000 onttrokken ten behoeve van speelvoorzieningen basisonderwijs.

Reserve bodemsanering Ootmarsumsestraat

Deze reserve is bestemd voor het project bodemsanering Ootmarsumsestraat. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden in deze reserve m.b.t. dit project.

Reserve onderhoud LED systeem

Bij de onderdoorgang van de Groene Loper is een LED-wand geplaatst. Het beheer en onderhoud kan voor een periode van 10 jaar worden gefinancierd vanuit het krediet voor de Groene Loper en de daarbij behorende subsidies. Om dit te kunnen doen is in 2014 een bestemmingsreserve ingesteld voor een bedrag van € 95.000 vanuit het krediet Groene Loper. In 2022 is € 8.000 onttrokken uit deze reserve.

Reserve verbetering winkelcentrum De Thij

De reserve wordt ingezet voor dekking van het krediet ten behoeve van de inrichting van de openbare ruimte rond het winkelcentrum. In 2022 is € 35.000 onttrokken voor herinrichting van De Thij.

Reserve afvalstoffenheffing

Deze reserve is op advies van onze accountant omgezet in een voorziening omdat het gaat om van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Het saldo van € 742.000 is derhalve vrijgevallen in het rekeningresultaat en vervolgens gestort in de voorziening afvalstoffenheffing.

Reserve nog uit te voeren werkzaamheden

In 2013 is besloten een reserve “nog uit te voeren werkzaamheden” in te stellen. Dit met de bedoeling incidentele budgetten te kunnen overhevelen van het ene jaar naar het andere. De overgehevelde budgetten vanuit 2021 zijnde € 729.000 zijn in 2022 aan de exploitatiebudgetten toegevoegd. Vervolgens is bij de najaarsnota 2022 een nieuwe opzet gemaakt van de incidentele budgetten die moeten worden overgeheveld naar 2023. Op rekeningbasis is een bedrag van € 1.613.000 in de reserve gestort.

Dekkingsreserve kapitaallasten De Windroos

Deze reserve wordt gebruikt als dekking van de kapitaallasten voortvloeiend uit de investeringen in installaties van De Windroos. In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 100.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 3.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve beheer en sanering terrein Loweg

Deze bestemmingsreserve is gevormd omdat nog niet zeker is wat de totale kosten van de bodemsanering zullen zijn. Nu deze locatie is overgedragen vanuit de grondexploitatie worden de jaarlijkse lasten en huurbaten opgenomen in de begroting. Het positieve verschil werd jaarlijks gedoteerd om toekomstige saneringskosten te kunnen dekken. Bij de scan van de reserves in 2019 is besloten de reserve af te roepen en de jaarlijkse dotatie aan de reserve te beëindigen.

Bij afroepen van de reserve kunnen (eventuele) toekomstige kostenstijgingen niet langer worden gecompenseerd vanuit de reserve. In 2022 is € 26.000 onttrokken voor de herinrichting van het opslagterrein aan de Loweg.

Reserve buurtbeweegcoaches

De reserve wordt gebruikt voor dekking van de lopende afspraken ten aanzien van de buurtbeweegcoaches. In 2022 is € 24.000 toegevoegd zijnde het verschil tussen de baten en lasten.

Reserve Bully kunstgrasveld 1

In 2015 is de top laag het hoofdveld van de hockeyvereniging versneld vervangen. Het zandveld heeft plaats gemaakt voor een waterveld. Het benodigde investeringsbudget is verleend door uw raad op 23 juni 2014. Hiervoor is een dekkingsreserve ingesteld ter afdekking van de kapitaallasten van de top laag (levensduur acht jaar) en de kapitaallasten van de onderlaag (levensduur 24 jaar). De onttrekking van de kapitaallasten aan de reserve in 2022 was € 19.000.

Reserve stimuleringsfonds duurzaamheid

De reserve is bestemd als dekking voor de uitvoeringsagenda duurzaamheid. Bestedingsdoel van de uitvoeringsagenda is om bij te dragen aan de vijf basisthema's van de Toekomstvisie Duurzaam Oldenzaal:

- De Oldenzaalse Aanpak: we doen het samen!;
- Een groen, gezond en leefbaar Oldenzaal;
- Een klimaatactief Oldenzaal;
- Een afvalloos Oldenzaal;
- Een energieneutraal Oldenzaal.

In 2022 is € 189.000 aangewend voor de uitvoeringsagenda duurzaamheid 2022.

Reserve Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal

De 3 hoofdthema's voor de subsidieregeling Actieprogramma Binnenstad zijn: bestrijding leegstand, ruimtelijke kwaliteit en stimulering beleving en levendigheid.

In 2022 heeft geen mutatie plaatsgevonden binnen deze reserve.

Reserve uitwerking openbare visie openbaar groen

In 2016 is deze reserve gevormd ter dekking van de budgetten voor het Uitvoeringsplan omvormingen biodiversiteit 2016-2019. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden waardoor nog steeds € 10.000 beschikbaar is.

Dekkingsreserve revitalisering In den Vijfhoek

In 2016 zijn de schetsontwerpen voor de revitalisering van winkelcentrum In den Vijfhoek en haar omgeving gepresenteerd. Bij de 1^e financiële bijstelling 2016 is een taakstellend investeringsbedrag van € 3.000.000 beschikbaar gesteld voor de herinrichting van de openbare ruimte. Dit krediet bestaat voor € 397.000 uit voorbereidingskosten.

De kapitaallasten van de investering van € 3.000.000 worden gedekt uit deze dekkingsreserve.

In 2022 zijn de lasten voor rente en afschrijving voor een bedrag van € 91.000 in mindering gebracht op de reserve. Aan de reserve is in 2022 € 13.000 rente toegevoegd.

Reserve herbezetting generatiepact

Per 1 april 2016 is het generatiepact in werking getreden. De bespaarde salarisruimte als gevolg van de toetreding tot het generatiepact wordt gereserveerd in een zogenaamde 'herbezettingsspot'. Wanneer de noodzaak tot herbezetting wordt erkend kan voor vervanging worden geput uit deze 'herbezettingsspot'. In 2022 is € 201.000 aan deze reserve gedoteerd en € 236.000 onttrokken.

Reserve masterplan binnenstad

Het Masterplan Binnenstad geeft de stip op de horizon en de hiervoor gevormde reserve draagt bij aan de realisatie van financieel omvangrijke projecten binnen dit masterplan.

In 2022 heeft geen mutatie plaatsgevonden binnen deze reserve.

Reserve sportcluster Vondersweijde

Deze reserve is bedoeld voor de tegemoetkoming van OZ&PC voor uitwijking tijdens verbouwing van sportcluster Vondersweijde. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve wonen en stedelijke vernieuwing

Deze reserve is in 2016 gevormd en zal worden ingezet ter dekking van activiteiten en projecten wonen en stedelijke vernieuwing. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Reserve fietspad Stakenbeek

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 129.000 ter dekking van de kapitaallasten van de investering in het ontbrekende stuk fietspad in segment 3 langs de Stakenbeek. In 2022 is € 4.000 onttrokken.

Reserve verkeersmaatregelen Schapendijk

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 162.000 ter dekking van de kapitaallasten van de investering voor verkeersremmende maatregelen aan de Schapendijk. In 2022 is hiervoor € 4.000 onttrokken.

Reserve reconstructie Grootte Markt

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve versneld afschrijven investeringen maatschappelijk nut voor een bedrag van € 347.000. Hieruit worden de kapitaallasten gedekt van de investering voor het project reconstructie Grootte Markt. In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 13.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 2.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve project Glinde Esch

De reserve is in 2017 gevormd uit de reserve versneld afschrijven investeringen maatschappelijk nut voor een bedrag van € 100.000. Hieruit worden de kapitaallasten gedekt van de investering voor het project Glinde Esch. In 2022 vonden geen mutaties plaats.

Reserve digitalisering

De reserve digitalisering is bestemd voor het verbeteren van ons aanbod online af te nemen diensten en producten voor inwoners en bedrijven. Doordat bepaalde investeringen zijn uitgesteld of goedkoper konden worden uitgevoerd (bijvoorbeeld omdat we een goedkoper alternatief kozen of omdat we geen applicatie hebben aangeschaft maar zelf het nodige hebben gebouwd) valt er geld vrij. In 2022 hebben geen mutaties in deze reserve plaatsgevonden.

Reserve aanpassing fietsenkelder

Deze reserve is in 2018 gevormd voor een bedrag van € 70.000 en dient ter dekking van kapitaallasten van de investering voor de aanpassing van de fietsenkelder. In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 5.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve herinrichting de Tuinen

Deze reserve is in 2018 gevormd uit de algemene reserve voor een bedrag van € 600.000 en dient ter dekking van de kapitaallasten als gevolg van de investering in de herinrichting van de Tuinen. In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 23.000 onttrokken uit de reserve. Voor rente is een bedrag van € 3.000 toegevoegd aan de reserve.

Reserve aanleg fietssnelweg

Deze reserve is in 2019 gevormd uit de reserve stadsuitleg voor een bedrag van € 300.000 en dient ter dekking van de kapitaallasten van de investering voor de fietssnelweg F35.

In 2022 is een bedrag van € 11.000 onttrokken aan de reserve ter dekking van kapitaallasten. Voor rente is een bedrag van € 1.000 toegevoegd aan de reserve.

Dekkingsreserve kunstgras tennis Berghuizen

Deze reserve is in 2019 gevormd uit de reserve privatisering sport voor een bedrag van € 25.000 en dient ter dekking van kapitaallasten van de investering voor het kunstgras tennis Berghuizen.

In 2022 zijn de kapitaallasten voor een bedrag van € 2.000 onttrokken uit de reserve.

Reserve vervangende nieuwbouw Nutsschool

Deze reserve is in 2020 gevormd uit de reserve onderwijshuisvesting voor een bedrag van € 300.000 en dient ter gedeeltelijke dekking van kapitaallasten van de investering voor de vervangende nieuwbouw Nutsschool. In 2022 is € 10.000 onttrokken als dekking voor de kapitaallasten.

Reserve verkeersknelpunten

Deze reserve is in 2020 gevormd voor een bedrag van € 640.000 ter dekking van kapitaallasten van de investering verkeersknelpunten. In 2022 is € 26.000 onttrokken ter dekking van kapitaallasten.

Reserve compensatiegelden corona

De reserve vindt zijn oorsprong in de sinds 2020 van het Rijk ontvangen middelen ten behoeve van de bestrijding van de nadelige effecten van Corona op diverse beleidsterreinen. In 2022 is een bedrag van € 689.000 onttrokken aan de reserve, waarmee ultimo 2022 een reservebedrag resteert van € 618.000.

De onttrekkingen betroffen:

- € 80.000 herstelplan Corona cultuur 2.0
- € 330.000 inzet Tonkmiddelen als alternatieve ombuiging sociaal domein
- € 50.000 bijdrage Michgoriushuis Erfgoed
- € 5.000 Mattheus Passion Weihnacht
- € 3.000 tegemoetkoming huur kringloopbedrijf de Beurs
- € 25.000 Studio 15 Talenthouse
- € 10.000 verhuizing lokale omroep RTV NOT
- € 186.000 sociaal team

Reserve Willem Vleertmanstraat huuregalisatie

In 2016 heeft de gemeente Oldenzaal het pand aan de Willem Vleertmanstraat 3 in Oldenzaal gekocht. Het pand was eigendom van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Oost Twente waarin de gemeenten Dinkelland, Losser en Oldenzaal participeren. Het pand is eind 2020 door de gemeente Oldenzaal met winst verkocht. Ter demping van fluctuerende huurinkomsten was aanvankelijk een voorziening ingesteld. Deze voorziening is in 2021 op advies van de accountant komen te vervallen en omgezet in een reserve. In 2022 is € 87.000 onttrokken om fluctuerende huurinkomsten te dempen.

Reserve beheercentrale verkeerslicht

Vier verkeerslichten in Oldenzaal worden aangesloten op een zogenaamde beheercentrale. Op deze manier kunnen we de verkeersdoorstroming beter regelen en de verkeersveiligheid beter waarborgen. Ten laste van de reserve stadsuitleg is in 2021 een bedrag van € 35.000 overgeheveld naar een nieuw in te stellen dekkingsreserve. In 2022 vonden geen mutaties plaats.

Reserve verduurzamen basisscholen

Ten behoeve van het renovatieplan voor scholencomplex De Essen heeft de gemeente een bedrag van 318.000 ontvangen van het rijk. In gezamenlijk overleg met de schoolbesturen is besloten om het plan stop te zetten. Omdat we het bedrag niet hoeven terug te betalen aan het Rijk is het bedrag vrij besteedbaar geworden. Bij de 3^e burap 2021 is besloten om het bedrag in een nieuw te vormen reserve onder te brengen. Van de subsidie is inmiddels €100.000 ingezet als dekking voor de Nutsschool om te voldoen aan de zogenaamde BENG norm (INTB-19-04384). Een bedrag van € 218.000 is in 2021 in de reserve gestort. In 2022 is € 25.000 onttrokken voor het haalbaarheidsonderzoek Twents Carmel College.

Reserve onderhoud verhardingen

Op advies van de accountant is de voorziening onderhoud verhardingen in 2021 omgezet naar een reserve (€ 600.000) omdat het onderliggende beheersplan niet geheel aan de zwaardere eisen voor een voorziening voldeed. In 2022 is € 24.000 onttrokken ter dekking van uitgaven onderhoud verhardingen.

Reserve bomenonderhoud

De voorziening bomenonderhoud is in 2021 op advies van de accountant omgezet in een reserve bomenonderhoud. Reden hiervoor is dat het onderliggende beheersplan niet geheel voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een voorziening. In 2022 is € 100.000 onttrokken ter dekking van uitgaven bomenonderhoud.

Reserve gebouwenbeheersplan De Essen

De voorziening gebouwenbeheersplan De Essen is op advies van de accountant omgezet in een reserve gebouwenbeheersplan De Essen. Reden hiervoor is dat het onderliggende beheersplan niet geheel voldoet aan de eisen die worden gesteld aan een voorziening. In 2022 is € 21.000 onttrokken ter dekking van uitgaven gebouwenbeheersplan De Essen.

Voorzieningen

Het verloop van de voorzieningen in 2022 wordt in het volgende overzicht weergegeven.

	Saldo 31-12-2021	Toevoe- gingen	Vrijval	Aanwending	Saldo 31-12-2022
<i>Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen, risico's:</i>					
Voorz. pensioenen/wachtgelden wethouders	3.701	142	505	145	3.193
Voorz. transitie GR WOT/Top Craft	44			5	39
Voorz. nazorg afgesloten complexen	302		11	18	273
Voorz. frictiekosten reorganisatie	111				111
Voorz. Willem Vleertmanstraat	9				9
Voorz. Willem Vleertmanstraat winstdeling	-4	4			0
<i>Voorzieningen ter egalisatie van kosten</i>					
Voorz. Gebouwenbeheersplan	1.677	671		577	1.771
<i>Door derden beklemde middelen met spec. aanwending:</i>					
Voorz. Rioolbeheersplan	931	62		21	972
Voorz. Zwerfvuil	53	36		39	50
Voorz. part. exploitatie diverse projecten	171	44		55	160
Voorz. afvalstoffenheffing	0	1.365			1.365
Voorz. BTW bijdragen verpakkingsafval	49				49
Totaal	7.044	2.324	516	860	7.992

Voorzieningen dienen te worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies. De pensioenverplichting ten behoeve van wethouders en de voorziening frictiekosten reorganisatie, zijn hierop een uitzondering. Deze worden gewaardeerd op de contante waarde van de opgebouwde toekomstige uitkeringsverplichtingen. De onderhoudsegalisatie voorzieningen stelen op een meerjarenraming van het uit te voeren groot onderhoud aan de gemeentelijke kapitaalgoederen. Hieronder volgt een toelichting per voorziening.

Voorziening pensioenen en wachtgelden wethouders

In overeenstemming met het BBV is een voorziening getroffen voor pensioenen en wachtgelden van wethouders. Jaarlijks wordt bekeken of de voorziening nog op peil is. De rekenrente per 31-12-2022 werd door BZK vastgesteld op 2,472%. In 2021 bedroeg deze nog 0,5258%. Deze stijging in rekenrente leidt tot een verlaging van de noodzakelijke gemeentelijke voorziening. Naast pensioenverplichtingen van € 145.000 ontstond door de hogere rekenrente een vrijval van € 505.000. De toevoeging aan de voorziening bedraagt € 142.000. Per saldo derhalve een afname van de voorziening van € 508.000.

Voorziening transitie GR WOT/Top Craft

Als gevolg van de transitie is een voorziening gevormd ter dekking van toekomstige kosten verband houdend met de herstructurering/ontmanteling van GR WOT/Top Craft. Het aandeel van de gemeente Oldenzaal in de nog resterende verplichting inclusief risicobuffer bedraagt 46%. Op dit moment zijn nog middelen voor één persoon voorzien. In 2022 is € 5.000 onttrokken en heeft geen vrijval plaatsgevonden.

Voorziening nazorg afgesloten complexen

De complexen waarvan alle grond voor 1-1-2016 was verkocht zijn afgesloten en voor de nog uit te voeren werkzaamheden is het complex 196 "nog af te werken exploitatie" opgericht.

In 2022 is er voor circa € 18.000 aan werkzaamheden uitgevoerd en ten laste gebracht van deze voorziening. Daarnaast is er circa € 11.000 vrijgevallen en naar de algemene reserve overgeboekt omdat de nazorg kosten lager zijn uitgevallen dan geraamd.

Voorziening frictiekosten reorganisatie

In 2016 heeft de reorganisatie grotendeels zijn beslag gehad. Hierbij zijn ook functies opnieuw ingevuld. Een aantal mensen kon niet terugkomen in de nieuwe organisatie. Hierdoor zijn frictiekosten ontstaan. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden. Het saldo van € 111.000 is benodigd om aan de toekomstige verplichtingen van ex-werknemers te voldoen.

Voorziening Willem Vleertmanstraat

Deze voorziening is bestemd voor “nakomende” kosten, na verkoop van het pand aan de Willem Vleertmanstraat, welke nog voor rekening van de gemeente komen. In 2022 is hier geen gebruik van gemaakt.

Voorziening Willem Vleertmanstraat winstdeling

Bij de aankoop van het pand in 2016 is met de aan de gemeenschappelijke regeling deelnemende gemeenten Dinkelland en Losser een verdeling overeengekomen van een eventuele winst bij verkoop van het pand.

Nadat de winst onder de deelnemende gemeenten is verrekend stond de voorziening bij de jaarrekening 2021 op negatief € 4.000. In 2022 is deze voorziening aangezuiverd via de bestemming van het rekeningresultaat 2021.

Voorziening gebouwenbeheersplan

De voorziening is gevormd op basis van een meerjarenonderhoudsplan met het doel het goed beheren en onderhouden van diverse gemeentelijke gebouwen exclusief onderwijs en grondexploitatie en het voorkomen van piekinvesteringen en ad hoc kredietaanvragen. Aan de voorziening is de begrote dotatie toegevoegd van € 671.000. Er is een bedrag van € 577.000 onttrokken voor onderhoud.

Voorziening rioolbeheersplan

Het Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP) 2021-2025 is vastgesteld in de raadsvergadering van 14-12-2020. In het kostendekkingsplan zijn de spaarbedragen voor toekomstige vervangingen aangegeven als dotatiebedragen aan de voorziening. Om de (nieuwe) kapitaallasten zo laag mogelijk te houden en daarmee financiële armslag te creëren voor de toekomst, wordt het beschikbare saldo in de voorziening aangewend om investeringen enigszins af te vlakken.

Het bestaande saldo van de spaarvoorziening wordt ingezet totdat het minimale saldo van € 500.000 bereikt is. Dit saldo houden wij aan om een eventuele calamiteit en/of financiële tegenvaller in uitvoeringsprojecten van te bekostigen. De uitgaven worden rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht. Aan de voorziening is een bedrag toegevoegd van € 62.000, waarvan € 15.000 is gedoteerd voor baggeren. Er is een bedrag van € 21.000 onttrokken. Per saldo dus een positieve mutatie van € 41.000.

Voorziening zwerfvuil

Via de Stichting Nederland Schoon kunnen gemeenten een zogenaamde Zwerfafvalvergoeding aanvragen ter verbetering en versterking van hun zwerfafvalaanpak. Deze vergoeding biedt ruimte voor andere werkwijzen en het nemen van extra maatregelen voor een schonere openbare ruimte. Over 2022 is een bedrag van € 36.000 ontvangen. Daarnaast is in 2022 € 39.000 onttrokken voor diverse projecten m.b.t. zwerfvuil.

Diverse voorzieningen i.v.m. ontvangen exploitatiebijdragen van particulieren

In 2022 zijn onderstaande bijdragen in een voorziening gestort:

Storkstraat 2	€	8.000
Steenstraat 44	€	26.000
Poortstraat 70	€	10.000

In 2022 is aan de voorzieningen onttrokken:

Zilverschoon 284	€	23.000
Burg. Storkstraat/Kistemakerstraat	€	6.000
Kerkstraat 4-6	€	23.000
Oude Rossumerstraat 1	€	1.000
Thorbeckestraat	€	1.000

Voorziening afvalstoffenheffing

Op advies van de accountant is op grond van BBV artikel 44 lid 2 de reserve afvalstoffenheffing vervangen door de voorziening afvalstoffenheffing. In dit verband is het saldo van de reserve per 1-1-2022 € 742.000 en het saldo van het taakveld afval 2022 van € 623.000 toegevoegd aan de voorziening.

Voorziening BTW bijdragen verpakkingafval

Van Nedvang is in 2020 een bijdrage ontvangen voor de verschuldigde BTW bijdragen verpakkingafval op uitspraak van de belastingdienst. In 2021 is er reeds een aanslag van € 293.000 opgelegd door de belastingdienst welke ten laste is gebracht van deze voorziening. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden.

Vaste schulden met een looptijd langer dan een jaar

De onderverdeling van de in de balans opgenomen langlopende schulden is als volgt:

(bedragen * € 1.000)	2022	2021
Onderhandse leningen binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.020	33.456
Door derden belegde gelden	0	0
Totaal	27.020	33.456

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2022.

(bedragen * € 1.000)	Saldo 01-01-2022	Aflossings- verplichting 2022	Vermeer- deringen	Aflossingen	Aflossings- verplichting 2023	Saldo 31-12- 2022
Onderhandse leningen	33.456	6.436	0	6.436	3.446	27.020
Door derden belegde gelden	0	0	0	0	0	0
Totaal	33.456	6.436	0	6.436	3.446	27.020

De totale rentelast voor het jaar 2022 met betrekking tot de vaste schulden bedraagt € 260.000.

Vlottende passiva

Onder de vlottende passiva zijn opgenomen:

	2022	2021
Schulden < 1 jaar	10.761	14.493
Overlopende passiva	13.587	12.099
Totaal	24.349	26.592

Kortlopende schulden

De in de balans opgenomen kortlopende schulden kunnen als volgt gespecificeerd worden:

	2022	2021
Opgenomen kasgeldleningen	0	5.000

Bank- en girosaldo	733	550
Crediteuren	6.892	5.591
Crediteuren uitkeringenadministratie	1.552	1.909
Belastingdienst	1.531	1.403
Overige schulden	53	40
Totaal	10.761	14.493

Overlopende passiva

De specificatie van de post overlopende passiva is als volgt:

	2022	2021
Vooruit ontvangen bedragen	108	121
Nog te betalen bedragen	2.435	2.433
Obligorekening	25	25
Waarborgsommen	95	98
Van overheidslichamen ontvangen bedragen met specifiek bestedingsdoel	10.924	9.422
Totaal	13.587	12.099

De in de balans opgenomen van Europese en Nederlandse overheidslichamen ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen kunnen als worden gespecificeerd:

	Saldo 31-12-2021	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2022
<u>Ontvangen van Rijk:</u>				
Bijdr. Min. Sociale Zaken: WWB werkdeel	11			11
Bijdr.min: herstructurering sector WSW	45			45
Bijdr.min: OAB middelen	266	531	439	358
PO Bijdr verbetering fietsvoorzieningen	411		9	402
Bijdr.min.VWS SPUK subsidie	897	1.305	1.214	988
Bijdr.min.IW subsidie geluidsanering	101		19	82
Bijdr.min.BZK regeling Reductie Energieverbruik	559		143	416
Bijdr.min.IW stimulering verkeersveiligheidsmaatregelen	260		260	0
Bijdr.min.VWS regeling sportakkoord	47		28	19
Bijdr.min.Fin. toeslagenproblematiek	1		14	-13
Bijdr.min.SZ TOZO	647		61	586
Regeling reductie energiegebruik woning	944	9	648	305
Bijdr.min.SZ rijksvergoeding BBZ	61	29		90
Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie	2.976	1.674	322	4.328
Specifieke uitkering ventilatie scholen	428			428
COVID 19 gerel. onderwijsvertraging NPO	171	411	244	338
Preventieakkoord	20	22	23	19
Bijdr.min.BZK aanpak energiearmoede	0	718		718
Bijdr.min.VWS SPUKIJZ	0	17		17
Bijdr.min.OCW onderwijshuisv. ontheemden Oekraïne	0	14		14
Bijdr.min.SZW Wet inburgering 2021-gemeentedeel 2022	0	206	175	31
Bijdr.min.SZW Onderwijsroute	0	27		27
<u>Ontvangen van overige Nederlandse overheidslichamen:</u>				

	Saldo 31-12-2021	Ontvangen	Besteed	Saldo 31-12-2022
Bijdr. provincie: externe veiligheid	26		26	0
PO Bijdr Energieloket 2.0	32	36	32	36
Bijdr. provincie: Cultuur aan de basis	12			12
Bijdr. provincie: Bodemsanering Ootmarsumsestraat	362		29	333
Bijdr.Dinkelland: RMC-middelen	194		31	163
Bijdr NOT gemeenten tbv energietrans.	36	44		80
Bijdr.A+O fonds gem.1,5 meter organisatie	5			5
Bijdr. de Twentse Belofte 5	1			1
Subsidieverlening stadsarrangement	350			350
Versnelling woningbouw Oldenzaal	-5		-5	0
Bijdr. deeln gemeenten Groengashub	43		41	2
Bijdr. van Meursstraat/Catsstraat	452		161	291
Bijdr. Veiligheidsregio Twente corona toegangsbewijzen	68			68
Bijdr. Provincie: Denekamperstraat	0	233	32	201
Bijdr. Provincie: verkeersveiligheid 2021 Oude Rondweg	0	25	19	6
Bijdr. COA HAR-regeling	0	429	263	166
Totaal	9.422	5.730	4.228	10.924

De individuele componenten kunnen licht afwijken van de totaaltelling door afrondingen

Bijdrage Wet Werk en Bijstand werkdeel

De rijksbijdrage heeft als doel de activering en re-integratie van langdurig werklozen. Dit betreft een oude regeling waarop al enkele jaren geen mutaties hebben plaatsgevonden.

Bijdrage ministerie Herstructurering Sectormiddelen WSW

Oldenzaal heeft samen met de WSW-bedrijven in Twente een subsidie aangevraagd op grond van de regeling cofinanciering sectorplannen in verband met de herstructurering Sociale Werkvoorziening. Deze regeling is ingesteld door het ministerie SZW. Hierop hebben ook al enkele jaren geen mutaties plaatsgevonden.

Bijdrage ministerie OAB middelen

In 2022 is € 531.000 aan rijksbijdrage ontvangen. Er is inclusief € 47.000 aan apparaatslasten € 439.000 besteed.

Bijdrage provincie verbetering fietsvoorzieningen

In 2018 is van de provincie een bedrag van € 470.000 ontvangen voor de verbetering van fietsvoorzieningen. Begin 2022 resteerde hiervan een bedrag van ruim € 410.000. In 2022 is t.b.v. de Fietssnelweg F35 € 9.000 besteed voor met name groenvoorzieningen. Het eindsaldo van € 402.000 per ultimo 2022 dient te worden gereserveerd.

Bijdrage ministerie VWS SPUK subsidie

In het kader van de Regeling specifieke uitkering stimulering sport is in 2022 een bijdrage ontvangen ter compensatie van de BTW. Deze wordt middels de SISA-systematiek verantwoord. De bijdrage over 2021 is afgerekend.

Bijdrage ministerie IW subsidie geluidsanering

In 2020 is een subsidie ontvangen voor geluidsanering. In 2022 is hiervan € 19.000 aangewend voor de uitvoering van een geluidsonderzoek. Ultimo 2022 resteert € 82.000. Dit zal in 2023 worden aangewend.

Bijdrage ministerie BZK reductie energieverbruik

In 2020 is een bijdrage ontvangen van € 2.571.000 in het kader van de Regeling reductie energieverbruik. In 2021 werd € 2.011.000 uitgegeven. In 2022 werd € 143.000 aangewend voor het project de bon van Noordoost Twente (Vouchers). Ultimo 2022 resteert een bedrag van € 416.000. Verantwoording vindt plaats via Sisa en afwikkeling geschiedt in 2023.

Bijdrage ministerie IW Stimulering verkeersveiligheid maatregelen

In 2020 is een bijdrage ontvangen van € 260.000 voor Stimulering verkeersveiligheid maatregelen. Dit budget werd in 2022 ingezet voor de Reconstructie 'Schipleidelaan'. Ultimo 2022 zijn de middelen volledig besteed.

Bijdrage ministerie VWS regeling sportakkoord

Er zijn in 2022 wel uitgaven gedaan ter grootte van € 28.000.

Bijdrage ministerie Financiën toeslagenproblematiek

In 2022 zijn, naast de werkelijke kosten, de coördinatiekosten (normbedrag) opgenomen als last waardoor een vordering op het ministerie ontstaat.

Bijdrage ministerie SZW TOZO

Het saldo van de mutaties ROZ aangaande de Tijdelijke Overbruggingsregeling Zelfstandig Ondernemers is als verplichting richting het ministerie opgenomen.

Bijdrage ministerie Regeling energiegebruik woningen

In 2021 is een bijdrage ontvangen van € 1.260.000 in het kader van de regeling energiegebruik woningen. Van de restantmiddelen van € 944.000 uit 2021 werd in 2022 ruim € 648.000 uitgegeven. Daarnaast werd nog € 9.000 ontvangen van de overige deelnemende gemeenten waardoor ultimo 2022 een bedrag resteert van € 305.000. Deze middelen zullen in 2023 verder worden besteed.

Bijdrage ministerie SZW rijksvergoeding BBZ

De te verrekenen baten van voor 2020 zijn in mindering gebracht op de vooruitontvangen bijdrage.

Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptie

Gemeente Oldenzaal vervult de rol van 'penvoerder' in kader van het project Impulsregeling klimaatadaptatie. Vanaf 1 januari 2021 kunnen gemeenten, provincies en waterschappen gebruikmaken van de Impulsregeling klimaatadaptatie. Via die regeling kunnen ze een bijdrage van het Rijk krijgen voor klimaatadaptatiemaatregelen. Het bedrag kan gebruikt worden om adaptatiemaatregelen versneld uit te voeren, om al geplande ruimtelijke maatregelen uit te breiden met adaptatiemaatregelen, of om nieuwe adaptatiemaatregelen op te pakken. In 2022 is € 1.674.000 ontvangen en hiervan is € 322.000 doorbetaald aan de deelnemende gemeenten. Per saldo resteert per ultimo 2022 € 4.328.000. In 2023 zal verdere besteding van de middelen plaatsvinden.

Specifieke uitkering ventilatie scholen

Het Rijk heeft de subsidieregeling voor ventilatie op scholen (SUVIS) opengesteld voor het verbeteren van het binnenklimaat in schoolgebouwen. Via de SUVIS-regeling financiert het Rijk maximaal 30% van de totale kosten. Met deze regeling wordt het voor gemeenten en schoolbesturen makkelijker gemaakt om een stap te zetten in het verbeteren van de ventilatie in schoolgebouwen. Goed ventileren helpt om luchtweginfecties, zoals COVID-19, te voorkomen en is belangrijk voor een gezond en prettig binnenklimaat. Twee scholen in Oldenzaal hebben zich aangemeld voor deze regeling. In totaal is € 428.000 uitgekeerd aan de gemeente. Hiervan is € 278.000 bestemd voor Twents Carmel College locatie Lyceumstraat en € 150.000 voor Vrijeschool de Zevenster. Verantwoording zal naar verwachting in 2023 plaatsvinden.

COVID 19 gerelateerde Onderwijsvertraging NPO

Deze specifieke uitkering heeft de gemeente ontvangen om in samenwerking met scholen en lokale partijen maatregelen te treffen om de onderwijsvertragingen bij kinderen als gevolg van COVID-19 in te lopen op cognitief, executief, sociaal en emotioneel vlak. In 2022 hebben we in dat kader € 411.000 ontvangen en € 244.000 besteed aan een Corona-herstelplan voor de Jeugd.

Preventieakkoord

De uitkering is bestemd voor de uitvoering van activiteiten die zich richten op het terugdringen van roken, problematisch alcoholgebruik en overgewicht. Voor de besteding van deze specifieke uitkering van € 20.000 is in 2021 uitstel aangevraagd.

In 2022 is € 22.000 ontvangen en € 23.000 uitgegeven aan gezondheidspreventie.

Bijdrage ministerie BZK aanpak energiearmoede

In het kader van de aanpak energiearmoede heeft het Kabinet tweemaal € 150 miljoen uitgetrokken voor gemeenten om huishoudens die het hardst getroffen worden op korte termijn te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. De gemeente Oldenzaal ontving in 2022 in dat kader € 718.000. De middelen komen in 2023 tot uitbetaling.

Bijdrage ministerie VWS SPUKIJZ

In het kader van de Regeling specifieke uitkering ijsbanden en zwembaden is in 2022 een bijdrage € 17.000 ontvangen voor (ijsbanen en) zwembaden die door corona in de financiële problemen zijn gekomen. Deze wordt middels de SISA-systematiek verantwoord.

Bijdrage ministerie OCW onderwijshuisvesting ontheemden Oekraïne

In 2022 is € 14.000 ontvangen voor onderwijshuisvesting ontheemden Oekraïne. Er zijn geen uitgaven gedaan.

Bijdrage ministerie SZW Wet inburgering 2021-gemeentedeel 2022

Naast middelen via het gemeentefonds is er in 2022 € 206.000 ontvangen via een specifieke uitkering. De uitgaven inburgering, exclusief apparaatslasten, bedroegen € 175.000.

Bijdrage ministerie SZW Onderwijsroute

Voor de onderwijsroute in het kader van inburgering is € 27.000 ontvangen. In 2022 zijn geen uitgaven gedaan.

Bijdrage provincie t.b.v. externe veiligheid

Van de provincie ontvangen we jaarlijks een bijdrage in verband met externe veiligheid. In 2022 zijn de nog niet bestede middelen tot uitkering gekomen.

Bijdrage provincie Energieloket 2.0

Van de provincie is in 2021 een bijdrage van € 32.000 ontvangen in het kader van energieadvies aan huis. In 2022 is daarnaast nog een subsidie van € 36.000 ontvangen van de Provincie Overijssel voor de inkoopactie energiemaatregelen. In 2022 werd € 32.000 aan kosten verantwoord. Per saldo resteert daarmee op balansdatum de € 36.000 t.b.v. de inkoopactie energiemaatregelen. Deze zal in 2023 worden besteed.

Bijdrage provincie Cultuur aan de basis

Vanaf 2013 heeft de gemeente bijdragen ontvangen voor het project Cultuur aan de basis. In 2022 zijn er geen mutaties geweest.

Bijdrage provincie bodemsanering Ootmarsumsestraat

In 2017 is een bijdrage van € 944.000 ontvangen van de provincie voor het project bodemsanering Ootmarsumsestraat. In 2022 is € 29.000 aangewend voor het project. Het restantsaldo van € 333.000 dient te worden gereserveerd in afwachting van definitieve afrekening met de Provincie. Het project bevindt zich in de afrondende fase.

Bijdrage Dinkelland RMC-middelen

In 2017 is van de gemeente Dinkelland een bedrag ontvangen van € 215.000 voor RMC-middelen. Op basis van voorlopige cijfers heeft er een verantwoording voor Dinkelland plaatsgevonden van de RMC gelden, inclusief Belofte 3,5 en VSV gelden.

Bijdrage provincie energietransitie NOT

De energieregio Twente heeft ook in 2022 gewerkt om de Regionale Energie Strategie (RES) Twente verder vorm te geven. De gemeente Oldenzaal fungeert als penvoerder en heeft gemeentelijke bijdragen van de deelnemende gemeenten in dat kader vooruit ontvangen. Per saldo is in 2022 nog ruim € 44.000 ontvangen. De resterende middelen van circa € 80.000 worden in 2023 besteed.

Bijdrage A+O fonds gemeenten 1,5 meter organisatie

In 2020 is van het A+O fonds gemeenten een subsidie ontvangen van € 5.000 voor de 1,5 meter organisatie. In 2022 hebben geen uitgaven plaatsgevonden.

Bijdrage gemeente Enschede Twentse Belofte 5

In 2020 is van de gemeente Enschede een bijdrage ontvangen van € 20.000 voor de Twentse Belofte 5. In 2022 zijn er geen uitgaven geweest.

Subsidieverlening stadsarrangement

Van de Provincie Overijssel is de subsidie 'Stadsarrangement Oldenzaal' van € 350.000 ontvangen. De subsidie is bestemd voor de gebiedsontwikkeling Langestraat en het onderzoeken naar de mogelijkheden voor klimaatadaptatie in het Singelpark. Het beschikbare bedrag zal in 2023 in dat kader worden besteed.

Versnelling woningbouw Oldenzaal

In het kader van de versnelling woningbouw hebben we van de provincie een specifieke uitkering ontvangen met als doel externe expertise in te huren om de voorfase van de woningbouw te versnellen. Deze gelden zijn ingezet op de projecten Stations park Oldenzaal Centraal en de Graven Es. De subsidie van € 49.000 is ultimo 2022 volledig besteed en afgerekend.

Bijdrage deelnemende gemeenten Groengashub

Van de deelnemende gemeenten aan de Groengashub hebben we € 100.000 ontvangen. In 2021 werd hiervan € 57.000 besteed aan onderzoekskosten. Van de resterende middelen van € 43.000 werd € 41.000 besteed. Finale afwikkeling vindt plaats in 2023.

Bijdrage van Meursstraat/Catsstraat

Voor de herontwikkeling van locatie van Meursstraat/Catsstraat hebben we van de Woningbouwvereniging Oldenzaal een bijdrage ontvangen van € 334.000 en van Aveleijn een bijdrage van € 148.000. In 2022 is hiervan € 161.000 besteed aan onder meer het bouwrijpmaken van de locatie.

Bijdrage veiligheidsregio Twente Corona Toegangsbewijzen

In het kader van regeling Corona toegangsbewijzen (deel 1) heeft de gemeente Oldenzaal via de veiligheidsregio in 2021 een bedrag ontvangen van € 81.000. De specifieke uitkering heeft tot doel het ondersteunen van de Tijdelijke regeling maatregelen covid-19. De bijdrage is ingezet voor het ondersteunen van de controle op coronatoegangsbewijzen (CTB) en identiteitsdocumenten bij of nabij voorzieningen waarvoor het beschikken over een toegangsbewijs krachtens de Wet publieke gezondheid is voorgeschreven. In 2021 is een bedrag van € 13.000 aangewend, waardoor begin 2022 een saldo resteerde van € 68.000. In 2022 hebben geen mutaties plaatsgevonden. Het bedrag dient gereserveerd te blijven in afwachting van definitieve afrekening.

Bijdrage Provincie: Denekamperstraat

Van de Provincie werd in 2022 een bijdrage ontvangen van € 233.000 voor herinrichting van de Denekamperstraat. In 2022 werd in dat kader € 32.000 besteed. Het restant van € 201.000 komt tot afwikkeling in 2023.

Bijdrage provincie: verkeersveiligheid 2021 Oude Rondweg

Aan het einde van 2022 is het kruispunt Oude Rondweg met de B.A.A. Engelbertinklaan aangepast. Dit is in combinatie met de asfaltonderhoudswerkzaamheden aan de Oude Rondweg en de Essenlaan uitgevoerd. De werkzaamheden zijn (nagenoeg) gereed. Een deel van het werk is echter nog niet afgerekend i.v.m. de niet behaalde kwaliteit door de aannemer. De herstel werkzaamheden kunnen pas bij goed weer worden uitgevoerd (ingepland in het voorjaar 2023). Als dit naar tevredenheid wordt uitgevoerd, wordt het werk afgerekend.

Bijdrage COA HAR-regeling

Van het COA is in 2022 € 429.000 aan voorschotten ontvangen in het kader van de Hotel- en Accommodatieregeling. Binnen deze regeling mogen gemeenten statushouders niet huisvesten in permanente

woningen, maar alleen in panden die geschikt zijn voor tijdelijke huisvesting. De werkelijke uitgaven in 2022, in de vorm van huurbetalingen aan hotel de Kroon, zijn € 263.000.

4.3.6 Waarborgen en garanties

Het in de balans opgenomen bedrag voor verstrekte garanties ultimo 2022 bedraagt totaal € 572.000. Dit bedrag kan als volgt worden gespecificeerd (bedragen * € 1.000):

Organisatie	Omschrijving	Garantiebedrag		
		Oorspronkelijk bedrag	Restant per 01-01-2022	Restant per 31-12 2022
St. Werkgelegenheid Oldenzaalse kunstenaars	Renovatie en verbouwing	45	4	3
de Leeuw-Overweg	(ver)bouw kantine	131	30	0
Stg.Tenniscentrum	Nieuwe tennisaccommodatie	300	28	21
Stg.Trainingsfonds RKSVD Quick'20	Aanleg kunstgrasveld	100	42	32
Tennisvereniging Zuid-Berghuizen	Nieuw clubhuis	100	62	52
Stg. Tenniscentrum Oldenzaal	Aanleg padelbanen	40	28	25
Stg. Sportzaal Nardusboer	Nieuwbouw hockeyhal	500	460	440
Totaal		1.216	654	572

4.3.7 Belangrijke gebeurtenis na balansdatum

Alle ten tijde van het opmaken van de jaarrekening beschikbare informatie omtrent de feitelijke situatie per balansdatum is bij het opmaken van de jaarrekening in aanmerking genomen en verwerkt.

In december 2022 is er een aanbesteding gepubliceerd voor het doelgroepenvervoer. Oldenzaal is penvoerder namens 10 andere Twentse gemeenten.

In maart 2023 is de voorlopige gunningsuitslag gedeeld met de deelnemende aanbieders. Een tweetal aanbieders is een kortgeding gestart omdat zij zich niet konden vinden in de gunningsuitslag. Het is op dit moment nog onduidelijk welke gevolgen deze juridische procedures hebben en of er eventueel claims ingediend worden. De juridische kosten en eventuele claims worden bij toewijzing gedeeld met de 10 andere deelnemende gemeenten.

4.3.8 Overige financiële verplichtingen

Grondexploitatie

- Op toekomstig woongebied in de Graven Es, gebied 10B, ligt een bouwclaim van 50% op de verkoopbare m²
- Op toekomstig woongebied Stakenbeek 2^e fase, ligt een bouwclaim van circa 8.600 m²
- Eind 2008 is grond verworven van circa 11 ha nabij de Hengelosestraat. Ook hier is een bouwclaim van 50% afgesproken. Deze bouwclaim is beperkt geldig.

Vennootschapsbelasting

Uit de opgestelde Vennootschapsbelasting-aangifte in oktober 2022 volgt voor de activiteit reclame c.q. abri's en voor de activiteit grondexploitaties een belastbaar bedrag (c.q. verrekenbaar verlies) van € 565.642 over 2021. Dit verlies wordt volledig verrekend met de belastbare winst uit 2020 (€ 796.608). Er volgt in zoverre een teruggave van € 141.410 ((25% Vpb) over 2020 nadat de verliesbeschikking 2021 is vastgesteld. Tevens zal het bedrag wat op de voorlopige aanslag 2021 is betaald worden gerestitueerd. Resteert een belastbaar bedrag uit 2020 van € 230.966.

Crediteuren, niet uit de balans blijvende financiële verplichtingen:

Verplichtingen aankopen/verkopen die nog niet in de balans zijn opgenomen maar waartoe wel een besluit van het college is genomen:

Aankoop verplichting (incl. sleutelgeld)	Bedrag
Complex 301, Wilhelminastraat 162	15.000
Complex 105, Visschedijkweg 6	23.000
Het totaal bedrag van de aankopen	38.000

Lopende opties	Bedrag
Complex 107, Jufferbeek Zuid 7.862 m2	1.254.000
Complex 209, De Graven Es, 1.242 m2	373.000
Het totaal bedrag van de aankopen	1.627.000

Achtervangpositie geborgde leningen

De gemeente Oldenzaal neemt een achtervangpositie in voor de geborgde leningen door het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW). Het schuldrestant per 31 december 2022 waarvoor het WSW garant staat, bedraagt € 145 miljoen.

Leaseconstructie ondergrondse afvalcontainers

De komende jaren verandert er veel in het gemeentelijk afvalbeheer. Vooral het invoeren van diftar heeft een grote impact op de grootte en samenstelling van de verschillende afvalstromen. Daarom is besloten de ondergrondse containers voor de milieupleintjes niet zelf meer te kopen, maar te leasen via Twente Milieu. Door de ondergrondse containers te leasen is het gemakkelijker om in te spelen op ontwikkelingen. Zo kan bij veranderingen in het gebruik van de milieupleintjes eenvoudig worden over gegaan op een perscontainer voor verpakkingen of kan een papiercontainer worden omgewisseld voor een glascontainer. Leasen is wel iets duurder, maar de gemeente loopt niet het risico dat deze containers overbodig worden voordat ze economisch zijn afgeschreven.

De leaseovereenkomst is onderdeel van de Dienstverleningsovereenkomst met Twente Milieu.

Overzicht van de belangrijkste langlopende contracten

Contractomschrijving	Einddatum contract	Contract waarde
Dienstenovereenkomst inhuurdesk Dynamisch Aankoop Systeem (DAS)	28-02-2025	3.000.000
Krediet- en Depotarrangement	31-12-2023	3.000.000
Maatwerkvervoer	31-07-2023	1.100.000
Onderhoud sportvelden	31-12-2024	898.000
Externe inhuur regio Twente	01-09-2023	850.000
Ontwikkeling en levering van oplossingen en gekwalificeerde ondersteuning voor de gemeentelijke dienstverlening	31-12-2040	752.000
Brandverzekering	31-12-2024	666.000
Collectieve (ziektekosten)verzekeringen voor minima gemeenten	31-12-2023	650.000
Dienstverleningsovereenkomst salarisadministratie	31-12-2023	560.000
Groot en klein groen	31-01-2024	451.000
Uitvoering beschut en uitvoering administratieve en HRM-taken	31-12-2023	450.000
Levering aardgas	01-01-2027	400.000
Uitvoer subsidieregeling energiearmoede	1-12-2023	355.000
Softwaremakelaar specifieke applicaties en software	1-10-2023	312.000

4.4 Toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2022

In dit hoofdstuk wordt de analyse op hoofdlijnen van het rekeningresultaat per programma weergegeven. We geven de belangrijkste afwijkingen weer groter dan € 25.000.

4.4.1 Dienstverlening en veiligheid

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	5.637	5.736	7.487	1.751 N	1.850
Baten	501	579	2.645	2.066 V	2.216
Saldo	5.136	5.157	4.842	315 V	366 V
Toevoeging aan reserves	0	0	0	0	0
Onttrekking aan reserves	0	0	0	0	0
Resultaat	5.136 N	5.157 N	4.842 N	315 V	366 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Openbare orde en veiligheid	1.680 N	2.095 V		415 V
Risicobeheersing	50 V			50 V
College	110 N			110 N
Bovengemeentelijke samenwerking	66 N			66 N
KCC	154 V			154 V
Bestuursondersteuning raad en rekenkamer	82 N			82 N
Overige verschillen	17 N	29 N		46 N
Totaal	1.751 N	2.066 V	0	315 V

Toelichting

Openbare orde en veiligheid (lasten € 1.680.000 nadeel, baten € 2.095.000 voordeel)

Voor de opvang van Oekraïners hebben wij ruim € 1,7 miljoen aan uitgaven gehad.

De lasten voor de hub € 176.000 worden vergoed door de veiligheidsregio. De overige lasten van ruim € 1,5 miljoen betreffen met name het verstrekte leefgeld, transitiekosten, uitvoeringskosten, kosten van het pand aan de Bentheimerstraat en inrichtingskosten voor dit pand. Deze worden dan wel rechtstreeks dan wel via een normvergoeding bekostigd door het rijk. Voor 2022 realiseren we een voordeel van € 382.000 op de opvang van Oekraïne. Bij de resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit voordeel in een bestemmingsreserve te storten om deze middelen beschikbaar te houden voor de opvang van Oekraïners.

Verder hielden we op het beschikbare budget voor drugsonderzoek (€ 50.000) ruim € 27.000 over.

Risicobeheersing (lasten € 50.000 voordeel)

Het positieve jaarrekening resultaat 2021 van de VRT is naar rato gerestitueerd naar de deelnemende gemeenten. Voor Oldenzaal betekende dit een voordeel van € 58.000. Dit voordeel namen we bij de jaarrekening 2021 mee als 'nog te ontvangen'. We hebben het als voordeel vermeld bij de najaarsnota 2022. Zo raamden we het per ongeluk dubbel.

College (lasten € 110.000 nadeel)

In 2022 ontstond een overschrijding op 'College' van € 110.000. Dit komt door hogere salarissen (€ 30.000), werkkosten (€ 29.000) en diverse goederen en diensten (€ 61.000). Dit komt onder andere

door de aanstelling van een extra wethouder half 2022 en extra lasten door de aanstelling en afscheid van het nieuwe en oude college. Ook zijn op 'College' kosten, conform bestuursovereenkomst, verantwoord, van 'Twente Mobiliteit en Bereikbaarheid'.

Bovengemeentelijke samenwerking (lasten € 66.000 nadeel)

Het nadeel wordt vooral veroorzaakt door hogere bijdrage aan de Regio Twente en de bijdrage voor lidmaatschap van Euregio 2022. Dit is een 'cosmetisch' nadeel. De totale bijdrage aan Samen Twente verantwoordt we op diverse 'producten' en leidt per saldo niet tot grote afwijkingen c.q. voordelen.

KCC (lasten € 154.000 voordeel)

Het voordeel komt voor het grootste gedeelte doordat we op het KCC in 2022 € 110.000 minder loonkosten verantwoordt dan begroot. Op de KCC-budgetten inhuur en overig hielden we € 44.000 over.

Bestuursondersteuning, raad en rekenkamer (lasten € 82.000 nadeel)

Het beschikbare budget voor de rekenkamer werd in 2022 met € 17.000 overschreden. Vooruitlopend op het bij de Programmabegroting 2023 vastgestelde amendement, waarmee de Raad structureel aanvullend budget beschikbaar heeft gesteld voor de Rekenkamer (€ 20.045), werd in 2022 reeds het onderzoek 'de Binnenstad van Oldenzaal' uitgevoerd. Daarnaast werden onvoorziene kosten gemaakt als gevolg van ontvangen afrekeningen uit 2021 voor de gezamenlijke rekenkamercommissie NOT. Hierdoor ontstond een incidentele overschrijding van ca. € 17.000.

Door externe inhuur en extra formatie (o.a. t.b.v. communicatieplan) ontstond een overschrijding van € 44.000. Tenslotte vielen de accountantskosten door een ontvangen afrekening over het boekjaar 2021 ruim € 20.000 hoger uit dan begroot.

4.4.2 Woon- en leefomgeving

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022	Verschil realisatie- raming na wijziging 2022	Incidenteel gerealiseerd 2022
Lasten	13.797	13.577	14.625	1.048 N	1.088
Baten	8.961	9.005	9.386	381 V	62
Saldo	4.836	4.572	5.239	667 N	1.026 N
Toevoeging aan reserves	3	256	256	0	253
Onttrekking aan reserves	259	378	1.200	822 V	1.143
Resultaat	4.580 N	4.450 N	4.295 N	155 V	136 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Dagelijks onderhoud wegen/bermen/kunstwerken	111 N	67 V		44 N
Structureel onderhoud verhardingen asfalt	132 V		126 N	6 V
Openbaar groen	31 V			31 V
Afval	986 N	212 V	742 V	32 N
Baten rioolheffing		39 N		39 N
Straatreiniging	52 V			52 V
Straatverlichting	28 N			28 N
Verkeersbeleid	26 N	34 V		8 V
Milieubeleidsplan	151 N	29 V	189 V	67 V

Verhuur/verkoop grond algemene dienst	45 N	34 V		11 N
Overige verschillen	85 V	44 V	17 V	146 V
Totaal	1.048 N	381 V	822 V	155 V

Toelichting

Dagelijks onderhoud wegen/bermen/kunstwerken (lasten € 111.000 nadeel, baten € 67.000 voordeel)

Dit is een stelpost die jaarlijks afhankelijk is van het aantal werkzaamheden dat bekabelars in Oldenzaal uitvoeren. Daarom is het nooit goed te ramen. De hogere lasten compenseren de hogere baten van de bekabelaar (communicerend vat). Het verschil ontstaat door een geraamd budget voor lasten van € 10.000 en voor baten van € 60.000. In een volgend P&C-document stellen we voor dit gelijk te trekken op € 50.000 voor beiden.

Structureel onderhoud verhardingen asfalt (lasten € 132.000 voordeel)

Voor de inhaalslag achterstallig onderhoud wegen is voor 2023 € 150.000 beschikbaar en voor 2024 € 450.000. Hiervoor is een reserve onderhoud verhardingen van € 600.000. In 2022 gaven we € 21.000 uit en bedraagt de stand van de reserve per 1-1-2023 € 576.000. Voor 2023 staat grootschalig herstraatwerk in wijk de Essen ingepland. Dit werk hebben we in 2022 voorbereid. De aanbesteding loopt en gaat in april/mei 2023 in uitvoering. Tegenover het voordeel staat een lagere onttrekking uit de reserve onderhoud verhardingen van € 126.000.

Openbaar groen/speeltoestellen (lasten € 31.000 voordeel)

Vanwege een te volgen aanbestedingsprocedure was het niet meer mogelijk een project tijdig in 2022 uit te voeren. Uitvoering hiervan vindt nu plaats in 2023. We hielden daardoor € 23.000 over. Ook op de inleenvergoeding SW op dit product hielden we over (€ 57.000). Want als de medewerkers ziek zijn, wordt er niet gefactureerd. In de Voorjaarsnota 2023 stellen we voor om dit budget structureel met € 73.000 te verlagen. Dit maakt onderdeel uit van een totale ombuiging van team Buitenbeheer van € 200.000 vanaf 2023 (verwerking in de Voorjaarsnota 2023).

De uitgaven voor speeltoestellen bij scholen VAN € 30.000 worden conform het beleids- en beheerplan spelen gedekt uit de Reserve speelvoorziening scholen. Het saldo van deze reserve per 31-12-2022 is € 282.000.

Afval (lasten € 968.000 nadeel, baten € 212.000 voordeel)

Lasten

Er zijn lagere kosten voor vervuiling van het oud papier en karton (OPK) door nieuwe afspraken met afnemer (voordeel € 33.000) en er is geen uitbetaling nodig voor een aanvullende vergoeding (€ 12.000). Er is sprake van een verkeerde boeking van ledigingskosten van oud papier bij ondergrondse containers bij milieupleintjes (€ 26.000) en het nog ontbreken van de factuur voor de huishoudelijke afvalinzameling voor december (circa € 13.000). In totaal geeft dit een voordeel op de lasten van € 91.000.

Er is een voordeel op B-hout (€ 24.000) gerealiseerd doordat er in juli 2022 nieuw is aanbesteed en er betere prijs wordt uitbetaald. Verder zijn er minder aan tonnen gewicht gebracht waardoor er minder storkosten en minder transportkosten zijn. In totaal geeft dit een voordeel op de lasten van € 78.000

Er zijn lagere kosten i.v.m. het verwerken van minder tonnen afval zoals: gft (-450 ton), fijn en grof restafval (-600 ton) en minder volledig afgekeurd PMD (- 280 ton) dan verwacht. Verder zijn geraamde kosten voor de afvoer van het afgekeurde PMD (van PreZero naar Twence) - begroot € 33.000 - (nog) niet in rekening gebracht. In totaal geeft dit een voordeel op de lasten van €170.000. Een nadeel op de lasten is ontstaan door het saldo van de reserve afvalstoffenheffing van € 742.000 en het saldo op het product afval € 632.000 welke gestort zijn in de voorziening afvalstoffenheffing.

Baten

Er is minder plastic afgekeurd (PMD), er is weliswaar minder plastic goedgekeurd maar er is wel meer plastic ingezameld dat voor een deelafkeur-vergoeding in aanmerking komt. Dat geeft ons een voordeel op de baten van € 34.000.

In de eerste 8 maanden zijn er fors hogere marktprijzen uitbetaald dan geraamd. Het levert een voordeel op van € 89.000. Er zijn € 94.000 meer baten van afvalbrengpunt dan geraamd.

De reserve afvalstoffenheffing is op advies van onze accountant omgezet in een voorziening omdat het gaat om van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden. Het saldo van € 742.000 is derhalve vrijgevallen in het rekeningresultaat en vervolgens gestort in de voorziening afvalstoffenheffing.

Straatreiniging (lasten € 52.000 voordeel)

Op het budget 'Schoonmaken binnenstad' is € 22.000 minder uitgegeven. Dit budget vervalt structureel in de Voorjaarsnota 2023 als gevolg van de ombuigingen.

We hebben minder uren veegwagens ingehuurd om de stad schoon te maken. Dit kwam onder meer doordat er minder evenementen (waaronder Carnaval en Boeskool) in de stad waren vanwege de beperkingen rondom corona. Het leverde ons een voordeel op van € 33.000.

Straatverlichting (lasten nadeel € 28.000)

Door het slecht functioneren van de aannemer is niet al het onderhoud (goed) uitgevoerd hebben we € 17.000 minder uitgegeven op het budget Onderhoud openbare verlichting en € 29.000 op het budget Sanering openbare verlichting. Inmiddels zijn we overgestapt op een andere aannemer.

De netwerkkosten voor het beheer zijn gestegen en de belasting op energie is verhoogd. Daardoor betaalden we € 71.000 meer dan verwacht.

Verkeersbeleid (lasten € 26.000 nadeel)

De bewaakte fietsenstalling is jaren geleden als pilot gestart maar is nu structureel opgenomen in de begroting. De lasten hiervoor zijn de afgelopen jaren behoorlijk gestegen en hebben in 2022 geleid tot een overschrijding van ruim € 26.000. In 2023 rapporteren we bij de reguliere producten uit de P&C-cyclus over de bijstelling van het budget.

Milieubeleidsplan (lasten € 151.000 nadeel, baten € 29.000 voordeel)

Dit 'cosmetische' nadeel wordt grotendeels veroorzaakt doordat de projectkosten voor uitvoeringsagenda Duurzaamheid conform verslaggevingsvoorschriften via de exploitatie worden verantwoord. Dit veroorzaakt een nadeel in dit Programma 2. Hiertegenover staat echter een onttrekking uit de reserve stimuleringsfonds duurzaamheid van € 189.000. Daarnaast ontstond een voordeel doordat een exploitatiebudget van € 45.000 'voortzetting samenwerking NOT' in 2022 niet nodig was.

Verhuur/verkoop gronden algemene dienst (lasten € 45.000 nadeel, baten € 34.000 voordeel)

We hebben in verband met uitval door ziekte en zwangerschappen meer moeten inhuren.

Verder zijn er door extra inzet in 2022 meer loonkosten verantwoord op het product. Het nadeel van de extra inzet en inhuur wordt overigens gecompenseerd door een voordeel op het onderdeel 'Huur- en huren van gronden'.

4.4.3 Stedelijke en economische ontwikkeling

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022	Vershil realisatie-raming na wijziging 2022	Incidenteel gerealiseerd 2022
Lasten	6.118	16.400	16.490	90 N	12.431
Baten	2.412	12.089	12.363	274 V	11.066
Saldo	3.706	4.311	4.127	184 V	1.365 N
Toevoeging aan reserves	16	98	7.151	7.053 N	7.135
Onttrekking aan reserves	223	888	8.437	7.549 V	8.323
Resultaat	3.499 N	3.521 N	2.841 N	680 V	177 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) <i>V = Voordeel; N = Nadeel</i>	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Economische zaken	70 V			70 V
Geo informatie	238 V			238 V
Bestemmingsplannen niet in exploitatie	117 N	70 V		47 N
Lokaal RO beleid	28 V			28 V
Stedelijke vernieuwing	129 V			129 V
Vergunningen Wabo	112 N	345 V		233 V
Woningbouw/-beleid	367 V		173 N	194 V
Toerisme	47 V		80 N	33 N
Grondexploitaties	758 N	147 N	901 V	4N
Overige verschillen	18 V	6 V	152 N	128 N
Totaal	90 N	274 V	496 V	680 V

Toelichting

Economische zaken (lasten € 70.000 voordeel)

Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door een lagere bijdrage aan Samen Twente (voormalige Regio Twente) dan begroot. Dit betreft echter een 'cosmetisch' voordeel. De totale bijdrage aan Samen Twente wordt verantwoord op diverse 'producten' en leidt per saldo niet tot grote afwijkingen c.q. voordelen.

Geo informatie (lasten € 238.000 voordeel)

Met name door uitstel van de invoering van de Omgevingswet hielden we ruim € 238.000 over op de budgetten Omgevingswet.

Bestemmingsplannen niet in exploitatie (lasten € 117.000 nadeel, baten € 70.000 voordeel)

De uitgaven voor bestemmingsplannen worden (meerjarig) gedekt door ontvangen exploitatievergoedingen en bijdragen van derden en zijn daarmee (meerjarig) budgetneutraal. Deze uitgaven en inkomsten 'matchen' op jaarbasis echter niet per definitie. Hierdoor realiseerden we in 2022 een negatief resultaat van € 47.000 op niet in exploitatie zijnde bestemmingsplannen.

Lokaal RO Beleid (lasten € 28.000 voordeel)

In 2022 gaven we relatief weinig uit aan planschadevergoedingen (voordeel € 6.000) en rechtsgedingen en rechtskundige adviezen (voordeel € 22.000).

Stedelijke vernieuwing (lasten € 129.000 voordeel)

In het kader van de subsidieregeling 'Actieprogramma Binnenstad Oldenzaal' werd € 72.000 minder uitgegeven dan begroot als gevolg van minder aanvragen. Door uitstel van de aanschaf van de digitale borden naar 2023 werd een 'cosmetisch' voordeel gerealiseerd van € 78.000. Dekking hiervan vindt plaats via een onttrekking aan de Algemene Reserve. Doordat de onttrekking eveneens achterwege bleef, ontstaat op programma FAD een gelijk nadeel. De inhuur van derden viel € 14.000 hoger uit dan begroot.

Vergunningen WABO (lasten € 112.000 nadeel, baten € 345.000 voordeel)

Door een hoger bouwvolume dan geraamd ontstonden in 2022 hogere opbrengsten uit WABO-leges dan begroot. We ontvingen € 1.046.000. Een plus ten opzichte van de begroting van € 345.000. Daartegenover stonden hogere lasten voor inhuur derden en doorberekende loonkosten ter grootte van € 112.000.

Woningbouw/-beleid (lasten € 367.000 voordeel)

Dit voordeel komt voornamelijk doordat we het budget 'Oldenzaal aantrekkelijke woonstad' niet hebben besteed. Dit komt onder andere door de langere doorlooptijden binnen planontwikkeling (o.a. door stikstofdepositie). Bij de Programmabegroting 2020 zijn middelen beschikbaar gesteld voor de periode 2020-2024 (€ 200.000 per jaar) om meerjarige prestatieafspraken te maken om een bijdrage te leveren aan de woonambities van WBO, Blij Wonen en de gemeente. De middelen 2022 en de overgehevelde middelen

uit 2021 (€ 174.000) onder andere bestemd voor de cofinanciering Langestraat welk project een langere doorlooptijd heeft, konden in 2022 niet worden besteed. Tegenover het voordeel staat een niet gerealiseerde onttrekking uit de algemene reserve van € 173.000 voor Oldenzaal aantrekkelijke woonstad.

Toerisme (lasten € 47.000 voordeel)

Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door het niet tot uitkering komen van 'overgehevelde' subsidies voor evenementen uit 2021. De gedachte was om deze overgehevelde bedragen in te zetten ter bekostiging van het nieuwe evenementenbeleid. Dit bleek niet nodig. De geraamde onttrekking aan de algemene reserve voor de digitale borden van € 80.000 heeft niet plaatsgevonden.

Grondexploitatie (lasten € 758.000 nadeel, baten € 147.000 nadeel; deels via reserve)

U weet dat binnen de grondexploitatie de baten en lasten niet per jaarschijf worden geraamd. Hierdoor ontstaan er per jaarschijf verschillen ten opzichte van de begroting. Na bestemming van het resultaat is het totaal van de grondexploitatie zowel op begroting- als rekeningbasis budgettair neutraal.

4.4.4 Cultuur, sport en ontwikkeling

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Vershil reali- satie-raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	6.423	6.718	6.688	30 V	325
Baten	1.270	1.409	1.503	94 V	151
Saldo	5.153	5.309	5.185	124 V	174 N
Toevoeging aan reserves	0	64	62	2 V	62
Onttrekking aan reserves	96	428	322	106 N	301
Resultaat	5.057 N	4.945 N	4.925	20 V	65 V

Belangrijkste verschillen (> €25.000) <i>V = Voordeel; N = Nadeel</i>	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Sporthal de Kolk	25 V			25 V
Overige accommodaties		47 N		47 N
Sportcentrum Vondersweijde	87 N	88 V		1 V
Sportbevordering	36 V	54 V		90 V
Overige verschillen	56 V	1 N	104 N	49 N
Totaal	30 V	94 V	104 N	20 V

Toelichting

Sporthal de Kolk (lasten € 25.000 voordeel)

Dit voordeel wordt grotendeels veroorzaakt door het budget van het haalbaarheidsonderzoek voor de revitalisatie van sporthal De Kolk (€ 20.000) dat abusievelijk is overgeheveld van 2021 naar 2022.

Overige accommodaties (baten € 47.000 nadeel)

Dit nadeel wordt grotendeels veroorzaakt doordat er € 40.000 minder aan SPUK-BTW sport is ontvangen van het Rijk, omdat in 2022 veel geplande investeringen niet zijn uitgevoerd.

Sportcentrum Vondersweijde (lasten € 87.000 nadeel, baten € 88.000 voordeel)

Het nadeel op de lasten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-IJZ subsidie van € 88.000 aan zwembad Vondersweijde en de terugbetaling van de SPUK-IJZ subsidie van € 17.000 door zwembad Vondersweijde over 2021. Het voordeel op de baten wordt grotendeels veroorzaakt door de SPUK-IJZ subsidie van € 88.000 die van het Rijk ontvangen is en de afrekening SPUK-IJZ (terugbetaling) van € 17.000 aan het Rijk over 2021.

Sportbevordering (lasten € 36.000 voordeel, baten € 54.000 voordeel)

Op dit product is sprake van fors lagere uitgaven adviseur vitaliteit en extra uitgaven voor het preventie-akkoord en sportakkoord, per saldo een voordeel van € 36.000. De adviseur maatschappelijke vitaliteit vraagt een vergoeding die lager ligt dan de marktconforme vergoeding. De uitgaven van de adviseur vitaliteit worden gedekt door een onttrekking uit de algemene reserve. Deze is niet zichtbaar op programma 4. Tegenover de hogere uitgaven preventie- en sportakkoord zijn extra inkomsten (uit voorgaande jaren) verantwoord, waardoor de inkomsten hoger zijn dan geraamd.

4.4.5 Maatschappelijke ondersteuning

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	53.815	58.627	55.967	2.660 V	2.867
Baten	12.358	14.808	13.372	1.436 N	1.172
Saldo	41.457	43.819	42.595	1.224 V	1.695 N
Toevoeging aan reserves	38	922	756	166 V	753
Onttrekking aan reserves	464	1.547	1.045	502 N	934
Resultaat	41.031 N	43.194 N	42.306 N	888 V	1.514 N

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutaties in reserves	Saldo
Bijzonder basisonderwijs	55 V	156 N		101 N
Bijzonder speciaal voortgezet onderwijs	78 V	77 N		1 V
Bijz. algemeen voortgezet onderwijs	298 V	278 N		20 V
Leerlingenvervoer	65 N			65 N
Leerplicht	140 N	105 V		35 N
Onderwijsachterstandenbeleid	246 V	262 N		16 N
Gebundelde uitkering	28 N	350 N		378 N
BBZ	155 V	237 N		82 N
Minimabeleid	40 V	38 V	199 V	277 V
Sociale werkvoorziening	323 V	368 V		691 V
Participatiebudget	176 V			176 V
Integratiebeleid	1.369 V	1.392 N		23 N
Maatwerkvoorziening natura materieel Wmo	103 N			103 N
Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo	89 V	641 V		730 V
Opvang en beschermd wonen Wmo		65 V		65 V
Algemene voorzieningen Wmo MP	37 N			37 N
Algemene voorzieningen Wmo WIZ	275 V	33 V	474 N	166 N
Wijkaccommodaties	39 N			39 N
Kinderdagverblijven	47 N			47 N
Algemene voorzieningen jeugd	75 V			75 V
Individuele voorzieningen natura jeugd	32 V		80 N	48 N

Overig	92 N	66 V	84 N	6 N
Totaal	2.660 V	1.436 N	112 N	888 V

Toelichting

Bijzonder basisonderwijs (lasten € 55.000 voordeel, baten € 156.000 nadeel)

In de Najaarsnota 2022 zijn abusievelijk kapitaallasten afgeraamd waardoor een nadeel op de lasten is ontstaan van € 75.000. Daarnaast is een voordeel ontstaan van € 150.000 op de lasten door de nog niet verantwoorde subsidie aan De Zevenster voor de aanpassingen in de ventilatie. De voorbereidende bouwactiviteiten zijn wel gestart. Tegenover dit laatste voordeel staat een navenant nadeel op de baten van € 150.000. De gemeente betaalt de subsidie van het Rijk door aan de scholen.

Bijzonder speciaal voortgezet onderwijs (lasten € 78.000 voordeel, baten € 77.000 nadeel)

Genoemd voor- en nadeel zijn het gevolg van een administratieve exercitie voor de verrekening van kosten van het pand aan de Bentheimerstraat dat gebruikt wordt voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen. Per saldo echter budgettair neutraal.

Bijzonder algemeen voortgezet onderwijs (lasten € 298.000 voordeel, baten € 278.000 nadeel)

Zowel het voordeel op de lasten als het nadeel op de baten van € 278.000 wordt veroorzaakt door het nog niet verantwoorden van de subsidie van het Rijk welke de gemeente doorbetaalt aan het Twents Carmelcollege voor de aanpassingen in de ventilatie. Zie ook Bijzonder basisonderwijs.

Leerlingenvervoer (lasten € 65.000 nadeel)

De overschrijding uitgaven leerlingenvervoer betreft het vervoer van leerlingen en inhuur voor het leerlingenvervoer. Deze inhuur ondersteunt bij de implementatie van de verordening leerlingenvervoer 2023. Hiervoor wordt de basis op orde gemaakt.

Leerplicht (lasten € 140.000 nadeel, baten voordeel € 105.000)

De extra uitgaven betreffen voornamelijk de salarislasten die, in tegenstelling tot de begroting, specifiek zijn toegerekend. Het gaat hier dus niet om extra salarisuitgaven. Tegenover deze extra uitgaven staan extra inkomsten. Naast leerplicht en RMC gaat het hier om gelden voor Belofte 3, Belofte 5 en intensivering aanpak (oud)VSV en gelden gemeente Dinkelland en Losser (opmaken proces-verbaal). Alles gericht om uitvoering van leerplichttaken, voortijdig schoolverlaten te voorkomen en jongeren, ook de groep tussen 18 en 27 jaar, richting vervolgonderwijs/werk of dagbesteding te ondersteunen.

Onderwijsachterstandenbeleid (lasten € 246.000 voordeel, baten € 262.000 nadeel)

In 2022 zijn de geraamde lasten voor de uitvoering van de Lokale Educatieve Agenda en het VVE-beleid niet volledig besteed. Dit is te verklaren doordat de vaststelling van de LEA-uitvoeringsagenda en het VVE-convenant vertraging opliepen, waardoor de realisatie van de daarin opgenomen acties en afspraken (nog) niet heeft plaatsgevonden. Daarnaast hebben de geraamde uitgaven van de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) nog niet volledig plaatsgevonden. Dit komt door een langere looptijd van diverse projecten, waardoor de gemeentelijke bijdrage hiervoor later dan gepland gevraagd is. Begin 2022 werd namelijk bekend dat de middelen uit het Nationaal Programma Onderwijs niet vóór einde schooljaar 2022-2023, maar tot en met schooljaar 2024-2025 besteed mogen worden.

De werkelijke baten voor onderwijsachterstandenbeleid inclusief Nationaal Programma Onderwijs zijn in 2022 achtergebleven bij de lasten. Dit komt door een onderbesteding van onderwijsachterstandenbeleidmiddelen in 2022. De niet-bestede middelen zijn gereserveerd om later te kunnen uitgeven, of in het slechtste geval terug te betalen aan het rijk.

Tegelijkertijd viel de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid in 2022 circa € 120.000 hoger uit dan verwacht. Ook deze zijn, net als de NPO gelden, gereserveerd.

Gebundelde uitkering (lasten € 28.000 nadeel, baten € 350.000 nadeel)

Het nadeel op de uitgaven is gezien het totale volume aan uitgaven zeer beperkt (0,3%) Het is een saldo van kleine plussen en minnen op de bijstandsuitgaven, loonkostensubsidies, IOAW, IOAZ, maar ook uit-

gaven zoals abonnementen, medische adviezen, bezwaarschriftencommissie etc. die aan de bijstand zijn gerelateerd.

Het nadeel op de inkomsten is grotendeels ontstaan een lagere bijdrage BUIG.

BBZ (lasten € 155.000 voordeel, baten € 237.000 nadeel)

Bij de BBZ gaat het om verstrekte leningen en aflossingen hierop. Deze geven over de jaren heen een grillig beeld en zijn lastig te voorspellen. In dit geval zijn er in 2022 minder leningen verstrekt dan begroot. Maar is er ook op bestaande leningen fors minder afgelost dan begroot.

Minimabeleid (lasten € 40.000 voordeel, baten € 38.000 voordeel)

Door de energietoeslag en de uitgaven m.b.t. de Oekraïne zijn de (geraamde) uitgaven van het minima-beleid in totaal in 2022 fors gestegen. Het voordeel op de uitgaven bestaat dan ook uit meerdere plussen en minnen. Zo is een deel van de uitgaven voor de Oekraïne ten laste van de algemene middelen begroot maar zijn deze uiteindelijk volledig vergoed door het rijk (voordeel € 80.000), is de reguliere bijzondere bijstand lager uitgevallen (voordeel € 47.000) en vielen de uitgaven voor de energietoeslag (nadeel € 185.000) en de Stadsbank (nadeel € 34.000) hoger uit. De extra werkzaamheden m.b.t de energietoeslag en Oekraïne hebben ertoe geleid dat de uitgaven in de preventieve sfeer wat achter zijn gebleven waardoor per saldo toch een klein voordeel op dit product resteert.

Bij de Najaarsnota was nog de verwachting dat de het budget voor de energietoeslag niet volledig zou worden benut. Dit was echter niet het geval (zie toelichting lasten) waardoor de begrote dotatie van het overschot aan het Noodfonds van € 199.000 niet heeft plaatsgevonden. Dit leidt bij de mutaties op de reserves tot een voordeel van € 199.000

De meevaller op de inkomsten betreft teruggevorderde onterecht verstrekte bijzondere bijstand en een rijksbijdrage i.v.m. (gedupeerden) toeslagenproblematiek.

Sociale werkvoorziening (lasten € 323.000 voordeel, baten € 368.000 voordeel)

Bij dit beheersproduct zijn de huurlasten zowel aan de lasten als aan de batenkant (€ 367.000) fors hoger. Dat komt doordat de gemeente als tussenverhuurder functioneert tussen de eigenaar van het pand en de uitvoerder van de WSW, c.q. gebruiker van het pand. Dit leidt tot een extra geldstroom, maar biedt meer waarborgen voor de huisvesting van WSW'ers.

Aan de lastenkant staat tegenover deze huurlast een fors lagere bijdrage aan de Stichting Werkprojecten Oldenzaal van (€ 259.000) door met name lagere salarislasten WSW. Daarnaast is de toename van het rijksbudget participatie (€ 328.000) hier als "beschikbare budgetruimte" vastgehouden (loonindex 2022 WSW) waardoor de per saldo lasten toch nog fors lager uitvallen.

Participatiebudget (lasten € 176.000 voordeel)

Door de diverse alternatieve steunmaatregelen van het Rijk door corona is het beroep op dit budget beperkt gebleven. Daarnaast heeft het accent, door de intensieve werkzaamheden rondom (de huisvesting) van statushouders en Oekraïners, wat minder gelegen op de reguliere re-integratietaken waardoor het budget niet volledig is gebruikt.

Integratiebeleid (lasten € 1.369.000 voordeel, baten € 1.392.000 nadeel)

De uitgaven op dit product zijn fors lager dan geraamd. Dit komt doordat de uitgaven voor de HAR-regeling (Hotel- en Accommodatie regeling voor statushouders) in 2022 voor 2 jaren zijn geraamd maar alleen de uitgaven worden verantwoord die op 2022 betrekking hebben. In dit geval de huur over de laatste maanden van 2022 voor Hotel de Kroon.

Wat voor de uitgaven geldt, is ook van toepassing op de inkomsten. Alleen de inkomsten die betrekking hebben op 2022 worden toegerekend, vandaar hier ook een grote afwijking van de raming.

Maatwerkvoorziening natura materieel Wmo (lasten € 103.000 nadeel)

Het nadeel betreft met name hogere uitgaven voor woon- en vervoersvoorzieningen die in het laatste kwartaal van 2022 zijn gedaan.

Maatwerkvoorzieningen natura immaterieel Wmo (lasten € 89.000 voordeel, baten € 641.000 voordeel)

Het grootste deel van het voordeel op de uitgaven is veroorzaakt door lagere lasten voor huishoudelijke ondersteuning. We zien dat de trend van jaarlijks oplopende aantallen doordat het voor cliënten aantrekkelijke abonentstarief is afgevlakt. Daarnaast levert de was- en strijkservice, die in het laatste kwartaal 2022 volledig is geïmplementeerd, de eerste financiële voordelen op.

Daar staat tegenover dat de WMO individuele ondersteuning en wonen en verblijf WMO duurder uitvallen.

Het voordeel aan de batenkant komt vrijwel volledig door de bijdrage (teruggave) beschermd wonen.

Opvang en beschermd wonen Wmo (baten € 65.000 voordeel)

De meevaller op de inkomsten betreft een bijdrage nazorg Maatschappelijke Opvang die we van de gemeente Enschede hebben ontvangen. Deze eenmalige zorg is binnen andere regionale budgetten opgevangen waardoor de gemeentelijke bijdrage niet noodzakelijk was en terug is gestort.

Algemene voorzieningen Wmo MP (lasten € 37.000 nadeel)

De hogere uitgaven worden veroorzaakt door extra kosten Regiotaxi in het kader van de continuïteitsregeling.

Algemene voorzieningen Wmo WIZ (lasten € 275.000 voordeel, baten € 33.000 voordeel)

De uitgaven vallen fors lager uit doordat we geen uitgaven voor de pilot verbinding Sport, Onderwijs en Cultuur deden. Dekking van deze uitgaven komt ten laste van de algemene reserve (op die post dus een nadeel)

Om de nadelige gevolgen van corona bij de jeugd te ondervangen zijn rijksmiddelen (NPO) gebruikt om het sociaal maatschappelijk werk bij het Twents Carmel College te intensiveren. Hiervoor zijn ook inkomsten van derden (Losser, Dinkelland en st Carmel) ontvangen (een meevaller van € 32.000).

Wijkaccommodaties (lasten € 39.000 nadeel)

Het betreft een nog niet gerealiseerde ombuiging op de afstoting van gemeentelijk vastgoed. Het Blikpunt wordt op dit moment verbouwd en zal daarna in gebruik worden genomen door vrije school De Zevenster. Het oude schoolgebouw van De Zevenster wordt dan afgestoten aan het Grondbedrijf voor nieuw ontwikkelingen. Per saldo wordt in 2024 de oude ombuiging op vastgoed dan gerealiseerd.

Kinderdagverblijven (lasten € 47.000 nadeel)

De overschrijding betreft extra uitgaven voor de sociaal-medische geïndiceerde kinderopvang. De SMI is primair een vangnetregeling die tijdelijk van aard is. Doordat echter de achterliggende oorzaken voor deze kinderopvang niet altijd worden opgelost, is de SMI vaak een structurele "oplossing". Hierdoor overtreft de instroom de uitstroom en lopen de uitgaven op. Daarnaast is kinderopvang in Nederland complex geregeld waardoor kinderen uit de SMI worden gefinancierd terwijl er wellicht ook andere (niet-gemeentelijke) "financiële potjes" voorhanden zijn.

Algemene voorzieningen jeugd (lasten € 75.000 voordeel)

Het budget voor integraal jeugdbeleid ondersteunt initiatieven vanuit of voor de jeugd en is een vast budget dat afhankelijk van de behoefte wordt gebruikt. Herprioritering a.g.v. onvoorziene ontwikkelingen binnen het maatschappelijke domein (Oekraïne, energietoeslag, nasleep Covid) en aanwending van alternatieve budgetten hebben ertoe geleid dat een deel van dit budget niet is aangewend.

Individuele voorzieningen natura jeugd (lasten € 32.000 voordeel)

Gezien het volume van de uitgaven is de afwijking bijzonder klein. Het betreft met name verschuivingen tussen de verschillende jeugdvoorzieningen c.q. ondersteuningsbehoeften. De prijzen in 2022 zijn wel flink gestegen. Het totaal aantal cliënten vakt af, maar dit kan per onderdeel verschillen. Bij ondersteuningsbehoefte 3 individueel is het aantal cliënten en het gemiddelde bedrag per cliënt (gecorrigeerd voor prijsontwikkeling) opgelopen, bij ondersteuningsbehoefte 4 zien we de omgekeerde beweging. Daarnaast valt de toename van de kosten voor 24-uurszorg en crisesbedden op en de forse afname voor wonen en verblijf.

4.4.6 Financiering, algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie	Verschil realisatie- raming na wijziging	Incidenteel gerealiseerd
	2022	2022	2022	2022	2022
Lasten	11.254	12.761	13.720	959 N	2.867
Baten	71.132	78.658	81.365	2.707 V	587
Saldo	59.878	65.897	67.645	1.748 V	2.280 N
Toevoeging aan reserves	0	583	784	201 N	784
Onttrekking aan reserves	55	540	851	311 V	846
Resultaat	59.933 V	65.854 V	67.712 V	1.858 V	2.218 N

Belangrijkste verschillen (> €25.000) V = Voordeel; N = Nadeel	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Kapitaallasten		32 N		32 N
Financieel beheer	67 N			67 N
Personeelsmanagement	138 N	32 V		106 N
Organisatiezaken	37 V			37 V
Juridische dienstverlening	162 N	102 V		60 N
Stadhuisbeheer	150 V			150 V
Repro	29 V			29 V
Catering	45 V			45 V
Functioneel beheer	193 V			193 V
Werkplaats en materieel	89 N	89 V		
Directie	96 N			96 N
Concernstaf	53 V			53 V
Domein bedrijfsvoering	361 N	351 V		10 N
Domein dienstverlening	267 N	109 V		158 N
Domein ruimte	1.473 N	1.338 V		135 N
Buitenbeheer	145 N			145 N
Domein maatschappij	568 V	104 V		672 V
Beleggingenbeheer		36 V		36 V
Algemene uitkering		676 V		676 V
Onvoorzien	47 V			47 V
Beschikbare begrotingsruimte	234 V	79 N		155 V
Kapitaalwerken/projecten	501 V	621 N		120 N
Organisatieverliezen	68 V	505 V		573 V
Waardering onroerende zaken		61 N		61 N
Baten onroerende zaakbelasting gebruikers		72 V		72 V
Baten onroerende zaakbelasting eigenaren	72 N	102 V		30 V
Overig	14 N	16 N	110 V	80 V
Totaal	959 N	2.707 V	110 V	1.858 V

Toelichting

Kapitaallasten (baten € 32.000 nadeel)

Het voor de begroting 2022 berekende renteomslagpercentage is, op basis van een bestendige gedragslijn, voor de jaarrekening niet opnieuw doorgerekend.

Er zijn verschillen in diverse onderdelen die aan de berekening van de renteomslag ten grondslag liggen. Deze komen uiteindelijk tot uitdrukking in het renteresultaat op het taakveld Treasury. Op begrotingsbasis 2022 raamden we dit resultaat op € 272.000 nadelig. Het definitieve resultaat op dit taakveld bedraagt nu € 240.000 nadeel. Een tegenvaller van € 32.000.

Financieel beheer (lasten € 67.000 nadeel)

De begroting voor de vennootschapsbelasting is op basis van aangeleverde stukken gemeente van desbetreffende jaar. De belastingdienst verrekent met 5 jaar terug. Aansluiting is daarom niet mogelijk.

Personeelsmanagement (lasten € 138.000 nadeel, baten € 32.000 voordeel)

Het nadeel op de lasten bestaat met name uit de volgende onderdelen:

- Nadeel salarisadministratie € 21.000: structureel onvoldoende budget en inzet van extra consultancy uren;
- Nadeel WKR (werkkostenregeling) € 51.000: extra vergoedingen en verstrekkingen raadsleden, college en personeel (+ naheffing)
- Niet begrote toegerekende rentelasten hypothecaire geldleningen € 35.000
- Organisatiebrede opleidingskosten (training Slagkr8) € 24.000

Het voordeel op de baten betreft niet begrote rente op verstrekte hypothecaire geldleningen aan eigen personeel.

Organisatiezaken (lasten € 37.000 voordeel)

Het voordeel is veroorzaakt door het niet uitnutten van het budget voor het MD traject.

Juridische dienstverlening (lasten € 162.000 nadeel, baten € 102.000 voordeel)

De hogere lasten betreft de juridische kosten voor advisering contractverlenging Twence. Hiervan berekenen we een groot deel door aan andere gemeenten.

Stadhuisbeheer (lasten € 150.000 voordeel)

De lagere lasten voor onderhoud (€ 101.000) ontstonden doordat we minder onderhoud uitvoerden in afwachting van de plannen voor het Huis van de stad (€ 76.000). Daarentegen zijn de energielasten hoger uitgevallen (€ 34.000).

Repro (lasten € 29.000 voordeel)

Het voordeel ontstond met name door minder gebruik print-kopieermachines (€ 18.000) en minder gebruik van kopieer-printpapier (€ 7.000).

Catering (lasten € 45.000 voordeel)

Het voordeel op dit product ontstond door minder personeelsinzet koffiedienst, o.a. door afname vergaderservice. Daarnaast vielen de lasten voor vergaderingen (€ 29.000) en de onderhoudsuitgaven voor keukenapparatuur (€ 9.000) lager uit.

Functioneel beheer (lasten € 193.000 voordeel)

In de Voorjaarsnota 2022 kwam er een budget van € 25.000 beschikbaar voor vervanging van het intranet voor medewerkers. Dit project is niet in 2022 opgestart. Hierdoor geen kosten gemaakt.

In de Najaarsnota 2022 kwam een budget van € 25.000 beschikbaar voor de inrichting van de collegiekamer met nieuwe audiovisuele middelen. De inrichting vindt plaats in 2023. Hierdoor geen kosten gemaakt in 2022. In de programmabegroting 2022 is er een structureel budget van € 50.000 opgenomen voor digitalisering P&C cycles/Financieel systeem. In 2022 zijn hiervoor geen kosten gemaakt.

De archiefwerkzaamheden door Dox support starten in 2023. We gebruikten het budget van € 70.000 daarom niet.

Werkplaats en materieel (lasten € 89.000 nadeel, baten € 89.000 voordeel)

Voor- en nadeel worden veroorzaakt door schade aan een vrachtauto. Hiervoor is via de verzekering een uitkering ontvangen.

Directie (lasten € 96.000 nadeel)

Het nadeel ontstond vooral door de salariskosten van boven formatief personeel waarvoor we in 2022 geen dekking in de voorziening frictiekosten vonden. In 2023 is budget hiervoor niet meer nodig.

Concernstaf (lasten € 53.000 voordeel)

Er ontstond een voordeel doordat uren zijn ingezet voor de opvang van Oekraïners. Deze uren worden vergoed door een rijksbijdrage.

Domein bedrijfsvoering (lasten € 361.000 nadeel, baten € 351.000 voordeel)

Het grootste deel van de extra lasten ontstond door inhuur van personeel. Hiertegenover staan extra inkomsten uit vergoeding detachering van eigen personeel en de rijksvergoeding opvang Oekraïners.

Domein dienstverlening (lasten € 267.000 nadeel, baten € 109.000 voordeel)

De post doorbelasting salarissen Dienstverlening laat een nadeel ten opzichte van de begroting zien van € 228.000. (Hiertegenover staan voordelen op andere programma's.)

We ontvingen een vergoeding van het GBT vanwege detachering voor project dienstverleningsconcept aan GBTwente. Dit geeft een voordeel van € 69.000 op de baten.

Verder zijn uren doorbelast aan andere organisatieonderdelen die niet begroot waren: voordeel € 40.000.

Domein ruimte (lasten € 1.473.000 nadeel, baten € 1.338.000 voordeel)

Het voordeel op de baten wordt grotendeels veroorzaakt door niet begrote doorbelasting van uren medewerkers naar projecten en investeringen. Hier is sprake van een link met het nadeel op de lasten. Daarnaast zijn meerdere medewerkers gedetacheerd in het kader van het project grootschalige energietransitie NOT.

Buitenbeheer (lasten € 145.000 nadeel)

Met name veroorzaakt door hogere salarissen.

Domein maatschappij (lasten € 568.000 voordeel, baten € 104.000 voordeel)

Voor de opvang van Oekraïners en statushouders zijn veel uren in gezet van collega's die anders andere werkzaamheden zouden uitvoeren. Deze uren zijn gedekt door rijksbijdragen en geeft een voordeel van € 245.000. Niet ingevulde vacatureruimte leidde tot een voordeel van € 42.000. De op begrotingsbasis stijgende salarislaster voor de samenwerking Participatiewet met Noaberkracht werden in de begroting niet doorbelast. Deze brachten we wel in rekening: voordeel € 214.000.

Het voordeel op de baten wordt met name veroorzaakt door detachering van personeel aan de gemeente Losser, Regio Twente en Innovatiegarage Zorgfederatie waarvoor we een vergoeding van € 53.000 ontvingen. Van loonregres schadeverzekering ontvingen we een bedrag van € 34.000.

Beleggingenbeheer (baten € 36.000 voordeel)

Het voordeel van € 36.000 is de resultante van een hogere winstuitkering van Twence (€ 49.000). We ontvingen geen winstuitkering van het crematorium (€ 21.000).

Algemene uitkering (baten € 676.000 voordeel)

Het voordeel van € 676.000 op de Algemene uitkering komt vooral door het (positieve) effect van de decembercirculaire 2022. Deze verwerkten we niet (meer) via een begrotingswijziging in het boekjaar 2022. Deze hogere uitkering betreft vrijwel volledig de extra gelden voor de energietoeslag. Omdat het hier gaat om gelden die eigenlijk betrekking hebben op het jaar 2023, stellen we via resultaatbestemming voor deze te reserveren voor de energietoeslag in 2023.

Onvoorzien (lasten € 47.000 voordeel)

Het voordeel op de post onvoorzien komt door het niet helemaal besteden van de geraamde post van € 50.000. Eind 2022 bedroeg de vrije ruimte nog € 47.000.

Beschikbare begrotingsruimte (lasten € 234.000 voordeel, baten € 79.000 nadeel)

Op het product beschikbare begrotingsruimte parkeren we bedragen voor taakmutaties. Via de algemene uitkering ontvangen we deze geormerkte gelden en in afwachting van te ontwikkelen beleid wat met de taakmutaties gemoeid is, parkeren we deze bedragen hier tijdelijk als last. Hierdoor is een voordeel van € 292.000 ontstaan op de lasten. Daarnaast is sprake van een nadeel van € 215.000 door nog niet gerealiseerde taakstellingen en een voordeel van € 138.000 door niet bestede coronamiddelen.

Het nadeel op de baten van € 139.000 ontstond doordat de bij Najaarsnota 2022 geraamde compensatie corona van het ministerie van BZK niet is verantwoord op het product maar is verwerkt in de Algemene uitkering. De compensatie gaat over: toeristenbelasting, parkeerbelasting, terrasprecario- en reclamebelasting, marktgeden, evenementenleges en kwijtschelding/oninbaar verklaren lokale heffingen door corona. Een voordeel op de baten van € 60.000 ontstond door een correctie op de compensabele btw 2020 en een btw-teruggaaf 2021.

Kapitaalwerken/projecten (lasten € 501.000 voordeel, baten € 621.000 nadeel)

De begrote kosten van de personeelslasten van de kapitaalwerken verwerkten we hier administratief. Bij de realisatie rekenen we de kosten rechtstreeks toe aan de diverse projecten en investeringen. Dit verklaart het verschil tussen begroting en realisatie.

Organisatieverliezen (lasten € 68.000 voordeel, baten € 505.000 voordeel)

Op het product organisatieverliezen verantwoordden we onder andere de jaarlijkse dotaties/onttrekkingen aan de voorziening pensioen/wachtgelden vm. wethouders en voorziening frictie.

Door een gestegen rekenrente (van 0,53% in 2021 naar 2,47 % in 2022) is een lagere voorziening pensioenen/wachtgelden vm wethouders toereikend ten opzichte van 2021. De begrote dotatie van € 210.000 bleek niet volledig nodig.

Door het aflopen van wachtgeldverplichtingen, verhoogde verdien capaciteit en pensionering kon uit de voorziening 'frictiekosten reorganisatie' € 505.000 vrijvallen ten gunste van de exploitatie.

Waardering onroerende zaken (baten € 61.000 nadeel)

Baten onroerende zaakbelasting gebruikers (baten € 72.000 voordeel)

Baten onroerende zaakbelasting eigenaren (lasten € 72.000 nadeel, baten € 102.000 voordeel)

In 2022 moesten we een vergoeding betalen voor proceskosten en griffierechten. Deze was niet geraamd. Vooraf is niet bekend hoeveel mensen in beroep gaan.

De opbrengst OZB is meer dan begroot:

- € 72.000 OZB gebruikers;
- € 25.000 OZB eigenaren en;
- € 15.000 ADI-inkomsten (Aanmaning, Dwangbevel, Invordering).

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Algemene dekkingsmiddelen (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Lokale heffingen, waarvan de besteding niet gebonden is	-8.490	-8.540	-8.552
Algemene uitkeringen	-59.486	-66.883	-67.559
Dividend	-1.397	-1.397	-1.425
Saldo van de financieringsfunctie	-305	-305	-265
Overige algemene dekkingsmiddelen	-289	760	128

(bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging	Raming na wijziging	Realisatie
----------------------	-----------------------	---------------------	------------

	2022	2022	2022
Vennootschapsbelasting	27	27	89

Vennootschapsbelasting (lasten € 62.000 nadeel)

De afwijking wordt veroorzaakt doordat de gemeente een voorlopige VPB aanslag in dient bij de belastingdienst. In de loop van dat jaar ontvangen wij van de belastingdienst een vastgesteld belastbaar bedrag welke kan afwijken van de voorlopige ingediende aanslag. Echter door vertraging bij de belastingdienst in de afhandelingen van de aangiftes vennootschapsbelasting lopen voorlopige en vastgestelde bedragen van de belastingdienst van voorgaande jaren en van het boekjaar zelf door elkaar heen. De vermindering aanslag over 2021 en de voorlopige aanslag over 2017 en 2022 leiden per saldo tot het nadeel.

Overhead

Na aanpassing van het BBV in het voorjaar 2016 moet vanaf de begroting en rekening 2017 een apart overzicht worden opgenomen van de kosten van overhead. De definitie van overhead luidt in dit verband: alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces. Door die definitie te gebruiken kan een eenduidig inzicht worden gegeven in de kosten die direct zijn toe te rekenen aan bepaalde taakvelden.

In de programma's mogen alleen de kosten opgenomen die betrekking hebben op het primaire proces.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Overhead	10.062	10.441	9.940

Ten opzichte van de raming is de overhead € 501.000 lager uitgevallen. Dit voordeel bestaat met name uit de volgende componenten:

Belangrijkste verschillen (> €25.000) <i>V = Voordeel; N = Nadeel</i>	Lasten	Baten	Mutatie in reserves	Saldo
Financieel beheer	67 N			67 N
Personeelsmanagement	138 N	32 V		106 N
Organisatiezaken	37 V			37 V
Juridische dienstverlening	162 N	102 V		60 N
Stadhuisbeheer	150 V			150 V
Repro	29 V			29 V
Catering	45 V			45 V
Functioneel beheer	193 V			193 V
Werkplaats en materieel	89 N	89 V		
Personeelslasten (salarissen en inhuur)	1.721 N	1.902 V		181 V
Overig	35 V			35 V
Totaal	1.688 N	2.125 V		437 V

Deze onderdelen zijn hierboven reeds toegelicht.

Lokale heffingen

De gemeente Oldenzaal kent de volgende baten voor niet bestedingsgebonden gemeentelijke heffingen.

<i>(bedragen x € 1.000)</i>	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Onroerendezaakbelastingen	8.643	8.693	8.805
Hondenbelasting	118	118	117
Toeristenbelasting	96	96	107
Precariobelasting	22	22	0
Reclamebelasting	106	106	96
Totaal	8.985	9.035	9.125

Dividend

De gemeente heeft aandelen in diverse BV's en NV's als Cogas, Essent, Twence en BNG. Jaarlijks ontvangt de gemeente van deze bedrijven een dividenuitkering. Onderstaand zijn de baten opgenomen:

	Raming voor wijziging 2022	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Cogas	1.074	1.074	1.065
Bank Nederlandse Gemeenten	32	32	40
Twence BV	253	253	302
Enexis	20	20	21
OLCT Crematoria	21	21	0
Totaal baten	1.400	1.400	1.428

Saldo baten en lasten na bestemming

Gerealiseerd resultaat (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijziging 2022	Raming na Wijziging 2022	Realisatie 2022
Saldo van baten en lasten	410 N	2.729 V	5.657 V
Toevoeging aan reserves	57 N	1.923 N	9.009 N
Onttrekking aan reserves	1.097 V	3.781 V	11.855 V
Gerealiseerd resultaat	630 V	4.587 V	8.503 V

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de mutaties zoals die op functie 980 Mutaties reserves hebben plaatsgevonden:

Mutaties reserves baten	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
1. Dienstverlening en veiligheid	0	0
2. Woon- en leefomgeving	378	1.200
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	888	8.437
4. Cultuur, sport en ontspanning	428	322
5. Maatschappelijke ondersteuning	1.547	1.045
Financiële algemene dekkingsmiddelen	540	851
Totaal baten	3.781	11.855

Mutaties reserves lasten	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
1. Dienstverlening en veiligheid	0	0
2. Woon- en leefomgeving	256	256
3. Stedelijke en economische ontwikkeling	98	7.151
4. Cultuur, sport en ontspanning	64	62
5. Maatschappelijke ondersteuning	922	756
Financiële algemene dekkingsmiddelen	583	781
Totaal lasten	1.923	9.009

In onderstaand overzicht wordt inzicht gegeven in de structurele dotaties en onttrekkingen aan de reserves:

Omschrijving	Progr.	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Structurele dotaties reserves (lasten):			
Dekkingsreserve Groote Markt	2	2	2
Dekkingsreserve aanleg fietssnelweg	2	1	1
Dekkingsreserve revitalisatie Vijfhoek	3	13	13
Dekkingsreserve herinrichting stadstuinen	3	3	3
Dekkingsreserve kap.lasten bouw Windroos	5	3	3
Structurele onttrekkingen aan reserves (baten):			
Dekkingsreserve Groote Markt	2	12	12
Dekkingsreserve verkeersmaatregelen Schapendijk	2	4	4
Dekkingsreserve fietspad Stakenbeek	2	4	4

Omschrijving	Progr.	Raming na wijziging 2022	Realisatie 2022
Dekkingsreserve aanleg fietsnelweg	2	11	11
Dekkingsreserve verkeersknelpunten	2	26	26
Dekkingsreserve beheercentrale verkeerslichten	2	2	0
Dekkingsreserve revitalisatie Vijfhoek	3	100	91
Dekkingsreserve herinrichting stadstuinen	3	23	23
Dekkingsreserve Bully	4	19	19
Dekkingsreserve kunstgras tennis Berghuizen	4	2	2
Dekkingsreserve kap.lasten bouw Windroos	5	101	101
Dekkingsreserve verv.nieuwbouw Nutsschool	5	10	10
Dekkingsreserve aanpassing fietsenkelder	FAD	5	5

Voor een nadere toelichting op de toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves wordt verwezen naar de toelichting op de balans.

Overzicht incidentele baten en lasten

Hiervoor is al op diverse plaatsen via een kolom "incidenteel gerealiseerd 2022" aangegeven dat er sprake was van incidentele baten en lasten. Door de hierna opgenomen vergelijking van de realisatie van de incidentele baten en lasten met de begrotingscijfers ontstaat een (totaal)inzicht in de feitelijke afwijking van wat werd begroot en ook in wat alsnog – na einde van het begrotingsjaar- bij het opstellen van de jaarrekeningcijfers als een incidentele bate dan wel last is signaleerd.

Incidentele lasten	Progr.	Raming voor	Raming na	Realisatie
		wijziging	wijziging	
		2022	2022	2022
Onderzoek drugsgebruik jongeren	1	0	50.000	34.000
Restant CTB-gelden (controle op coronatoegangsbewijzen)	1	0	121.000	121.000
Afwikkeling VRT 2021	1	0	-58.000	-58.000
Digitale Hanze	1	30.000	30.000	40.000
Opvang Oekraïners	1	0	0	1.713.000
Subtotaal programma 1		30.000	143.000	1.850.000
Geplande uitgaven onderhoud verhardingen	2	0	150.000	21.000
Geplande uitgaven bomenonderhoud	2	0	100.000	100.000
Omvormen reserve afval naar voorziening	2	0	0	742.000
Storting bijdrage st. zwerfafvalvergoeding in voorziening	2	0	36.000	36.000
Project duurzaamheid 2022	2	0	0	189.000
Subtotaal programma 2		0	286.000	1.088.000
Langestraat	3	0	5.000	72.000
Steenstraat 44	3	0	10.000	49.000
Storkstraat 2	3	0	0	24.000
Digitale borden	3	0	80.000	2.000
Actieprogramma binnenstad	3	100.000	100.000	20.000
Oldenzaal aantrekkelijke woonstad	3	200.000	374.000	15.000
Versnelling woningbouwprogramma	3	180.000	0	0
Behouden aantrekkelijk vestigingsklimaat Ondernemers	3	85.000	3.000	29.000
Bijdrage buitensport Hulsbeek (LEADER)	3	0	25.000	25.000
Bijdrage ontwikkeling buitengebied (KV Steeds Vooruit - LEADER)	3	0	25.000	25.000
Aanvullende Subsidie Oldenzaal Promotie: motie gelden Binnenstad	3	0	170.000	170.000
Bijdr.ontw.agenda netwerkstad Twente pilot spontane binnenstad	3	0	95.000	96.000
Invoering omgevingswet	3	0	150.000	0
Grondexploitatie	3	1.425.000	11.146.000	11.904.000
Subtotaal programma 3		1.990.000	12.183.000	12.431.000
Accountmanager sport/adviseur vitaliteit	4	75.000	118.000	17.000
Erfgoed: het beleg van Oldenzaal	4	30.000	30.000	19.000
Bijdrage t.b.v. Het Michgoriushuis als Erfgoed Huis	4	0	50.000	50.000
Week van de Amateurkunst en Beleg van Oldenzaal	4	0	25.000	25.000
Implementatie van het platform fitcoins in Zuid-Berghuizen	4	0	45.000	69.000
Herstelplan Corona cultuur 2.0	4	0	109.000	70.000
Sloopkosten gymzaal B. van Meursstraat	4	0	2.000	40.000
Onderzoeken sport	4	0	31.000	15.000
Sportakkoord	4	0	0	20.000
Subtotaal programma 4		105.000	410.000	325.000
Stimuleren initiatieven transformatie	5	104.000	104.000	38.000
Zevenster aanpassingen (verhuiskosten)	5	25.000	0	0
Bentheimerstraat: doorbel. kosten/huur t.b.v. opvang Oekraïners	5	0	0	55.000
Nationaal Programma Onderwijs (NPO)	5	411.000	393.000	7.000
Haalbaarheidsonderzoek Twents Carmel College	5	0	29.000	25.000
Subsidieverstrekking SUVIS (Specifieke uitkering ventilatie in scholen)	5	0	428.000	0
Samenwerking Participatiewet Dinkelland	5	0	85.000	75.000
Indexatie WMO en Jeugd (irt Decembercirculaire 2021)	5	0	135.000	135.000
Studio 15 Talenthouse	5	0	25.000	25.000
Opgave versnelde opvang statushouders	5	0	1.480.000	263.000
Energietoeslag	5	0	1.695.000	1.894.000
Gelukcheques	5	0	48.000	0
Versterking armoede- en schuldenbeleid	5	0	75.000	23.000
Integrale toegang	5	0	179.000	0
Pokmiddelen 2021	5	0	0	156.000
Participatie: loon- en prijsbijstelling 2022 en Wajong	5	0	328.000	
Praktijkschool Leliestraat; aanvullend budget herstel constructiefout	5	0	67.000	67.000
Vakdocenten bewegingsonderwijs	5	0	83.000	83.000
Pilot verbinding sport onderwijs cultuur/preventieve zorg	5	100.000	295.000	0
GIDS-gelden	5	0	120.000	21.000
186		640.000	5.569.000	2.867.000

Incidentele lasten	Progr.	Raming voor	Raming na	Realisatie
		wijziging	wijziging	
		2022	2022	2022
ICT/software aanpassingen	FAD	52.000	41.000	17.000
Vaststellen DVO samenwerking participatiewet	FAD	0	347.000	347.000
Extra capaciteit BOA's	FAD	0	34.000	34.000
Geormerkte gelden Mei en Septembercirculaire 2022	FAD	0	409.000	0
Vervolgonderzoek visie op dienstverlening en het stadhuis	FAD	0	25.000	25.000
Programma Contact	FAD	0	91.000	15.000
Gevolgen Septembercir.2021: beschikbare begr.ruimte corona	FAD	0	138.000	0
Project Riool Dr.Nolens-Poelsstr	FAD	0	0	36.000
Project Herinrichting wc De Thij	FAD	0	0	35.000
Project Herinr opslagterrein Loweg	FAD	0	0	26.000
Subtotaal FAD		52.000	1.085.000	535.000
Mutatie reserves	1	0	0	0
Mutatie reserves	2	0	253.000	253.000
Mutatie reserves	3	0	82.000	7.135.000
Mutatie reserves	4	0	64.000	62.000
Mutatie reserves	5	35.000	919.000	753.000
Mutatie reserves	FAD	0	583.000	784.000
Subtotaal Mutatie reserves		35.000	1.901.000	8.987.000
Totaal		2.852.000	21.577.000	28.083.000

Incidentele baten	Progr.	Raming voor	Raming na	Realisatie
		wijziging	wijziging	
		2022	2022	2022
Restant CTB-gelden (controle op coronatoegangsbewijzen: bijdr.Rijk)	1	0	121.000	121.000
Opvang Oekraïners	1	0	0	2.095.000
Subtotaal programma 1		0	121.000	2.216.000
Storting bijdrage st. zwerfafvalvergoeding in voorziening	2	0	36.000	36.000
Loweg: grondverkoop aan omwonenden	2	0	35.000	0
Vrijval bijdr.Provincie: gemeentelijk Externe Veiligheidsbeleid	2	0	0	26.000
Subtotaal programma 2		0	71.000	62.000
Steenstraat 44	3	0	0	47.000
Storkstraat 2	3	0	0	29.000
Bijdr.ontwikkelagenda netwerkstad Twente pilot spontane binnenstad	3	0	95.000	96.000
Grondexploitatie	3	1425000	11.040.000	10.894.000
Subtotaal programma 3		1.425.000	11.135.000	11.066.000
Week van de Amateurkunst en Beleg van Oldenzaal: subs.Provincie	4	0	25.000	25.000
Implementatie van het platform fitcoins in Zuid-Berghuizen	4	0	45.000	1.000
Sportakkoord	4	0	0	60.000
SPUK subsidie afrekening 2021	4	0	65.000	65.000
Subtotaal programma 4		0	135.000	151.000
Subsidieverstrekking SUVIS (Specifieke uitkering ventilatie in scholen)	5	0	428.000	0
Nationaal Programma Onderwijs (NPO): bijdrage Rijk	5	411.000	583.000	448.000
Vaststellen DVO samenwerking participatiewet	5	0	363.000	416.000
Opgave versnelde opvang statushouders: bijdrage Rijk	5	0	1.480.000	263.000
Bentheimerstraat: doorbel. kosten/huur t.b.v. opvang Oekraïners	5	0	78.000	0
Huuropbrengst Hooge Lucht 1	5	0	43.000	45.000
Subtotaal programma 5		411.000	2.975.000	1.172.000
Vrijval voorziening voormalig wachtgelden/pensioenen	FAD	0	0	505.000
Compensatie Inkomstenderving Corona 2021	FAD	0	139.000	0
Schadeuitkering vrachtauto	FAD	0	0	82.000
Subtotaal FAD		0	139.000	587.000
Mutatie reserves	1	0	0	0
Mutatie reserves	2	20.000	319.000	1.143.000
Mutatie reserves	3	280.000	766.000	8.323.000
Mutatie reserves	4	75.000	406.000	301.000
Mutatie reserves	5	354.000	1.437.000	934.000
Mutatie reserves	FAD	50.000	535.000	846.000
Subtotaal Mutatie reserves		779.000	3.463.000	11.547.000
Totaal		2.615.000	18.039.000	26.801.000

4.5 SiSa-bijlage bij de jaarrekening

Jaarlijks dient middels een bijlage bij de jaarrekening verantwoording te worden afgelegd over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen aan de verstrekkers van deze uitkeringen. In de bijlage 1 zijn hiertoe een aantal kengetallen c.q. bedragen opgenomen, De exact in te vullen gegevens per regeling worden door het ministerie van Binnenlandse Zaken beschikbaar gesteld.

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa - d.d. 14-2-2023								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden) Aard controle R Indicator: A13/01 € 121.000	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/02 Ja	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden Aard controle R Indicator: A13/03 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023 Aard controle R Indicator: A13/04 € 121.000	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A13/05 Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022 Aard controle R Indicator: A16/01 € 1.286.300	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/02 € 380.054	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) Aard controle R Indicator: A16/03 € 0	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten Aard controle R Indicator: A16/04 € 43.206	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO) Aard controle R Indicator: A16/05 € 56.743	
			Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO Aard controle R Indicator: A16/07 € 0	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T) Aard controle R Indicator: A16/08 € 74.340	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08 Aard controle n.v.t. Indicator: A16/09 € 1.910.042	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/10 € 1.910.042	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A16/11 Nee	
JenV	A18B	Bekostiging eerste opvang ontheemden Oekraïne door Veiligheidsregio's (SiSa tussen medeoverheden) SiSa tussen medeoverheden	Naam veiligheidsregio Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/01 1050679 Veiligheidsregio Twente	Naam kostensoort Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/02 Meerkosten coördinerende gemeente	Besteding per kostensoort (jaar T) Aard controle R Indicator: A18B/03 € 176.220			
			Project algeheel in jaar T? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/04 Ja	Eventuele toelichting als bij de vorige indicator "nee" is ingevuld Aard controle n.v.t. Indicator: A18B/05 Ja				
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toesagenproblematiek Gemeenten	Aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T) Aard controle R Indicator: B2/01 1	Cumulatief aantal (potentiele) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02 44	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T) Aard controle D2 Indicator: B2/03 0	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04 0	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021) Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2 Ja	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021) Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2 Ja
			Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07 Nee	Reeks 1 Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/08 € 1.453	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09 € 3.996	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/10 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/11 € 0	Reeks 1 Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3) Keuze werkelijke kosten Aard controle R Indicator: B2/12 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerden (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/16 € 380	Reeks 2 Normbedrag onderdeel a x aantal (potentiele) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/17 € 16.720	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/18 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/19 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/20 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/21 € 0
			Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/22 € 12.000	Reeks 2 Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentiele) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/23 € 12.000	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/24 € 0	Reeks 2 Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3) Keuze normbedragen Aard controle R Indicator: B2/25 € 0	Totaal Totale verantwoording (jaar T) voor de SPLUK B2 regeling Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26 € 13.833	
BZK	C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen Gemeenten	Beschikkingnummer /naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/01 1 Suvs21-01178809 2 Suvs21-01745852	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C32/02 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/03 € 0	Start bouwactiviteiten uiterlijk 31 augustus 2022 (Ja/Nee) Aard controle D2 Indicator: C32/04 Ja	Toelichting (verplicht als bij start bouwactiviteiten (indicator 04) Nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/05 Nee	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/06 Nee
			Kopie Beschikkingnummer/Naam Aard controle n.v.t. Indicator: C32/07 1 Suvs21-01178809 2 Suvs21-01745852	Zijn de begrotingsposten waarvoor een uitkering is aangevraagd uitgevoerd? (Ja/Nee/N.v.t.) Aard controle D2 Indicator: C32/08 N.v.t.	Toelichting (verplicht als bij indicator 08 nee is ingevuld) Aard controle n.v.t. Indicator: C32/09 N.v.t.			

BZK	C41B	Regeling specifieke uitkering flexibele inzet woningbouw SISA tussen medeoverheden	Hieronder per regel één provincie(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/01	Besteding (jaar T) aan flexibele ondersteuning, capaciteit en expertise Aard controle R Indicator: C41B/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) aan flexibele ondersteuning capaciteit en expertise Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/03	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: C41B/04	Aantal projecten dat (in jaar T) is geholpen met middelen Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/05	Aantal projecten dat cumulatief (t/m jaar T) is geholpen met middelen Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/06	
			1 030004 Provincie Overijssel Kopie provinciecode Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/07	€ 14.696 Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/08	€ 14.696 Aard controle n.v.t. Indicator: C41B/09	€ 4.899	1	1	
			186	Nee					
BZK	C43	Regeling reductie energiegebruik woningen Gemeenten	Beschikkingnummer/naam Aard controle n.v.t. Indicator: C43/01	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: C43/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 Aard controle R Indicator: C43/03	Aantal bereikte woningen Aard controle D1 Indicator: C43/04	Toelichting Aard controle n.v.t. Indicator: C43/05	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C43/06	
			RREW2020-00448963 Totaal aantal bereikte huurwoningen Aard controle D1 Indicator: C43/07	€ 257.164 Aard controle n.v.t. Indicator: C43/08	€ 382.697	4.554		Ja	
			4.554	Ja					
BZK	C55	Aanpak energiearmoede Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/02	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/05	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06		
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0	
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle R Indicator: C55/08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemeoede kosten Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09				
			0	€ 0	€ 0				
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13	Het aantal gegeven adviezen met directe verligging energiegebruik/energierekening tot gevolg. Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15	
			0	0	0	0	0	0	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen Aard controle R Indicator: C62/03	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04					
			€ 139	Nee					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO) Aard controle R Indicator: D8/01	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO) Aard controle R Indicator: D8/02	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO) Aard controle R Indicator: D8/03	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/04	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D8/05		
			€ 439.452	€ 0	€ 0	€ 0	€ 285.862		
			Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Aard controle R Indicator: D8/07	Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Aard controle R Indicator: D8/09	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende vierjarige periode Bedrag Aard controle R Indicator: D8/10		
			1						
			2						
			100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld Aard controle R Indicator: D14/01	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen Aard controle R Indicator: D14/02	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/03	Correctie besteding (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/04	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1) Aard controle R Indicator: D14/05		
			€ 244.630	€ 0	€ 0	€ 0	€ 171.432		
			Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/07	Hieronder per regel één gemeente(codes) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs Aard controle R Indicator: D14/09			
			1						
			2						

OCW	D19	Tijdelijke onderwijshuisvesting ontheemden	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: D19/01 € 28.064	Aard controle n.v.t. Indicator: D19/02 € 28.064	Nee			
inW	E20	Regeling stimulering verkeersmaatregelen 2020-2021 Provincies en Gemeenten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: E20/01 € 260.000	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/02 € 260.000	Cumulatieve cofinanciering (t/m jaar T) Aard controle R Indicator: E20/03 € 405.444	Project afgerond (alle maatregelen) in (jaar T) (Ja/Nee)	Aard controle n.v.t. Indicator: E20/04 Ja	
			Naam/nummer per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E20/05	Per maatregel, maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/06	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids-maatregelen per type maatregel (stukks, meters) Aard controle n.v.t. Indicator: E20/07	Eventuele toelichting, mits noodzakelijk Aard controle n.v.t. Indicator: E20/08		
			107 Aanleg van een vrijliggend fiets-bronfietspad op een 50 km/uur weg of een 80 km/uur weg aantal in meters	Ja	480			
			2115 Aanleg van een rotonde binnen de bebouwde kom aantal in st.	Ja	1			
			100 119 Aanleg van een fietsoversteek (middenland), alleen bij een kruispunt aantal in st.	Ja	2			
inW	E44	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle R Indicator: E44/01 € 0	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen Aard controle n.v.t. Indicator: E44/02 € 0	Besteding (jaar T) ten laste van cofinanciering Aard controle R Indicator: E44/03 € 0	Besteding (t/m jaar T) cofinanciering cumulatief Aard controle n.v.t. Indicator: E44/04 € 0	Eindverantwoording (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44/05 Nee	
			Naam/nummer maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E44/06	Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel Aard controle n.v.t. Indicator: E44/07				
			10 Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: E44/08	Correcte besteding (jaar T-1) Aard controle n.v.t. Indicator: E44/09				
			Nee	€ 322.066				
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/01 € 6.077.327	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente L1 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/02 € 107.085	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/03 € 336.715	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente L2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW) Aard controle R Indicator: G2/04 € 0	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/05 € 102.665	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente L3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ) Aard controle R Indicator: G2/06 € 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/07 € 99.009	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente L4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) Aard controle R Indicator: G2/08 € 32.876	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente L6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) Aard controle R Indicator: G2/09 € 0	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/10 € 1.183.731	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente L7 Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/11 € 7.371	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle R Indicator: G2/12 € 0
			Mutaties (dotaties en vrijaf) voorziening dubbeuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) Aard controle D2 Indicator: G2/13 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14 Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstreking) gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07 € 2.300	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08 € 54.704	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09 € 39.593	Besteding (jaar T) Bob Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10 € 0	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/11 € 0	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente Aard controle R Indicator: G3/06 € 0
			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/07 € 0	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstreking (exclusief BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/08 € 0	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekingen (BOB) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/09 € 0	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstreking (Ja/Nee) Gederfde baten die voortvloeien uit kwijschelden schulden achterstallige betalingen kapitaalverstrekingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Aard controle R Indicator: G3/10 € 0	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11 € 0	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het? Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01	Besteding (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/02	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Gemeente Aard controle R Indicator: G4/03	Baten (jaar T) levensonderhoud Gemeente Aard controle R Indicator: G4/04	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (aflossing) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/05	Baten (jaar T) kapitaalverstreking (overig) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/06
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) € 0	0	€ 0	€ 11.140	€ 75.871	€ 3.362
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) € 0	0	€ 0	€ 2.345	€ 14.668	€ 910
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) € 0	0	€ 0	€ 727	€ 12.213	€ 808
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) € 0	0	€ 0	€ 0	€ 2.026	€ 114
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) € 0	0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal € 0	0	€ 0	€ 12.758	€ 104.778	€ 5.194
			Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08	Aantal besluiten kapitaalverstreking (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10		
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) 0	0	0	Ja		
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) 0	0	0	Ja		
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) 0	0	0	Ja		
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021) 0	0	0	Ja		
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021) 0	0	0	Ja		
			6 Totaal 0	0	0	Ja		
			Kopie regeling Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11	Besteding (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle R Indicator: G4/12	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing Aard controle R Indicator: G4/13	Baten (jaar T) kapitaalverstreking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig Aard controle R Indicator: G4/14	Uitvoeringskosten (jaar T) uitoeroing Tozo buitenland (gemeente Maastricht) Aard controle R Indicator: G4/15	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020) 0					
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020) 0					
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021) 0					

SZW	G10	Wet inburgering 2021_gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/01	Baten (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G10/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03			
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 175.150	€ 0	Ja			
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel	Gedante baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/01	Gedante baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G12/02	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_deel gemeente	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/01	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/02	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/03	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente Aard controle R Indicator: G13/04	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
		Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulerings sport	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Gemeenten Aard controle R Indicator: H4/01	Totale werkelijke berekende subsidie Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 1.304.733	€ 429.653				
		Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T) Aard controle R Indicator: H4/04	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken Aard controle R Indicator: H4/05	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken Aard controle R Indicator: H4/06	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten Aard controle R Indicator: H4/07	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
		1.1 Onroerende zaken - Nieuwbouw	€ 182.681	€ 182.681	€ 0	€ 0		
		1.2 Onroerende zaken - Renovatie	€ 33.973	€ 33.973	€ 0	€ 0		
		1.3 Onroerende zaken - Onderhoud	€ 43.929	€ 43.929	€ 0	€ 0		
		2.2 Roerende zaken - Dienstverlening door derden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
		2.3 Roerende zaken - Beheer en exploitatie	€ 145.134	€ 0	€ 145.134	€ 0		
		3.1 Overige Kosten - Mengpercentages	€ 23.936	€ 0	€ 0	€ 23.936		
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Totaal bedrag volgens beschikking Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Besteding aanstellen sportmateriaal (jaar T) Gerealiseerd Aard controle R Indicator: H8/03	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/04	Cumulatieve besteding aanstellen sportmateriaal (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1042184	€ 37.717	€ 0	€ 65.808	€ 0	€ 123.808
		Kopie beschikkingnummer		Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			1042184	Nee				
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventiepakketten	Besteding (jaar T) Aard controle R Indicator: H12/01	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Eindverantwoording? (Ja/Nee) Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 23.125	Ja	Nee			
VWS	H25	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden (ronde 3)	Beschikkingnummer / kenmerk Aard controle n.v.t. Indicator: H25/01	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T) Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/02	Totale definitieve exploitatietekort Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/03	Totale cumulatieve besteding Automatisch berekend Aard controle n.v.t. Indicator: H25/04	Eindverantwoording Aard controle n.v.t. Indicator: H25/05	
			SPUKJZ21-22170	€ 88.490	€ 88.490	€ 88.490	Ja	
		Naam locatie	Betreft periode Nov + dec 2021 of Jan 2022?	Totale toezegging per locatie	Hoogte definitief exploitatietekort per locatie	Besteding per locatie		Cumulatieve besteding per locatie (t/m jaar T)
		1 Vondersweijde	Nov + dec 2021	€ 53.159	€ 53.159	€ 53.159	Aard controle R Indicator: H25/10	€ 53.159
		2 Vondersweijde	jan-22	€ 35.331	€ 35.331	€ 35.331		€ 35.331

4.6 Overzicht van baten en lasten per taakveld

Op de volgende pagina's treft u een overzicht aan van de op basis van de aangepaste BBV-voorschriften op te nemen taakvelden.

Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijz. 2022			Raming na wijz. 2022			Realisatie 2022			Verschil begroting na wijziging-realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning												
0.1 Bestuur	1.561	0	1.561	1.561	0	1.561	1.827	0	1.827	-266	0	-266
0.2 Burgerzaken	967	-465	502	1.002	-442	560	736	-413	323	266	-29	237
0.4 Overhead	10.114	-52	10.062	10.493	-52	10.441	12.114	-2.174	9.940	-1.621	2.122	501
0.5 Treasury	318	-2.013	-1.695	270	-1.965	-1.695	306	-1.992	-1.686	-36	27	-9
0.61 OZB woningen	319	-4.479	-4.160	318	-4.491	-4.173	390	-4.538	-4.148	-72	47	-25
0.62 OZB niet woningen	65	-4.164	-4.099	65	-4.202	-4.137	62	-4.267	-4.205	3	65	68
0.63 Parkeerbelasting	36	-783	-747	36	-763	-727	36	-768	-732	0	5	5
0.64 Belastingen overig	16	-246	-230	16	-246	-230	14	-213	-199	2	-33	-31
0.7 Algemene uitkering en gemeentefonds	0	-59.485	-59.485	0	-66.883	-66.883	0	-67.559	-67.559	0	676	676
0.8 Overige baten en lasten	385	-680	-295	1.572	-819	753	745	-622	123	827	-197	630
0.9 Vennootschapsbelasting	27	0	27	27	0	27	89	0	89	-62	0	-62
0.10 Mutaties reserves	57	-1.098	-1.041	2.407	-3.781	-1.374	9.009	-11.855	-2.846	-6.602	8.074	1.472
1. Veiligheid												
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	2.363	0	2.363	2.255	0	2.255	2.315	0	2.315	-60	0	-60
1.2 Openbare orde en veiligheid	746	-36	710	917	-137	780	2608	-2.232	376	-1691	2.095	404
2. Verkeer, vervoer en waterstaat												
2.1 Verkeer en vervoer	4.012	-150	3.862	3.729	-150	3.579	3.711	-260	3.451	18	110	128
2.2 Parkeren	97	0	97	97	0	97	66	-15	51	31	15	46
2.3 Recreatieve havens	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.4 Economische havens en waterwegen	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2.5 Openbaar vervoer	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3. Economie												
3.1 Economische ontwikkeling	523	0	523	441	0	441	371	0	371	70	0	70
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	0	0	0	1.744	0	1.744	701	-4.879	-4.178	1.043	4.879	5.922
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	17	-51	-34	10	-14	-4	7	-21	-14	3	7	10

3.4 Economische promotie	319	-170	149	383	-174	209	336	-159	177	47	-15	32
4. Onderwijs												
4.1 Openbaar basisonderwijs	224	-158	66	224	-158	66	212	-170	42	12	12	24
	Raming voor wijz. 2022						Realisatie 2021			Verschil begroting na wijziging-realisatie		
Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming na wijz. 2022											
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
4.2 Onderwijshuisvesting	2.098	-35	2.063	2.590	-541	2.049	2.163	-29	2.134	427	-512	-85
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.133	-1.011	1.122	2.198	-1.182	1.016	2.177	-1.033	1.144	21	-149	-128
5. Sport, cultuur en recreatie												
5.1 Sportbeleid en activering	440	0	440	529	-45	484	493	-99	394	36	54	90
5.2 Sportaccommodaties	3.200	-1.022	2.178	3.165	-1.086	2.079	3.194	-1.103	2.091	-29	17	-12
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	1.370	-248	1.122	1.491	-253	1.238	1.511	-273	1.238	-20	20	0
5.4 Musea	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5.5 Cultureel erfgoed	481	0	481	577	-25	552	512	-27	485	65	2	67
5.6 Media	932	0	932	956	0	956	978	-1	977	-22	1	-21
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	3.426	-104	3.322	3.517	-139	3.378	3.528	-143	3.385	-11	4	-7
6. Sociaal domein												
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.829	-678	5.151	7.632	-2.129	5.503	6.038	-777	5.261	1594	-1.352	242
6.2 Wijkteams	527	0	527	606	0	606	624	0	624	-18	0	-18
6.3 Inkomensregelingen	11.228	-9.092	2.136	12.421	-9.481	2.940	12.229	-8.933	3.296	192	-548	-356
6.4 Begeleide participatie	8.281	-1.050	7.231	8.942	-1.000	7.942	8.646	-2.016	6.630	296	1.016	1.312
6.5 Arbeidsparticipatie	1.502	0	1.502	1.422	0	1.422	1.246	-17	1.229	176	17	193
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	1.556	0	1.556	1.183	0	1.183	1.286	-10	1.276	-103	10	-93
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+	8.932	-335	8.597	9.053	-316	8.737	8.927	-321	8.606	126	5	131
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-	8.800	0	8.800	9.623	0	9.623	9.592	0	9.592	31	0	31
6.81 Geëscaleerde zorg 18+	363	0	363	455	0	455	510	-66	444	-55	66	11
6.82 Geëscaleerde zorg 18-	1.003	0	1.003	834	0	834	840	0	840	-6	0	-6
7. Volksgezondheid en milieu												
7.1 Volksgezondheid	1.339	0	1.339	1.445	0	1.445	1.478	0	1.478	-33	0	-33
7.2 Riolering	2.082	-3.121	-1.039	2.037	-3.121	-1.084	2.012	-3.096	-1.084	25	-25	0

7.3 Afval	3.511	-4.590	-1.079	3.512	-4.584	-1.072	4.474	-4.804	-330	-962	220	-742
7.4 Milieubeheer	299	-2	297	315	-38	277	472	-67	405	-157	29	-128
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	333	-210	123	333	-210	123	325	-233	92	8	23	31
Taakveld (bedragen x € 1.000)	Raming voor wijz. 2022			Raming na wijz. 2022			Realisatie 2022			Vershil begroting na wijz- ging-realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
8. Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing												
8.1 Ruimtelijke ordening	672	-41	631	692	-41	651	747	-111	636	-55	70	15
8.2 Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	1.425	-1.425	0	8.917	-11.040	-2.123	11.204	-6.015	5.189	-2287	-5.025	-7.312
8.3 Wonen en bouwen	3.161	-725	2.436	3.728	-819	2.909	3.125	-1.178	1.947	603	359	962
Resultaat van de rekening van baten en lasten	97.089	-97.719	-630	115.740	-120.327	-4.587	123.986	-132.489	-8.503	-8.246	12.162	3.916

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T05 Treasury	510201 Hpk 02 Kapitaallasten 525201 Financieel beheer (excl. Grondbedrijf) 525208 Personeelsmanagement 633001 Deelnemingen in nutsbedrijven 691101 Geldleningen en uitzettingen <1 Jaar 691301 Beleggingenbeheer	525201995 Kosten Betalingsverkeer Banken 525208402 Terugontv. Hypotheeklast eigen personeel 525208601 Kapitaallasten Hypotheken
T061 OZB woningen	693010 Waardering onroerende zaken 693201 Baten onroerende-zaakbelastingen eig. 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	693010901 I&A: Uitv Wet WOZ 693010990 Bijdr GBT woningen 693201201 O.Z.B. won eig 694001201 O.Z.B.
T062 OZB niet-woningen	693010 Waardering onroerende zaken 693101 Baten onroerende-zaakbelastingen gebr. 693201 Baten onroerende-zaakbelastingen eig.	693010991 Bijdr GBT niet-won 693201203 OZB niet-won eig
T063 Parkeerbelasting	621403 Heffingskosten parkeerbelastingen 621501 Baten parkeervergunningen 621503 Baten parkeerbelastingen	
T064 Belastingen overig	693701 Baten hondenbelasting 693803 Baten reclamebelasting 693903 Baten precariobelasting 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	overige (zie ook T34)
T07 Algemene uitkering en gemeentefonds	692101 Algemene uitkering	
T08 Overige baten en lasten	59100 GR WOT 692201 Onvoorziene uitgaven 692202 Beschikbare begrotingsruimte 692204 Lichtmastrecl/Billboardaffiches/zendmast 692205 Kapitaalwerken/Projecten 692211 Organisatieverliezen	
T09 Vennootschapsbelasting (VpB)	525201 Financieel beheer (excl. Grondbedrijf)	525201991 Vennootschapsbelasting (VpB)
T010 Mutaties reserves	698001 Mutaties reserves mbt functies 0 t/m 960	
T011 Resultaat rekening van baten en lasten	699002101 Begrotingsresultaat	
T11 Crisisbeheersing en brandweer	612000 Risicobeheersing 612005 Rampenbestijding	
T12 Openbare orde en veiligheid	614001 Dierenwelzijn 614002 Gevonden voorwerpen 614003 Openbare orde en veiligheid 614014 Vergunningen APV / Bijzondere wetten 614015 Handhaving APV / Bijzondere wetten 614019 APV / Bijzondere wetten; overig 614020 Meldingen woon- en leefomgeving 621404 Handhaving betaald parkeren	
T21 Verkeer en vervoer	621001 Dagelijks onderh. wegen/bermen/kunstw. 621003 Structureel onderhoud verhardingen	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
	621011 Straatreiniging 621012 Gladheidsbestrijding 621021 Straatverlichting 621031 Verkeersbeleid 621032 Verkeersmaatregelen 621033 Verkeersbeleid dmv gedragsbeïnvloeding	
T22 Parkeren	621401 Onderhoud apparatuur betaald parkeren 621402 Parkeervergunningen	
T31 Economische ontwikkeling	631001 Economische zaken	
T32 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	68300 Exploitaties Grondbedrijf	(zie ook T82)
T33 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	600211 Voorlichting, PR en Communicatie 631011 Markten 631013 Marktgeden 631101 Baten Marktgeden	600211923 Accountmanager bedrijfscontacten
T34 Economische promotie	656001 Toerisme en recreatie 656041 Volksfeesten/openbare vermak./kermis 656051 Nationale feest- en gedenkdagen 693601 Baten toeristenbelasting 694001 Lasten heff./inv.gemeentelijke belast.	694001301 Toeristenbelasting
T41 Openbaar basisonderwijs	64200203 De Linde (Lokatie de Essen)	
T42 Onderwijshuisvesting	64210401 OHV De Linde (lok. de Thij-Graven Es) 64210402 OHV De Linde (lok. De Essen) 64210501 OHV De Bongerd (Paukenlaan) 64210502 OHV De Bongerd (Wieldraaierlaan) 64210503 OHV De Vrije school (De Zevenster) 64210506 OHV De Esch 64210507 OHV De Maten 64210508 OHV Wendakker 64210509 OHV De Leemstee 64210510 OHV Drieeenhedschl. (lok. Meijbreestr.) 64210511 OHV Drieeenhedschl. (Lok noordwal 10) 64210512 OHV Fransiscuschool 64210514 OHV Nutsschool 64210515 OHV Nutsschool (Gymzaal) 64210590 OHV Bijzonder Basisonderwijs Algemeen 6421063 OHV De Windroos (loc. Berkstr) 6431021 OHV De Sluis 64410201 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Thijlaan) 64410202 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Lyc.str.) 64410203 OHV Tw. Carmel Coll. (lok. Potsk.str.) 64410204 OHV School v. Prakt.onderwijs	
T43 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	648001 Leerlingenvervoer 648003 Motorische remedial teaching 648004 Leerplicht	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
	648008 Onderwijsachterstandsbeleid 648010 Onderwijsbeleid 648202 Educatieve projecten/vormingsonderwijs 648203 Educ.proj./vorm.onderw.; expl. Gebouw	
T51 Sportbeleid en active- ring	653031 Sportbevordering	
T52 Sportaccommodaties	6530021 Tenniscentrum Oldenzaal (Quick Tennis) 6530022 Tennispark Hoge Haerlaan 6530023 Tennispark Schapendijk 6530024 Tennisbanen Ready 653005 Jeu de boulesaccommodatie 653011 Sporthal de Kolk 6530120 Schietaccommodatie Het Mikpunt 65301201 Gymlokaal Helmichstraat 65301202 Gymlokaal Lyceumstraat 65301203 Gymlokaal de Maten 65301204 Gymlokaal Tulpstraat 65301205 Gymlokaal de Bongerd 65301206 Gymlokaal Meijbreestraat 6530129 Overige Accommodaties; algemeen 653013 Sporthal de Thij; Exploitatie 653023 Sportcentrum Vondersweijde; Exploitatie 6531010 Sportpark Primulastraat 6531011 Sportpark Schapendijk 6531012 Sportpark De Thij 6531014 Sportcomplex De Weschterik 6531019 Voet- en handbalvelden; algemeen 653103 Hockeyvelden groen 653104 Groene honkbalveld 653106 Klootschietbaan	
T53 Cultuur- present. pro- ductie participatie	651101 MUZIEKONDERWIJS 651102 CULTUUREDUCTIE 654001 KUNST 654002 Amateurkunst; Exploitatie gebouwen 654003 CULTUURPARTICIPATIE 654011 Beeldende kunst 654012 Diverse uitvoeringen en Evenementen	
T55 Cultureel erfgoed	654101 Oudheidkunde en archeologie 654103 Archeologie 654111 Monumentenzorg 658002 Ov. recr. Voorzieningen; Expl. Gebouwen	
T56 Media	651001 Openbaar bibliotheekwerk 651002 Openbaar Bibliotheekwerk; Expl. Gebouw 658001 Overige recreatieve voorzieningen	
T57 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	624001 Waterlopen en waterhuishouding 656011 Openbaar groen 656013 Openbaar groen; bomen 656015 Openbaar Groen; Speeltst.incl.Valondergr. 656022 Verhuur/verkoop grond Alg.dienst	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T61 Samenkracht en burgerparticipatie	662171 Integratiebeleid 665001 Kinderdagverblijven 667001 Algemene voorzieningen Wmo MP 667002 Algemene voorzieningen Wmo WIZ 667012 Algemene voorzieningen Jeugd 6670201 Hooge Lucht; Exploitatie gebouw 6670203 Blikpunt; Exploitatie gebouw 6670205 Wijkcentrum Breedwijs 6670209 Burgerparticipatie 667701 Eigen bijdragen alg. voorziening Wmo	
T62 Wijkteams	667101 Eerstelijnsloket Wmo 667102 Eerstelijnsloket Wmo WIZ 667111 Eerstelijnsloket Jeugd	
T63 Inkomensregelingen	661001 Gebundelde uitk.(PW, IOAW/Z en BBZ) 661003 BBZ 661401 Gemeentelijke kwijtscheldingen 661411 Minimabeleid	overige (zie ook T671)
T64 Begeleide participatie	661101 Sociale werkvoorziening 661112 Werkeloosheidsbestrijding; Expl. Gebouw 666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo	666201001 Begeleiding 666201007 Dagbesteding
T65 Arbeidsparticipatie	662301 Participatiebudget	
T66 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	666101 Maatwerkvoorziening Natura materieel Wmo	
T671 Maatwerkdienstverlening 18+	661411 Minimabeleid 666201 Maatwerkvoorzien Natura immat. Wmo 666701 Eigen bijdragen maatwerkv.+opvang Wmo 667201 PGB Wmo	661411903 Invoering persoonsgebonden budget 661411905 Schuldhulpverlening Stadsbank Oost Ned. 661411909 Schulphulpverlening c.a. 661411913 Intensivering minimabeleid 661411921 Preventie en nazorg schuldhulpverl. overige (zie ook T64, T672 en T681)
T672 Maatwerkdienstverlening 18-	666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo (4) 667211 PGB Jeugd 668201 Individuele voorzieningen Natura Jeugd 668701 Ouderbijd. Indiv. Voorz. en opvang Jeugd	666201002 Persoonlijke verzorging
T681 Geëscaleerde zorg 18+	666201 Maatwerkvoorzien Natura immaterieel Wmo 666301 Opvang en beschermd wonen Wmo	666201003 Kortdurend verblijf
T682 Geëscaleerde zorg 18-	668301 Veiligheid, jeugdreclassering opv. Jeugd	

Taakvelden	Beheersproducten	Toelichting
T71 Volksgezondheid	671401 Openbare gezondheidszorg 671402 Collectieve preventie 671501 Jeugdgezondheidszorg, uniform deel	
T72 Riolering	672201 Dagelijks onderhoud riolering 672204 Riolaanleg/vervanging (Gem.riol.plan) 672207 Kosten heffing rioolrechten 672607 Baten rioolheffing	
T73 Afval	672101 Inzameling huishoudelijk afval 672103 Overlaadstation/ Afvalbrennpunt 672104 Afvaltransport en verwerking 672105 Kosten afvalstoffenheffing 672501 Baten rein.rechten/afvalstoffenheffing 672505 Baten rein.rechten en afvalstoffenheff.	
T74 Milieubeheer	672302 Geluidshinder 672321 Bodem 672331 Plaagdierenbestrijding 672342 Milieubeleidsplan	
T75 Begraafplaatsen en crematoria	672401 Administratief beheer begraafplaats 672403 Algemene begraafplaats Hengelosestraat 672404 Lijkbezorgingsrechten 672405 Algemene begraafplaats Schipleidelaan 672411 Joodse begraafplaats 673201 Baten begraafplaatsrechten	
T81 Ruimtelijke ordening	681001 Planologie 681021 Bestemmingsplannen (niet in exploitatie) 681022 Lokaal R.O. beleid	
T82 Grondexploitatie niet-bedrijventerreinen	683001 Grondbedrijf	(zie ook T32)
T83 Wonen en bouwen	600382 Geo Informatie 682122 Stedelijke vernieuwing 682211 Vergunningen Wabo 682213 Controle/handhaving Wabo 682214 Overig Wabo 682218 Leges uitv.woningwet/taken APV 682220 Omgevingswet 682231 Woningbouw/-beleid 682251 Woonruimteverdeling	

Per saldo hebben we over 2022 een positief rekeningresultaat behaald van € 8.503.000.

4.7 Kredietenverslag

Op de volgende pagina's treft u het kredieten- en projectenverslag aan met de bijbehorende toelichting.

Algemeen

Het in paragraaf 4.7 opgenomen kredietenverslag geeft inzicht in de door de raad beschikbaar gestelde kredieten en de daarop eventueel van derden ontvangen bijdragen. Tevens wordt aangegeven de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten en of het betreffende krediet is overschreden of dat er nog een restant krediet beschikbaar is.

Kredietenverslag 2022

Nr.	Jaar van krediet-verlening	BH	Team	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2022	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2022	Restantkrediet per 31-12-2022	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking	Nr.
1	2018	DRU	ONT		Begr.2018 NB nr. 11	Oplossen verkeersonveilige situaties									1
				621003020		Project reconstructie Schipleidelaan	158.237	155.463	155.463	0					
				621003020		2 drempel Schipleidelaan	36.763	36.763	36.763	-0					
						sub-totaal oplossen verkeersonveilige	195.000	192.226	192.226	0	afsluiten				
2	2021	DRU	ONT		PB 2021 NB nr. 46 raad 20-9-2021	Oplossen verkeersonveilige situaties									2
				621003023		Project reconstructie Schipleidelaan	125.000	125.000	128.140	-3.140					
				621003021		Herinrichting (verkeerskundig) Berkstraat	50.000	0	0	0					
				621003021		Project Oude Rondweg	125.000	25.301	25.301	25.301	overhevelen	25.301			
						sub-totaal oplossen verkeersonveilige	300.000	150.301	128.140	22.162					
3	2022	DRU	ONT		PB 2022 AB nr. 19	Oplossen verkeersonveilige situaties									4
				621003023		Project reconstructie Schipleidelaan	191.195	191.195	191.195	191.195					
				621003022		Prossinkhof/Bleekstraat	47.484	47.484	47.484						
				621003022		Onderzoekskosten divers	6.300	6.300	6.300						
				621003022		Appl. Eektestraat divers	24.878	24.878	24.878						
				621003023		Appl. Eektestraat divers	30.143	30.143	30.143	-0	overhevelen	191.195			
4	2019	DRU	REA		Begr.2019 NB nr. 12	Straatverlichting									3
				621021023		Vervanging lichtmasten	300.000	231.951	231.951	0					
				621021024		Vervanging armaturen	200.000	199.769	195.291	4.478					
						sub-totaal straatverlichting	500.000	431.720	427.242	4.478	afsluiten				
5	2021	DRU	REA		Begr.2021 AB nr. 11	Straatverlichting									4
				621021025/23		Vervanging lichtmasten	300.000	300.000	65.224	234.776					
				621021026		Vervanging armaturen	200.000	200.000	200.000	200.000					
						sub-totaal straatverlichting	500.000	500.000	65.224	434.776	overhevelen	434.776			
6	2022	DRU	REA		Begr.2022 AB nr. 16	Straatverlichting									4
				621021027		Vervanging lichtmasten	300.000	300.000	300.000	300.000					
				621021028		Vervanging armaturen	200.000	200.000	200.000	200.000					
						sub-totaal straatverlichting	500.000	500.000	0	500.000	overhevelen	500.000			
7	2021	DRU	REA	621102063	Raad 19-04-2021 /3e bijst. 2021 nr. 27	Beheercentrale verkeerslichten	35.000	35.000	11.058	23.942	overhevelen	23.942		5	
8	2021	DRU	REA		PB 2021 AB nr. 34	Franciscusschool									7
						Revitalisatie	245.000	245.000		245.000					
						Bijdrage school	-12.000	-12.000		-12.000					
						sub-totaal Franciscusschool	233.000	233.000	0	233.000	overhevelen	233.000			
9	2022	DRU	REA		Begr.2022 AB nr. 31	Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidsschool									7
						Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidssch	360.000	360.000		360.000					
						Bijdrage	-18.000	-18.000		-18.000					
						sub-totaal uitbr/verbouwing Drieëenheidsschool	342.000	342.000	0	342.000	overhevelen	342.000			
10	2022	DRU	REA		raad 8-11-2021 nr.5/ Begr.2022 AB nr. 33 en NB nr. 73/ Naj.nota 2022 nr.40	Aanpassing Zevenster									7
				642301278		Aanpassing Zevenster	2.006.575	2.006.575	288.200	1.718.375					
				642301278		Bijdrage	-85.239	-85.239		-85.239					
						sub-totaal aanpassing Zevenster	1.921.336	1.921.336	288.200	1.633.136	overhevelen	1.633.136			
11	2022	DRU	ONT	648202003	PB 2022 NB nr. 64	De Hofte: vervanging kapconstructie	100.000	98.900	11.746	87.154	overhevelen	87.154			

Nr.	Jaar van krediet-verlening	BH	Team	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2022	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2022	Restantkrediet per 31-12-2022	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
12	2017	DRU	REA	653002006	Begr.2017 AB nr. 2	Quick Tennis V 1 t/m V 4	80.635	710	201	509	afsluiten			
13	2021	DRU	REA	653002007	PB 2021 AB nr. 30	Quick Tennis veld 9 t/m 12								
		DRU	REA	653002008	raad 20-9-2021 nr.10	Quick Tennis: verv.onderlaag veld 9 tm 12	36.000	36.000	17.229	18.771				
		DRU	REA	653002007		Quick Tennis: verv.toplaag veld 9 tm 12	97.000	92.705	38.765	53.940				
		DRU	REA	653002008		Idem: bijdrage Spuk	-5.000	-5.000		-5.000				
		DRU	REA	653002008		Idem: bijdrage Spuk	-14.000	-14.000		-14.000				
		DRU	REA			sub-totaal Quick Tennis veld 9 tm 12	114.000	109.705	55.994	53.711	overhevelen			
14	2021	DRU	REA	653002009	PB 2021 AB nr. 31	Quick Tennis veld 5 en 6								
		DRU	REA	653002010	raad 20-9-2021 nr.10	Quick Tennis: verv.onderlaag veld 5 en 6	18.000	18.000		18.000				
		DRU	REA	653002010		Quick Tennis: verv.toplaag veld 5 en 6	48.000	19.124		19.124				
		DRU	REA	653002009		Idem: bijdrage Spuk	-3.000	-3.000		-3.000				
		DRU	REA	653002010		Idem: bijdrage Spuk	-7.000	-7.000		-7.000				
		DRU	REA			sub-totaal Quick Tennis veld 5 en 6	56.000	27.124	0	27.124	afsluiten			
15	2021	DRU	REA	653002011	PB 2021 AB nr. 32	Quick Tennis veld 8								
		DRU	REA	653002012	raad 20-9-2021 nr.10	Quick Tennis: verv.onderlaag veld 8	9.000	9.000		9.000				
		DRU	REA	653002012		Quick Tennis: verv.toplaag veld 8	24.000	12.162		12.162				
		DRU	REA	653002011		Idem: bijdrage Spuk	-1.000	-1.000		-1.000				
		DRU	REA	653002012		Idem: bijdrage Spuk	-3.000	-3.000		-3.000				
		DRU	REA			sub-totaal Quick Tennis veld 8	29.000	17.162	0	17.162	afsluiten			
16	2020	DRU	REA	653011	Begr.2020 AB nr. 14/ 3e bijst.2021 nr. 10	Revitalisatie sporthal de Kolk								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA	653011		Idem: bijdrage Spuk	-26.000	-26.000		-26.000				
		DRU	REA			sub-totaal sporthal De Kolk	369.000	369.000	0	369.000	overhevelen	369.000		
17	2020	DRU	REA	653012	Begr.2020 AB nr. 16	Revitalisatie gymzaal Helmichstraat								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA	653012		Idem: bijdrage Spuk	-17.000	-17.000		-17.000				
		DRU	REA			sub-totaal gymzaal Helmichstraat	264.000	264.000	0	264.000	overhevelen	264.000		
18	2020	DRU	REA	653012	Begr.2021 AB nr.16	Revitalisatie gymzaal Lyceumstraat								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA	653012		Idem: bijdrage Spuk	-17.000	-17.000		-17.000				
		DRU	REA			sub-totaal gymzaal Lyceumstraat	261.000	261.000	0	261.000	overhevelen	261.000		
19	2022	DRU	REA	653012	Begr.2022 AB nr. 23	Nieuwbouw sportzaal Meijbreestraat								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA	653012		Idem: bijdrage Spuk	-130.500	-130.500		-130.500				
		DRU	REA			sub-totaal nieuwb.sportz.Meijbreestr	1.987.000	1.987.000	0	1.987.000	overhevelen	1.987.000		
20	2022	DRU	REA	653101023	PB 2022 NB nr. 61	Primulastraat: renoveren pupillenveld								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA		raad 7-3-2022 nr.9	Primulastraat: renoveren pupillenveld	103.000	103.000	90.997	12.003				
		DRU	REA		Voorj.nota 2022 nr. 4	Idem: bijdrage Spuk	-17.850	-17.850	-11.726	-6.124				
		DRU	REA			sub-totaal Primulastr: pupillenveld	85.150	85.150	79.271	5.879	overhevelen	5.879		
21	2021	DRU	REA	653101130	PB 2021 AB nr. 28	Vernieuwen kleedkamers Weschterik								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA		raad 31-1-2022 nr.11	Vernieuwen kleedkamers Weschterik	968.000	956.324	16.461	939.863				
		DRU	REA			Idem: bijdrage Spuk	-136.000	-134.428	-2.121	-132.307				
		DRU	REA			sub-totaal vernieuwen kleedkamers	832.000	821.896	14.340	807.556	overhevelen	807.556		
22	2021	DRU	REA	653101069	PB 2021 AB nr. 20	Vernieuwen kleedkamers FC								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA		raad 31-1-2022 nr.11	Vernieuwen kleedkamers FC Berghuizen	484.000	484.000		484.000				
		DRU	REA			Idem: bijdrage Spuk	-68.000	-68.000		-68.000				
		DRU	REA			sub-totaal vernieuwen kleedkamers FC	416.000	416.000	0	416.000	overhevelen	416.000		
23	2022	DRU	REA	653101072	PB 2022 NB nr. 62	FC Berghuizen: renoveren pupillenveld								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
		DRU	REA		raad 7-3-2022 nr.9	FC Berghuizen: renoveren pupillenveld	115.000	115.000	103.130	11.870				
		DRU	REA		Voorj.nota 2022 nr. 4	Idem: bijdrage Spuk	-20.325	-20.325	-13.289	-7.036				
		DRU	REA			sub-totaal FC Berghuizen:pupillenveld	94.675	94.675	89.841	4.834	overhevelen	4.834		

Nr.	Jaar van krediet-verlening	BH	Team	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2022	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2022	Restantkrediet per 31-12-2022	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
24	2022	DRU	REA	653101071	PB 2022 NB nr. 63	FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA		raad 31-1-2022 nr.11	FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers	217.000	217.000		217.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-38.000	-38.000		-38.000				
			REA			sub-tot.FC Berghuizen: kleedkamers	179.000	179.000	0	179.000	overhevelen	179.000		
25	2021	DRU	REA	653101131	PB 2021 AB nr. 29	ZVV De Esch: renovatie veld 3								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA		raad 31-1-2022 nr.11	ZVV De Esch: renovatie veld 3 natuurgras	67.000	67.000		67.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-9.000	-9.000		-9.000				
			REA			sub-totaal ZVV De Esch: renovatie veld	58.000	58.000	0	58.000	overhevelen	58.000		
26	2022	DRU	REA	653101132	PB 2022 AB nr. 28	ZVV De Esch: verv.kunstgras toplaag veld 2								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA		raad 31-1-2022 nr.11	ZVV De Esch: kunstgras toplaag veld 2	291.000	291.000	270.565	20.435				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-41.000	-41.000	-34.863	-6.137				
			REA			sub-totaal ZVV De Esch: kunstgras toplaag veld 2	250.000	250.000	235.702	14.298	overhevelen	14.298		
27	2021	DRU	REA	653101	PB 2021 AB nr. 24	VV Oldenzaal: verv.kunstgras toplaag veld 2								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA			VV Oldenzaal: verv.kunstgras toplaag veld	291.000	291.000		291.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-41.000	-41.000		-41.000				
			REA			sub-totaal verv.kunstgr.toplaag veld 2	250.000	250.000	0	250.000	overhevelen	250.000		
28	2021	DRU	REA	653101	PB 2021 AB nr. 25	VV Oldenzaal: verv.kunstgras								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA			VV Oldenzaal: verv.kunstgras pupillenveld	30.000	30.000		30.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-5.000	-5.000		-5.000				
			REA			sub-totaal verv.kunstgr.pupillenveld	25.000	25.000	0	25.000	overhevelen	25.000		
29	2022	DRU	REA	653101	PB 2022 AB nr. 24	VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA			VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers	484.000	484.000		484.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-68.000	-68.000		-68.000				
			REA			sub-totaal VV O'zaal revit.kleedkamers	416.000	416.000	0	416.000	overhevelen	416.000		
30	2022	DRU	REA	653101	PB 2022 AB nr. 26	VV Oldenzaal: renovatie veld 1								31-1-2022 GEAUTORISEERD KREDIET
			REA			VV Oldenzaal: renovatie veld 1	67.000	67.000		67.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-9.000	-9.000		-9.000				
			REA			sub-totaal VV O'zaal renovatie veld 1	58.000	58.000	0	58.000	overhevelen	58.000		
31	2022	DRU	REA		PB 2022 NB nr. 59/ raad 31-1-2022 nr.11	Aanleggen beregening 7 sportvelden	23.000	23.000		23.000				
			REA	653101070		FC Berghuizen: beregeningsinstallatie	72.000	72.000	65.582	6.418				
			REA	653101097		Sp De Thij: beregeningsinstallatie	34.000	34.000	19.965	14.035				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-23.000	-23.000	-11.023	-11.977				
32	2021	DRU	REA		DN 2021 nr.11	Hockey								
			REA	653103015		Inrichting sporthal Sportlaan	60.500	60.500	41.516	18.984				
			REA	653103015		Idem: bijdrage Spuk	-10.500	-10.500	-2.354	-8.146				
			REA			sub-tot.aanleggen beregening 7 sportv	50.000	50.000	39.162	10.838	overhevelen	10.838		
33	2022	DRU	REA		PB 2022 NB nr. 60/ raad 31-1-2022 nr.11	Kantplanken/schoonlooproosters kunstgrassportvelden								
			REA	653101024		Sportp.VW:kantplankn/schoonlooproosters	45.000	45.000	38.902	6.099				
			REA	653101073		FC Bergh:kantplankn/schoonlooproosters	22.000	22.000		22.000				
			REA			Idem: bijdrage Spuk	-12.000	-12.000	-5.013	-6.987				
34	2022	DRU	ONT		Raad 8-11-2021 nr. 4	Carnavalshallen								
			ONT	656001010		Nieuwbouw Thorbeckestraat	850.000	850.000		850.000				
			ONT	656001011		Grond nieuwbouw	27.000	27.000	27.000	0				
			ONT			sub-tot.aanleggen beregening 7 sportv	877.000	877.000	27.000	850.000	overhevelen	850.000		

Nr.	Jaar van krediet-verlening	BH	Team	Activum	Datum besluit-vorming	Omschrijving van het krediet	Oorspronkelijk krediet	Beschikbaar in het dienstjaar 2022	Uitgegeven / ontvangen in het dienstjaar 2022	Restantkrediet per 31-12-2022	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	Overschrijding of niet geraamd	Opmerking
35	2021	DRU	BUI	656015001	1e bijst. 2021, nr.1	Beheersplan speelvoorzieningen 2021	126.214	63.681	63.681	0	afsluiten			
36	2022	DRU	BUI	656015002	PB 2022 AB nr. 17	Beheersplan speelvoorzieningen 2022	35.000	35.000		35.000	overhevelen	35.000		
37	2017	DBE	FIN	672342003	PB 2017 NB nr. 12	Energiefonds; verstrekte leningen idem aflossing			34.942 0					
38	2022	DRU	ONT	682220	PB 2022 NB nr. 45	Invoering Omgevingswet: Invoeringskosten	75.000	75.000		75.000	afsluiten			
39	2015	DBE	FIN	682231001		Startersleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen idem; aflossing								
40	2019	DBE	FIN	682231002		Blijversleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen idem; aflossing								
41	2019	DBE	FIN	682231003	Raad 20-09-2021/ Naj.nota 2022 nr. 7	Startersleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen idem; aflossing	572.000	572.000	513.932	58.068				
42	2021	DRU	REA	692207101		Grond uitbreidingsloc J Cats- BvMeursstr	270.000	264.068		264.068	overhevelen	264.068		
43	2015	DBE	FIN	525208999		Buitengewone aflossing hypotheek ambtenaren								
44	2022	DBE	FIN	525620026	PB 2022 NB nr. 89	Dig. P&C-cyclus/Financieel syst. (impl)	50.000	50.000		50.000	overhevelen	50.000		
45	2022	DRU	REA	525627050	PB 2022 NB nr. 79	Stadhuishal: ventilatiecapaciteit	100.000	100.000	89.318	10.682	afsluiten			
46	2022	DRU	BUI		Begr.2022 AB	Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2022								
		DRU	BUI			Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2022	438.000	438.000		438.000				
		DRU	BUI			sub-totaal bedrijfsactiva Ruimte 2022	438.000	438.000	0	438.000	overhevelen	438.000		

Toelichting kredieten 2022

Algemeen

Het hiervoor opgenomen kredietenverslag geeft inzicht in de door de raad beschikbaar gestelde kredieten en de daarop eventueel van derden ontvangen bijdragen. Tevens wordt aangegeven de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten en of het betreffende krediet is overschreden of dat er nog een restant krediet beschikbaar is.

1. Oplossen verkeersonveilige situaties 2018

Voorstel: het krediet afsluiten.

2. Oplossen verkeersonveilige situaties 2021

Voorstel: het krediet overhevelen m.b.t. project Oude Rondweg

3. Oplossen verkeersonveilige situaties 2022

Voorstel: het krediet overhevelen.

4. Straatverlichting 2019

5. Straatverlichting 2021

6. Straatverlichting 2022

De werkzaamheden zijn in 2022 gestart.

Voorstel: de restantkredieten 2021 en 2022 overhevelen.

7. Beheercentrale verkeerslichten

De gesprekken worden nu gevoerd in relatie tot het intelligent maken van de verkeerslichten.

Voorstel: het krediet overhevelen.

8. Franciscusschool

Voorstel: het krediet overhevelen.

9. Uitbreiding/verbouwing Drieëenheidsschool

Voorstel: het krediet overhevelen.

10. Aanpassing Zevenster

Voorstel: het krediet overhevelen.

11. De Hofte: vervanging kapstructie

De werkzaamheden zijn in 2022 gestart.

Voorstel: het krediet overhevelen.

12. Quick Tennis V 1 t/m V 4

De werkzaamheden zijn afgerond

Voorstel: het krediet afsluiten

13. Quick Tennis veld 9 t/m 12

Het project is nog niet afgerond.

Voorstel: het krediet overhevelen.

14. Quick Tennis veld 5 en 6

Voorstel: het krediet afsluiten.

15. Quick Tennis veld 8

Voorstel: het krediet afsluiten.

16. Revitalisatie sporthal de Kolk

In verband met diverse ontwikkelingen (verduurzaming, sectorale routekaart) moet dit krediet worden overgeheveld. Er hebben nog geen werkzaamheden plaatsgevonden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

17. Revitalisatie gymzaal Helmichstraat

Deze gymzaal wordt integraal meegenomen in het binnensportaccommodatieplan. Er hebben nog geen werkzaamheden plaatsgevonden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

18. Revitalisatie gymzaal Lyceumstraat

Deze gymzaal wordt meegenomen met de revitalisatie van de Franciscusschool. Er hebben nog geen werkzaamheden plaatsgevonden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

19. Nieuwbouw sportzaal Meijbreestraat

Deze gymzaal wordt integraal meegenomen in het binnensportaccommodatieplan. Er hebben nog geen werkzaamheden plaatsgevonden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

20. Primulastraat: renoveren pupillenveld

De eindafrekening moet nog plaatsvinden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

21. Vernieuwen kleedkamers Weschterik

Voorstel: het krediet overhevelen.

22. Vernieuwen kleedkamers FC Berghuizen

Voorstel: Het krediet overhevelen.

23. FC Berghuizen: renoveren pupillenveld

De eindafrekening moet nog plaatsvinden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

24. FC Berghuizen: vernieuwbouw kleedkamers

Voorstel: het krediet overhevelen.

25. ZVV De Esch: renovatie veld 3 natuurgras

Dit wordt in de zomer van 2023 uitgevoerd.

Voorstel: Het krediet overhevelen.

26. ZVV De Esch: verv.kunstgras top laag veld 2

De eindafrekening moet nog plaatsvinden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

27. VV Oldenzaal: verv.kunstgras top laag veld 2

Afhankelijk van eventuele overgang VV Oldenzaal naar ZVV de Esch. Mogelijk afsluiten na juni 2023.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

28. VV Oldenzaal: verv.kunstgras pupillenveld onderlaag

Afhankelijk van eventuele overgang VV Oldenzaal naar ZVV de Esch. Mogelijk afsluiten na juni 2023.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

29. VV Oldenzaal: revitalisatie kleedkamers

Afhankelijk van eventuele overgang VV Oldenzaal naar ZVV de Esch. Mogelijk afsluiten na juni 2023.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

30. VV Oldenzaal: renovatie veld 1

Afhankelijk van eventuele overgang VV Oldenzaal naar ZVV de Esch. Mogelijk afsluiten na juni 2023.

Voorstel: het krediet vooralsnog overhevelen.

31. Aanleg berekening 7 sportvelden

Veld 3 van ZVV De Esch moet nog worden aangelegd.

Voorstel: het krediet overhevelen.

32. Hockey: inrichting sporthal Sportlaan

De sportzaal is net in gebruik. Er komen nog kosten voor inrichting.

Voorstel: het krediet overhevelen.

33. Kantplanken/schoonlooproosters kunstgrassportvelden

Voorstel: het krediet afsluiten.

34. Carnavalshallen

Het proces van sloop ten bouw van de hallen start in 2023.

Voorstel: het krediet overhevelen.

35. Beheersplan speelvoorzieningen 2021

Voorstel: het krediet afsluiten.

36. Beheersplan speelvoorzieningen 2022

Voorstel: het krediet overhevelen.

37. Energiefonds; verstrekte leningen

Ten laste van het krediet worden via de constructie van een zogenaamd 'revolverend' fonds energieleeningen verstrekt. De regeling wordt gecontinueerd.

38. Invoering Omgevingswet

Voorstel: het krediet afsluiten.

39. Startersleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen

Ten laste van het krediet worden via de constructie van een zogenaamd 'revolverend' fonds startersleningen verstrekt. De regeling wordt gecontinueerd.

40. Blijversleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen

Ten laste van het krediet worden via de constructie van een zogenaamd 'revolverend' fonds blijversleningen verstrekt. De regeling wordt gecontinueerd.

41. Startersleningen SVn Stimuleringsfonds; verstrekte leningen

Ten laste van het krediet worden via de constructie van een zogenaamd 'revolverend' fonds startersleningen verstrekt. De regeling wordt gecontinueerd.

42. Grond uitbreidingsloc J Cats- BvMeursstraat

Voorstel: het krediet overhevelen.

43. Buitengewone aflossing hypotheek ambtenaren

Door een wijziging in de Wet fido is er per 1 januari 2009 een wettelijk verbod gekomen op het verstrekken van hypotheek door decentrale overheden. Van lopende leningen is het toegestaan dat zij uit- dan wel aflopen.

44. Dig. P&C-cyclus/Financieel systeem (implementatie)

De aanbesteding heeft plaatsgevonden. Implementatie zal in 2023 plaatsvinden.

Voorstel: het krediet overhevelen.

45. Stadhuishal: ventilatiecapaciteit

De werkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd.

Voorstel: het krediet afsluiten.

46. Stelpost bedrijfsactiva Ruimte 2022

Voorstel: het krediet overhevelen.

Bijlagen

5. Bijlagen

5.1 Projectenverslag

Op de volgende pagina's treft u het projectenverslag aan met de bijbehorende toelichting.

Algemeen

Het in deze paragraaf opgenomen projectenverslag geeft inzicht in de projectadministratie en de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde kredieten en overige dekkingsmiddelen. Tevens worden de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten aangegeven en of het betreffende krediet is overschreden of dat nog een restant krediet beschikbaar is.

Projectenverslag 2022

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
1	92129 PR Reconstructie Grootte Markt	921291001 Civiel	811.700	870.431	870.431	0	-58.731		
		921291002 Nuts/OV	100.000	105.571	105.571	0	-5.571		
		921291003 Voorzieningen tbv Horeca	10.000	977	977	0	9.024		
		921291004 Verleggen kabels en leidingen	40.000	30.349	30.349	0	9.651		
		921291005 Groen	30.000	40.021	40.021	0	-10.021		
		921291006 Onvoorzien	49.600	32.970	30.584	2.386	16.630		
		921291008 Verpl. zaterdagmarkt en evenementen	50.000	5.752	5.752	0	44.248		
		921291009 VAT kosten Rec. Grootte Markt	158.700	151.362	151.362	0	7.338		
		Lasten 92129 PR Reconstructie Grootte Markt	1.250.000	1.237.432	1.235.046	2.386	12.568	afsluiten	
		921291002 Nuts/OV	0	-2.564	-2.564	0	2.564		
		921291006 Onvoorzien	0	-505	-505	0	505		
		921299001 Bijdrage Reserve Maatschappelijk Nut	-1.250.000	-1.234.364	-1.231.978	-2.386	-15.636		
		Baten 92129 PR Reconstructie Grootte Markt	-1.250.000	-1.237.432	-1.235.046	-2.386	-12.568		
Saldo 92129 PR Reconstructie Grootte Markt	0	0	0	0	0				
2	92136 Fietssnelweg F35	921361001 Vooronderzoek/extern advies	40.000	14.399	14.399	0	25.601		
		921361002 Kabels en leidingen	80.000	0	0	0	80.000		
		921361003 Civiel (wegen en riolering)	1.130.000	1.019.274	1.019.274	0	110.726		
		921361004 Openbare Verlichting	120.000	33.295	33.295	0	86.705		
		921361005 Groenvoorzieningen	80.000	30.381	22.180	8.201	49.619		
		921361006 VRI-installatie	60.000	45.730	45.730	0	14.270		
		921361007 Overig/diversen	50.000	11.834	11.834	0	38.166		
		921361008 Uren	150.000	154.511	153.898	613	-4.511		
		Lasten 92136 Fietssnelweg F35	1.710.000	1.309.424	1.300.611	8.813	400.576	afsluiten	
		921369001 Bijdrage provincie Overijssel BDU	-990.000	-607.984	-599.171	-8.813	-382.016		
		921369002 Krediet Fietssnelweg F35	-300.000	-281.440	-281.440	0	-18.560		
		921369003 Bijdrage reserve Stadsuitleg	-280.000	-420.000	-420.000	0	140.000		
		921369004 Bijdrage onderhoudsbudget asfalt	-60.000	0	0	0	-60.000		
		921369005 Krediet verkeersonveilige situaties	-80.000	0	0	0	-80.000		
		Baten 92136 Fietssnelweg F35	-1.710.000	-1.309.424	-1.300.611	-8.813	-400.576		
		Saldo 92136 Fietssnelweg F35	0	-0	-0	0	0		
		3	92137 Reconstructie Stakenkamplaan	921371001 Voorbereiding en toezicht	30.000	32.152	32.055	97	-2.152
921371002 Uitvoering werk	245.000			228.505	207.510	20.995	16.495		
921371003 Openbare verlichting	12.500			6.834	6.834	0	5.666		
Lasten 92137 Reconstructie Stakenkamplaan	287.500			267.491	246.398	21.092	20.009	afsluiten	
921379001 Bijdrage exploitatie 2020	-162.500			-162.500	-162.500	0	0		
921379002 Subs Provincie Overijssel DV 2020	-50.000			-41.070	-41.070	0	-8.930		
921379003 Bijdrage voorziening Riolbeheersplan	-75.000			-63.921	-42.828	-21.092	-11.079		
Baten 92137 Reconstructie Stakenkamplaan	-287.500			-267.491	-246.398	-21.092	-20.009		
Saldo 92137 Reconstructie Stakenkamplaan	0	0	0	0	0				

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte
4	92138 Reconstructie Berkstraat	921381001 Vooronderzoek / extern	35.000	7.843	3.140	4.703	27.157
		921381002 Civiel / VRI	375.130	382.384	335.481	46.902	-7.254
		921381003 Overig	10.000	865	0	865	9.135
		921381004 Uren	75.000	55.051	24.391	30.660	19.950
		Lasten 92138 Reconstructie Berkstraat	495.130	446.141	363.012	83.130	48.989
		921389001 Bijdrage structureel onderh asfalt	-55.000	-55.000	-55.000	0	0
		921389002 Krediet vervanging VRI Beukersmolen	-150.000	-101.011	-103.512	2.501	-48.989
		921389003 Bijdrage GRP 2021	-35.000	-35.000	-35.000	0	0
		921389004 Bijdr krediet verkeersknelpunten 2021	-50.000	-50.000	-50.000	0	0
		921389005 Subs prov.Overijssel UVP	-205.130	-205.130	-119.499	-85.631	0
		Baten 92138 Reconstructie Berkstraat	-495.130	-446.141	-363.012	-83.130	-48.989
		Saldo 92138 Reconstructie Berkstraat		0	0	0	0
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte
5	92139 Reconstructie Schipleidelaan	921391001 Voorbereiding	45.000	12.000	12.000	0	33.000
		921391002 Uitvoering	589.841	660.112	0	660.112	-70.271
		921391003 VAT	70.000	76.105	20.774	55.331	-6.105
		921391004 Groen	40.000	0	0	0	40.000
		Lasten 92139 Reconstructie Schipleidelaan	744.841	748.217	32.774	715.443	-3.376
		921399001 Bijdrage GRP 2020	-5.000	-5.000	-5.000	0	0
		921399002 Bijdrage GRP 2021	-15.000	-15.000	-15.000	0	0
		921399003 Bijdrage structureel onderh verhardingen	-10.000	-10.000	-10.000	0	0
		921399004 Bijdr kred verkeersonveilig situaties 2019	-330.484	-333.860	-2.774	-331.086	3.376
		921399005 Rijksbijdr stimul verkeersveilig maatr	-260.000	-260.000	0	-260.000	0
		921399006 Subs Prov Ov verbetering fietsoversteek	-50.000	-50.000	0	-50.000	0
		921399007 Stelpost inflatie	-74.357	-74.357	0	-74.357	0
Baten 92139 Reconstructie Schipleidelaan	-744.841	-748.217	-32.774	-715.443	3.376		
Saldo 92139 Reconstructie Schipleidelaan		0	0	0	0	-0	
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte
6	92140 Project Oude Rondweg	921401001 Uren	30.000	39.799	21.436	18.364	-9.799
		921401002 Civiel	195.000	154.268	153.263	1.005	40.732
		Lasten 92140 Project Oude Rondweg	225.000	194.067	174.699	19.369	30.933
		921409001 Bijdrage structureel onderhoud asfalt	-75.000	-75.000	-75.000	0	0
		921409002 Bijdrage kred verkeersknelpunten 2021	-125.000	-99.699	-99.699	0	-25.301
		921409003 Subsidie Prov Overijssel budget VV 2021	-25.000	-19.369	0	-19.369	-5.632
		Baten 92140 Project Oude Rondweg	-225.000	-194.067	-174.699	-19.369	-30.933
		Saldo 92140 Project Oude Rondweg		0	-0	-0	0
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte
7	92141 Project Groot onderhoud Saasvelderlaan	921411001 Onderhoudswerkzaamheden Saasvelderlaan	251.000	252.438	0	252.438	-1.438
		Lasten 92141 Project Groot onderhoud Saasvelderlaan	251.000	252.438	0	252.438	-1.438
		921419001 Bijdrage structureel onderhoud asfalt	-171.000	-172.438	0	-172.438	1.438
		921419002 Bijdrage wegenbeheer onderhoud	-40.000	-40.000	0	-40.000	0
		921419003 Bijdrage onderhoud riolering	-40.000	-40.000	0	-40.000	0
Baten 92141 Project Groot onderhoud Saasvelderlaan	-251.000	-252.438	0	-252.438	1.438		
Saldo 92141 Project Groot onderhoud Saasvelderlaan		0	0	0	0	0	

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
8	95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	953111001 Advies en toezicht	249.260	188.440	101.182	87.258	60.820		
		953111002 Hardware en gebouwenbeheersysteem	213.949	0	0	0	213.949		
		953111003 Installaties	1.785.920	0	0	0	1.785.920		
		953111004 Renovatie vloer sporthal	121.024	134.457	0	134.457	-13.433		
		953111005 Renovatiewerkzaamheden	643.915	2.707	0	2.707	641.208		
		953111006 Renovatie dak	608.720	0	0	0	608.720		
		953111007 Overkapping buitenbad	857.573	0	0	0	857.573		
		953111008 Speelelementen peuterbad	54.450	0	0	0	54.450		
		953111009 Waterglijbaansegmenten	223.850	0	0	0	223.850		
		953111010 Onvoorzien	413.666	0	0	0	413.666		
		953111011 Voorbereidingskosten	192.000	0	0	0	192.000		
		953111012 Vervangen beweegbare bodem sportbad	260.150	253.979	0	253.979	6.171		
		953111013 Voorbereidingskosten aanv krediet	421.906	121.113	0	121.113	300.793		
		Lasten 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	6.046.383	700.696	101.182	599.514	5.345.687	overhevelen	5.345.687
		953119001 VAT en Onvoorzien	-1.124.955	-262.878	-82.012	-180.866	-862.077		
		953119002 Hardware en gebouwenbeheersysteem	-183.997	0	0	0	-183.997		
		953119003 Installaties en vloer	-1.863.701	-337.164	0	-337.164	-1.526.537		
		953119004 Renovatie en overkapping	-1.814.778	-2.350	0	-2.350	-1.812.428		
		953119005 Speelelementen en waterglijbaan	-239.338	0	0	0	-239.338		
		953119006 SPUK subsidie	-819.614	-98.305	-19.170	-79.135	-721.310		
Baten 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	-6.046.383	-700.696	-101.182	-599.514	-5.345.687				
Saldo 95311 Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde	0	0	0	0	0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
9	97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	972011000 Uitvoering sanering Grondwerk zone 1	400.000	550.291	548.681	1.610	-150.291		
		972011005 Directie en Milieukundige begeleiding	300.000	585.648	576.919	8.729	-285.648		
		972011010 Werving/ Sloopkosten	838.000	574.283	574.283	0	263.717		
		972011025 Onvoorzien	400.000	10.708	10.708	0	389.292		
		972011001 Grondwatersanering 1e laag	128.000	192.134	192.134	0	-64.134		
		972011002 Monotoring Binnenlucht	174.000	58.967	58.967	0	115.033		
		972011003 Grondwater 2e laag	60.000	34.429	34.429	0	25.571		
		972011004 Beheerskosten	1.463.000	176.056	162.721	13.335	1.286.944		
		972011011 Sloopkosten zone 1	200.000	92.771	92.771	0	107.229		
		972011009 Zone 2 dampdichte voorzieningen	275.000	0	0	0	275.000		
		972011030 Toekomstige plankosten	200.000	6.696	6.274	422	193.305		
		972011020 Ondersteuning derden	0	12.344	7.926	4.418	-12.344		
		Lasten 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	4.438.000	2.294.328	2.265.813	28.515	2.143.672	overhevelen	2.143.672
		972019000 Reserve Accuraat	-600.000	-243.746	-243.746	0	-356.254		
		972019005 Voorziening ISV	-438.000	-439.889	-439.889	0	1.889		
		972019010 Bedrijvenregeling (VROM)	-800.000	0	0	0	-800.000		
		972019015 Actiefonds Overijssel	-1.000.000	-1.000.000	-1.000.000	0	0		
		972019020 Aanvullende bijdrage Provincie	-1.600.000	-610.692	-582.177	-28.515	-989.308		
		Baten 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	-4.438.000	-2.294.328	-2.265.813	-28.515	-2.143.672		
		Saldo 97201 Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49	0	0	0	0	0		

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet		
10	97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021	972291001 Klimaatadaptatie	57.289	22.289	22.289	0	35.000				
		972291002 Energiestrategie: energieloket	230.222	207.527	154.222	53.304	22.696				
		972291003 Energiestrategie: samenwerken	285.102	280.602	229.102	51.500	4.500				
		972291004 Energiestrategie: bedrijven	88.063	70.863	63.063	7.800	17.200				
		972291005 Energiestrategie: onderzoeken/diversen	118.188	75.804	74.188	1.616	42.384				
		972291006 Energiestrategie: scholen	44.342	36.883	24.342	12.541	7.459				
		972291007 Energiestrategie: WBO samenwerking	1.000	1.000	1.000	0	0				
		972291008 Energiestrategie: maatschapp. vastgoed	25.413	25.413	25.413	0	0				
		972291009 Circulaire economie	10.000	273	0	273	9.727				
		972291010 Groene en gezonde stad	64.992	62.114	39.992	22.123	2.878				
		972291011 Communicatie	10.430	11.774	10.430	1.344	-1.344				
		972291012 Uren derden	68.733	68.733	68.733	0	0				
		972291013 Wijkuitvoeringsplan De Thij	82.452	41.952	27.452	14.500	40.500				
		972291014 Global Goals	12.339	2.339	2.339	0	10.000				
		972291015 Bijdrage regionaal energiebedrijf	31.701	0	0	0	31.701				
		972291016 Energiearmoede	294.010	368.875	0	368.875	-74.865				
		Lasten 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021			1.424.276	1.276.441	742.565	533.876	147.835	overhevelen	147.835
				972291002 Energiestrategie: energieloket	-17.500	-17.500	-17.500	0	0		
				972291004 Energiestrategie: bedrijven	-7.500	-7.500	-7.500	0	0		
				972291010 Groene en gezonde stad	0	-1.000	0	-1.000	1.000		
				972299001 Bijdr. reserve uitv.agenda Duurzaamheid	-969.998	-739.773	-582.297	-157.476	-230.225		
				972299002 Bijdr. expl. Project energieloket	-20.341	-20.341	-20.341	0	0		
				972299003 Bijdr. expl. Revolverend fonds	-25.427	-25.427	-25.427	0	0		
				972299004 Subs. prov.Ov. Doorontwikk. energieloket	-10.000	-10.000	-10.000	0	0		
				972299005 Subs. prov.Ov. Wijkuitvoeringsplan De Thij	-79.500	-79.500	-79.500	0	0		
				972291013 Wijkuitvoeringsplan De Thij	0	-6.525	0	-6.525	6.525		
				972299006 Uitk. Min. Bzk aanpak energiearmoede	-294.010	-368.875	0	-368.875	74.865		
Baten 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021			-1.424.276	-1.276.441	-742.565	-533.876	-147.835				
Saldo 97229 Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021			-0	-0	-0	0	0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet		
11	97234 Energietransitie NOT	972341001 Inhuur organisatie EvNOT	628.944	952.593	652.102	300.492	-323.649				
		972341002 Externe kosten projecten	92.000	61.202	61.202	0	30.798				
		972341003 Proceskosten	42.000	59.276	56.123	3.153	-17.276				
		972341004 Externe inhuur expertise	728.140	845.858	737.869	107.989	-117.718				
		972341005 Communicatiemiddelen	50.000	18.124	14.017	4.107	31.876				
		972341006 Energieoket	0	82.861	0	82.861	-82.861				
		Lasten 97234 Energietransitie NOT			1.541.084	2.019.914	1.521.313	498.602	-478.830		
				972341001 Inhuur organisatie EvNOT	0	-193.133	-138.123	-55.010	193.133		
				972341003 Proceskosten	0	-15.091	-15.091	0	15.091		
				972341004 Externe inhuur expertise	0	-51.206	-48.865	-2.341	51.206		
				972349001 Subsidie Energietransitie NOT	-60.000	-96.000	-60.000	-36.000	36.000		
				972349002 Bijdrage NOT gemeenten	-1.178.944	-1.465.429	-1.123.155	-342.274	286.485		
				972349003 Bijdrage Reg. Energie Strategie	-64.000	-97.056	-64.080	-32.976	33.056		
				972349004 Subs. Prov. Ov. Energie NOT	-70.000	-100.000	-70.000	-30.000	30.000		
				972341005 Communicatiemiddelen	0	-2.000	-2.000	0	2.000		
				972349005 Bijdrage RRE	-168.140	0	0	0	-168.140		
		Baten 97234 Energietransitie NOT			-1.541.084	-2.019.914	-1.521.313	-498.602	478.830		
		Saldo 97234 Energietransitie NOT			0	0	0	0	0		

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
12	97235 Regeling Reductie Energiegebruik	972351001 Organisatiekosten Dichtbij Duurzaam	117.500	205.928	205.597	331	-88.428		
		972351002 Interne organisatiekosten	168.140	149.925	148.927	998	18.215		
		972351003 Vouchers Praxis Tubbergen	271.368	295.746	273.740	22.006	-24.378		
		972351004 Vouchers Hubo Losser	459.720	164.503	155.903	8.600	295.217		
		972351005 Vouchers Hubo Oldenzaal	311.544	323.872	268.401	55.471	-12.328		
		972351006 Vouchers Gamma Oldenzaal	311.544	285.672	261.465	24.207	25.872		
		972351007 Vouchers Hubo Denekamp	271.368	168.933	139.201	29.732	102.435		
		972351008 Advisering verduurzamen woning	228.512	13.183	13.183	0	215.330		
		972351009 Vouchers Webshop	405.064	455.609	455.609	0	-50.545		
		972351010 Vouchers Warmtescan/Greuner	1.000	390	390	0	610		
		972351011 Vouchers EnergyFlip	25.000	91.031	88.951	2.080	-66.031		
		Lasten 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	2.570.760	2.154.792	2.011.367	143.424	415.968	overhevelen	415.968
		972359001 Subsidie RVO RREW	-2.570.760	-2.154.792	-2.011.367	-143.424	-415.968		
		Baten 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	-2.570.760	-2.154.792	-2.011.367	-143.424	-415.968		
		Saldo 97235 Regeling Reductie Energiegebruik	0	-0	0	0	0		
		13	97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	972361001 Organisatiekosten Dichtbij Duurzaam	33.750	0	0	33.750	
972361002 Interne organisatiekosten	67.250			72.711	0	72.711	-5.461		
972361003 Vouchers Praxis Tubbergen	61.000			52.047	30.157	21.889	8.953		
972361004 Vouchers Hubo Losser	91.000			84.468	43.063	41.405	6.532		
972361005 Vouchers Hubo Oldenzaal	86.000			79.120	29.230	49.891	6.880		
972361006 Vouchers Gamma Oldenzaal	121.000			119.728	68.974	50.754	1.272		
972361007 Vouchers Hubo Denekamp	51.000			39.083	22.181	16.902	11.917		
972361008 Algemeen advies naar inwoners	52.000			35.967	0	35.967	16.033		
972361009 Vouchers Webshop	252.000			172.572	122.738	49.834	79.428		
972361010 Energiedagen	50.000			52.654	0	52.654	-2.654		
972361011 Informatiebijeenkomsten	25.000			0	0	0	25.000		
972361012 Overig	134.600			216.446	0	216.446	-81.846		
972361013 Energieverbruikmonitoring	220.000			39.601	0	39.601	180.399		
972361014 Gas terug	25.000			0	0	0	25.000		
Lasten 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	1.269.600			964.397	316.343	648.054	305.203	overhevelen	305.203
972369001 Subsidie RVO RREW (huurders)	-500.000			-194.797	0	-194.797	-305.203		
972369002 Bijdrage deelnemende gemeenten	-769.600	-769.600	-316.343	-453.257	0				
Baten 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	-1.269.600	-964.397	-316.343	-648.054	-305.203				
Saldo 97236 Reg. Reductie Energiegebruik Huurders	0	-0	0	-0	-0				
14	97237 Groengashub NOT	972371001 Redding HUB 1 incl boedelscheiding	50.000	75.692	59.692	16.000	-25.692		
		972371002 SDE aanvraag HUB 2	28.000	47.483	32.853	14.630	-19.483		
		972371003 Opstellen bedrijfsplan beheersmij	20.000	28.080	28.080	0	-8.080		
		972371004 Organisatie en communicatie	43.000	10.650	0	10.650	32.350		
		972371005 Onvoorzien	19.000	34.598	4.136	30.462	-15.598		
		Lasten 97237 Groengashub NOT	160.000	196.504	124.763	71.742	-36.504	afsluiten	
		972371005 Onvoorzien	0	-30.309	0	-30.309	30.309		
		972379001 Bijdrage deelnemende gemeenten	-100.000	-106.195	-64.763	-41.433	6.195		
		972379002 Bijdrage Energie Coöperatie IJskoud	-35.000	-35.000	-35.000	0	0		
		972379003 Bijdrage Coogas	-25.000	-25.000	-25.000	0	0		
Baten 97237 Groengashub NOT	-160.000	-196.504	-124.763	-71.742	36.504				
Saldo 97237 Groengashub NOT	0	0	0	0	0				

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
15	97238 Impulsregeling Klimaatadaptatie	972381001 Bijdrage gemeente Almelo	94.354	0	0	0	94.354		
		972381002 Bijdrage gemeente Borne	119.381	119.381	119.381	0	0		
		972381003 Bijdrage gemeente Dinkelland	351.047	351.047	351.047	0	0		
		972381004 Bijdrage gemeente Enschede	1.167.607	762.649	762.649	0	404.959		
		972381006 Bijdrage gemeente Hellendoorn	282.369	282.369	282.369	0	0		
		972381007 Bijdrage gemeente Hengelo	371.798	371.798	371.798	0	0		
		972381008 Bijdrage gemeente Hof van Twente	435.122	0	0	0	435.122		
		972381009 Bijdrage gemeente Losser	103.306	103.306	103.306	0	0		
		972381010 Bijdrage gemeente Oldenzaal	142.456	0	0	0	142.456		
		972381011 Bijdrage gemeente Rijssen-Holten	237.214	237.214	0	237.214	0		
		972381012 Bijdrage gemeente Tubbergen	286.217	286.217	286.217	0	0		
		972381014 Bijdrage gemeente Wierden	224.506	224.506	109.525	114.980	0		
		972381015 Bijdrage Waterschap Vechtstromen	834.950	589.950	589.950	0	245.000		
		Lasten 97238 Impulsregeling Klimaatadaptatie	4.650.327	3.328.436	2.976.242	352.194	1.321.891	overhevelen	1.321.891
		972389001 Bijdr. Min I.&W. 2021	-2.976.242	-3.328.436	-2.976.242	-352.194	352.194		
972389002 Bijdr. Min I.&W. 2022	-1.674.085	0	0	0	-1.674.085				
Baten 97238 Impulsregeling Klimaatadaptatie	-4.650.327	-3.328.436	-2.976.242	-352.194	-1.321.891				
Saldo 97238 Impulsregeling Klimaatadaptatie	0	0	0	0	0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
16	97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	973021042 Vervanging pompen en gemalen	50.000	42.028	0	42.028	7.972		
		Lasten 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	50.000	42.028	0	42.028	7.972	overhevelen	7.972
		973029036 Bijdrage GRP 2022	-50.000	-42.028	0	-42.028	-7.972		
		Baten 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	-50.000	-42.028	0	-42.028	-7.972		
Saldo 97302 GRP Gr. Onderh. Vervanging	0	0	0	0	0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
17	97304 Overige projecten	973041044 Relining 2021 VAT kosten	20.000	15.553	1.023	14.530	4.447	overhevelen	4.447
		973041045 Relining 2021 Uitvoering	630.000	606.417	539.519	66.898	23.583	overhevelen	23.583
		973041046 Onvoorzien en diversen	176.000	160.846	111.227	49.619	15.154	overhevelen	15.154
		973041047 Onderzoeken en onvoorzien	25.000	26.160	12.660	13.500	-1.160	afsluiten	
		973041048 Renovatie riolen relining 2022	500.000	0	0	0	500.000	overhevelen	500.000
		973041049 Diversen en onvoorzien 2022	250.000	36.875	0	36.875	213.125	overhevelen	213.125
		973041050 Onderzoeken en onvoorzien 2022	25.000	16.170	0	16.170	8.830	overhevelen	8.830
		Lasten 97304 Overige projecten	1.626.000	862.020	664.429	197.592	763.980		
		973049052 Bijdrage GRP 2021	-851.000	-808.976	-664.429	-144.547	-42.024		
		973049053 Bijdrage GRP 2022	-775.000	-53.045	0	-53.045	-721.955		
		Baten 97304 Overige projecten	-1.626.000	-862.020	-664.429	-197.592	-763.980		
Saldo 97304 Overige projecten	0	0	0	0	0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
18	97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	973071028 BA waterberging Ainsworthstraat	250.000	4.628	4.628	0	245.372		
		Lasten 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	250.000	4.628	4.628	0	245.372	overhevelen	245.372
		973079019 Bijdrage GRP 2018	-250.000	-4.628	-4.628	0	-245.372		
		Baten 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	-250.000	-4.628	-4.628	0	-245.372		
Saldo 97307 Uitvoering Blauwe Aders (GRP)	0	0	0	0	0				

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	
19	97315 Waterberging Meijbreestraat	973151001 Voorbereidingkosten	120.000	190.040	183.667	6.374	-70.040			
		973151002 Civiel/uitvoering werk	670.000	648.534	619.027	29.507	21.466			
		973151003 Milieukundige onderzoeken	15.000	2.211	1.500	711	12.789			
		973151004 Afvoer grond	20.000	19.420	10.800	8.620	580			
		973151005 Openbare verlichting /wegmeubilair	10.000	0	0	0	10.000			
		973151006 Groen aanleg	20.000	21.011	680	20.331	-1.011			
		973151007 Groen onderhoud	10.000	0	0	0	10.000			
		973151008 Speelvoorzieningen	10.000	0	0	0	10.000			
		973151009 Nutsvoorzieningen en onvoorzien	25.000	0	0	0	25.000			
		Lasten 97315 Waterberging Meijbreestraat	900.000	881.216	815.674	65.542	18.784		afsluiten	groen onderhoudsgelden overhevelen naar exploitatie
		973159001 Bijdrage Nota Klimaatverandering 2019	-125.000	-125.000	-125.000	0	0			
		973151002 Civiel/uitvoering werk	0	-1.119	-1.119	0	1.119			
		973159002 Bijdrage Nota Klimaatverandering 2020	-575.000	-575.000	-575.000	0	0			
973159003 Bijdrage GRP 2021	-200.000	-180.097	-114.555	-65.542	-19.903					
Baten 97315 Waterberging Meijbreestraat	-900.000	-881.216	-815.674	-65.542	-18.784					
Saldo 97315 Waterberging Meijbreestraat	0	0	-0	0	0					
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	
20	97316 Riool waterberging Dr.Nolens/Dr.Poelsstr	973161001 Vooronderzoek grond	20.000	10.100	10.100	0	9.900			
		973161002 Kabels en leidingen	5.000	1.137	1.137	0	3.863			
		973161003 Aannemingskosten	339.800	412.840	412.840	0	-73.040			
		973161004 Overige leveringen en werken	50.000	336	336	0	49.664			
		973161005 Stortkosten teerhoudend asfalt	2.500	0	0	0	2.500			
		973161006 Afvoer grond	35.000	13.784	6.600	7.184	21.216			
		973161007 Openbare verlichting	30.000	17.994	17.994	0	12.006			
		973161008 Herstel groen	35.200	16.785	1.027	15.758	18.415			
		973161009 VAT kosten (20%)	80.000	116.649	103.383	13.266	-36.649			
		Lasten 97316 Riool waterberging Dr.Nolens/Dr.Poelsstr	597.500	589.625	553.417	36.208	7.875		afsluiten	groen onderhoudsgelden overhevelen naar exploitatie
		973169001 Bijdrage GRP 2020	-210.000	-210.000	-210.000	0	0			
		973169002 Bijdrage exploitatie 2020	-237.500	-237.500	-237.500	0	0			
		973169003 Bijdrage fonds Stadsuitleg	-150.000	-142.125	-105.917	-36.208	-7.875			
Baten 97316 Riool waterberging Dr.Nolens/Dr.Poelsstr	-597.500	-589.625	-553.417	-36.208	-7.875					
Saldo 97316 Riool waterberging Dr.Nolens/Dr.Poelsstr	0	0	0	0	0					
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	
21	97318 Rioolverv, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	973181001 VAT kosten	194.000	118.992	52.196	66.796	75.009			
		973181002 Bouwriip maken	85.000	6.130	0	6.130	78.870			
		973181003 Woonriip maken	875.000	91.494	0	91.494	783.506			
		973181004 Flora en Fauna	51.000	31.146	75	31.071	19.854			
		973181005 Openbare Verlichting	26.000	0	0	0	26.000			
		973181006 Onvoorzien	64.000	0	0	0	64.000			
		Lasten 97318 Rioolverv, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	1.295.000	247.762	52.271	195.491	1.047.238		overhevelen	1.047.238
		973189001 Bijdrage GRP 2021	-172.000	-172.000	-52.271	-119.729	0			
		973189002 Bijdrage Voorz Rioolbeheersplan	-373.000	0	0	0	-373.000			
		973189003 Bijdrage GRP 2022	-725.000	-50.762	0	-50.762	-674.238			
		973189004 Bijdrage exploitatie 2022	-25.000	-25.000	0	-25.000	0			
		Baten 97318 Rioolverv, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	-1.295.000	-247.762	-52.271	-195.491	-1.047.238			
		Saldo 97318 Rioolverv, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat	0	-0	0	-0	0			

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
22	97319 Riolverv, BA, Wadi Denekamperstr	973191001 VAT kosten	193.600	171.859	0	171.859	21.741		
		973191002 Bouwrijp maken	1.181.200	0	0	0	1.181.200		
		973191003 Flora en Fauna	60.500	0	0	0	60.500		
		973191004 Openbare Verlichting	24.200	0	0	0	24.200		
		973191005 Onvoorzien	60.500	0	0	0	60.500		
		Lasten 97319 Riolverv, BA, Wadi Denekamperstr	1.520.000	171.859	0	171.859	1.348.141	overhevelen	1.348.141
		973199001 Bijdrage GRP 2022	-1.000.000	0	0	0	-1.000.000		
		973199002 Bijdrage exploitatie	-140.000	-140.000	0	-140.000	0		
		973199003 Bidr krediet Verkeersonv situaties 2021	-70.000	0	0	0	-70.000		
		973199004 Subsidie provincie Overijssel	-310.000	-31.859	0	-31.859	-278.141		
		Baten 97319 Riolverv, BA, Wadi Denekamperstr	-1.520.000	-171.859	0	-171.859	-1.348.141		
		Saldo 97319 Riolverv, BA, Wadi Denekamperstr	0	0	0	0	0		
23	97320 Riolverv Vinkenstraat	973201001 VAT kosten	7.500	2.853	0	2.853	4.647		
		973201002 Riolverv werkzaamheden	45.000	47.111	0	47.111	-2.111		
		973201003 Straatwerk	22.500	25.121	0	25.121	-2.621		
		Lasten 97320 Riolverv Vinkenstraat	75.000	75.086	0	75.086	-86	afsluiten	
		973209001 Bijdrage GRP 2022	-50.000	-50.086	0	-50.086	86		
		973209002 Bijdrage exploitatie 2022	-25.000	-25.000	0	-25.000	0		
		Baten 97320 Riolverv Vinkenstraat	-75.000	-75.086	0	-75.086	86		
		Saldo 97320 Riolverv Vinkenstraat	0	0	0	0	-0		
24	98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	981071001 Vooronderzoek grond	7.500	0	0	0	7.500		
		981071002 Kabels en leidingen	5.000	22.899	22.899	0	-17.899		
		981071003 Aannemingskosten	1.315.000	1.237.803	1.225.933	11.870	77.197		
		981071004 Afvoer grond	25.000	0	0	0	25.000		
		981071005 Overige leveringen en werken	35.000	46.218	46.218	0	-11.218		
		981071006 Stroomvoorziening markt	5.000	113	113	0	4.887		
		981071007 Aanplant groen incl bovengr.voorziening	75.000	77.293	62.653	14.640	-2.293		
		981071008 Openbare verlichting	40.000	49.136	49.136	0	-9.136		
		981071009 Ondergrondse containers	30.000	0	0	0	30.000		
		981071010 Voorbereiding (externe inhuur)	50.000	24.918	24.918	0	25.082		
		981071011 VAT kosten	250.000	190.184	181.797	8.387	59.816		
		981071012 Onvoorzien	32.500	42.608	42.608	0	-10.108		
		Lasten 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	1.870.000	1.691.172	1.656.274	34.897	178.828	overhevelen	178.828
		981079001 Verkoop ondergrond supermarkt	-283.000	-282.750	-282.750	0	-250		
		981079002 Reserve herinrichting De Thij	-1.587.000	-1.408.422	-1.373.524	-34.897	-178.578		
		Baten 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	-1.870.000	-1.691.172	-1.656.274	-34.897	-178.828		
		Saldo 98107 Herinrichting winkelcentr. De Thij	0	0	0	0	0		

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
25	98109 Sanering Verkeerslawaaï	981091001 Vooronderzoek/extern advies	153.600	71.111	52.939	18.173	82.489		
		Lasten 98109 Sanering Verkeerslawaaï	153.600	71.111	52.939	18.173	82.489	overhevelen	82.489
		981099001 Bijdrage Rijk	-153.600	-71.111	-52.939	-18.173	-82.489		
		Baten 98109 Sanering Verkeerslawaaï	-153.600	-71.111	-52.939	-18.173	-82.489		
	Saldo 98109 Sanering Verkeerslawaaï		0	0	0	0	0		
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
26	98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	981101001 VAT kosten	70.000	41.995	5.932	36.063	28.005		
		981101002 Bouwrijp maken	86.600	129.437	0	129.437	-42.837		
		981101003 Woonrijp maken	346.300	39.019	0	39.019	307.281		
		981101004 Flora en Fauna	40.000	3.521	0	3.521	36.479		
		981101005 Inrichting meubilair buiten	20.000	0	0	0	20.000		
		981101006 Openbare Verlichting	22.000	0	0	0	22.000		
		981101007 Onvoorzien	41.100	0	0	0	41.100		
		981101008 Watermaatregelen in het plan	115.000	124.831	0	124.831	-9.831		
		981101009 Watermaatregelen buiten het plan	82.000	77.498	0	77.498	4.502		
		981101010 Aankoop grond	270.000	0	0	0	270.000		
		981101011 Gemeentelijke bijdrage WBO	166.000	0	0	0	166.000		
		981101012 Exploitatiekosten incl Fonds Stadsuitleg	135.000	0	0	0	135.000		
		981109004 Krediet aankoop grond	0	273.380	0	273.380	-273.380		
		Lasten 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	1.394.000	689.682	5.932	683.750	704.318	overhevelen	704.318
		981109001 Grondverkopen	-512.000	-512.350	0	-512.350	350		
		981109002 Bijdrage WBO en Avelijn	-482.000	-161.400	0	-161.400	-320.600		
		981109003 Bijdrage fonds stedelijke vernieuwing	-120.000	0	0	0	-120.000		
		981109004 Krediet aankoop grond	-270.000	-5.932	-5.932	0	-264.068		
		981109005 Bijdrage exploitatie	-10.000	-10.000	0	-10.000	0		
		Baten 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat	-1.394.000	-689.682	-5.932	-683.750	-704.318		
	Saldo 98110 Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat		0	0	0	0	0		
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet
27	98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	981111001 VAT kosten	55.000	14.579	0	14.579	40.421		
		981111002 Uren derden	20.000	0	0	0	20.000		
		981111003 Milieukundige onderzoeken	20.000	10.950	0	10.950	9.050		
		981111004 Bodemsanering	65.000	0	0	0	65.000		
		981111005 Afvoeren grond	25.000	0	0	0	25.000		
		981111006 Uitvoering werk	200.000	0	0	0	200.000		
		981111007 Nuts voorzieningen	10.000	0	0	0	10.000		
		981111008 Groen aanleg	20.000	0	0	0	20.000		
		981111009 Groen onderhoud	35.000	625	0	625	34.375		
		981111010 Onvoorzien	25.000	0	0	0	25.000		
		Lasten 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	475.000	26.154	0	26.154	448.846	overhevelen	448.846
		981119001 Bijdrage Reserve sanering Loweg	-475.000	-26.154	0	-26.154	-448.846		
		Baten 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg	-475.000	-26.154	0	-26.154	-448.846		
	Saldo 98111 Herinrichting opslagterrein Loweg		0	0	0	0	0		

Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	
28	98212 Revitalisering In den Vijfhoek	982122001 Bodemonderzoek derden	15.000	14.065	14.065	0	935			
		982122002 Archeologie	42.000	75.717	75.717	0	-33.717			
		982122003 NGE's	10.000	0	0	0	10.000			
		982122004 Flora en fauna boomvitaliteit	4.000	9.245	9.245	0	-5.245			
		982122005 Saneringen fysieke uitvoering	20.000	10.675	10.675	0	9.325			
		982122006 Stortkosten	20.000	32.564	21.000	11.564	-12.564			
		982122007 Ondersteunende werkzaamheden	10.000	4.697	3.752	945	5.303			
		982122008 Opruimwerk	202.685	165.154	165.154	0	37.531			
		982122009 VAT kosten	73.236	357.597	337.015	20.583	-284.361			
		982122101 Grondwerk	18.700	4.569	4.569	0	14.131			
		982122102 Gemeentelijke rioleringen	345.000	2.181	2.181	0	342.819			
		982122103 Verhardingen	850.700	1.919.077	1.668.280	250.797	-1.068.377			
		982122104 Bouwkundige werken	78.700	0	0	0	78.700			
		982122105 Verlichting OV	319.200	82.063	33.796	48.267	237.137			
		982122106 Terreinrichting	208.200	14.097	13.912	185	194.103			
		982122107 Groenvoorzieningen	176.100	2.664	2.364	300	173.436			
		982122108 Nutsvoorzieningen	68.400	218.724	216.743	1.981	-150.324			
		982122109 VAT kosten	538.079	233.939	219.237	14.701	304.140			
		982122110 Waterberging Singelpark VAT kosten	18.000	23.497	23.497	0	-5.497			
		982122111 Waterberging Singelpark archeologie	8.000	0	0	0	8.000			
		982122112 Waterberging Singelpark uitvoering	74.000	70.001	70.001	0	3.999			
		982122113 Watermaatregelen StormHarvester	150.000	0	0	0	150.000			
			Lasten 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	3.250.000	3.240.526	2.891.204	349.322	9.474	afsluiten	
			982122005 Saneringen fysieke uitvoering	0	-10.675	-10.675	0	10.675		
			982122007 Ondersteunende werkzaamheden	0	-1	-1	0	1		
			982122008 Opruimwerk	0	-1.601	-1.601	0	1.601		
			982122009 VAT kosten	0	-48.660	-48.660	0	48.660		
			982122108 Nutsvoorzieningen	0	-30.229	-30.229	0	30.229		
			982129001 Kred. revital. In den Vijfhoek voorber.	-396.921	-396.921	-396.921	0	0		
			982129002 Kred. revitalisering In den Vijfhoek	-2.603.079	-2.603.079	-2.309.618	-293.461	0		
			982129003 Bijdrage GRP 2020	-100.000	-100.000	-93.498	-6.502	0		
			982129004 Bijdrage GRP 2021	-150.000	-49.360	0	-49.360	-100.640		
	Baten 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	-3.250.000	-3.240.526	-2.891.204	-349.322	-9.474				
	Saldo 98212 Revitalisering In den Vijfhoek	0	-0	0	-0	-0				
Volg nummer	Project	Kostenplaats	Budget	Totaal geboekt	Geboekt tot 2022	Geboekt in 2022	Vrij ruimte	afsluiten / overhevelen naar 2023	Over te hevelen krediet	
29	99003 Digitale dienstverlening	990031004 Verhuur sportaccomodaties	18.000	0	0	0	18.000			
		990031005 Burgerzaken	56.580	6.669	2.280	4.389	49.911			
		990031010 Genealogie	10.000	0	0	0	10.000			
		990031011 Common Ground (Dimpact)	53.990	37.460	15.290	22.170	16.530			
		990031012 Buiten beter app koppelen	18.000	0	0	0	18.000			
		990031013 Monitor digitale dienstverlening	43.478	34.082	28.478	5.605	9.395			
		990031014 MS Teams	10.000	0	0	0	10.000			
		990031015 Beeldbank	5.886	4.972	2.886	2.086	914			
		990031016 Blockchain	35.000	4.523	0	4.523	30.478			
		990031017 Pilot chatondersteuning	10.000	0	0	0	10.000			
		990031018 Zelfbedieningsplek in de hal	10.000	0	0	0	10.000			
			Lasten 99003 Digitale dienstverlening	270.934	87.706	48.934	38.772	183.228	overhevelen	183.228
			990039002 Bijdrage exploitatie	-467.169	-283.942	-245.169	-38.772	-183.228		
			Baten 99003 Digitale dienstverlening	-467.169	-283.942	-245.169	-38.772	-183.228		
			Saldo 99003 Digitale dienstverlening	-196.236	-196.236	-196.236	-0	0		

Toelichting Projecten 2022

Algemeen

Het hiervoor opgenomen projectenverslag geeft inzicht in de projectadministratie en de daarvoor door de raad beschikbaar gestelde kredieten en overige dekkingsmiddelen. Tevens worden de ten laste van die kredieten gedane betalingen en ontvangsten aangegeven en of het betreffende krediet is overschreden of dat nog een restant krediet beschikbaar is.

1. *Reconstructie Grote Markt* 92129

De Grote markt is afgerond.

Voorstel: het project afsluiten.

2. *Fietssnelweg F35* 92136

De werkzaamheden zijn gereed. In de Najaarsnota 2022 is door de raad besloten het restantkrediet in te zetten voor het volgende deel in het verlengde van de fietssnelweg, te weten het gedeelte van de En-schedesestraat tussen de Schelmaatstraat en Eekboerstraat, te renoveren. Door werk met werk te maken kan het project in principe in 2023 budgettair neutraal worden uitgevoerd. Zie in dit verband ook de toelichting bij Overige projecten 97304.

Voorstel: dit project afsluiten.

3. *Reconstructie Stakenkamplaan* 92137

Voorstel: het project afsluiten.

4. *Reconstructie Berkstraat* 92138

De Berkstraat is tussen de Kastanjestraat en de Steenstraat geheel (bovengronds) vernieuwd. Ook de verkeerslichten op het kruispunt Steenstraat – Berkstraat zijn vervangen. Deze werkzaamheden zijn in juli 2022 afgerond.

Voorstel: het project afsluiten.

5. *Reconstructie Schipleidelaan* 92139

Het werk zijn afgerond. Er is een geringe overschrijding.

Voorstel: het project afsluiten.

6. *Project Oude Rondweg* 92140

Aan het einde van 2022 is het kruispunt Oude Rondweg met de B.A.A. Engelbertinklaan aangepast. Dit is in combinatie met de asfaltonderhoudswerkzaamheden aan de Oude Rondweg en de Essenlaan uitgevoerd. De werkzaamheden zijn (nagenoeg) gereed.

Een deel van het werk is echter nog niet afgerekend i.v.m. de niet behaalde kwaliteit door de aannemer. De herstelwerkzaamheden kunnen pas bij goed weer worden uitgevoerd (ingepland in het voorjaar 2023). Als dit naar tevredenheid wordt uitgevoerd, wordt het werk afgerekend.

Voorstel: het project overhevelen.

7. *Project Groot onderhoud Saasvelderlaan* 92141

Er was asfaltonderhoud nodig aan de Saasvelderlaan. De rijbaan is versmald om meer ruimte te geven aan de bomen langs de rijbaan. De bovenste lagen van het asfalt zijn vervangen en er is een verkeersplateau aangebracht. Het budget is overschreden met € 1.438. Redenen hiervoor waren de snel stijgende asfalt prijzen en snel stijgende storttarieven voor teerhoudend asfalt.

Voorstel: het project afsluiten.

8. *Revitalisatie Sportcluster Vondersweijde* 95311

In de raad van 28 november 2022 is aanvullend beschikbaar krediet gesteld voor de revitalisatie.

Voorstel: het project overhevelen.

9. *Bodemsanering Ootmarsumsestraat 47-49* 97201

Voor dit project worden beheerkosten gemaakt voor het in stand houden van de waterzuivering en de peilbuizen. In overleg met de Provincie wordt bekeken hoe het project kan worden afgerond en afgerekend. Complicerend hierbij is dat ook de toekomstige werkzaamheden in beeld moeten worden gebracht en bij de afrekening moeten worden betrokken.

Voorstel: het project overhevelen.

10. Uitvoeringsagenda Duurzaamheid 2019-2021 97229

Project zal in afwachting van nieuwe agenda Duurzaamheid nog worden gecontinueerd in 2023. Dekking verloopt grotendeels via reserve Duurzaamheid waarin middelen beschikbaar zijn.

Voorstel: het project overhevelen.

11. Energietransitie NOT 97234

12. Regeling Reductie Energiegebruik 97235

Project loopt door in 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

13. Reg. Reductie Energiegebruik Huurders 97236

Project loopt door in 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

14. Groengashub NOT 97237

Er is een hogere bijdrage ontvangen waarmee de hogere lasten konden worden gedekt.

Voorstel: het project afsluiten.

15. Impulsregeling Klimaatadaptatie 97238

Project loopt door in 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

16. GRP Gr. Onderh. Vervanging 97302

Onderhoud en vervanging pompen / gemalen (973021042): Van dit krediet worden in 2023 nog 2 rekeningen geboekt, totaal € 4.000.

Voorstel: het krediet overhevelen.

1.7 Overige projecten 97304

- Relining 2021 (97304 1044 en 1045): In 2022 zijn de strengen in de volgende straten gerenoveerd: Lossersestraat en Oude Lossersestraat. Direct daarop zijn begin 2023 de strengen in de Putterstraat, Tulpstraat en de Stakenbeek gerenoveerd. De strengen in de Burg. Wallerstraat en Deurningerstraat zijn eind februari aan de beurt. De strengen in de Hengelosestraat, Rossummerstraat, Pastoor Plegtstraat en de Kruisstraat zijn uitgesteld vanwege prijsstijgingen. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Onvoorzien en diversen (973041046): Zie toelichting hiervoor. *Voorstel: krediet overhevelen*
- Onderzoeken en onvoorzien (973041047): *Voorstel: krediet afsluiten.*
- Renovatie riolen relining 2022 (973041048): Zie toelichting bovenaan. *Voorstel: krediet overhevelen*
- Diversen en onvoorzien 2022 (973041049): het restant van dit krediet kan worden gebruikt om de werkzaamheden aan de Enschedesestraat (fietsnelweg F35) deels te financieren. Hierover is besloten in de Najaarsnota 2022. Zie in dit verband ook de toelichting van het project Fietssnelweg F35 92136. *Voorstel: krediet overhevelen.*
- Onderzoeken en onvoorzien 2022 (973041050): Zie toelichting bovenaan. *Voorstel: krediet overhevelen.*

18. Uitvoering Blauwe Aders (GRP) 97307

BA Ainsworthstraat (973071028): Dit project is uitgesteld omdat het moet worden uitgevoerd samen met het waterschap Vechtstromen. Dit waterschap heeft de benodigde kredieten nog niet rond. Hopelijk kan in 2023 of 2024 worden uitgevoerd. *Voorstel: krediet overhevelen.*

19. *Waterberging Meijbreestraat* 97315

Het project Meijbreestraat is afgerond. De groen onderhoudsgelden moeten worden overgeheveld naar exploitatie (team buitenbeheer).

Voorstel: het project afsluiten.

20. *Riool waterberging Dr.Nolens/Dr.Poelsstr* 97316

Het project Dr. Poelstr/ Dr. Nolensstr is afgerond. De groen onderhoudsgelden moeten worden overgeheveld naar exploitatie (team buitenbeheer).

Voorstel: het project afsluiten.

21. *Rioolverb, BA, Wadi Carmel- Lyceumstraat* 97318

In 2022 is het project voorbereid, begin 2023 is begonnen met de uitvoering. Oplevering in mei 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

22. *Rioolverb, BA, Wadi Denekamperstraat* 97319

In 2022 is het project voorbereid; april 2023 wordt begonnen met de uitvoering. Oplevering in na de zomer 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

23. *Rioolverb, Vinkenstraat* 97320

Werkzaamheden zijn in 2022 uitgevoerd.

Voorstel: het project overhevelen.

24. *Herinrichting winkelcentr. De Thij* 98107

Het project heeft door het binnenkomen van een initiatief door derden vertraging

Voorstel: het project overhevelen.

25. *Sanering Verkeerslawaaï* 98109

In september 2020 heeft het college een voorbereidingssubsidie ontvangen van het Rijk voor de sanering van 281 woningen. Vervolgens is in een concept-saneringsprogramma planmatig onderbouwd op welke wijze de woningen gesaneerd kunnen worden. Het college heeft besloten dit concept aan het Ministerie voor te leggen ter goedkeuring. Het gaat bij goedkeuring niet om de voorgelegde opties uit het programma, maar wel om de juiste methodiek van berekening en de cijfermatige onderbouwing. Het kan zo zijn dat het saneringsprogramma waarmee de inspraakprocedure ingegaan wordt, andere maatregelen voorstelt dan nu in het conceptprogramma wordt voorgesteld. De bewoners van woningen waar maatregelen aan de gevel getroffen moeten worden, kunnen tijdens de inspraakprocedure aangeven of ze mee willen werken aan de sanering van hun woning. Werkzaamheden gaan in 2023 verder plaatsvinden.

Voorstel: het project overhevelen.

26. *Herontwikkeling J.Cats/B.van Meursstraat* 98110

De werkzaamheden worden voortgezet in 2023.

Voorstel: het project overhevelen.

27. *Herinrichting opslagterrein Loweg* 98111

De bestemmingplanprocedure is net ingezet.

Voorstel: het project overhevelen

28. *Revitalisering In den Vijfhoek* 98212

De werkzaamheden zijn in 2022 afgerond.

Voorstel: het project afsluiten.

29. *Digitale dienstverlening* 99003

Werkzaamheden/projecten lopen door in 2023. Een deel van dit project heeft een structureel karakter. Deze moeten worden opgenomen bij een financieel bijstellingsmoment.
Voorstel: het project overhevelen.

Bezoekadres Ganzenmarkt 1

Postadres Postbus 354
7570 AJ Oldenzaal

Telefoon 0541 58 81 11
of 14 05 41

E-mail info@oldenzaal.nl

Internet oldenzaal.nl

   [StadOldenzaal](#)
 [stad_oldenzaal](#)

